

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
CYRILOMETODĚJSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

**Reforma benediktinského officia
na příkladu Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha**

Rigorózní práce

autor práce: **Jan František Teister**

Olomouc 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem rigorózní práci vypracoval samostatně a použil jsem při tom jen uvedené prameny a literaturu.

V Rajhradě dne 21. března 2022

.....

Jan František Teister

Anotace

Bohu zasvěcená služba společné modlitby je v pojetí sv. Benedikta z Nursie vrcholem veškerého konání daného bratrského společenství. - Je zároveň tím nejvznešenějším, nejsvětějším a nejprospěšnějším, co na zemi vůbec člověk může dělat.

Společná chórová modlitba dle schématu navrženým sv. Benediktem z Nursie, která se stává prostředkem, jak ti, kdo se rozhodli sloužit ve vojsku Krista, Pána a pravého Krále, mají naslouchat plnosti Božímu slovu a bez přestání vstupovat do tajemství Ježíše Krista a spásy, v minulosti prošla vývojem po všech stránkách (poslední její velká proměna nastala po II. vatikánském koncilu).

Samotný sv. Benedikt z Nursie v 18. kapitole své *Řehole* ale připouští, že model společné chórové modlitby, ke kterému dospěl, není bezesporu dokonalý, protože je tzv. „ušitý na míru“ danému společenství v daném místě. - Z tohoto důvodu připouštěl, za dodržení určitých podmínek, možnost jejího případného „upravení“.

Původně zamýšlený jednotný koncept pokoncilní podoby společné modlitby uzpůsobený pro všechny kláštery používající češtinu jako obcovací jazyk začal vznikat s porovnáním s ostatními kláštery poměrně pozdě (tj. až po roce 1990). - Během následujících 30 let si ale již každý klášter onen vytvořený „společný základ“ více či méně přizpůsobil svým vlastním potřebám a tak společná modlitba získala v každém tomto klášteře svůj osobitně jedinečný charakter stejně jako společenství bratří v něm žijící.

Není ale až tak důležité, do jaké míry je tato společná modlitba oproti původnímu návrhu sv. Benedikta z Nursie uzpůsobená době a místu, ale to, zda-li se bratři ke společné modlitbě, jež je středem života církve a kláštera, skutečně v duchu slov Žalmisty: „*Sedmkrát za den tě chválím*“ scházejí. - Není důležitá až tak forma a struktura modlitby, ale její podstata.

Klíčová slova

sv. Pachomius Starší, sv. Basil z Ceasereje; sv. Jan Cassianus

sv. Benedikt z Nursie; Řehole Benediktova

benediktini

Břevnov; Broumov; Emauzy; Rajhrad

české benediktinské officium; kněžské officium

II. Vatikánský koncil

Benediktinská konfederace, kongres opatů Benediktinské konfederace

Slovanská benediktinská kongregace sv. Vojtěcha; opat Maurus Alois Verzich OSB

Msgre Marian František Emanuel Schaller OSB; opat Prokop Petr Siostrzonek OSB

nekrolog; sbratření

Abstract

The service devoted to God in the common prayer is in the conception of St. Benedict of Nursia the height of the whole activity of the given monk community. - It is at the same time the most elevated, sacred and useful thing that can be done by a man on earth.

The common choir prayer was suggested by St. Benedict of Nursia and in the past went through the development in all respects. This prayer becomes the means how these who decided to serve in the army of Christ, the Lord and true King are to listen to the God word and without stopping enter the mystery of Jesus Christ and salvation (its last great transformation occurred after II. Vatican Council).

St. Benedict of Nursia alone in the 18th chapter of his Order allows that the model of the common choir prayer he reached is not indisputably perfect because it is so called made-to-measure to the given community at the given place. - Therefore he allowed, observing the certain requirements the possibility of its possible „adaptation“.

The initially intended unified draft of the form of the common prayer after the Council adapted for all the monasteries using the Czech language as a spoken language began to develop relatively late in comparison with the other monasteries (after 1990). -During following 30 years every monastery adapted this formed „common base“ less or more to own proper needs and so the common prayer obtained in every monastery originally incomparable character as well as the monk community living there.

It is not so important to which extent is the common prayer in comparison with the original conception of St. Benedict of Nursia adapted to the time and place but if the monks meet for the common prayer which is the centre of life of the church and monastery. They meet in the sense of words of the psalmist „7 times a day I praise you.“ - It means the form and structure of the prayer is not important but its substance.

Keywords

St. Pachomius Senior; St. Basil of Caesarea; St. John Cassianus

St. Benedict of Nursia; Benedict Order

Benedictines

Břevnov; Broumov; Emauzy; Rajhrad

Czech Benedictine officium; priest officium

II. Vatican Council

Benedictine Confederation; Congress of Abbots of the Benedictine Confederation

Slavonic Benedictine Cogregation of St. Adlbert; abbot Maurus Alois Verzich OSB

Msgre Marian František Emanuel Schatler, abbot Prokop Petr Siostrzonek OSB

necrology; fraternity

Poděkování

Na tomto místě bych rád vyjádřil své poděkování P. doc. Ing. Pavlu Kopečkovi, Th.D. za jeho odhodlanost a trpělivost při vytváření této rigorózní práce a také opatu předsedovi beuronské kongregace Dr. Franzisku Berzdorfovi OSB, který mi nejenom dovolil bádát v archivu Beuronské benediktinské kongregace, ale také díky dlouhodobě trvajícimu lockdownu pomohl potřebné archivní prameny dohledávat a zpřístupňovat.

Velké poděkování ale taktéž patří spolubratřím - benediktinům z Benediktinského opatství sv. Petra a Pavla v Rajhradě (zejména pak spolubratru Jakubu Maria J. Pohlovi OSB) a rajhradským farníkům za jejich podporu při ochabování v mém odhodlání a maximální toleranci.

Obsah

Úvod.....	1
1. Sv. Benedikt z Nursie	6
2. Inspirační zdroje sv. Benedikta z Nursie	10
2.1. Inspirační zdroje pro vznik officia sv. Benedikta z Nursie.....	12
2.1.1. Rozdělení dne a noci ve starověku	18
2.2. Schéma officia sv. Benedikta z Nursie	21
2.2.1. Vliv Řehole Mistrovy na schéma officia sv. Benedikta z Nursie.....	28
3. Slovanská benediktinská kongregace sv. Vojtěcha	39
3.1. Neuskutečněný záměr vlastního officia Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha	47
3.1.1. Officium bratří laiků	49
4. Reforma officia v Benediktinské konfederaci po II. vatikánském koncilu	52
4.1. Jak vůbec s reformou officia začít - rok 1966	53
4.2. Jakým směrem se při reformě officia vydat - rok 1967.....	55
4.3. Prodloužení stanoveného času na experimentování v rámci reformy officia - roky 1968 - 1969	66
4.4. Dotazníkové šetření o zkušenostech s reformou officia v praxi - roky 1970 - 1971	68
4.4.1. Rozšíření platnosti dokumentu vydaného komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ i ženskou větev Benediktinské konfederace - rok 1971.....	70
4.5. Spolupráce celé benediktinské rodiny na reformě officia - rok 1971	72
4.6. Návrhy čtyř schémat rozvržení žalmů	80
4.7. Situace před kongresem opatů Benediktinské konfederace - rok 1973	115
4.8. Declaratio de Liturgia Horarum iuxta ritum monasticum - rok 1973.....	117
5. Officium Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha.....	124
5.1. Vznik officia	130
5.1.1. Antifona Sanctissime confessor Domini.....	135
5.2. Porovnání s kněžským officiem.....	136
5.2.1. Mariánské antifony	145

5.3. Porovnání s officii sousedních benediktinských kongregací.....	156
5.4. Vývoj officia.....	159
5.4.1. Modlitba officia ve mši sv.	163
6. Officium laických oblátů Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha	165
7. Martyrologium Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha.....	172
8. Nekrologium Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha	176
Závěr	189
Přehled použitých pramenů a literatury	194
Fotografická příloha.....	206
Nekrologium Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha pro 20. a 21. století	207

Úvod

Mottem těch, kdo žijí dle pravidel obsažených v Řeholi sv. Benedikta z Nursie, je známé „Ora et labora“, což v překladu znamená „Modli se a pracuj“, jehož pravý smysl lze vyjádřit slovy Písma: „*Ut in omnibus glorificetur Deus*“ (1 Pet 4, 11), což v překladu znamená: „*Ať je ve všem oslavován Bůh*“. Modlitba a práce tudíž určují bytí. - Nejenom modlitbou, ale i prací, která je vlastně taktéž modlitbou, lze totiž oslavovat (velebit) Boha.

Tím, jak bylo před sv. Benediktem z Nursie přistupováno k naplnění výzvy: „Bez přestání se modlete“ (1 Sol 5, 17), se již na přelomu let 2013 / 2014 podrobně zabýval, inspirován knihou Malina, Bedřich: *Dějiny římského breviáře* (1939) a s dopomocí P. A.o. Univ.-Prof. PhDr. Gregora M. Lechnera OSB (+ 2017) a P. Mgr. Franze K. Schustera OSB, s nimiž jsem v té době byl také já v blízkém kontaktu, spolubratr P. Vojtěch M. Malina OSB ve své magisterské práci „*Vývoj mnišského officia před svatým Benediktem z Nursie,*“ kterou obhájil na Teologické fakultě Katolické univerzity v Košicích. Konkrétně se zabýval vývojem denní modlitby církve (božského officia) a zejména pak vývojem denní modlitby mnichů v období velkých Otců mnišského života: od dob sv. Pachomia Staršího, sv. Basila z Ceasereje (Basila Velikého), sv. Jana Cassiana až do dob sv. Benedikta z Nursie, který na základě tradice ve své *Řeholi* podrobně rozepsal, kdo bratry k modlitbě svolává, kdy a kde se mají scházet k modlitbě, co přesně se mají modlit a jak se při modlitbě mají chovat. Rovněž specifikovat, jak mají být za své prohřešky při nedodržení těchto ustanovení *Řehole* penalizováni.

Záměrem této práce je navázat na výše uvedené práce a přinést zamyšlení nad vlastním schématem denní modlitby mnichů obsaženém v Řeholi sv. Benedikta z Nursie, vhodné nejenom pro ty, kdo se rozhodnou navštívit Benediktinské opatství sv. Petra a Pavla v Rajhradě a strávit s tamní komunitou nějaký čas.

Ke splnění tohoto záměru je zapotřebí primárně prostudovat nejenom příslušné ustanovení Řehole Benediktovy, ale i komentáře, které vyšly doposud v češtině pouze dva, a díky nimž je možné textům po všech stránkách lépe porozumět: Herwegen, Ildefons: *Smysl a duch Benediktovy řehole* (2008) a Holzherr, Georg: *Řehole Benediktova: uvedení do křesťanského života* (2001).

Tomu ale musí nutně předcházet pochopení života a díla samotného sv. Benedikta z Nursie, k čemuž by asi nejlépe posloužil legendistický portrét podléhající konvencím (symbolismu) sv. Benedikta z Nursie nalézající se v II. díle *Dialogů sv. papeže Řehoře Velikého s jáhnem Petrem*, který vyšel v češtině pod názvem *Život sv. Otce Benedikta. Druhá kniha Dialogů* (1995), z které vycházejí nejenom čeští autoři biografických knih o životě a díle sv. Benedikta z Nursie, jako např. Navrátil, Jan Sarkander: *Život sv. otce Benedikta, řeholnictva na západě patriarchy a zákonodárce ...* (1880) a Schaller, Marian: *Svatý Benedikt: Patriarcha západního mnišstva ...* (1947) navazujícího na starší publikaci *Život a řehole svatého otce Benedikta ...* (1902). Pro potřeby této práce ale postačí běžně dostupné životopisy sv. Benedikta z Nursie uvedené v lexikonech svatých např. Schauber, Vera a Schindler, Hanns Michael: *Rok se svatými* (1997), Vrána, Karel, ed.: *V jednom společenství: životní příběhy světců* (2009) nebo Heyduk, Josef: *Svatí církevního roku* (2012).

Díky dodatku sv. Benedikta z Nursie (blíže viz *Řehole Benediktova* 18, s. 22 - 23), ve kterém je psáno, že najde-li někdo schéma lepší, ať jej za dodržení závazných podmínek uvedených na vícero místech *Řehole* upraví, se může v jednotlivých benediktinských společenstvích odlišovat.

Do téměř 15 století trvajících postupného vývoje schématu liturgie hodin používané následovníky Ježíše Krista dle rad sv. Benedikta z Nursie bezpochyby výrazným způsobem ve 2. polovině 20. století zasáhl II. vatikánský koncil (1962 - 1965). - Koncilní Otcové apelovali nejenom na benediktiny, ale i ostatní řeholní společenství, aby poctivě přezkoumali svůj dosavadní způsob života a začali hledat zdravou tradici vycházející z následování Ježíše Krista podle rad svého zakladatele.

I přes skutečnost, že zasedání II. vatikánského koncilu bylo ukončeno v roce 1965 (tj. před půl stoletím), nikdo se zatím nezabýval tím, jakým způsobem a jak dlouho vlastně reforma schématu liturgie hodin, z něhož pak budou vycházet jednotlivé benediktinské kongregace, dle závěrů II. vatikánského koncilu probíhala (tj. jak byly aplikovány normy vycházející z výsledků II. vatikánského koncilu uvnitř benediktinského řádu) a s jakými „překážkami“ se musela potýkat. - Z tohoto důvodu bude bezpodmínečně nutné vyhledat příslušné archivní prameny (zejména korespondenci mezi opatem primasem

a jednotlivými benediktinskými kongregacemi a nařízeními opata primase) v archivu opata primase (tj. u Sv. Aselma v Římě), popřípadě v archivu některé v té době existující benediktinské kongregace (archiv Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha nebude možné pro tyto účely využít, protože Slovanská benediktinská kongregace sv. Vojtěcha existovala v letech 1950 - 1989 pouze de iure - formálně). To ale nebude vůbec snadné, neboť v archivu opata primase na základě sdělení archiváře Msgr Edmunda Powera OSB nejsou tyto prameny soustředěny do jednoho tématického celku, ale roztroušeny (z tohoto důvodu nelze předpokládat jejich systematizaci ani v archivech jednotlivých benediktinských kongregací). Bude proto stále existovat eventualita, že ne všechny archivní prameny vztahující se k dané problematice se podaří během tohoto bádání dohledat.

Teprve po vzniku závěrečného doporučení Benediktinské konfederace pro jednotlivé benediktinské kongregace ohledně úpravy liturgie hodin a zodpovězení otázky, do jaké míry uplatňování tohoto doporučení bude závazné pro jednotlivé benediktinské kongregace, bude lépe zřejmé, jak se navržené schéma liturgie hodin sv. Benedikta z Nursie, které má být dle mínění Otců II. vatikánského koncilu onou zdravou tradicí, vlastně liší od praxe Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha, která je nejmenší kongregací benediktinského světa, a proč.

Tomu budou dopomáhat nejen informace obsažené v knize *Benediktini a benediktinky v Čechách a na Moravě* (2007) od broumovsko - rohrského opata Johanna Nepomuka Zeschicka OSB, ale také osobní vzpomínky podpřevora a mého průvodce dějinami benediktinů - P. Franze K. Schustera OSB z Benediktinského opatství Göttweig. Příhodný bude také krátký historický exkurz do ustanovení Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha, jejíž první generální kapitula, jak to dosvědčuje dochovaný zápis dodnes uchovávaný v archivním fondu *Benediktini Rajhrad* deponovaného v Moravském zemském archivu v Brně, se konala v Benediktinském opatství sv. Petra a Pavla v Rajhradě v roce 1947. - Jen tak totiž bude možné lépe objasnit, proč po obnově benediktinských klášterů (tj. po roce 1990) v Čechách a na Moravě nebylo možné třeba i volně navázat na žádné starší kongregační schéma liturgie hodin.

V této souvislosti bude bezesporu nejenom prospěšné, ale i nutné alespoň okrajově zmínit snahy emauzských benediktinů o oživení liturgického života, kteří ve 20. a 30. letech

20. století vydávali časopis *Pax* - významný informační zdroj pro studium dějin liturgie. To bude zásadní i pro studium historie benediktinů v Čechách, kteří představující jeden z ojedinělých pokusů o uvedení liturgické obnovy do českého prostředí.

Na základě osobní výpovědi břevnovského arciojata Prokopa P. Siostrzonka OSB - autora knih liturgie hodin Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha zachycené v knize *Prokop Siostrzonek* (2018), bude zapotřebí patřičně objasnit, z čeho a proč při utváření liturgie hodin po roce 1990 bylo vycházeno. K tomu velmi dobře poslouží také knihy liturgie hodin používané v Belgické a Bavorské + Rakouské benediktinské kongregaci.

Protože *Stanovy Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha* (2002) přikazují zavedení ve všech česky mluvících kláštorech Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha denní modlitby liturgie hodin dle zvyklostí v Benediktinském arciojpatství sv. Markéty a sv. Vojtěcha v Praze na Břevnově (*Stanovy Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha* s. 42), je potřeba také zjistit, zda k zavedení nejenže došlo, ale zda také v Benediktinském arciojpatství sv. Markéty a sv. Vojtěcha v Praze na Břevnově dochází i k průběžným úpravám a doplňování liturgických textů a k jejich předávání ostatním klášterům Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha. - Při objevení případných nedostatků budou hledány (např. za dopomoci porovnání praxe v sousedních benediktinských kongregacích - zejména belgické, popřípadě rakouské a bavorské) případné možnosti řešení, které by byly aplikovatelné v praxi.

Mým záměrem, stejně jak tomu bylo u spolubratra P. Vojtěcha M. Maliny OSB, je nejen akademicky zpracovat téma, které je mi díky mé dlouholeté každodenní praxi velice blízké, ale současně vytvořit jakousi praktickou příručku (tj. řečeno slovy sv. apoštola Pavla (2 Tim 3, 16 - 17): „... *Aby se hodila k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ke spravedlnosti, aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu.*“) pro všechny, kteří mají skutečný zájem o seznámení se s původem a smyslem této modlitební každodenní praxe v jednotlivých kláštorech Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha (zejména pak pro novice, kteří se mají v době noviciátu blíže „*seznámit s významem liturgie, zvláště denní modlitby církve*“, jak jim to ukládá kapitola č. 4.4. „*náplň noviciátu*“ I. části Stanov Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha).

Již nyní předesílám, že při práci sepisované „barokním slohem“, který je mi vlastní, budu používat zejména v kapitolách všeobecných, jež mají za úkol náležitě uvést do problematiky vzniku každodenní praxe společné mnišské modlitby v benediktinských kláštorech, v poměrně rozsáhlém poznámkovém aparátu citace použitých knih a článků dle úzu Národní knihovny České republiky (viz www.npk.cz). U kapitol věnujících se současné podobě officia ve Slovanské benediktinské kongregaci sv. Vojtěcha bude poznámkového aparátu o poznání méně, neb budu povětšinou vycházet z osobní zkušenosti.

Aby tato má práce byla ucelená, tak i přesto, že do schématu liturgie hodin přímo nezapadá každodenní jmenovitá vzpomínka na již konkrétní zesnulé spolubratry, budu se v souvislosti s mou nedávnou aktivní spoluprací na vytváření uceleného Nekrologu Beuronské benediktinské kongregace: *Necrologium Beuronense 1863 - 2018* (2018) alespoň okrajově zabývat také problematikou nekrologia Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha a zejména jeho šíří „záběru“.

1. Sv. Benedikt z Nursie

Narodil se spolu se svou sestrou - dvojčetem Scholastikou snad někdy mezi lety 480 - 482¹ v italské Nursii (Norcii) ležící ve střeđoitalské Umbrii (provincie Perugia)² do rodiny Euproba z váženého a vznešeného rodu Aniciů a jeho manželky Abundacie, která ale zemřela krátce po porodu. - Na základě rozhodnutí otce byly obě děti vychovávány kojnou a zároveň pěstounkou Cyrillou.³

Otec mu umožnil, aby se mohl po získání prvního uceleného všeobecného vzdělání (s největší pravděpodobností v nejstarším klášteře syrských mnichů na západě v cca 17 km od Nursie vzdálené Preci, kteří se sem utekli kolem roku 450 z důvodu hrozícího pronásledování v jejich domovině - Opatství sv. Eutizia) od svých cca 12 let věnovat studiu svobodných umění v Římě, která ale z důvodu zklamání a následného odmítnutí vedení zhýralého života těsně před dokončením opustil a odebral se spolu se svou pěstounkou Cyrillou do Sabinských hor, kde chtěl po příkladu sv. Antonína Velikého žít v ústraní. - První noc strávil v Enfide (Affile), a poté již sám pokračoval do Subiaca, kde se ho ujal mnich Romanus (Říman) z nedalekého klášteřa, z jehož rukou u sloupu - tj. pozůstatku bývalého Neronova paláce (dnes v těchto místech stojí kaple Santa Crocella) přijal nejenom poustevnický oděv⁴ z koží a nádobu na vodu ale dle tradice i text Písma. „*Ze všech věcí, jichž hojně doma měl a mítí mohl, [...] ponechal si tehdy jedinou památku: malý penízek, na jehož jedné straně označen byl Svatý Kříž a na straně druhé obraz Matky Boží.*“⁵

Tři roky, než si jej společenství mnichů žijících poustevnickým způsobem života v nedalekém klášteře Vicovaro zvolilo, po smrti svého představeného za svého nového představeného, žil v naprosté samotě životem skutečného poustevníka v jeskyni v údolí

¹ srov. VRÁNA, Karel, ed. *V jednom společenství: životní příběhy světců*. Vyd. 2., rev., Ve Vyšehradu 1. Praha: Vyšehrad, 2009, s. 309.

² URL: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Norcia> (leden 2020)

Bazilika sv. Benedikta v Nursii ze 14. století stojící na místě rodinného domu, ve kterém sv. Benedikt se sv. Scholastikou prožili své dětství, byla značně poškozena v říjnu roku 2016 během série silných zemětřesení o síle až 6.2 stupně Richterovy stupnice.

³ srov. SCHIKORA, Rudolf, ed. *Naše světla: čtení ze životů svatých*. Frýdek: Exerciční dům, 1947, s. 197.

⁴ *Svatý Benedikt - 480 - 1980*. Řím, Velehrad, 1980, s. 146 - 147.

⁵ NEUŽIL, Prokop. *Svatý Benedikt, učitel, apoštol a vůdce*. Chicago: Tiskárna Českých Benediktinů, 1932, s. 32.

řeky Ania. Jediný, s kým se čas od času setkával, byl jeho učitel - mnich Romanus, který mu donášel chléb.

„Každodenně, ráno v určitou hodinu povstal se svého kamenného lůžka, konal své rozjímání a modlitby, v nichž pak častěji za dne pokračoval; zpytoval přísně své svědomí; [...] zazpíval si časem některý žalm nebo hymnus, jež od dob apoštolských v křesťanském shromáždění se obyčejně zpívaly (viz Ef 5, 19). [...] Pak se zaměstnával ruční prací.“⁶

Do Subiaca se ale zanedlouho po zklamání, které prožil ve Vicovaru, kde se ho spolubratři pro jeho přísnost a zásadovost pokusili dokonce několikrát otrávit, vrátil a začal kolem sebe postupně shromažďovat nejenom poustevníky z celého kraje, kteří toužili žít stejně jako on, ale i „žáky“. - Právě v této době založil na různých místech prvních dvanáct klášterů každý o dvanácti mniších.⁷ Číslo dvanáct mělo totiž symbolizovat úplnost a schopnost tvořit funkční společenství.⁸

Kvůli závistí kněze Florencia nad rozkvětem a rozmachem jeho díla, která postupně přerostla až v nenávist,⁹ v roce 529 opustil Subiaco. - Na hoře poblíž města Cassino, kterou dostal darem od římského patricie Tertully, otce „žáka“ - sv. Placida, v místech, kde se nacházel starý Apollónův chrám a rozkládal háj bohyně Venuše, vystavěl kostel zasvěcený sv. Martinu z Tours - průkopníku západního mnišství. V jeho blízkosti pak postavil klášter Monte Cassino, který byl již uspořádán plně dle zásad v jím sepsaných pravidlech mnišského života: *„Klášter má být podle možností postaven tak, aby se všechno potřebné - voda, mlýn, zahrada a různé dílny - nacházelo v obvodu kláštera, aby mniši nemuseli vycházet ven, protože to jejich duším vůbec neprospívá.“¹⁰*

---

⁶ tamtéž, s. 34.

⁷ SCHAUBER, Vera a SCHINDLER, Hanns Michael. *Rok se svatými*. Překlad Terezie Brichtová a Vojtěch Pola. Vyd. v KN 2. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1997, s. 347.

V jednom z těchto dvanácti klášterů dochovaným do dneška - San Benedetto (Sacro Speco) je dodnes zachovaná freska sv. Františka z Assisi (+ 3. října 1226 v Assisi), která byla namalována za jeho života.

⁸ URL: https://cs.wikipedia.org/wiki/Benedikt_z_Nursie (leden 2020)

⁹ srov. VONDRUŠKA, Isidor. *Životopisy svatých v pořadí dějin církevních*. V Praze: Ladislav Kuncíř, 1930-1931, s. 37.

¹⁰ BENEDIKT Z NURSIE. *Regula Benedicti = Řehole Benediktova*. Vyd. 1. Praha: Benediktinské arciepištví sv. Vojtěcha a sv. Markéty, 1998, s. 159 (kapitola č. 66, verš č. 6 - 7).

Založení kláštera, který by byl otevřen bez rozdílu všem, kdo hledají bratrské společenství, nebylo v době tzv. stěhování národů vůbec snadným úkolem.¹¹ - Musel se proto především vyrovnat se skutečností, že mnozí zájemci o vstup do kláštera pocházeli v té době z nižších, ba i těch nejnižších, mnohdy i systémově vyloučených společenských vrstev. Ti mnohdy přicházeli s „nízkou“ pohnutkou vylepšení svého dosavadního společenského statusu, což u většiny z nich vedlo k pýše a povýšenosti: „*Otrok, který se stal mnichem, nyní ve své mnišské kutně opovrhuje všemi, jimž dřív nestál ani za pozdrav.*“¹²

Jím sepsaná *Řehole* představující písemně fixovaný zákon ve velké míře citující Písmo se proto snaží intenzivně vyřešit problém bratrského soužití lidí - bratří nejružnějšího společenského původu, intelektové výše, postavení, věku, povolání a životních zkušeností: „*Učení sv. Benedikta v jeho Řeholi jest prosté a jednoduché, přec obsahuje v sobě hlubokou moudrost. Hloubka duchovních pravd v Řeholi tudíž neleží na povrchu a jen moudrý a ducha Božího znalý člověk dovede význam Řehole náležitě rozpoznati a oceniti.*“¹³ Od jiných řeholí a mnišských pravidel té doby, které byly mnohem více šité na míru konkrétním klášterům nebo konkrétním provinciím, se proto odlišuje svou skutečnou univerzálností.¹⁴

„*Jeho dílo je nejvelkolepějším svědectvím organizační síly římského myšlení a vyvolává tím větší obdiv, čím více se o něm uvažuje.*“¹⁵

Bratři, v oratoři společně ne bezmyšlenkovitě modlíci se (respektive zpívající) ve stanovených hodinách denních i nočních k oslavě Boží,¹⁶ byli Řeholí vázáni plně v duchu motto „*Ora et labora*“, což v překladu znamená „*Modli se a pracuj*“ k práci duchovní i manuální.¹⁷ Je jím označováno opravdové hledání Boha¹⁸ skrze modlitbu a skrze tělesnou i duševní práci.¹⁹

¹¹ srov. *Dějiny evropské civilizace I.* vyd. 1. Praha: Paseka, 1995, s. 80 - 81.

¹² FRANK, Karl Suso. *Dějiny křesťanského mnišství*. Překlad Zdeněk Lochovský. 1. vyd. Praha: Benediktinské arcidiákonství sv. Vojtěcha a sv. Markéty, 2003, s. 42.

¹³ NEUŽIL, Prokop, *cit. d.*, s. 186.

¹⁴ srov. MALINA, Marek (P. Vojtěch OSB). *Vývoj mnišského officia před svatým Benediktem z Nursie* (magisterská práce) Teologická fakulta KU Košice 2014, s. 65.

¹⁵ KRAFT, Heinrich. *Slovník starokřesťanské literatury: život, spisy a nauka řeckých, latinských, syrských, egyptských a arménských církevních otců*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2005, s. 64.

¹⁶ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 65. (kapitola č. 16, verš 5).

¹⁷ srov. HEYDUK, Josef. *Svatí církevního roku*. Vyd. 1. Praha: Vyšehrad, 2001, s. 114.

V době svého vzniku byla jeho *Řehole*, jež do značné míry vycházela z cca třikrát delší *Řehole Mistrovy* od nám neznámého autora, je pouze jednou z mnoha (cca třiceti), kterými se řídila různá „západní“ mnišská společenství. Jejich rozsah se pohyboval od několika málo strohých příkazů až po obsáhlé spisy. - Teprve až pozdějším vývojem (viz synoda v Cáchách)²⁰ získala význam pro celý západokřesťanský (tj. římský) svět.²¹

Sv. Benedikt z Nursie zemřel na Zelený čtvrtek dne 21. března 547 záhy po přijetí eucharistie, podpírán svými spolubratry, před hlavním oltářem klášterního kostela na Monte Cassinu. Jeho tělesné ostatky byly uloženy do hrobky vedle jeho sestry Scholastiky, která v ní spočinula o pět let dříve.²²

*„Postaral se, aby, až on zde nebude, více jiných, jeho četní ducovní synové, v díle jeho - ve chválách dnem i nocí Bohu přinášených a v prácech pro Boha podnikaných, pokračovali.“*²³

Kult Benedikta z Nursie, který byl kanonizován v roce 1220, se šířil především na Západě stejnou měrou, jakou se rozmáhal benediktinský řád.²⁴ - Papež Pius XII. jej nazval „otcem Evropy“ a sv. papež Pavel VI., velký podporovatel a obdivovatel benediktinů, ho při příležitosti slavnostního dokončení oprav v roce 1944 vybombardovaného kláštera Monte Cassino prohlásil dne 24. října 1964 patronem Evropy, což opětovně stvrdil sv. papež Jan Pavel II.

---

¹⁸ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 135 (kapitola č. 58, verš č. 7).

¹⁹ URL: <http://catholica.cz/?id=3014> (leden 2020)

²⁰ URL: https://cs.wikipedia.org/wiki/Řehole_svatého_Benedikta (leden 2020)

Na synodě v Cáchách roku 817 byla *Řehole* zásluhou opata Benedikta z Aniane a pomocí Ludvíka Pobožného prosazena na jako text závazný pro všechny kláštery západních křesťanů a tak se stala monopolní soubor pravidel mnišského života západního monasticismu.

²¹ FRANK, Karl Suso, *cit. d.*, s. 50 - 51.

²² srov. SCHAUBER, Vera a SCHINDLER, Hanns Michael, *cit. d.*, s. 347.

Podle tradice byly jeho ostatky dne 11. července 676 (703) přeneseny z Montecassina do Fleury ve Francii, které se od té doby nazývalo Saint-Benoit-sur-Loire.

²³ NEUŽIL, Prokop, *cit. d.*, s. 161.

²⁴ srov. SCHAUBER, Vera a SCHINDLER, Hanns Michael, *cit. d.*, s. 347.

2. Inspirační zdroje sv. Benedikta z Nursie

K schématu mnišského života spojujícího oslavu Boha²⁵ a všestrannou službu lidem, dospěl sv. Benedikt z Nursie na základě svých vlastních celoživotních zkušeností. Své myšlenky formuloval ve „*skromné Řeholi pro začátečníky*“,²⁶ která obsahuje jasné formulace svědčící o jeho předchozích studiích svobodných umění v Římě.

V době, kdy se rozhodne z důvodu zklamání a následného odmítnutí vedení zhýralého života opustit Řím, je mu bezesporu známá tehdy rozšířená myšlenka sv. Jana Cassiana, že mimo klášter se dá žít pouze podle „*Zákona*“, ale podle „*Evangelia*“ jen uvnitř kláštera.²⁷

Zprvu jako poustevník poučován o askezi (formován) mnichem Romulem žil životem bezpochyby ovlivněným vzorem života východními individualisticky zaměřenými poustevníky²⁸ - tj. z oblastí Egypta, Palestiny a Sýrie²⁹ žijících podle rad a pravidel sv. Antonína Velikého.³⁰ Později (tj. po svém neúspěšném působení ve Vicovaru), kdy se k němu přidávají nejenom další poustevníci, ale přicházejí i první „žáci“, se nechal inspirovat sv. Basilem z Caesareje (Basilem Velikým),³¹ který oproti dosavadním poustevnickým zvykostem kromě běžné modlitby a manuální práce (zejména ve formě obdělávání polností v okolí cenobií) zavedl i intelektuální práci a zabýval se také sociálními problémy (viz Ústav křesťanského milosrdenství / špitál - „*Basilias*“³²).³³

Smysluplná manuální práce slouží nejenom k vyplnění času mezi jednotlivými modlitbami dne (tj. duševnímu odpočínutí) a zabraňuje zahálce, poněvadž zahálka je nepřítel duše, ale je také nezbytná k získání potřebného živobytí.³⁴ Manuální práce

²⁵ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 109.

²⁶ srov. tamtéž, s. 167 (kapitola č. 73, verš č. 8).

²⁷ srov. FRANK, Karl Suso, *cit. d.*, s. 49.

²⁸ srov. *Svatý Benedikt - 480 - 1980*. Řím, Velehrad, 1980, s. 74.

²⁹ srov. VONDRUŠKA, Isidor, *cit. d.*, s. 36.

³⁰ CHLUMSKÝ, Jan. *Sv. Antonín Veliký*.

URL: <http://catholica.cz/index.php?id=220> (leden 2020)

³¹ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 167 (kapitola č. 73, verš č. 5).

³² CHLUMSKÝ, Jan. *Sv. Basil Veliký a Řehož Naziánský*.

URL: <http://catholica.cz/?id=21> (leden 2020)

³³ srov. *Svatý Benedikt - 480 - 1980*. Řím, Velehrad, 1980, s. 75.

³⁴ srov. NEUŽIL, Prokop. *Bratři laikové v Řádu sv. Benedikta*. Chicago: Tiskárna Českých Benediktinů, 1937, s. 38.

v *Řeholi* potírá všechny přehnané formy pokání, nově je striktně vyžadována, neboť její vykonávání má otevírat kanály milosti a stávat se příležitostí k umrtvování těla.³⁵ - Přesto, že se jím vytvořený klášterní organismus velice podobal po všech stránkách antickému venkovskému statku, sv. Benedikt z Nursie nepředpokládal, že by mniši žijící podle jím sepsané *Řehole* byli běžně povinováni konáním polních prací za zdmi kláštera: „*Kde místní poměry nebo chudoba vyžadují, aby se bratři postarali o sklizeň plodin sami, ať se nermoutí.*“³⁶ ale tu měli za ně činit nemniši přínaležející ke klášteru, tzv. „klášterní otroci“.

Vytvořil tak postupně namísto uzavřeného a na místo nikterak fixovaného volného společenství bratří, které by nehledělo na potřeby svého okolí (tj. ostatních) a soustřeďovalo se jen na dosažení osobní dokonalosti,³⁷ otevřené společenství fixované na dané místo, které navazuje kontakty s okolním prostředím a aktivně se podílí na jeho náboženském, kulturním i sociálním povznesení.³⁸

Jen tak se mohli jeho žáci a následovníci žijící podle *Řehole* stát velmi pozitivním inspirativním příkladem, protože manuální práci obecně ctili a respektovali, a zemědělskou, která v té době byla tou dobou považována za podřadnou a ponižující, zvláště. - Stali se tak těmi, kdo začali běžné lidi navracet k ušlechtilé, ale opovrhované práci.³⁹

---

³⁵ srov. GOODELL, Henry H.. *The Influence of the Monks in Agriculture*. Přednáška pronesená před Massachusetts State Board of Agriculture 23. srpna 1901, 11. vyšlo v Goodell Papers na Univerzitě v Massachusetts.

³⁶ BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 115 (kapitola č. 48, verš č. 7).

³⁷ CHLUMSKÝ, Jan: *Sv. Benedikt z Nursie*
URL: <http://catholica.cz/?id=3014> (leden 2020)

³⁸ srov. MALINA, Marek (P. Vojtěch OSB), *cit. d.*, s. 43.

³⁹ srov. GOODELL, Henry H., *cit. d.*

2.1. Inspirační zdroje pro vznik officia sv. Benedikta z Nursie

Co se týče schématu společné denní modlitby mnichů, sv. Benedikt z Nursie bezesporu navázal na postupně vyvíjející se tradici zastoupenou:

- sv. Pachomiem Starším (+ 347 v Tabennísi, Egypt) - zakladatelem první organizované formy klášterního života,
- sv. Basilem z Caesareje (Basilem Velikým) (+ 379 v Cézareji, Turecko) - největší osobností východního mnišství,
- sv. Janem Cassianem (+ 435 v klášteře sv. Viktora, Francie) - největší osobností západního mnišství před sv. Benediktem z Nursie.

Základem společné denní modlitby mnichů byla nauka o neustálém Božím velebení a Boží chválení skrze modlitbu (tj. modlitbě bez ustání doprovázející práci): „*v modlitbách neustávejte.*“ (1 Te 5, 17), kterou podává ve spisech např. řecký církevní učitel a teolog Órigénes (+ 253 v Caesarei Maritimě, Izrael nebo Týru, Libanon).⁴⁰ „*Ten se modlí bez přestání, kdo spojuje modlitbu s neustálými skutky a skutky s modlitbou. Tak můžeme příkaz modlit se bez přestání považovat za uskutečnitelný. Spočívá v tom, že celý život chápeme jako jednu velkou modlitbu, a to co běžně modlitbou jen nazýváme, je jen jeho částí.*“⁴¹

Z požadavku modlitby bez ustání vycházel taktéž samotný sv. Benedikt z Nursie, který ve své *Řeholi* uvádí, že základním postojem mnicha má být neustálé přebývání v Boží přítomnosti, a tento pocit by měl být prožíván zvláště intenzivně při společné modlitbě, na níž klade obzvláště velký důraz.⁴²

Rovnoměrné rozdělení soukromé - věčné (spočívající zejména v četbě a učení se Písma, k níž později sv. Basil z Caesareje ještě přidává četbu děl církevních Otců, případně i rozjímavých modliteb)⁴³ i společné modlitby a práce, tak jak to propaguje sv. Benedikt

⁴⁰ srov. FRANK, Karl Suso, *cit. d.*, s. 47.

⁴¹ VENTURA, Václav. *Spiritualita křesťanského mnišství. 1, Od prapočátků po svatého Jana Zlatoústého*. Vyd. 1. Praha: Benediktinské arcidiákonství svatého Vojtěcha a svaté Markéty v Břevnově, 2006. Pietas benedictina, s. 188.

⁴² URL: <https://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/zivot-v-rytmu-officia.html> (únor 2020)

⁴³ MALINA, Marek (P. Vojtěch OSB), *cit. d.*, s. 47.

z Nursie, se poprvé objevuje již v Řeholi sv. Pachomia Staršího - *Řeholi anděla* z roku 404, která se dochovala v sesterském latinském překladu sv. Jeronýma z překladu řeckého.⁴⁴

Výsledkem této reorganizace denního programu mnichů bylo, jak to lze doložit z ustanovení *Regulae funus tractatae* od sv. Bazila z Caesereje (Basila Velikého),⁴⁵ dosažení dostatečného množství času k zavedení skutečně pravidelné a společné modlitby podle určitého schématu, což se doté doby ne vždy dařilo. - Nelze to však vykládat tak, že by došlo k zavedení nějakých nových modliteb, vždyť tradici konání společných modliteb podle určitého schématu je možné najít již ve spisu *Didaché* neboli *Nauka dvanácti apoštolů*,⁴⁶ ale tak, že tyto již zavedené modlitby byly vykonávány poněkud dokonaleji (efektivněji).⁴⁷

„Ti, kdo se rozhodli poctivě žít ke slávě Boží i jeho Krista, nesmějí zanedbávat ani jednu z těchto dob.“⁴⁸

Základ mnišského officia, na něž částečně navázal se svým konceptem sv. Benedikt z Nursie, je potřeba spatřovat spíše v egyptských liturgických obyčejích (tj. u mnichů žijících v Egyptě a Thebaidě), které upřednostnil ve svém čtyřdílném spisu *De institutis coenobiorum* taktéž sv. Jan Cassinan, než v palestinských liturgických obyčejích (tj. u mnichů žijících v Palestině, Sýrii a Mezopotámii), které daly pro změnu díky vlivu sv. Damasa a sv. Jeronýma základ kněžskému (světskému) officiu praktikovanému např. v římské místní církvi.⁴⁹ S nimi se ale sv. Benedikt z Nursie velmi dobře obeznámil již během svého studijního pobytu v Římě.⁵⁰

Sv. Basil z Caesareje byl, pakliže ne první, tak jeden z prvních, který po vzoru egyptských mnichů zavedl střídání a rozmanitost modliteb a zpěvů žalmů (na místo pouhých žalmů vkládá modlitby, písně, čtení, aby tak zabránil jednotvárnosti (změna a různost se mimo jiné vrací touhu a obnovuje pozornost).

⁴⁴ srov. VENTURA, Václav, *cit. d.*, s. 146.

⁴⁵ srov. BASILIUS: *Regulae fusius tractatae* (PG 31)

⁴⁶ srov. MALINA, Bedřich. *Dějiny římského breviáře. Díl první*. V Praze: Vyšehrad, 1939, s. 26.

V 8. kapitole *Didaché* nacházíme předpis, že se má denně ráno, v poledne a večer konat modlitba, při níž se věřící budou modlit „Otče náš ...“ - jiné modlitby byly ponechané dobrovolnosti věřících.

⁴⁷ srov. MALINA, Bedřich, *cit. d.*, s. 31.

⁴⁸ BASILIUS: *Regulae fusius tractatae* (PG 31).

⁴⁹ srov. MALINA, Bedřich, *cit. d.*, s. 35.

⁵⁰ srov. HERWEGEN, Ildefons. *Smysl a duch Benediktovy řehole*. V českém jazyce vyd. 1. Vyšší Brod: Cisterciácké opatství, 2008, s. 132.

I. Na základě zvyklostí egyptských mnichů je možné doložit, že se denně.⁵¹

a) Scházeli ke společné modlitbě:

- Večerních nešpor (zpravidla až po jídle).

Tuto modlitbu nešpor později sv. Basil z Caesereje (Basil Veliký) rozdělil⁵² na dvě části:

- o deváté hodině (Sk 3, 1) - jako poděkování Bohu za všechno, co dobrého nám bylo dáno nebo bylo s úspěchem vykonáno, a jestliže jsme čím zhřešili vědomě, nevědomě či skrytě, ve slovech, skutcích, nebo zůstalo-li to uzavřeno jen v našem srdci, za to vše musíme Boha prosit o odpuštění. Navíc je také prospěšné znovu projít vše, co jsme udělali, abychom znovu neupadli v podobné hříchy,
- když nastává noc (neb se jednalo o zvláštní modlitbu oddělenou od nešpor, bývá považována za základ pro modlitbu kompletáře) - za klidný spánek beze snů.
- Nočních (půlnočních) vigilií (Ž 119, 62 nebo Sk 16, 25) - po tomto officiu se rozcházel do svých cel, kde pokračovali v tzv. soukromých modlitbách, aby je vycházející slunce dle slov žalmisty (Ž 119, 147) zastihlo bdící.⁵³

V obou hórách zpívali 12 žalmů, jak uvádí sv. Pachomius Starší:

„Po každém jednotlivém žalmu, který zpíval jeden z bratří a kterému shromáždění sedící naslouchalo (...) všichni povstanou a uvažují o tom, co slyšeli, ve svém srdci (meditace, oratio, mentalis), potom na chvíli pokleknou a vzývají dobrotivost Boží, zdvihnou se a

---

⁵¹ srov. MALINA, Marek (P. Vojtěch OSB), *cit. d.*, s. 55 - 56.

⁵² srov. *tamtéž*, s. 46.

⁵³ srov. MALINA, Bedřich, *cit. d.*, s. 32 - 33.

naslouchají s rozpjatými pažemi modlitbě a kolektě, kterou se předmodlívá kněz. Po antifoně (...) se říká Sláva Otci ...“⁵⁴

Dále se předčítaly dvě lekce (během týdne jedna ze Starého a jedna z Nového zákona, o sobotách a nedělích jsou obě čtení z Nového zákona - konkrétně jedno ze Skutků apoštolů nebo epištol a druhé z evangelií)

b) Modlili se soukromě ve svých celách:

- ranní chvály
- malé hodinky

Tyto soukromé modlitby později sv. Basil z Caesereje (Basil Veliký) rozdělil⁵⁵ na tři části:

- ranní (Ž 5, 4) - aby první hnutí duše a rozumu byla zasvěcena Bohu a nic nemá začít, než se prve nasytíme radostí Božího poznání,
- o třetí hodině (Sk 2, 15) - abychom se stali hodnými být posvěceni a abychom si vyprosili Ducha jako vůdce na cestě, učícího nás, co je užitečné,
- o šesté hodině (Ž 58, 18) - podle příkladu svatých mužů kvůli ochraně proti výpadům poledního démona.

Přes den (vyjma soboty a neděle, kdy se scházeli o třetí hodině k svatému společenství) se totiž původně nekonaly již žádné polední modlitby: „*Každý koná svou práci a při tom recituje zpaměti žalm či jiný oddíl z Písma.*“⁵⁶

Obsah jednotlivých officí se neomezoval pouze na žalmy s antifonami, responsoria a modlitby mezi žalmy. Na konci společných officí se říkaly trojí modlitby:

---

⁵⁴ tamtéž, s. 35.

⁵⁵ srov. MALINA, Marek (P. Vojtěch OSB), *cit. d.*, s. 46.

⁵⁶ JAN KASSIÁN. *Zvyky cenobitů a léky na osm základních neřestí*. Překlad Ondřej Koupil. Vyd. 1. Praha: Benediktinské arcidiákonství sv. Vojtěcha a sv. Markéty, 2007-2008. (SC 109, s. 84).

- prosba o mír (byla to vlastně litanie pro všechny záležitosti),
- díkuvzdání pronášené jáhnem,
- požehnání udělované knězem nebo biskupem.

II. Schéma palestinských liturgických obyčejů⁵⁷

V Palestinském schématu⁵⁸ společných modliteb se nachází šest (v době postní sedm) hodin (to co se na východě konalo jen bodově, ve vymezených intervalech, konali egyptští mniši spontánně stále, po celý den, připojující k tomu práci⁵⁹):

- vigilie (nokturn),
- matutinum = laudy (chvály) zakončené přímluvami (oratio fidelium),
- altera matutinax (také novella solemnitatis) = prima k „započítí“ práce o třech žalmech a modlitbách - novinka, jež reagovala na nepřístojnosti některých mnichů, kteří si namísto odpočinku a rozjímání ve svých celách z pohodlnosti protahovali spánek až do tercie a tak zanedbávali modlitbu, četbu a také práci,⁶⁰
- tercie, která se vyjma doby postní konala ale pouze soukromě,
- sexta,
- nona,
- lucernarium⁶¹ (nešpory) zakončené přímluvami (oratio fidelium),

jejichž náplň se přizpůsobovala tajemství svátku (tj. vyzdvihovala významu tajemství jednotlivých svátků církevního roku pro officium a mši sv.), což jinde (zejména na západě, kde byly po celý rok stejné modlitby a zpěvy) nebývalo ještě běžné.⁶²

Je více než sporné, zdali zmíněný zvyk hebdomadářů, kteří konali posluhu v kuchyni a refektáři, a kteří myli nohy bratřím na konci týdne (v neděli) před shromážděním mnichů, které současně obvyklým způsobem před spaním zpívalo žalmy, lze považovat

⁵⁷ srov. MALINA, Marek (P. Vojtěch OSB), *cit. d.*, s. 56 - 57.

⁵⁸ srov. MALINA, Bedřich, *cit. d.*, s. 35, 37 - 38.

⁵⁹ srov. VENTURA, Václav, *cit. d.*, s. 196.

⁶⁰ srov. MALINA, Bedřich, *cit. d.*, s. 36.

Označení primy oddělené od matutina (laud) se vyskytuje až v Řeholi sv. Benedikta z Nursie.

⁶¹ srov. TAFT, Robert. *The Liturgy of the Hours in East and West*. Collegeville, Minnesota: The Liturgical Press, 1993, s. 337.

Lucernarium též označuje ritus večerní svíce, symbolu Krista - světla světa (J 9, 5), který je velmi starobylý prvek východních liturgií při nešporách

⁶² srov. MALINA, Bedřich, *cit. d.*, s. 41.

za denní kanonické officium. Spíše se jednalo o zvláštní formu nedělní pobožnosti (zárodek kompletáře).

2.1.1. Rozdělení dne a noci ve starověku

Na území celé rozsáhlé Římské říše byl slovem „dies“ označován den⁶³ - tj. doba mezi východem a západem slunce, a slovem „nox“ noc - tj. doba mezi západem slunce a jeho východem.

Jednotlivé části dne (tj. od půlnoci do půlnoci) sice Římané označovali jako:⁶⁴

- nox media nebo de media nocte - od půlnoci
v létě do 2. do 3. hodiny, v zimě do 3. do 4. hodiny
- gallicinium - chvíle, kdy kohout poprvé kokrhá
v létě od 1.30 do 3. hodiny, v zimě od 4. do 6. hodiny
- canticinium - bezprostředně před jitřenkou (tzv. ranní svítání = aurora)

- diluculum (také prima lux) - východ slunce (ortus solis)

- mane - první hodina po východu slunce
v létě doba od 5. do 8. hodiny, v zimě od 7. až do 10. hodiny
- ad meridiem - před polednem

- meridies - v poledne

- de meridie, postmeridies - po poledni

- suprema - poslední chvíle jasného dne
v zimě od 14. nebo 15. hodiny až do 16. hodiny; v létě od 18. do 20. hodiny
popř. až do západu slunce (occusus solis)
- vespera - doba mezi západem slunce až do objevení se prvních hvězd
  - součástí bylo crepusculum (soumrak), jenž trval čtvrt, nejdéle půl hodiny

- primá luce nebo luminibus accensis (lucernarium) - chvíle rozžínání světel

---

⁶³ srov. tamtéž, s. 18.

Slovo „dies“ ale mohlo také stejně označovat den jako dobu 24 h = „dies civilis“.

⁶⁴ srov. tamtéž, s. 19.

- concubium - doba uhasínání ohňů a počátek spánku
v zimě od 19. do 21. hodiny, v létě kolem 22. hodiny
- intempesta nox nebo media nocte surgebam - hluboká noc

Avšak vzorem pro konání jednotlivých liturgických hodin se stal čas a způsob střídání denních a nočních stráží římských vojenských táborů:⁶⁵

a) Noční hlídky (vigilae) - noc byla rozdělena na 4 hlídky po 3 hodinách⁶⁶

- první vespera,
- druhá canticinium nebo intempesta,
- třetí gallicinium,
- čtvrtá lucifera, luxfer, která ale byla často nazývána též matutinum nebo ante lucem.

Po vynálezu vodních hodin označovala sice i nadále 6 hodina noční půlnoc, ale hodiny před a po půlnoci noční hlídky byly v zimě, kdy slunce zapadá již po 16. hodině, delší (cca 80 min) než v létě (cca 60 min), kdy slunce zapadá až po 21. hodině.

b) Denní hlídky (excubiae)

- hora prima (ranní),
- hora tertia (dopolední),
- hora sexta (polední),
- hora nona (odpolední).

⁶⁵ srov. tamtéž, s. 20.

Pro officium byly směřovatné pouze vojenské hlídky uvnitř vojenského tábora (excubiae - hlídky denní, a vigilae = hlídky noční) a nikoli vně tábora před tváří nepřítele (stationes nebo postes).

⁶⁶ srov. CAESAR, Gaius Iulius. *Válečné paměti: o válce gallské, o válce občanské, alexandrijské, africké a hispánské*. Překlad Ivan Bureš. 1. souborné vyd. Praha: Svoboda, 1972, s. 419.

Skutečnost, že se hlídky v římském vojenském táboře, tvořené vždy čtyřmi pěšáky a čtyřmi jezdci z každé centurie, střídaly během noci celkem čtyřikrát v pravidelných intervalech, což to následně sloužilo také k rozlišení času v noci, dokládá např. Gaius Iulius Caesar ve svých zápiscích o Válce občanské: „Před úsvitem, za čtvrté hlídky, vyrazí sám [...] s vojskem k boji pohotovým.“

Po vynálezu vodních hodin označovala sice i nadále šestá hodina denní poledne, ale třetí a devátá připadala podle roční doby vždy na jinou hodinu našeho počítání.

2.2. Schéma officia sv. Benedikta z Nursie

Sv. Benedikt z Nursie představuje těm, kdo chtějí zachovávat jím napsanou *Řeholi*, duchovní život jako umění a těm, kteří se chtějí tomuto umění, jenž vyžaduje schopnost vytvoření skutečného uměleckého díla skrze neustálé tělesné cvičení a duševní vzdělávání naučit, říká, že musí předem znát cíl svého snažení (tj. nalezení Boha, kterému se chci líbit),⁶⁷ k jehož dosažení následně podřídí veškeré své jednání a konání.⁶⁸

Důležitější než samotný denní řád společné modlitby mnichů, tak jak jej navrhuje sv. Benedikt z Nursie, proto je napomenutí, že pro mnicha nemá být nic důležitějšího (doslova ničemu nemá dávat přednost) než účast na společné modlitbě bratří: „*Jakmile je slyšet znamení k hodině, mnich nechá všechno, co měl v rukou, a spěchá co nejrychleji k službám Božím.*“⁶⁹ - Oslava (velebení) Boha má být vždy na prvním místě.⁷⁰

„*Benedikt nazývá společnou modlitbu „opus Dei“ = liturgie nebo „opus divinum“, protože se jedná o klanění Bohu a chválu Boha, o uznání svatosti Boží člověkem, ale z druhé strany i o dílo Boží v hloubi našeho srdce, dílo, které v nás působí Bůh srdce Ducha svatého.*“⁷¹

Důvodem konání společné modlitby má být tedy oslava (velebení) Boha pro jeho správná a spravedlivá rozhodnutí. - Ve společné modlitbě totiž každý přítomný bratr předkládá Bohu sebe samotného takového, jakým je - tj. se svými četnými nedokonalostmi, s nimiž se nechce smířit, ale stejně, jak to mnohdy velmi dramaticky líčí žalmisté (nechybí zde tudíž výčitky a zlořečení Bohu, ale ani zápas s Bohem), za vzájemné bratrské podpory a pomoci se „utkat“ a tak se usmířit a odevzdat do Boží náruče. Pakliže tedy ob stojí, měla by „společná modlitba mnichy uvádět stále hlouběji

⁶⁷ srov. *Svatý Benedikt - 480 - 1980*. Řím, Velehrad, 1980, s. 78

⁶⁸ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. XXXVI. - XXXVII.

⁶⁹ srov. *tamtéž*, s. 107 (kapitola č. 43, verš č. 1).

⁷⁰ srov. NIGG, Walter et al. *Benedikt z Nursie: otec západního mnišství: esej*. Překlad Marie Kyrálová a Alžběta Sirovátková. Praha: Zvon, 1991, s. 57.

⁷¹ BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. XLIV.

*do souznění se sebou samými a svými životy, aby ve všem dovedli rozeznat Boží spravedlivá rozhodnutí.*⁷²

Neméně důležité pro společnou modlitbu bratří je, aby při této modlitbě pronášené v jednotě a sounáležitosti „před tváří andělů“ (Ž 138, 1) v oratoři (chóru) byla skutečně mysl nikoli ve smyslu rozum (úsudek) ale srdce každého bratra ve shodě s jeho hlasem (jím vyslovovaným slovem) soustředěna k oslavě (velebení) Boha.⁷³ - Jen díky pohroužení se do modlitby se mohou stát lidmi modlitby (těmi, kdo žijí z modlitby), kterým modlitba propůjčuje sílu k dobrovolnému naplňování ne vždy zcela v dané chvíli zřejmé Boží vůle.⁷⁴

*„Zpíváme-li žalmy, zní skrze nás Boží slovo, které se tak stává slyšitelným. Dokážeme-li sjednotit s tímto Božím slovem také naše srdce, budeme zažívat souznění nejenom s Bohem, ale také se sebou samým. „Když hlas zpívajícího člověka zní v souladu s hlasem Božím, pak se souladu s Bohem stále více dostává celému člověku. A soulad s Bohem znamená také soulad se sebou samým.“*⁷⁵

Samotné ne striktně navržené schéma společné denní modlitby mnichů v sedmi hodinách vycházející z praktické potřeby vyhradit některé hodiny dne k společné modlitbě⁷⁶ není v rozporu s výzvou sv. apoštola Pavla k modlitbě bez přestání, jak by se mohlo na první pohled zdát. - Sv. Benedikt z Nursie svým konceptem modlitby po vzoru Órigéna totiž proměňuje celý den každého mnicha v jednu velkou a neustálou modlitbu bez přestání (konání skutků motivovaných vírou povznášejících / směřujících k Bohu), jejíž nedílnou součástí je i to, co modlitbou my sami obvykle nazýváme (tj. chórová modlitba).⁷⁷

---

⁷² GRÜN, Anselm. *Svatý Benedikt z Nursie: učitel duchovního života*. Vyd. 1. V Praze: Vyšehrad, 2004, s. 68.

⁷³ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 71 (kapitola č. 19, verš č. 7).

⁷⁴ srov. NIGG, Walter et al. *Benedikt z Nursie: otec západního mnišství: esej*. Překlad Marie Kyrálová a Alžběta Sirovátková. Praha: Zvon, 1991, s. 59.

⁷⁵ GRÜN, Anselm, *cit. d.*, s. 70.

⁷⁶ srov. MALINA, Bedřich, *cit. d.*, s. 16.

To, že samotní apoštolové konali v určité hodiny zvláštní modlitby obdobně, jak bylo zvykem v době Synagogy, dokládá svědectví Skutků apoštolů (Sk 3, 1).

⁷⁷ HOLZHERR, Georg. *Řehole Benediktova: uvedení do křesťanského života: (komentář)*. 1. české vyd. Praha: Benediktinské arcidiocésní úřady sv. Vojtěcha a sv. Markéty, 2001, s. 105.

Dle opata Smaragda OSB ze St. Mihiel sur-Meuse lze toto ustanovení *Řehole* chápat tak, že „*zatímco ruce jsou navenek zaměstnány prací, srdce uvnitř jihne, když jazykem rozjímáme žalmy, a připomínáme si Písmo.*“⁷⁸

Společná modlitba, které je v *Řeholi* v porovnání s jinými mnišskými pravidly té doby věnována opravdu velká pozornost, má tedy vyjadřovat radost a vděčnost ze spojení s Bohem v jeho domě. - Setkání se na společné modlitbě tedy znamená „*dát čas a místo bdělému vnímání Boha. Kdo to neudělá, promešká vzácnou příležitost k setkání s tím, koho mnich celým svým životem hledá.*“⁷⁹

Officium navržené sv. Benediktem z Nursie se rozděluje:

- a) Podle dnů - tj. pokud se koná v dny běžné (ferie), kdy je potřeba rozdělit den zejména na dobu určenou k modlitbě a práci, nebo dny sváteční, kdy práce není vykonávána a zůstává tak více času na modlitbu slavenou bohatým a slavnostním způsobem.⁸⁰
- b) Podle ročního období - tj. když se koná v období zimním (tj. od 1. listopadu do Velikonoc),⁸¹ kdy je noc dlouhá, nebo v období letním (tj. od Velikonoc do 1. listopadu),⁸² kdy je noc pro změnu krátká.

Schéma officia sv. Benedikt z Nursie⁸³ je rozvrženo na:

- a) Noční vigilie, o nichž prorok praví: „*Uprostřed noci vstávám, abych tě chválil*“ (Ž 118, 2):
  - **Matutinum** (vigile) má být slaveno v osmou hodinu noční, kdy už mniši vstávají odpočatí, protože spali déle než půl noci.

---

⁷⁸ STEWART, Columba. *Modlitba a komunita: benediktinská tradice*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2004, s. 35.

⁷⁹ tamtéž, s. 37.

⁸⁰ srov. HERWEGEN, Ildefons, *cit. d.*, s. 117.

⁸¹ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 53 (kapitola č. 8, verš č. 1).

⁸² srov. tamtéž, s. 53 (kapitola č. 8, verš č. 4).

⁸³ URL: <https://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/zivot-v-rytmu-officia.html> (únor 2020)

Jedná se o nejdelší hodinku celého officia začínající slovy: „*Pane, otevři mé rty a začnu tě chválit.*“⁸⁴ která vyniká velkou rozmanitostí forem: žalmy rámované jednoduchými antifonami se střídají s čistě recitativní formou čtení „*z Bohem inspirovaných knih Starého (1. nokturn) i Nového zákona, ale i jejich výklady sepsanými významnými a pravověrnými katolickými Otcí (2. nokturn)*“⁸⁵ mezi nimiž jsou vkládány zpěvy responzorií. Na závěr je z paměti pronášeno „*čtení z apoštola, verš a prosba Kyrie eleison z litaní.*“⁸⁶

O nedělích, svátcích svatých a slavnostech se po čtení ze Skutků apoštolských a tzv. apoštolských listů (3. nokturno) navíc zpívá slavnostním tónem „*hymnus Tebe, Bože, chválíme*“⁸⁷ na znamení zakončení noční modlitební hlídky, po jehož skončení je čten (zpíván) úryvek přečtený opatem - zástupcem Krista z evangelia, jemuž všichni mají naslouchat s uctivým dojetím,⁸⁸ a zakončený zpěvem „*hymnu Tobě přísluší chvála.*“⁸⁹

- Po matutinum již mniši nemají jít, tak jak to bylo jinde ve zvyku, zpátky na svá lůžka (viz asketická forma „přerušovaného spánku“) - neznamenal to ale, že by měli mniši zbytek noci bdít v oratoři na motlitbách, ale věnovat se ve skriptoriu studiu a četbě.⁹⁰
- **Laudes** (ranní chvály) mají být slaveny po matutinu (v létě jen po „*krátké přestávce, kdy bratři potřebují odejít*“) ⁹¹ za svítání asi mezi pátou a šestou hodinou ranní.

Tvoří je po vstupním žalmu č. 66, během jehož volnějšího (zpomaleného) přednesu mají dorazit do oratoře všichni eventuální opozdilci,⁹² především chvalozpěvy počátku nového dne. Vše zakončuje modlitba Páně zpívaná

⁸⁴ BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 55 (kapitola č. 9, verš č. 1).

⁸⁵ tamtéž, s. 55 (kapitola č. 9, verš č. 8).

⁸⁶ tamtéž, s. 55 (kapitola č. 9, verš č. 10).

⁸⁷ srov. tamtéž, s. 59 (kapitola č. 9, verš č. 8).

⁸⁸ srov. HERWEGEN, Ildefons, *cit. d.*, s. 118.

⁸⁹ BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 59 (kapitola č. 9, verš č. 10).

⁹⁰ srov. tamtéž, s. 53 (kapitola č. 8, verš č. 3).

⁹¹ tamtéž, s. 53 (kapitola č. 8, verš č. 4).

⁹² srov. HERWEGEN, Ildefons, *cit. d.*, 2008, s. 123.

představeným chóru, při níž bratři společně říkají, aby se shodli v přání po vzájemném odpuštění ublížení, prosbu: „*Odpust' nám, jako i my odpouštíme.*“⁹³

- Ani po laudách nemají mít mniši možnost ulehnout na svá lůžka, ale čas zbývající do první denní hodinky mají věnovat opětovně studiu a četbě ve skriptoriu.

b) Denní hodinky, které naplňují ustanovení o počtu sedmi posvátných chval: „*Sedmkrát za den tě chválím za tvá spravedlivá nařízení.*“ (Ž 118, 164) vyhrazených ke chvále našeho Stvořitele.⁹⁴

- **Prima, tertia, sexta a nona** - tzv. denní hodinky, jejichž názvy se odvozují od denních hodin (při počítání tehdejšího denního času od východu do západu slunce), ve kterých se konají (tzn. modlitby primy, tercie, sexty a nony se konaly o první, třetí, šesté a deváté hodině po východu slunce).⁹⁵

Všechny tyto hodinky začínají zvoláním: „*Bože, shlédni a pomoz.*“,⁹⁶ které má mnicha odpoutat od konané činnosti a uvést ho do nadpřirozeného smyslu pomoci denní doby. Dále pokračují vždy dle stejného schématu: hymnem po němž zaznívají tři žalmy, následuje čtení, verš, prosba Kyrie eleison a zakončení.⁹⁷

- **Vesperae** (nešpory), které jsou považovány za protějšek laud, bývají slaveny zhruba okolo páté hodiny odpolední (tj. ještě za denního světla) zatímco dříve se na počátku nešpor světla teprve rozsvěcovala (lucernarium) nebo již hořela.⁹⁸

---

⁹³ BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 61 (kapitola č. 13, verš č. 13).

⁹⁴ srov. tamtéž, s. 65 (kapitola č. 16, verš č. 1 - 2, 5).

⁹⁵ srov. HOLZHERR, Georg, *cit. d.*, s. 107.

Tradice připisuje tercii, sextě a nóně taktéž symbolické významy:

a) Tercie má připomínat modlitbu při seslání Ducha svatého, sexta Ježíšovu křížovou cestu a nóna Ježíšovu smrt.

b) Sexta modlitbu Petrovu o této hodině a nóna cestu Petrovu a Janovu do chrámu k modlitbě.

⁹⁶ BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 65 (kapitola č. 17, verš č. 3).

⁹⁷ srov. tamtéž, s. 65 (kapitola č. 17, verš č. 4).

⁹⁸ srov. MALINA, Bedřich, *cit. d.*, s. 45.

Po zvolání „Bože, shlédni a pomoz. - Pane, pospěš mi pomáhat“⁹⁹ mají společnou i použitou strukturu jako laudy. Jejich závěr ale tvoří evangelijní kantikum - *Magnificat* (Velebí duše má Hospodina), které ale není v *Řeholi* konkretizováno.¹⁰⁰

- Denní cyklus officia uzavírá mezi půl sedmou odpolední (v zimě) a půl osmou odpolední (v létě) **completorium** (kompletář).

Analogicky k ranním chválám přináší kompletář, jenž se ale od ostatních hodiněk liší strukturou,¹⁰¹ především prosby za pokojný odpočinek a ochranu během nadcházející noci zakončené zvláštním opatovým žehnáním.

„V uvedené časy chceme Bohu, který stvořil dobu dne i noci a plynutí hodin, věnovat chválu. ... Tak má tedy také v souzvuku oktávy: laud - primy - tercié - sexty - nony - nešpor - kompletáře a nočních vigilií zaznívat dobře sladěné vyznání („co se má vyznat“) velikosti a vznešenosti Stvořitele světa.“¹⁰²

Jak již bylo naznačeno výše, uspořádání společné modlitby bratří, které sv. Benedikt na základě starší mnišské egyptské i palestinské tradice a soudobé praxe římské a milánské místní církve navrhl, je možné flexibilně kýmkoli „*uspořádat, jak soudí, že je to lepší*“,¹⁰³ ale pouze za podmínky, aby takto upravená norma vždycky obsáhla úplný cyklus 150 žalmů Žaltáře s kantiky obvyklými v liturgii¹⁰⁴ v průběhu jednoho týdne.¹⁰⁵ - K tomu ale zároveň dodává svůj osobní povzdech „*Kéž bychom tak my, vlašníci, za celý týden vykonali to, co naši svatí Otcové, jak čteme, statečně splnili za jediný den!*“¹⁰⁶ inspirovaný snad znalostí příběhů zaznamenaných v Životech otců (Vitae Patrum):

Při porovnání rozsahu nešpor, jež ve své *Řeholi* uvádí sv. Benedikt, s rozsahem nešpor popisovaných např. sv. Basilem z Caesareje (Basilem Velikým) je zcela zřejmé, že sv. Benedikt počítal s únavou bratří po celodenní práci a potřebou dostatečného odpočinku, a proto dosavadní praktikovaný rozsah nešpor notně zredukoval.

⁹⁹ BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 67 (kapitola č. 18, verš č. 1).

¹⁰⁰ srov. tamtéž, s. 69 (kapitola č. 18, verš č. 18).

¹⁰¹ srov. HOLZHERR, Georg, *cit. d.*, s. 108.

¹⁰² srov. HERWEGEN, Ildefons, *cit. d.*, s. 128.

¹⁰³ BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 71 (kapitola č. 18, verš č. 22).

¹⁰⁴ srov. HERWEGEN, Ildefons. *Smysl a duch Benediktovy řehole*. V českém jazyce vyd. 1. Vyšší Brod: Cisterciácké opatství, 2008, s. 132.

¹⁰⁵ srov. STEWART, Columba, *cit. d.*, s. 37.

¹⁰⁶ BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 71 (kapitola č. 18, verš č. 25).

„*Stařec přišel k jednomu z otců. Ten vařil čočkovou kaši. Řekl: „Nejdříve se pomodlíme (...) a pak se najíme.“ Potom přeřikal jeden z nich celý žaltář a druhý podobně jako lektor zpaměti dva z velkých proroků. Když nastalo ráno, stařec, který přišel na návštěvu, opět odešel. Na jídlo zapomněli.“*¹⁰⁷ Naplnění uvedených příběhů ale sám považuje za nereálně dosažitelné, a proto navrhuje dle svého mínění kompromisní týdenní Žaltář, který je možné, jakožto minimum požadovaných povinností, snadno ne příliš liknavým bratřím ¹⁰⁸ splnit. „*Dokonalost uctívání Boha totiž nespaturuje v nakupení žalmů, nýbrž ve spojení těch, kdo se modlí, s Bohem.*“¹⁰⁹

Společná modlitba bratří, při níž všichni (dokonce i nedochvilní) zaujímají místa v lavicích odpovídajícím způsobem a dle uspořádaného pořadí (tj. podle doby svého vstupu do kláštera, životních zásluh a podle opatova rozhodnutí¹¹⁰),¹¹¹ je v pojetí sv. Benedikta z Nursie důležitější než osobní modlitba jednotlivého bratra. Proto „*na znamení představeného od společné modlitby v oratoři všichni zároveň povstanou*“,¹¹² aby všichni, jak ti více tak ti méně v modlitbě omilostnění, mohli dále pokračovat v daném rytmu¹¹³ společného komunitního života.¹¹⁴

V této souvislosti ale nelze opomenout sv. Benediktem od každého bratra v rámci soukromé modlitby vyžadovaného lectio divina (posvátné čtení) založeného na četbě a studiu Písma majícího za cíl zpětně prohloubit modlitbu společnou.¹¹⁵ - Nemá jít ale jen o četbu Písma samotnou a mnohdy bezmyšlenkovou. Četba Písma, které je srdcem liturgie těch, kdo se řídí radami a ustanovením *Řehole*, má být doprovázena poctivým rozjímáním zakončeným upřímnou soukromou, a ne mnohomluvnou modlitbou.

¹⁰⁷ HOLZHERR, Georg, *cit. d.*, s. 109 - 110.

¹⁰⁸ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 71 (kapitola č. 18, verš č. 24).

V týdenním uspořádání společné modlitby bratří, jak jej uvádí sv. Benedikt v *Řeholi*, se ale bratři společně modlí více než jenom doporučených 150 žalmů Žaltáře - viz úvodní žalmy k vigiliím a laudám, které se denně opakují, a stále stejné žalmy pronášené od úterka do neděle v tercii, sextě a noně + žalmy kompletáře.

¹⁰⁹ HERWEGEN, Ildefons, *cit. d.*, s. 132.

¹¹⁰ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 147 (kapitola č. 63, verš č. 1).

¹¹¹ srov. HERWEGEN, Ildefons, *cit. d.*, s. 117.

Myšlenka pořádku (latinsky ordo) je obsažena sv. Benediktem v jeho *Řeholi* jako jedna z nosných - tj. tvoří základ každodenního podle daného pořádku uspořádaného života bratří žijících dle *Řehole*, a proto je vyjádřena i v těch nejnepatrnějších věcech, skrze něž bude možno pořádek realizovat i ve věcech nosně důležitých.

¹¹² BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 73 (kapitola č. 20, verš č. 5).

¹¹³ srov. MALINA, Bedřich, *cit. d.*, s. 44.

Aby byl dodržen pravidelný rytmus společného komunitního života, má být pensum společných modliteb, které se denně konají, pokud možno stejně dlouhé.

¹¹⁴ srov. HERWEGEN, Ildefons, *cit. d.*, s. 140 - 141.

¹¹⁵ srov. STEWART, Columba, *cit. d.*, s. 35 - 36.

2.2.1. Vliv Řehole Mistrovy na schéma officia sv. Benedikta z Nursie

Dnes již snad nikdo nepochybuje o tom, že sv. Benedikt z Nursie čerpal při psaní své *Řehole* ze starší (jako datum vzniku se uvádí 1. polovina 6. století - tj. s největší pravděpodobností někdy z let 500 - 530) a obsáhlejší *Řehole Mistrovy* (*Regula Magistri*) sepsané snad ve střední Itálii nedaleko Říma.¹¹⁶ Ale ne vždy tomu tak bylo.

Až do přelomu let 1937/1938, kdy Augustin Genestout OSB z benediktinského opatství Saint-Pierre de Solesmes otevřel diskusi ohledně doby sepsání *Řehole* a *Řehole Mistrovy*, se totiž předpokládalo, že starší je *Řehole* a *Řehole Mistrova* je jejím mladším rozšířením. - To vyvolalo dlouholetou diskusi ohledně doby sepsání *Řehole* a *Řehole Mistrovy* a jejich vzájemného vlivu. Hubert Vanderhoven OSB v článku „*Saint Benoît a-t-il connu la Règle du Maître?*“ z let 1944 - 1945,¹¹⁷ upozorňoval na to, že sv. Benedikt z Nursie čerpal z *Řehole Mistrovy*, na což nesouhlasně reagoval opat Bernard Capelle OSB z benediktinského opatství Keizersberg o rok později (tj. v roce 1946) článkem „*Le Maître antérieur à S. Benoît?*“.¹¹⁸ Tuto diskusi s definitivní platností ukončil až ThDr. Adalbert de Vogüé OSB z benediktinského opatství Sainte Marie de la Pierre qui Vire v „*La Règle du Maître.*“ z přelomu let 1964-1965, kdy dokládá stáří *Řehole Mistrovy* a klade ji před *Řeholi*.¹¹⁹

Pomineme-li rozdíl jazykový¹²⁰ a různé literární formy, sv. Benedikt z Nursie skutečně z *Řehole Mistrovy*, která je napsaná formou otázka žáka (interrogatio discipulorum) - odpověď učitele (respondit Dominus per Magistrum) včetně poučení, mnohé přebírá doslovně (viz prvních 7 kapitol *Řehole*) a v mnohém jiném což se týče např. i uspořádání denní modlitby mnichů, se nápadně inspiruje. - To, že ze strany sv. Benedikta z Nursie se nejedná o doslovné převzetí ustanovení *Řehole Mistrovy*, je možná dáno tím, že *Řehole Mistrova* byla sepsána pro konkrétní, byť nám dnes již

¹¹⁶ https://pl.wikipedia.org/wiki/Reguła_Mistrza#CITEREFVogüé2006 (březen 2020)

Někteří badatelé ale jako místo sepsání *Řehole Mistrovy* spíše spatřují v jižní Francii (zejména klášter založený sv. Honoratem von Arles na ostrově Lérins).

¹¹⁷ srov. VANDERHOVEN, Hubert. *Saint Benoît a-t-il connu la Règle du Maître?* In: Rev. Hist. eccl. t. XL 1944 - 1945, s. 176 - 187.

¹¹⁸ srov. CAPELLE, Bernard. *Le Maître antérieur à S. Benoît?*, In: Revue d'histoire ecclésiastique 41 (1946), s. 66 - 75 (p. 73).

¹¹⁹ srov. de VOGÜÉ, Adalbert. *Regula Mistrza*. In: Reguła Mistrza. Reguła świętego Benedykta. Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2006, s. 11 - 49.

¹²⁰ https://pl.wikipedia.org/wiki/Reguła_Mistrza#CITEREFVogüé2006 (březen 2020)

Jazyk *Řehole Mistrovy* je více vzdálen klasické latině než jazyk „učeního“ Benedikta.

neznámé společenství 26 společně se modlících a pracujících bratří, kdežto *Řehole* byla určena pro nekonkrétní (univerzální) komunitu (tj. pouze obdobné té na Monte Cassinu) 12 společně se modlících a pracujících bratří (tj. má mít univerzální využití, což mimo jiné dokládá známé ustanovení sv. Benedikta: „*Kdyby se toto schéma někomu nelíbilo, může si je uspořádat, jak soudí, že je to lepší.*“).¹²¹

„*Benedykt wykorzystał strukturę Reguły Mistrza, zachowując kolejność omawianej problematyki. Znacznie skrócił większość tekstu napisanego przez Mistrza, zaś kilka interesujących go rozdziałów rozwinął. Zmienił też merytorycznie fragmenty, z którymi się nie zgadzał lub które nie odpowiadały zwyczajom panującym na Monte Cassino.*“¹²²

Jak si je *Řehole* konkrétně podobna s *Řeholí Mistrovou* v otázce uspořádání společné denní modlitby bratří je velmi dobře patrné na srovnání,¹²³ které vypracoval uznávaný odborník na historii mnišství ThDr. Adalbert de Vogüé OSB z benediktinského opatství Sainte Marie de la Pierre qui Vire v jím redigované *La Règle de saint Benoît* z roku 1972.¹²⁴

Řehole Benediktova   související s Řeholí Mistrovou   protikladné s Řeholí Mistrovou

bohoslužby v noci

8, 1–2	33, 3–9
8, 3	44, 12–19
8, 4	33, 10–26

počet žalmů v nočních hodinkách (vigilie v zimě)

9, 1–11	33, 27–34; 44, 1–4
---------	--------------------

noční bohoslužba v létě

	33, 35–41
10, 1–3	44, 5–8

vigilie o nedělích

11, 1–11	49
----------	----

¹²¹ BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 71 (kapitola č. 18, verš č. 22).

¹²² https://pl.wikipedia.org/wiki/Reguła_Mistrza#CITEREFVogüé2006 (březen 2020)

Jazyk *Řehole* Mistrovy je více vzdálen klasické latině než jazyk „učeného“ Benedikta.

¹²³ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *Regula Benedicti = Die Benediktusregel* (lateinisch/deutsch). Herausgegeben im Auftrag der Salzburger Äbtekonzferenz. - Beuron Kunstverlag, Beuron 1992, s. 261 - 262.

¹²⁴ srov. de VOGÜÉ, Adalbert. *La Règle de saint Benoît*. Paříž, Le Cerf, 1972, s. 173 - 181.

11, 12–13		33, 42–54
<i>vigilie o svátcích svatých</i>		
14, 1–2		45, 16–18
<i>období, kdy se říká aleluja</i>		
15, 1	45, 1	
15, 2	44, 2–7	
15, 3	45, 12	
15, 4	45, 1	44, 3.7
<i>ranní chvály ve všední dny</i>		
	35, 1	
13, 1–11	39, 1–4	
13, 12–14		
<i>ranní chvály o nedělích a svátcích 35, 1</i>		
12, 1–4	39, 1–15; 45, 12	
<i>bohoslužby během dne</i>		
16, 1–3	34, 1–3	
16, 4	33, 1	
16, 5		
<i>počet žalmů v těchto hodinkách</i>		
17, 1–5	35, 2–3	40, 1–3
17, 6		55, 6
17, 7–8	36, 1–9	41, 1–4
17, 9	37, 1–2	42, 1–4
<i>pořadí těchto žalmů</i>		
18, 1–25		
<i>chování při zpěvu žalmů</i>		
19, 1		
19, 3–7	47, 1–24	
<i>uctivost při modlitbě</i>		
20, 1–3	48, 1–14	
20, 4–5		

Samotné schéma officia *Řehole* navržené sv. Benediktem z Nursie se od schématu *Řehole Mistrovy* nikterak zásadně neliší. Větší odlišnosti se mezi *Řeholí*, která se již

neřídí tradiční zásadou recitování žalmů v tom pořadí, v jakém se nachází v Žaltáři,¹²⁵ a *Řeholi Mistra* však nacházejí v konkrétním uspořádání jednotlivých částí officia:

a) Noční vigilie

- **Matutinum** (vigile)

Řehole Mistrova na rozdíl od *Řehole* ještě stále předpokládá, že bratři budou slavit tzv. úplnou vigilií trvající celou noc (tj. až do druhého zakokrhání kohouta).¹²⁶

Samotné matutinum má začínat veršem otevírající ústa, který pronáší opat, s navazujícím tzv. „motivačním“ rezponzoriem. Následuje devět žalmů v zimním období nebo jenom šest v letním období¹²⁷ s antifonami bez aleluja po sobě jdoucích v Žaltáři, rezponzorium bez aleluja, dále další čtyři žalmy v zimním období nebo jenom tři v letním období s antifonami a s aleluja po sobě jdoucích v Žaltáři, rezponzorium s aleluja, verš, čtení z apoštola a evangelium předčítané opatem (kdyby opat nebyl přítomen, tak jiným bratrem podle pořadí). Vše má zakončovat modlitba Páně.¹²⁸

- Po matutinum v zimě se všichni bratři mají odebrat do dormitáře, kde se každý bratr může svobodně rozhodnout, zda pod dohledem opata bude chtít v tichosti naslouchat četbě a rozjímá o ní nebo v tichosti zalehne na svém lůžku,¹²⁹ po matutinu v létě ale hned následují ranní chvály.¹³⁰

Uspořádání matutina v *Řeholi* se oproti *Řeholi Mistrově* bezesporu odlišuje svou daleko větší rozmanitostí forem:

¹²⁵ srov. HOLZHERR, Georg, *cit. d.*, s. 108.

Sv. Benedikt z Nursie žalmy pro určité části officia cíleně vybírá.

¹²⁶ srov. *Regula Mistrza*. In: *Regula Mistrza. Regula świętego Benedykta*. [z latiny přeložili Tomasz M. Dąbek OSB]. Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2006, s. 252 (kapitola 49, verše 1 - 3).

¹²⁷ srov. tamtéž, s. 226 - 227 (kapitola 33, verš 10 a verše 27 - 28).

Zimní období bylo od 8 dne říjnových kalend (tj. 24. září) do Velikonoc a letní období od 8 dne dubnových kalend (tj. 25. března) nebo od Velikonoc do 8 dne říjnových kalend (tj. 24. září).

¹²⁸ srov. tamtéž, s. 227 - 228 (kapitola 33, verše 27 - 41) a s. 242 (kapitola 44, verše 1 - 8).

¹²⁹ srov. tamtéž, s. 243 (kapitola 44, verše 12 - 19).

¹³⁰ srov. tamtéž, s. 226 (kapitola 33, verše 10 - 14).

I. Ve všední dny

Po třikrát opakovaném verši: „*Pane, otevři mé rty a začnu tě chválit.*“¹³¹ navazuje žalm č. 3 se Sláva Otci, po něm žalm č. 94 s antifonou, hymnus „ambrosianum“¹³² a šest žalmů s antifonami.¹³³ Celý první nokturn uzavírá verš a opatovo požehnání.

Tři čtení v zimě (v létě kvůli brzkému svítání pouze jedno¹³⁴) „z *Bohem inspirovaných knih Starého i Nového zákona, ale i jejich výklady sepsanými významnými a pravověrnými katolickými Otcí*“,¹³⁵ mezi něž jsou vkládány zpěvy respozorií (Sláva Otci se říká až po třetím čtení).

Druhý nokturn je tvořen šesti žalmy¹³⁶ s aleluja, čtením z apoštola, veršem a redukovanou litaní na zvolání *Kyrie eleison*.¹³⁷

II. O nedělích, svátcích svatých a slavnostech bez rozdílu na roční období¹³⁸

Po třikrát opakovaném verši: „*Pane, otevři mé rty a začnu tě chválit.*“¹³⁹ navazuje žalm č. 3 se Sláva Otci, po něm žalm č. 94 s antifonou, hymnus „ambrosianum“¹⁴⁰ a šest žalmů s antifonami. Celý první nokturn uzavírá verš a opatovo požehnání.

¹³¹ BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 55 (kapitola č. 9, verš č. 1).

¹³² srov. HOLZHERR, Georg, *cit. d.*, s. 100.

Autorství nebiblického hymnu „ambrosianum“, který byl obvyklý zejména v Miláně, je připisován Ambrosiovi.

¹³³ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 69 - 70 (kapitola č. 18, verše č. 20 - 21).

Jedná se o žalmy, které po uspořádání denních bohoslužeb zbyly a rovnoměrně byly rozděleny do sedmi matutiní tak, aby na každé vyšlo dvanáct (tj. šest na 1. nokturn a šest a 2. nokturn).

¹³⁴ srov. tamtéž, s. 57 (kapitola č. 10, verš č. 2).

¹³⁵ tamtéž, s. 55 (kapitola č. 9, verš č. 8).

¹³⁶ srov. tamtéž, s. 69 - 70 (kapitola č. 18, verše č. 20 - 21).

Jedná se o žalmy, které po uspořádání denních bohoslužeb zbyly a rovnoměrně byly rozděleny do sedmi matutiní tak, aby na každé vyšlo dvanáct (tj. šest na 1. nokturn a šest a 2. nokturn).

¹³⁷ srov. tamtéž, s. 55 (kapitola č. 9, verše č. 9 - 10).

¹³⁸ srov. tamtéž, s. 59 (kapitola č. 11, verš č. 11).

¹³⁹ tamtéž, s. 55 (kapitola č. 9, verš č. 1).

¹⁴⁰ srov. HOLZHERR, Georg, *cit. d.*, s. 100.

Autorství nebiblického hymnu „ambrosianum“, který byl obvyklý zejména v Miláně, je připisován Ambrosiovi.

Druhý nokturn je tvořen šesti žalmy s antifonami a veršem.¹⁴¹

Čtyři čtení „z Bohem inspirovaných knih Starého i Nového zákona, ale i jejich výklady sepsanými významnými a pravověrnými katolickými Otcí“¹⁴² mezi něž jsou vkládány zpěvy rezponzorií (Sláva Otci se říká až po čtvrtém čtení).¹⁴³

Třetí nokturn se skládá ze tří kantik z proroků a aleluja, verše a opatova požehnání. Po něm následují další čtyři čtení ze Skutků apoštolských a tzv. apoštolských listů, mezi které jsou vkládány zpěvy rezponzorií.¹⁴⁴ Zpěv slavnostním tónem „*hymnus Tebe, Bože, chválíme*“,¹⁴⁵ po jehož skončení je čten (zpíván) úryvek přečtený opatem z evangelia, jemuž všichni mají naslouchat s uctivým dojetím.¹⁴⁶ Čtení je zakončeno zpěvem hymnu „*Tobě přísluší chvála.*“¹⁴⁷

- Po matutinum již mniši nemají jít, tak jak to bylo jinde ve zvyku, zpátky na svá lůžka (viz asketická forma „přerušovaného spánku“) - neznamenal to ale, že by měli mniši zbytek noci bdít v oratoři na motlitbách, ale mají se věnovat ve skriptoriu studiu a četbě.¹⁴⁸
- **Laudes** (ranní chvály)

Řehole Mistrova pro laudy předepisuje čtyři žalmy bez aleluja a dva žalmy s aleluja po sobě jdoucích v Žaltáři,¹⁴⁹ rezponzorium, verš, čtení z apoštola a evangelium předčítané opatem bez (vyjma neděle) aleluja. Vše má zakončovat modlitba Páně.¹⁵⁰

¹⁴¹ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 57 (kapitola č. 11, verš č. 4).

¹⁴² tamtéž, s. 55 (kapitola č. 9, verš č. 8).

¹⁴³ srov. tamtéž, s. 57 (kapitola č. 11, verš č. 5).

¹⁴⁴ srov. tamtéž, s. 57 (kapitola č. 11, verše č. 6 - 7).

¹⁴⁵ srov. tamtéž, s. 59 (kapitola č. 9, verš č. 8).

¹⁴⁶ srov. HERWEGEN, Ildéfons, *cit. d.*, s. 118.

¹⁴⁷ BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 59 (kapitola č. 9, verš č. 10).

¹⁴⁸ srov. tamtéž, s. 53 (kapitola č. 8, verš č. 3).

¹⁴⁹ srov. *Regula Mistrza*, *cit. d.*, s. 237 (kapitola 39, verš 1).

¹⁵⁰ srov. tamtéž, s. 232 (kapitola 35, verš 1).

- Po laudách si mohou bratři jít na rozdíl od ustanovení *Řehole* odpočinout na svá lůžka a to až do primy¹⁵¹

Řehole na rozdíl od *Řehole Mistrovy* vychází ze zvyků římské církve¹⁵² a odlišuje slavení laud ve všední dny od laud slavených o nedělích, svátcích svatých a slavnostech:

I. Ve všední dny

Po vstupním žalmu č. 66 bez antifony, během jehož volnějšiho (zpomaleného) přednesu mají dorazit do oratoře všichni eventuální opozdilci,¹⁵³ následuje žalm č. 50, který doporučuje i *Řehole Mistrova*, s antifonou a dva tzv. ranní „proměnlivé“ žalmy:¹⁵⁴

- každé pondělí žalmy č. 5 a 35 + kantikum z Proroků,
- každé úterý žalmy č. 42 a 56 + kantikum z Proroků,
- ve středy žalmy č. 63 a 64 + kantikum z Proroků,
- ve čtvrtky žalmy č. 87 a 89 + kantikum z Proroků,
- v pátky žalmy č. 75 a 91 + kantikum z Proroků,
- v soboty žalm č. 142 + kantikum z Deuteronomia rozdělený dvěma Sláva Otci.

Po žalmech chval č. 148, 149 a 150 (stejně jako v *Řeholi Mistrově*)¹⁵⁵ je čtení z apoštola s rezponzoriem, hymnus, verš, kantikum z evangelia „Benedictus - „Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele, neboť navštívil a vykoupil svůj lid! ... “ (Lk 1, 68-79)¹⁵⁶ a zkrácená litanie.¹⁵⁷ Vše zakončuje modlitba Páně zpívaná představeným chóru, při níž bratři

¹⁵¹ srov. tamtéž, s. 226 - 227 (kapitola 33, verše 15 - 26).

¹⁵² srov. HOLZHERR, Georg, *cit. d.*, s. 102 - 103.

¹⁵³ srov. HERWEGEN, Ildefons, *cit. d.*, s. 123.

¹⁵⁴ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 61 (kapitola č. 13, verše č. 2 - 10).

¹⁵⁵ srov. *Regula Mistrza*, *cit. d.*, s. 237 (kapitola 39, verše 1 - 7).

¹⁵⁶ HOLZHERR, Georg, *cit. d.*, s. 102.

Pod Chvalozpěvem se rozumí „Benedicite“, chvalozpěv tří mládenců.

¹⁵⁷ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 59 (kapitola č. 12, verše č. 1 - 4).

společně říkají, aby se shodli v přání po vzájemném odpuštění ublížení, prosbu: „*Odpusť nám, jako i my odpouštíme.*“¹⁵⁸

II. O nedělích, svátcích svatých a slavnostech

Po vstupním žalmu č. 66 bez antifony, během jehož volnějšiho (zpomaleného) přednesu mají dorazit do oratoře všichni eventuální opozdilci,¹⁵⁹ následuje žalm č. 50, který doporučuje i *Řehole Mistrova*, s aleluja a dva ranní žalmy č. 117 a 62. Po chvalozpěvu¹⁶⁰ a žalmech chval č. 148, 149 a 150 (stejně jako v *Řeholi Mistrově*)¹⁶¹ je čtení z Apokalypsy (knihy Zjevení) s rezponzoriem, hymnus, verš, kantikem z evangelia „*Benedictus - „Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele, neboť navštívil a vykoupil svůj lid! ... “ (Lk 1, 68-79)*¹⁶² a zkrácená litanie.¹⁶³ Vše opětovně zakončuje modlitba Páně zpívaná představeným chóru, při níž bratři společně říkají, aby se shodli v přání po vzájemném odpuštění ublížení, prosbu: „*Odpusť nám, jako i my odpouštíme.*“¹⁶⁴

b) Denní hodinky

- Prima, tertia, sexta a nona

Řehole Mistrova pro každou denní hodinku předepisuje tři žalmy s antifonami (třetí žalm mimo období Epifanie je vždy s aleluja)¹⁶⁵ po sobě jdoucí v Žaltáři, rezponzorium, čtení z apoštola a evangelium předčítané opatem (kdyby nebyl přítomným jiným bratrem podle pořadí).¹⁶⁶ Vše má zakončovat verš a modlitba Páně.¹⁶⁷

¹⁵⁸ tamtéž, s. 61 (kapitola č. 13, verš č. 13).

¹⁵⁹ srov. HERWEGEN, Ildefons, *cit. d.*, s. 123.

¹⁶⁰ srov. HOLZHERR, Georg, *cit. d.*, s. 102.

¹⁶¹ srov. *Regula Mistrza, cit. d.*, s. 237 (kapitola 39, verše 1 - 7).

¹⁶² srov. HOLZHERR, Georg, *cit. d.*, s. 102.

Pod Chvalozpěvem se rozumí „Benedicite“, chvalozpěv tří mládenců.

¹⁶³ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 59 (kapitola č. 12, verše č. 1 - 4).

¹⁶⁴ tamtéž, s. 61 (kapitola č. 13, verš č. 13).

¹⁶⁵ srov. *Regula Mistrza, cit. d.*, s. 238 (kapitola 40, verše 1 - 2).

¹⁶⁶ srov. tamtéž, s. 232 (kapitola 35, verše 2 - 3).

¹⁶⁷ srov. tamtéž, s. 238 (kapitola 40, verš 3).

V *Řeholi* všechny denní hodinky začínají zvoláním: „*Bože, shlédni a pomoz.*“¹⁶⁸ Dále pokračují vždy dle stejného schématu: hymnem po němž zaznívají obdobně jako v *Řeholi Mistrově* tři samostatné žalmy (tj. bez společného Sláva Otci)¹⁶⁹ s tím, že jsou cíleně vybírány:

a) V primě

- v neděli tři strofy žalmu č. 118,¹⁷⁰
- v pondělí žalmy č. 1, 2, 6,¹⁷¹
- od úterý do soboty vždy tři žalmy (bez konkrétního denního rozdělení) po sobě jdoucí: č. 7, 8, 9 (1. část), 9 (2. část), 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 (1. část), 17 (2. část), 18 a 19.¹⁷²

b) V tercii, sextě a noně

- v neděli další tři strofy (tj. následujících po třech strofách určených pro primu) žalmu č. 118,¹⁷³
- v pondělí zbývajících devět strof (po třech v každé hodině) žalmu č. 118,¹⁷⁴
- od úterý do soboty žalmy v každé hodině vždy po třech žalmech a to od žalmu č. 119 po žalm č. 127,¹⁷⁵

následuje čtení, verš, prosba *Kyrie eleison* a zakončení.¹⁷⁶

- **Vesperae** (nešpory)

Řehole Mistrova pro nešpory, jejichž doba konání je v zimním a letním období odlišná, předepisuje šest žalmů s antifonami (poslední dva žalmy

¹⁶⁸ BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 65 (kapitola č. 17, verš č. 3).

¹⁶⁹ srov. tamtéž, s. 65 (kapitola č. 17, verš č. 3).

¹⁷⁰ srov. tamtéž, s. 67 (kapitola č. 18, verš č. 2).

¹⁷¹ srov. tamtéž, s. 67 (kapitola č. 18, verš č. 4).

¹⁷² srov. tamtéž, s. 67 (kapitola č. 18, verš č. 5).

¹⁷³ srov. tamtéž, s. 67 (kapitola č. 18, verš č. 3).

¹⁷⁴ srov. tamtéž, s. 67 (kapitola č. 18, verš č. 7).

¹⁷⁵ srov. tamtéž, s. 69 (kapitola č. 18, verš č. 9).

¹⁷⁶ srov. tamtéž, s. 65 (kapitola č. 17, verš č. 4).

jsou vždy s aleluja) po sobě jdoucích v Žaltáři,¹⁷⁷ rezponzorium, čtení z apoštola a evangelium vždy předčítané opatem bez (vyjma neděle) aleluja. Vše má zakončovat modlitba Páně.¹⁷⁸

V *Řeholi* po zvolání „Bože, shlédni a pomoz. - Pane, pospěš mi pomáhat“¹⁷⁹ následují na rozdíl od *Řehole Mistrovy* vždy čtyři žalmy (bez konkrétního denního rozdělení) po sobě jdoucí: č. 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115 + 116 (pro krátkost se spojují v jeden),¹⁸⁰ 128, 129, 130, 131, 132, 134, 135, 136, 137, 138 (1. část), 138 (2. část),¹⁸¹ 139, 140, 141, 143 (1. část), 143 (2. část),¹⁸² 144 (1. část), 144 (2. část),¹⁸³ 145, 146 a 147,¹⁸⁴ čtení, rezponzorium, hymnus, verš, evangelijské kantik, zkrácená litanie a modlitba Páně.¹⁸⁵

- **Completorium** (kompletář)

Autor *Řehole Mistrovy* ustavuje, aby se modlitba kompletáře skládala ze tří žalmů s antifonami (třetí žalm je vždy s aleluja)¹⁸⁶ po sobě jdoucích v Žaltáři, čtením z apoštola s veršem, jednoho rezponzoria, evangelia, které má pronášet opat. Po modlitbě na samotný závěr má následovat ještě verš uzavírající ústa.¹⁸⁷

Řehole sestavuje modlitbu kompletáře oproti *Řeholi Mistrově* z konkrétních tří žalmů: č. 4, 90 a 133¹⁸⁸ bez antifon, které se každý den opakují, následuje hymnus a čtení, verš. Po zvolání Kyrie eleison následuje prosba za pokojný odpočinek a ochranu během nadcházející noci zakončené zvláštním opatovým žehnáním.¹⁸⁹

¹⁷⁷ srov. *Regula Mistrza, cit. d.*, s. 239 (kapitola 41, verše 1 - 2).

¹⁷⁸ srov. tamtéž, s. 233 - 234 (kapitola 36, verše 1 - 9).

¹⁷⁹ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 67 (kapitola č. 18, verš č. 1).

¹⁸⁰ srov. tamtéž, s. 69 (kapitola č. 18, verš č. 17).

¹⁸¹ srov. tamtéž, s. 69 (kapitola č. 18, verš č. 16).

¹⁸² srov. tamtéž, s. 69 (kapitola č. 18, verš č. 16).

¹⁸³ srov. tamtéž, s. 69 (kapitola č. 18, verš č. 16).

¹⁸⁴ srov. tamtéž, s. 69 (kapitola č. 18, verš č. 12 - 14).

¹⁸⁵ srov. tamtéž, s. 67 (kapitola č. 17, verš č. 8).

¹⁸⁶ srov. *Regula Mistrza, cit. d.*, s. 240 (kapitola 42, verše 1 - 4).

¹⁸⁷ srov. tamtéž, s. 235 (kapitola 37, verše 1 - 2).

¹⁸⁸ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 69 (kapitola č. 18, verš č. 19).

¹⁸⁹ srov. tamtéž, s. 67 (kapitola č. 17, verš č. 9 - 10).

Ustanovení *Řehole Mistrovy* ohledně žalmů, které vždy končí slovy „Sláva Otci“, nepovoluje rozdělování dlouhých nebo spojování dvou krátkých žalmů,¹⁹⁰ jak to později činí sv. Benedikt z Nursie.

---

¹⁹⁰ srov. *Regula Mistrza, cit. d.*, s. 228 - 229 (kapitola 33, verše 42 - 54).

3. Slovanská benediktinská kongregace sv. Vojtěcha

Na základě nařízení Tridentského koncilu o povinnosti sdružování za účelem lepší správy a součinnosti právně samostatných klášterů do kongregací schválených Svatým stolcem¹⁹¹ se také benediktinské kláštery v Čechách a na Moravě sdružily do nově utvořené „Česko-Moravsko-Slezské benediktinské kongregace“,¹⁹² jejíž první kapitulu svolal břevnovsko - broumovský opat Benno I. Falk z Falkenberka OSB (+ 1646) roku 1631 do Opatství na Slovanech (dnešní Benediktinské opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích).¹⁹³ - Tato Česko-Moravsko-Slezská benediktinská kongregace, jež ale nezískala potřebné schválení ze strany Svatého stolce, zanikla v 2. polovině 80. let 18. století, kdy císař Josef II. v rámci jím prováděných reforem zrušil většinu do ní náležejících benediktinských opatství:

- dne 4. února 1785 opatství sv. Jana Křtitele, Panny Marie a sv. Prokopa na Sázavě,¹⁹⁴
- dne 5. - 7. února 1785 opatství Nanebevzetí Panny Marie, sv. Wolfganga a sv. Benedikta v Kladrubech,¹⁹⁵
- dne 7. února 1785 opatství sv. Jana Křtitele ve Svatém Janu pod Skalou,¹⁹⁶
- dne 12. února 1785 opatství sv. Mikuláše na Starém Městě pražském,¹⁹⁷
- v listopadu 1785 probošství na hradě Bezděz náležející k opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích,¹⁹⁸

¹⁹¹ srov. *Stanovy Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha* z roku 2020, s. 31.

¹⁹² srov. UHL, Karel. Historické a umělecké památky v klášteře rajhradském. In.: *Moravan na rok 1922: kalendář na rok obyčejný ...* Brno, Občanská tiskárna, 1921, s. 75 - 76.

¹⁹³ srov. ZESCHICK, Johannes Nepomuk. *Benediktini a benediktinky v Čechách a na Moravě*. Vyd. 1. Praha: Benediktinské arcidiocésní ústředí sv. Vojtěcha a sv. Markéty, 2007, s. 43 - 45.

¹⁹⁴ srov. BUBEN, Milan. *Encyklopedie řádů, kongregací a řeholních společností katolické církve v českých zemích. II. díl, II. svazek, Mnišské řády*. 1. vyd. Praha: Libri, 2004, s. 73.

¹⁹⁵ srov. tamtéž, s. 92.

¹⁹⁶ srov. tamtéž, s. 125.

¹⁹⁷ srov. tamtéž, s. 120.

¹⁹⁸ srov. tamtéž, s. 115 - 116.

Vznik benediktinského probošství na hradě Bezděz, který monserratská benediktini obdrželi od Ferdinanda III. Habsburského v roce 1636, souvisí se nerealizovaným slibem učiněným Albrechtem z Waldsteina po vítězství u Lützenu dne 16. února 1632, že na úpatí kopce Bezdězu nechá postavit po vzoru kláštera Montserrat klášter a hrad dá k dispozici poustevníkům náležející k tomuto klášteru.

Montserratští benediktini, kteří postupně adaptovali purkrabský palác pro potřeby konventu a královský palác pro potřeby probošta, slavnostně dne 8. září 1666 do hradní kaple archanděla Michaela přenesli kopii sochy „černé“ Panny Marie Montserratské, čímž z ní vytvořili velmi vyhledávané a významné poutní místo.

- dne 11. února 1786 také probošství Nanebevzetí Panny Marie v Polici náležející k břevnovsko - broumovskému opatství,¹⁹⁹

a pruský král Fridrich Vilém III. v roce 1810 během tzv. Kulturkampfu také probošství Svatého Kříže a sv. Hedviky Slezské na Lehnickém Poli v tehdejší Prusku (dnešním Polsku) náležející k břevnovsko - broumovskému opatství.²⁰⁰

Požadavek českých a rakouských benediktinských klášterů na vlastní řeholní kongregaci s právem exempce jednotlivých domů byl poprvé formulován v roce 1859 v Salzburgu na setkání rakouských opatů z:

- opatství sv. Petra v Salzburgu,
- opatství sv. Michaela Archanděla v Michaelbeurnu,
- opatství St. Georgenberg ve Fiechtu,
- opatství Nanebevzetí Panny Marie v Lambachu.

Setkání se zúčastnil taktéž břevnovsko - broumovský opat Jan Nepomuk Rotter OSB (+ 1886) spolu s rajhradským opatem Güntherem (Vintířem) Janem Kalivodou OSB (+ 1883).²⁰¹

Rakouské benediktinské kongregace:

- Neposkvrněného početí Panny Marie (Kongregation von dem Unbefleckten Empfängnis, „Immakulatakongregation“),
- Svatého Josefa (Kongregation von hl. Joseph, „Josephskongregation“),

vznikly ale až na základě rozhodnutí papeže Lva XIII. v roce 1889.²⁰²

¹⁹⁹ srov. tamtéž, s. 60.

²⁰⁰ srov. tamtéž, s. 61.

Probošství Lehnické Pole (německy Wahlstatt) náležející opatství sv. Vavřince v Opatovicích nad Labem, které bylo zničeno roku 1420 husitskými vojsky, založila sv. Hedvika Slezská na památku svého syna - Služebníka Božího Jindřicha II. Pobožného, který v těchto místech 9. dubna 1241 padl v bitvě.

V letech 1703 - 1704 břevnovsko - broumovský opat Otmar Daniel Zinke OSB na základě souhlasu Leopolda I. z roku 1702 vykoupil od Hanse Sigismunda von Braun pozůstatky bývalého probošství spolu s přináležejícími statky a se souhlasem vřatislavského biskupa Msgre Františka Ludvíka Neuburského OT započal roku 1723 výstavbu nového probošství Svatého Kříže a sv. Hedviky Slezské (obnovená benediktinská komunita čítající dvanáct bratří a jednoho klerika zde začala žít ale až od roku 1735).

²⁰¹ srov. URL: <http://www.benediktini.cz/kongregace.html> (leden 2020)

- Břevnovsko - broumovské opatství²⁰³ se stalo součástí tzv. I. rakouské benediktinské kongregace Neposkvrněného početí Panny Marie, v níž se břevnovsko - broumovský opat Bruno Čtvrtečka OSB (+ 1922) stal viceprezesem.
- Rajhradské opatství se připojilo k tzv. II. rakouské benediktinské kongregaci svatého Josefa.²⁰⁴
- Emauzské opatství²⁰⁵ je již od roku 1880 díky přesídlení beuronské mnišské komunity z důvodu probíhajícího kulturního boje (tzv. Kulturkampfu) členem Beuronské kongregace.²⁰⁶

Protože vznik samostatné „Česko - Moravsko - Slezské benediktinské kongregace“ popřípadě „Československé benediktinské kongregace“ nebyl v okamžiku vzniku Československé republiky možný, vystoupil Břevnov - Broumov a Rajhrad z důvodu problematické příhraniční spolupráce roku 1929 z dosavadních rakouských kongregací. Ty se následujícího roku (1930) na základě rozhodnutí papeže Pia XI. sloučily do jedné

---

²⁰² srov. RICHTROVÁ, Eva. *Benediktinský klášter v Rajhradě v době opata Aloise Josefa Kotyzy (osudy klášterního domu a řeholníků v letech 1937 - 1947)*. (disertační práce) Brno, Filosofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně, 2015, s. 36 - 37.

²⁰³ srov. ADAMUS, Alois. *K dějinám benediktinského opatství v Orlové*. Opava, Slezská grafie, 1923, s. 13.

V té době k břevnovsko - broumovskému opatství bylo připojeno i historické orlovské opatství příslušející původně k tynieckému opatství. - Poslední orlovský opat Lambert Klön OSB, který se po dlouhá léta neúspěšně snažil vyzískat zpět za reformace zcizené klášterní statky, do Broumova přesídlil v roce 1739.

²⁰⁴ srov. UHL, Karel, *cit. d.*, s. 75 - 76.

Dokladem příslušnosti rajhradského benediktinského opatství k II. rakouské benediktinské kongregaci sv. Josefa je např. do dnešních dnů dochovaný obraz (olejomalba na plechu) od brněnského akademického malíře a fotografa Josefa Ladislava Šichana na hlavním oltáři (druhý napravo od svatostánku) rajhradského opatského chrámu.

²⁰⁵ srov. *Benediktinský převorát u sv. Anny ve Staré Vodě na Moravě*. In: Pax - časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta roč. V. / 1930, č. 9 - 10, s. 240 - 241.

Málokdo dnes již ale ví o skutečnosti, že v letech 1922 - 1930 existovalo při poutním kostele sv. Jakuba Většího a Anny ve Staré Vodě na Moravě nevelké převorství Benediktinského opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích vedené převorem Václavem Janem Ev. Ignácem Wittkem OSB (+ 1934), jehož největší přínos spočíval v oživení poutí k Matce sv. Anně, na něž přicházelo tisíce poutníků z Moravy a ze Slezska.

I přesto, že emauzští benediktini ze starovodského priorátu velice rychle vešli ve známost po celé Moravě a sousedním Slezsku jako neúnavní kazatelé a duchovní vůdci věřících, byl priorát k 15. srpnu 1930 zrušen nejenom z důvodu přetrvávajícího nedostatečného dostatku řádového dorostu, ale i nepropojení poutního kostela s konventem, což z dlouhodobého hlediska znemožňovalo bratřím řádné slavení slavné liturgie.

²⁰⁶ srov. BUBEN, Milan, *cit. d.*, s. 109.

V té době se Emauzy staly zároveň hlavním sídlem Beuronské benediktinské kongregace.

rakouské benediktinské kongregace Neposkvrněného početí Panny Marie,²⁰⁷ a zůstaly podřízeny přímo papežské kurii. - Opatství Břevnov - Broumov a Rajhrad si ale tehdy stanovila společné *Declarationes in S. Regulam* převzaté z I. rakouské benediktinské kongregace Neposkvrněného početí Panny Marie a začaly vydávat společný Direktář.²⁰⁸

Myšlenkou sloučení všech benediktinských klášterů nalézajících se na území Československa do nové kongregace, což by korespondovalo s přáním československé vlády, která nechtěla, aby kláštery přináležely k cizozemským kongregacím,²⁰⁹ se neaktivněji začal zabývat emauzský opat Arnošt Josef Vykoukal OSB (+ 1942),²¹⁰ který tuto svou vizi bez většího úspěchu prezentoval 20. listopadu 1937 na setkání opatů v Emauzích. - V úvahu tehdy přicházelo sloučení:

- opatství břevnovsko - broumovského,
- opatství rajhradského,
- slovenského panonhalmského převorství v Komárně náležející k maďarské benediktinské kongregaci sv. Martina.²¹¹

²⁰⁷ PETR, Cyril: *Sdružení rakouských benediktinských klášterů v jednu kongregaci*. In: Pax - časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta roč. V. / 1930, č. 9 - 10, s. 242 - 244.

²⁰⁸ srov. ZESCHICK, Johannes Nepomuk, *cit. d.*, s. 48.

²⁰⁹ URL: <http://spcp.prf.cuni.cz/dokument/modus.htm> (únor 2020)

III. článek Modu vivendi z roku 1927 doslova praví: „Řády a kongregace řeholní, jejichž domy jsou v Československu, nebudou podléhati představeným provinciálních domů těchto řádů a kongregací v cizině. Je-li zřízení provincie v Československu nemožné, budou tyto československé domy řeholní podřízeny přímo generálnímu domu.“

Provinciály a představenými řeholních domů, podléhajících přímo generálnímu domu, budou státní příslušníci českoslovenští.“

²¹⁰ srov. *Benediktinky v Polsku*. In: Pax - časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta roč. VIII. / 1933, č. 8, s. 318 - 319.

Emauzský opat P. Arnošt Josef Vykoukal OSB byl Svatým Otcem Piem XI. dne 22. dubna 1931 jmenován apoštolským vizitátorem polských do té doby samostatných klášterů sester benediktinek v Staniątkach, ve Lwowie, v Nieświeży, v Przemysłu, v Lomži, ve Wilnie a ve Warszawie. - Právě jeho zásluhou byla většina (tj. 6 z 9) těchto klášterů se souhlasem Svatého Otce poměrně záhy sdružena do nově vzniklé kongregace Neposkvrněného Početí Panny Marie (první generální kapitula se konala v únoru 1933 ve Staniątkach), která přejala konstituce beuronských benediktinek upravené (zejména po stránce právní) na polské poměry.

P. Arnošt Josef Vykoukal OSB byl poté jmenován Svatým Otcem Piem XI. prvním protektorem kongregace Neposkvrněného Početí Panny Marie = opatem vizitátorem ad nutum Sancte Sedis, jemuž měly být každoročně adresovány zprávy jednotlivých abatyší o stavu jejich kláštera, s povinností konání každých 6 let vizitace v jednotlivých kláštřech.

²¹¹ srov. SEKERÁK, Marián: *Poznámky k jurisdikčnímu a majetkovému sporu mezi Územním opatstvím sv. Martina na Panonské hoře a Trnavskou arcidiecézí*. In: *Studia theologica: teologický časopis Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého a Teologické fakulty Jihočeské univerzity ve spolupráci s Teologickou fakultou Trnavské univerzity*. Olomouc: Cyrilometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého, roč. 18 / 2016, č. 4, s. 182 - 183.

Na základě dekretu Posvátné kongregace pro řeholníky (dnešní Kongregace pro instituty zasvěceného života a společnosti apoštolského života) čj. 2008/1946 byl řeholní dům v Komárově s definitivní platností bohužel bez součinnosti se Státním sekretariátem, na základě jehož nóty čj. 1576/1935 ze dne

Této myšlence byl nejméně nakloněn břevnovsko - broumovský opat Dominik Karel Prokop OSB (+ 1970), protože se ne zcela správně domníval, že nově vzniklá benediktinská kongregace by navazovala na broumovskému benediktinskému opatství sv. Václava zcela cizí slovanskou tradici.²¹²

K založení nové Benediktinské kongregace sv. Vojtěcha na základě podnětů rajhradského opata Aloise Josefa Kotyzy OSB (+ 1947) a nezávisle na něm také lisleského opata²¹³ Prokopa Karla Neužila OSB (+ 1946)²¹⁴ z roku 1945, která měla díky P. Martinu Josipu Kiriginovi OSB (+ 2001) ve svých stanovách unikum, že může také případně založit klášter východního obřadu,²¹⁵ prezentované jako „Slovanská“, která sdružovala:

- opatství břevnovské,
- opatství broumovské,
- opatství emauzské²¹⁶ s lublinským převorstvím,²¹⁷ které ale v dekretu zřizujícího Slovanskou benediktinskou kongregaci sv. Vojtěcha chybí,²¹⁸

---

14. května 1935 byl majetek Pannonhalmského benediktinského arcioopatství sv. Martina nacházející se na území Československé republiky odevzdán do správy trnavského apoštolského administrátora Msgre Pavla Jantausche, vyňat z jurisdikce pannonhalmského arcioopata a byl označen za dům „sui iuris“ s vlastním představeným - tím se stal předseda Slovanské kongregace sv. Vojtěcha opat Maurus Alois Verzich OSB, který si daný dekret Posvátné kongregace pro řeholníky, jenž taktéž obsahoval jeho jmenování administrátorem Komárna, osobně převzal na Apoštolské nunciatuře v Praze.

Dle osobních vzpomínek P. Augustina Ladislava Gazdy OSB - převora - administrátora rajhradského benediktinského opatství nebyl ale opat Maurus Alois Verzich OSB, který Komárno v roce 1947 navštívil, tamní komunitou přijat.

²¹² srov. RICHTROVÁ, Eva, *cit. d.* 2015, s. 65, 67.

²¹³ srov. FLOSMAN, Martin: *S orlem i lvem. 1. díl Příběhy českých duchovních od 17. století do první světové války.* Praha: Epoque 2018, s. 310 - 311.

Benediktinské opatství sv. Prokopa v Lisle (USA) vzniklo roku 1885 původně jako převorství Chicagu, jehož členové měli působit převážně mezi česky a slovensky mluvící obyvatelstvem (emigranty a jejich potomky), které bylo roku 1894 povýšeno na samostatné opatství. - Teprve v roce 1914 se opatství přestěhovalo do blízkého Lisly.

²¹⁴ blíže viz KRLÍN, Josef. *Prokop Neužil, třetí opat českého benediktinského kláštera sv. Prokopa v Lisle-USA.* Bechyně: Děkaný úřad, [1947]. 47-[I] s.

²¹⁵ srov. OPASEK, Anastáz. *Dvanáct zastavení: vzpomínky opata břevnovského kláštera.* 3., opr. a dopl. vyd. Praha: Torst, 1997, s. 140 - 141.

Přání založení benediktinského kláštera východního obřadu projevil ve svém apoštolském listě papež Pius XI. adresovanému dne 21. března 1924 opatu primasovi Fidelisi Franzi Wilhelmu svobodnému pánu von Stotzingenovi OSB (tj. celému benediktinskému řádu), protože považoval benediktiny, kteří vznikli před roztržkou mezi Východem a Západem (tj. před rokem 1055), za nejpřijatelnější pro Východ mezi všemi ostatními.

²¹⁶ srov. *Benediktini opět na Sázavě.* In: Pax - časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta roč. VII. / 1932, č. 7 - 8, s. 180 - 181.

Ode dne 7. června 1932 (tj. v roce 900. výročí založení Benediktinského opatství sv. Jana Křtitele, Panny Marie a sv. Prokopa na Sázavě), kdy emauzský opat P. Arnošt Josef Vykoukal OSB spolu

- opatství rajhradské,
- konventuální převorství mariborské,

došlo na základě souhlasu papeže Pia XII. až dne 12. listopadu 1945 v den památky sv. Benedikta s bratřími.²¹⁹ Tento den má být tudíž zvláštním způsobem slaven ve všech kláštorech Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha.²²⁰

Členství broumovského opatství sv. Václava v nově vzniklé Slovanské benediktinské kongregaci sv. Vojtěcha bylo více než problematické, protože většina kapitulářů byla v roce 1946 vysídlena do Bavorska.²²¹ - Budoucí první předseda Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha - emauzský opat Maurus Alois Verzich OSB (+ 1992) sice prosadil, že „Broumov - Rohr“ byl do Slovanské kongregace počítán s konstatováním, že do ní na základě svého historického vývoje a tehdejšího postavení v Čechách eo ipso náleží, ale jeho členství ve Slovanské benediktinské kongregaci sv. Vojtěcha bylo nadále sporné, neboť kapituláři souhlasné stanovisko svého opata

---

s celerářem Jeronýmem Karlem Františkem Wenzlem OSB (+ 1986) převzal od továrníka Václava Součka, kterému výměnou připadlo panství Suchdol u Prahy, „klíče“ od v roce 1785 císařem Josefem II. zrušeného Benediktinského opatství sv. Prokopa na Sázavě, měli bratři z Emauz v úmyslu, „až to dovolí síly opatství,“ opětovně obnovit komunitu bratří na Sázavě: „ó kěz by Sázavě nebylo již dlouho čekati na slavné vzkříšení.“

URL: https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Method_Klement (únor 2020)

Nesnadným úkolem přípravných „prací“ obnovy případné opětovné přítomnosti benediktinů na Sázavě se v letech 1940 - 1941 a 1945 - 1957 obětavě ujal P. Metoděj Karel Klement OSB (+ 1979), který mimo jiné stál za vznikem tradice každoročních národních poutí na Sázavu.

²¹⁷ srov. *Benediktini v Polsku*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. III. / 1928, č. 7 - 8, s. 215 - 216.

²¹⁸ URL: <http://www.benedyktyni.net/opactwo-15021/historia-24403/dzieje-opactwa-24629> (březen 2020)

O tom, jaký vlastně byl právní status po II. světové válce obnoveného lublinského převorství, které bylo za II. světové války přeměněno ve shromažďovací kněžský koncentrační tábor, vůči obnovovanému mateřskému emauzskému opatství, které bylo za II. světové války zrušeno a přeměněno v německý vojenský lazaret, není dodnes díky nedochovaným archivním pramenům na obou dvou stranách bohužel zcela zřejmé.

BERZDORF, Franziskus. *Necrologium Congregationis Bebedictinae Beuronensis O.S.B. 1863 - 2018*. Beuron 2018, s. 226. uvádí, že lublinské převorství bylo součástí Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha pouze do roku 1959 (viz dekret Kongregace pro řeholníky - dnešní Kongregace pro společnosti zasvěceného života a společnosti apoštolského života čj. 375 / 58 ze dne 10. prosince 1959), ale ve skutečnosti přestal být Lubin s definitivní platností součástí Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha až v roce 1983 (viz dekret Msgre Augustina Paula kardinála Mayera OSB - sekretáře Kongregace pro společnosti zasvěceného života a společnosti apoštolského života ze dne 13. července 1983), jak o tom vypovídá *Catalogus monasteriorum O.S.B.*

²¹⁹ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura D n 0026/002c, inv. č. 2188, karton č. 246, folio č. 1. - Opis dekretu čj. 1880/45 ze dne 12. listopadu 1945 zřizujícího Slovanskou benediktinskou kongregaci sv. Vojtěcha.

²²⁰ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura D n 0026/002c, inv. č. 2188, karton č. 246, folio č. 15. - Dopis břevnovského konventuálního převora Anastáze Jana Opaska OSB ze dne 12. února 1946 adresovaný rajhradskému opatovi Aloisi Josefu Kotyzovi OSB.

²²¹ srov. OPASEK, Anastáz, *cit. d.*, s. 121 - 133.

Dominika Karla Prokopa OSB se začleněním brumovsko - rohrského opatství do kongregace vyslovené roku 1947 v časové tísní nikdy nepotvrdili, ale ani se proti němu nepostavili.²²²

S velkou radostí uvítala vznik nové Slované benediktinské kongregace sv. Vojtěcha se specifickým apoštolátem pro návrat odloučených (zejména Slované) bratří k jednotě víry také Kongregace pro východní církve. - „*Můžete, veledůstojný Otče, ujistit své veledůstojné spolubratry, opaty a představené ostatních klášterů, jež budou k nové kongregaci náležeti, že i v budoucnu poskytnete tento posvátný úřad veškerou svoji podporu k uskutečnění vznešeného cíle, jenž si oni stanoví.*“²²³ napsal bezprostředně (tj. již 15. listopadu 1945) ve svém dopise adresovaném břevnovskému konventuálnímu převorovi Anastázi Janu Opaskovi OSB tehdejší předseda kongregace pro východní církve Msgre Eugène Gabriel Gervais Laurent kardinál Tisserant.

Zřejmě kvůli unionistické otázce se konventuální převor Anastáz Jan Opasek OSB vážně zabýval myšlenkou, zdali by nebylo také vhodné k nové kongregaci připojit samostatný benediktinský klášter de l'Exaltation de la Sainte Croix v Chevetogne (B), jehož mniši se taktéž zabývali unionistickou otázkou. - Z tohoto důvodu v průběhu roku 1946 komunitu v Chevetogno navštívil, aby jí osobně prezentoval svůj návrh. Chevetongští bratři sice tento návrh později přijali, ale Anastáz Jan Opasek OSB z doposud neznámého důvodu již více Chevetong nekontaktoval.²²⁴

První generální kapitula Slované benediktinské kongregace sv. Vojtěcha, která mimo jiné stanovila i závazné schéma společné denní modlitby mnichů klášterů náležejících

---

²²² srov. ZESCHICK, Johannes Nepomuk, *cit. d.*, 2007, s. 48.

V roce 1969 bylo opatství Broumov - Rohr po rezignaci opata Maura Vezicha OSB na předsednictví Slované benediktinské kongregace sv. Vojtěcha podřízeno přímo papežské kurii a v roce 1984 se stalo členem Bavorské benediktinské kongregace.

²²³ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura D n 0026/002c, inv. č. 2188, karton č. 246, folio č. 14. - Dopis břevnovského konventuálního převora Anastáze Jana Opaska OSB ze dne 12. února 1946 adresovaný rajhradskému opatovi Aloisi Josefu Kotyzovi OSB.

²²⁴ srov. SITTEK, Patrik. *Snahy o založení exilové emauzské komunity v Itálii po roce 1950 a její další vývoj.* (diplomová práce) Olomouc, Cyrilometodějská teologická fakulta Univerzity palackého v Olomouci, 2020, s. 17.

do Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha, zasedala ve dnech 17. a 18. června 1947 v Rajhradě.²²⁵

Od roku 1950 existovala Slovanská benediktinská kongregace sv. Vojtěcha, jejíž předseda - opat Maurus Alois Verzich OSB (na funkci předsedy Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha rezignoval až v roce 1969) pobýval od roku 1948 v exilu (tj. v Itálii), již jenom de iure - tj. reálně.²²⁶ - K jejímu obnovení došlo až v roce 1990.

Platné Stanovy Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha z roku 2002, které nahradily Konstituce, deklarace a společné zvyklosti Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha z roku 1990, byly schváleny na generální kapitule v roce 2003 a o rok později byly potvrzeny Apoštolským stolcem.

Ke Slovanské benediktinské kongregaci sv. Vojtěcha v současné době náleží:²²⁷

- arcidiocesi sv. Vojtěcha a sv. Markéty v Praze - Břevnově,
- opatství sv. Václava v Broumově,
- opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích,
- opatství sv. Petra a Pavla v Rajhradě,
- převorství sv. Cyrila a Metoděje v Mariboru (Slovinsko),
- převorství sv. Kosmy a Damiána v Čokovaci (Chorvatsko).

---

²²⁵ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura D n 0026/002c, inv. č. 2188, karton č. 246, folio č. 7 - 10. - List první generální kapituly Slovanské kongregace svatého Vojtěcha sepsaný v Rajhradě, dne 18. června 1947.

²²⁶ Osobní vzpomínky P. Franze Karla Schustera OSB - podpřevora göttweigskeho (říjen 2014 - srpen 2015).

²²⁷ srov. *Stanovy Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha* z roku 2020, s. 31 - 32.

3.1. Neuskutečněný záměr vlastního officia Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha

O záměru vlastních úprav officia pro potřeby nově vzniklé Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha, které ale podléhaly schválení Kongregaci Ritů (dnešní Kongregaci pro bohoslužbu a svátosti), se jednalo hned na první generální kapitule Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha ve dnech 17. a 18. června 1947. - Jednalo se zejména o připojení některých svátků k všeobecnému benediktinskému kalendáři:

- sv. Vojtěcha - nově slaven jako svátek „*I. Classis cum Octava*“,
- sv. Prokopa - nově slaven jako svátek „*II. Classis*“,
- sv. Cyrila a Metoděje - nově slaven jako svátek „*II. Classis*“,
- sv. Benedikta s bratřími - nově slaven jako svátek „*Duplex*“,

a zrušení dosavadního votivního pátečního officia a mše sv. svatého Kříže.

Vykonáním patričních úprav officia a mešních textů na základě rad odborníků (zejména určeného prefekta Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha pro liturgické hnutí - Msgre Mariana Františka Emanuela Schallera OSB)²²⁸ na officium byl pověřen opat Maurus Alois Verzich OSB - předseda Slovanské Kongregace sv. Vojtěcha.²²⁹

Dále bylo ujednáno, že Kongregace Ritů bude požádána o souhlas, aby Slovanská benediktinská kongregace sv. Vojtěcha mohla převzít slavnostní kantika do ranních chval a o možnost konat pouze jednoho officium v den Dušiček (dnešní Vzpomínka na všechny věrné zemřelé).

---

²²⁸ srov. TEISTER, Jan František. *Nekrolog bratří Benediktinského opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Emauzích, kteří zemřeli po roce 1945 ve své vlasti.* (rukopis).

Podpřevor emauzského opatství Msgre Marian František Emanuel Schaller OSB (* 13. února 1892 v Praze na Žižkově - + 20. března 1955 v Praze) se v době po I. světové válce aktivně zapojil do českého liturgického hnutí, a postupem času se stal jeho významným představitelem. - Podílel se na vydávání liturgické literatury (např. revidoval český misálek svého spolubratra P. Prokopa Baudiše OSB, který je dodnes znám jako tzv. Schallerův misál).

²²⁹ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura D n 0026/002c, inv. č. 2188, karton č. 246, folio č. 8. - List první generální kapituly Slovanské kongregace svatého Vojtěcha sepsaný v Rajhradě, dne 18. června 1947.

Co se týče svátků:

- sv. Scholastiky,
- sv. Řehoře Velikého,
- sv. Anselma,
- sv. Bernarda,
- všech svatých benediktinského řádu,

ty budou předně převzaty texty officia z monastického breviáře.

Výše nastíněný záměr vlastních úprav officia Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha však s největší pravděpodobností nebyl do provedení akce „K“ v roce 1950 uskutečněn, a to z důvodu nedostatku potřebného času k realizaci.

3.1.1. Officium bratří laiků

V zakládací listině nově vzniklé Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha ani pozdějších zápisech z následných generálních kapitul Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha se však vůbec nehovoří o officiu, které by měli zachovávat bratři laici (tzv. konvrši), kteří tvořili zejména v Benediktinském opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích. To je to možné doložit např. údaji obsaženými v *Catalogus venerabilis cleri saecularis et regularis Archidioeceseos Pragensis* (později *Catalogus cleri Archidioeceseos Pragensis*) pro jednotlivé roky, ale v menší míře i v Benediktinském opatství sv. Markéty v Praze - Břevnově a Benediktinském opatství sv. Václava v Broumově,²³⁰ které tvoří zanedbatelnou část mnišské komunity.

Bratři laici s časnými nebo věčnými tzv. jednoduchými sliby neznali latiny tehdy bezpodmínečně potřebné k účasti na modlitbě v chóru, kteří poslušni *Řeholi* byli pravými učiteli ušlechtilé a povznášející práce posvěcené modlitbou, se stávali svou každodenní poctivou nejenom tvrdě manuální ale i uměleckou prací²³¹ důležití a prospěšní nejenom ve svém klášteře, ale i svému klášteru.²³²

Základní stavební rámec officia, které se bratři laici modlili mimo chór (povětšinou ve své vlastní kapli), jak to dokládá ve svých osobních vzpomínkách břevnovský arcioopat Prokop Petr Siostrzonek OSB na příkladu fr. Ivana Antonína Ringela OSB,²³³ blíže jako jeden z mála předkládá ve své knize *Bratři laikové v řádu sv. Benedikta* lisleský opat Prokop Karel Neužil OSB.

---

²³⁰ srov. *Catalogus cleri Archidioeceseos Pragensis* pro rok 1948 na s. 271 - 272 uvádí 11 bratří laiků (konkrétně fr. Bernarda Jana Adamíru OSB, fr. Damiána Jana Berku OSB, fr. Kosmu Břetislava Berku OSB, fr. Gerharda Majjelu Cyrila Brože OSB, fr. Radima Františka Brožka OSB, fr. Columbana Jana Feltla OSB, fr. Víta Josefa Bedřicha Nováka OSB, fr. Marina Jana Petera OSB, fr. Simeona Karla Starého OSB, fr. Romana Jiřího Stopfera OSB a fr. Norberta Aloise Turečka OSB) v Benediktinském opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích a 3 laické bratry (konkrétně fr. Filipa Augustina Kochánka OSB, fr. Šimona Jaroslava Kubištu OSB a fr. Ivana Antonína Ringela OSB) v Benediktinském opatství sv. Markéty v Praze - Břevnově.

²³¹ V oblasti umění se benediktini na našem území prosadili na přelomu 19. a 20. století zejména zvláštním tzv. beuronským uměleckým stylem, jehož základy položil v 70. letech 19. století malíř a architekt fr. Desiderius Peter Lenz z Hohenzolernu OSB (+ 28. ledna 1928), vycházejícím z několika inspiračních zdrojů a snažícím se ve snaze po obrodě církevního umění dát umění nový rámec.

²³² srov. NEUŽIL, Prokop, *cit. d.*, s. 38 - 41.

²³³ srov. SIOSTRZONEK, Prokop, *cit. d.*, s. 148 - 149.

Bratři laici se namísto mnišského officia společně modlili zejména tzv. růžencové officium a to vždy pět desátek ráno, dalších pět v poledne a zbývajících pět navečer. - „*V této krásné církevní pobožnosti, v níž připomínají se radostná, žalostná i slavná tajemství ze života Vykupitele světa, jakož i radosti, žalosti i sláva Jeho nejsv. Matky, bratři laikové takřka drží denně čestnou stráž, při níž velebí Syna Božího -- „požehnaný plod života tvého - Ježíš“ - jakož i milosti plnou, nejšťastnější ze všech žen, již povýšil Bůh za Matku vtěleného Syna svého. Vyzývají denně Marii, aby prosila nejen za ně, ale za všechny --- „za nás hříšné“ --- za veškeren lid, za celý národ - „nyní i v hodině smrti naší.“ Dar víry i život dle víry - není vymožeností lidskou, nýbrž darem s nebe - je darem Božím. Darů je třeba vyprošovati pro sebe i pro jiné a to činí bratři laikové denně, prostřednictvím nejúčinnějším - prostřednictvím oné „Panna mocné“, o níž nebylo slýcháno, že by Ji byl kdo nadarmo vyzýval.“*²³⁴ Modlitba bratří laiků, byť v porovnání s bratry modlící se mnišské officium se zdá býti značně jednoduchá, se dá ve světle tohoto odůvodnění přirovnat k potřebnému a zároveň úspěšnému posvěcování nejenom sebe sama v rámci svých možností ale celého mnišského společenství. „*Nezapomínejme, že život v pravdě křesťanský ... není vymožeností lidskou, nýbrž darem Božím. Kristus Pán ujistil nás, že Otec nebeský nás miluje a chce nám svých darů udělit, ale chce též, abychom za ně prosili.*“²³⁵

O tom, jak konkrétně modlitby bratří laiků v Benediktinském opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích případně v Benediktinského opatství sv. Markéty v Praze - Břevnově nebo Benediktinském opatství sv. Václava v Broumově byly v době zniku Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha konány, nemáme bohužel zachovány žádné bližší zprávy. Dá se ale předpokládat, že se od modlitby bratří laiků v Benediktinském opatství sv. Prokopa v Lisle, jak je popisuje lileský opat Prokop Karel Neužil OSB,²³⁶ v zásadních věcech nelišily:

- Ranní modlitba se skládala z modlitby pěti desátek radostného růžence a litanie ke všem svatým, po níž byl vyhrazen čas k individuálnímu rozjímání, jehož téma bylo formulováno na závěr předchozího dne.

²³⁴ NEUŽIL, Prokop, *cit. d.*, s. 40.

²³⁵ NEUŽIL, Prokop, *cit. d.*, s. 40 - 41.

²³⁶ srov. NEUŽIL, Prokop, *cit. d.*, s. 41 - 48.

- Několik minut před polednem, kdy byla společně pronášena modlitba Anděl Páně, byl vyhrazen čas ke krátkému zpytování svědomí.

Samotná polední modlitba, která byla odříkávána až po obědě, nespočívala pouze v pěti desátcích bolestného růžence, k nimž byla přidána litanie, poněvadž její nedílnou součástí bývaly taktéž modlitby na každý den v týdnu zvlášť připadající a čtení.

- Také modlitba na závěr dne, která byla zakončena tzv. všeobecným zpytováním svědomí za celý uplynulý den, se skládala z pěti desátků slavného růžence navíc doplněných o litanii a následné večerní modlitby a krátkého čtení.

4. Reforma officia v Benediktinské konfederaci po II. vatikánském koncilu

Diskuse o duchu a způsobu provedení reformy benediktinského officia dle zásad vyjádřených a přijatých II. vatikánským koncilem, které byly vyjádřeny Apoštolskou konstitucí *Laudis canticum* - tj. Apoštolskou konstitucí vyhlášující novou úpravu denní modlitby církve sv. papeže Pavla VI. z roku 1970, byla, jak o tom svědčí zápisy z kongresů Benediktinské konfederace,²³⁷ zahájena v roce 1966 a to nejenom v rámci benediktinského řádu, ale i ve spolupráci s cisterciáckým a trapistickým řádem, kteří žijí podle stejné Řehole. - Nalezení způsobu, jak reformu benediktinského officia provést, nebylo vůbec snadné, což dokládají četné zprávy opata primase Remberta Georga Weaklanda OSB²³⁸ (opatem primasem byl v letech 1967 - 1977) z jednání na dané téma v rámci kongresů Benediktinské konfederace, a vyžádalo si mnoho let usilovné práce, která není dodnes zcela ukončena, neboť stále dochází k nejrůznějším revizním opravám a doplňkům.

---

²³⁷ Benediktinská konfederace (tj. volné sdružení jednotlivých benediktinských kongregací) vznikla na základě schválení papeže Lva XIII. v roce 1893.

²³⁸ URL: <https://www.ekumenizm.pl/koscioly/katolickie/arcybiskup-usa-napisal-ksiazke-o-byciu-gejem/> (leden 2021)

Liberární arcibiskup Rembert Georg Weakland OSB se stal díky své vzpomínkové knize „*A Pilgrim in a Pilgrim Church: Memoirs of a Catholic Archbishop*“ (čes. „Poutník v putující církvi: Zápisky katolického arcibiskupa“) velmi kontroverzní postavou.

4.1. Jak vůbec s reformou officia začít - rok 1966

Otázka provedení reformy benediktinského officia se poprvé projednávala na kongresu opatů Benediktinské konfederace v roce 1966,²³⁹ kdy se přítomní opati a převoři shodli na zásadním a závazném ideologickém usnesení k přístupu k této problematice:

- Protože oslava (velebení) Boha skrze modlitbu bratří ve společenství, kterou sv. Benedikt z Nursie nazývá „opus Dei“,²⁴⁰ má být vždy na prvním místě,²⁴¹ je potřeba upřednostnit „opus Dei“ před jakoukoli činností bratrského společenství bratří.

Zároveň však je potřeba mít také na zřeteli, že zásada pluriformity uvnitř officia je legitimním požadavkem, který je zaručen (tj. existují několikateré cesty pro uspořádání benediktinského officia, jež jsou rovnocenně platné a možné) a jehož konkrétní forma realizace náleží do kompetence jednotlivých benediktinských kongregací a jejich generálních kapitul, aniž by se přitom musela nutně vytrácet jednota benediktinského officia.

Vlastní realizací reformy benediktinského officia byla pověřena nově při benediktinské konfederaci ustavená liturgická komise pod vedením opata Urbana Jana Bomma OSB (+ 2. října 1982) z Maria Laach, jejíž hlavním úkolem má být po pečlivé úvaze vytvoření prvního návrhu:

- nové struktury officia,
- nového rozvržení žalmů,
- nového lekcionáře,
- kalendáře,

---

²³⁹ *Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973)* nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Deklarace o officiu podle mnišského obřadu - Dokument opatů a převořů Benediktinské konfederace z roku 1973.

²⁴⁰ BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. XLIV.

²⁴¹ srov. NIGG, Walter et al., *cit. d.*, s. 57.

(kompetence k projednání se Svatým stolcem případné možnosti používání národního jazyka při modlitbě officia na základě dokumentu vytvořeného a schváleného benediktinskou konfederací popisující obtíže, které vznikají právě z nemožnosti používat mateřský jazyk při nově zaváděné společné modlitbě officia chórových a laických bratří, byla ponechána opatu primasovi)

který by bylo možno projednat na příštím kongresu opatů a převorů benediktinské konfederace (tj. v roce 1967), přičemž má být dbáno především na zachování benediktinské tradice. Zároveň však nemá být opomenuto také patřičné zohlednění aktuálních duchovních potřeb doby (tj. vyhýbat se jak striktnímu „archeologismu“ tak radikálnímu „inovacionismu“).

Benediktinská konfederace v této souvislosti zároveň úspěšně žádala Svatý stolec, aby jí v otázkách provádění reformy benediktinského officia udělil podobná práva, jako národním biskupským konferencím.

4.2. Jakým směrem se při reformě officia vydat - rok 1967

Kongres Benediktinské konfederace v roce 1967²⁴² s definitivní platností potvrdil již při předešlém kongresu (tj. v roce 1966) deklarovaný princip, že každá benediktinská kongregace a její generální kapitula mají právo se svobodně rozhodovat, zda-li budou:

- používat jednotýdenní officium vycházející z *Řehole*,
- používat provizorní dvoutýdenní officium vycházející z tzv. Heufelderova schématu niederalteichského opata Emmanuela Maria Josefa Heufeldera OSB (+ 8. září 1982).²⁴³

Záměrem Heufelderova rozložení jednotýdenního officia vycházejícího z *Řehole* při plném využití stávajících liturgických knih do dvou týdnů nebylo pouho pouhé zkrácení doby konání společné chórové modlitby, ale především její zkvalitnění - opatem Emmanuelem Mara Josefem Heufelderem OSB byl nově vytvořen dostatečný prostor pro:

- a) zpěv celého officia vyjma matutina,
- b) realizaci soukromé modlitby lectio divina,

přičemž všem byla uložena povinnost nejpozději do 1. října 1969 nejenom informovat opata primase, zda-li se rozhodli pro jednotýdenní nebo dvoutýdenní officium, ale i sekretáři konfедераční liturgické komise P. Burkhardu Neunheuserovi OSB zaslat schéma daného officia, pakliže se odchyluje od již všeobecně známých pokusů o uspořádání.²⁴⁴

tabulka srovnání jednotýdenního officia vycházející z Řehole a provizorního dvoutýdenního officia vycházejícího z tzv. Heufelderova schématu

---

²⁴² Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1967), s. 99 - 101 nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

²⁴³ srov. URL: <https://www.abtei-niederaltaich.de/oekumene/abt-emmanuel-heufelder-preis/emmanuel-heufelder/> (listopadu 2021)

²⁴⁴ Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973) nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Dopis opata primase Remberta Georga Weaklanda OSB ze dne 25. ledna 1969 adresovaný všem opatům a převorům Benediktinské konfederace.

		Řehole	Heufelder 1. týden	Heufelder 2. týden
Neděle	I. nešpory	žalm č. 144 (verš 13b-21) žalm č. 145 žalm č. 146 žalm č. 147	žalm č. 144 (verš 13b-21) žalm č. 145 žalm č. 146 žalm č. 147	žalm č. 144 (verš 13b-21) žalm č. 145 žalm č. 146 žalm č. 147
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133
	pozvání	žalm č. 3 žalm č. 94	žalm č. 3 žalm č. 94	žalm č. 3 žalm č. 94
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 20 žalm č. 21 žalm č. 22 žalm č. 23 žalm č. 24 žalm č. 25	<i>I. nokturn</i> žalm č. 20 žalm č. 21 žalm č. 22	<i>I. nokturn</i> žalm č. 23 žalm č. 24 žalm č. 25
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 26 žalm č. 27 žalm č. 28 žalm č. 29 žalm č. 30 žalm č. 31	<i>II. nokturn</i> žalm č. 26 žalm č. 27 žalm č. 28	<i>II. nokturn</i> žalm č. 29 žalm č. 30 žalm č. 31
		<i>III. nokturn</i> 3 kantika z proroků	<i>III. nokturn</i> 3 kantika z proroků	<i>III. nokturn</i> 3 kantika z proroků
	ranní chvály	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 117 žalm č. 62 kantikum žalm č. 148-150	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 117 žalm č. 62 kantikum žalm č. 150	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 117 žalm č. 62 kantikum žalm č. 150
	prima	žalm č. 118 (verš 1-8) žalm č. 118 (verš 9-16) žalm č. 118 (verš 17-24) žalm č. 118 (verš 25-32)		
tertia	žalm č. 118 (verš	žalm č. 118 (verš	žalm č. 118 (verš	

		33-40) žalm č. 118 (verš 41-48) žalm č. 118 (verš 49-56)	1-8) žalm č. 118 (verš 9-16) žalm č. 118 (verš 17-24) žalm č. 118 (verš 25-32)	1-8) žalm č. 118 (verš 9-16) žalm č. 118 (verš 17-24) žalm č. 118 (verš 25-32)
	sexta	žalm č. 118 (verš 57-64) žalm č. 118 (verš 65-72) žalm č. 118 (verš 73-80)	žalm č. 118 (verš 33-40) žalm č. 118 (verš 41-48) žalm č. 118 (verš 49-56)	žalm č. 118 (verš 33-40) žalm č. 118 (verš 41-48) žalm č. 118 (verš 49-56)
	nona	žalm č. 118 (verš 81-88) žalm č. 118 (verš 89-96) žalm č. 118 (verš 97-104)	žalm č. 118 (verš 57-64) žalm č. 118 (verš 65-72) žalm č. 118 (verš 73-80)	žalm č. 118 (verš 57-64) žalm č. 118 (verš 65-72) žalm č. 118 (verš 73-80)
	II. nešpory	žalm č. 109 žalm č. 110 žalm č. 111 žalm č. 112	žalm č. 109 žalm č. 110 žalm č. 111 žalm č. 112	žalm č. 109 žalm č. 110 žalm č. 111 žalm č. 112
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133
pondělí	pozdání	žalm č. 3 žalm č. 94	žalm č. 3 žalm č. 94	žalm č. 3 žalm č. 94
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 32 žalm č. 33 žalm č. 34 žalm č. 38 žalm č. 39 žalm č. 40	<i>I. nokturn</i> žalm č. 32 žalm č. 33 žalm č. 34	<i>I. nokturn</i> žalm č. 38 žalm č. 39 žalm č. 40
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 36 (verš 1-11) žalm č. 36 (verš 12-40) žalm č. 37 žalm č. 41 žalm č. 43 žalm č. 44	<i>II. nokturn</i> žalm č. 36 (verš 1-11) žalm č. 36 (verš 12-40) žalm č. 37	<i>II. nokturn</i> žalm č. 41 žalm č. 43 žalm č. 44
	ranní chvály	žalm č. 66 žalm č. 50	žalm č. 66 žalm č. 50	žalm č. 66 žalm č. 50

		žalm č. 5 žalm č. 35 kantikum žalm č. 148-150	žalm č. 5 žalm č. 35 kantikum žalm č. 148	žalm č. 5 žalm č. 35 kantikum žalm č. 148
	prima	žalm č. 1 žalm č. 2 žalm č. 6		
	tertia	žalm č. 118 (verš 105-112) žalm č. 118 (verš 113-120) žalm č. 118 (verš 121-128)	žalm č. 118 (verš 81-88) žalm č. 118 (verš 89-96) žalm č. 118 (verš 97-104)	žalm č. 118 (verš 81-88) žalm č. 118 (verš 89-96) žalm č. 118 (verš 97-104)
	sexta	žalm č. 118 (verš 129-136) žalm č. 118 (verš 137-144) žalm č. 118 (verš 145-152)	žalm č. 118 (verš 105-112) žalm č. 118 (verš 113-120) žalm č. 118 (verš 121-128)	žalm č. 118 (verš 105-112) žalm č. 118 (verš 113-120) žalm č. 118 (verš 121-128)
	nona	žalm č. 118 (verš 153-160) žalm č. 118 (verš 161-168) žalm č. 118 (verš 169-176)	žalm č. 118 (verš 129-136) žalm č. 118 (verš 137-144) žalm č. 118 (verš 145-152)	žalm č. 118 (verš 129-136) žalm č. 118 (verš 137-144) žalm č. 118 (verš 145-152)
	nešpory	žalm č. 113 žalm č. 114 žalm č. 115-116 žalm č. 128	žalm č. 113 žalm č. 114 žalm č. 115-116 žalm č. 128	žalm č. 113 žalm č. 114 žalm č. 115-116 žalm č. 128
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133
úterý	pozvání	žalm č. 3 žalm č. 94	žalm č. 3 žalm č. 94	žalm č. 3 žalm č. 94
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 45 žalm č. 46 žalm č. 47 žalm č. 52 žalm č. 53 žalm č. 54	<i>I. nokturn</i> žalm č. 45 žalm č. 46 žalm č. 47	<i>I. nokturn</i> žalm č. 52 žalm č. 53 žalm č. 54
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 48 žalm č. 49 žalm č. 51 žalm č. 55	<i>II. nokturn</i> žalm č. 48 žalm č. 49 žalm č. 51	<i>II. nokturn</i> žalm č. 55 žalm č. 57 žalm č. 58

		žalm č. 57 žalm č. 58		
	ranní chvály	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 42 žalm č. 56 kantikum žalm č. 148-150	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 42 žalm č. 56 kantikum žalm č. 149	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 42 žalm č. 56 kantikum žalm č. 149
	prima	žalm č. 7 žalm č. 8 žalm č. 9 (verš 1-21)		
	tertia	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 118 (verš 153-160) žalm č. 118 (verš 161-168) žalm č. 118 (verš 169-176)	žalm č. 118 (verš 153-160) žalm č. 118 (verš 161-168) žalm č. 118 (verš 169-176)
	sexta	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124	žalm č. 1 žalm č. 2 žalm č. 6	žalm č. 1 žalm č. 2 žalm č. 6
	nona	žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127	žalm č. 7 (verš 1-6) žalm č. 7 (verš 7-11) žalm č. 7 (verš 12-18)	žalm č. 7 (verš 1-6) žalm č. 7 (verš 7-11) žalm č. 7 (verš 12-18)
	nešpory	žalm č. 129 žalm č. 130 žalm č. 131 žalm č. 132	žalm č. 129 žalm č. 130 žalm č. 131 žalm č. 132	žalm č. 129 žalm č. 130 žalm č. 131 žalm č. 132
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133
středa	pozvání	žalm č. 3 žalm č. 94	žalm č. 3 žalm č. 94	žalm č. 3 žalm č. 94
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 59 žalm č. 60 žalm č. 61 žalm č. 68 (verš 2-22) žalm č. 68 (verš 30-37) žalm č. 69	<i>I. nokturn</i> žalm č. 59 žalm č. 60 žalm č. 61	<i>I. nokturn</i> žalm č. 68 (verš 2-22) žalm č. 68 (verš 30-37) žalm č. 69

		<i>II. nokturn</i> žalm č. 65 žalm č. 67 (verš 2-18) žalm č. 67 (verš 19-36) žalm č. 70 žalm č. 71 žalm č. 72	<i>II. nokturn</i> žalm č. 65 žalm č. 67 (verš 2-18) žalm č. 67 (verš 19-36)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 70 žalm č. 71 žalm č. 72
	ranní chvály	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 63 žalm č. 64 kantikum žalm č. 148-150	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 63 žalm č. 64 kantikum žalm č. 150	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 63 žalm č. 64 kantikum žalm č. 150
	prima	žalm č. 9 (verš 22-39) žalm č. 10 žalm č. 11		
	tertia	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 8 žalm č. 9 (verš 1-8) žalm č. 9 (verš 9-13)	žalm č. 8 žalm č. 9 (verš 1-8) žalm č. 9 (verš 9-13)
	sexta	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124	žalm č. 9 (verš 14-21) žalm č. 9 (verš 22-32) žalm č. 9 (verš 33-39)	žalm č. 9 (verš 14-21) žalm č. 9 (verš 22-32) žalm č. 9 (verš 33-39)
	nona	žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127	žalm č. 10 žalm č. 11 žalm č. 12	žalm č. 10 žalm č. 11 žalm č. 12
	nešpory	žalm č. 134 žalm č. 135 žalm č. 136 žalm č. 137	žalm č. 134 žalm č. 135 žalm č. 136 žalm č. 137	žalm č. 134 žalm č. 135 žalm č. 136 žalm č. 137
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133
čtvrtek	pozvání	žalm č. 3 žalm č. 94	žalm č. 3 žalm č. 94	žalm č. 3 žalm č. 94
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 73 žalm č. 74 žalm č. 76	<i>I. nokturn</i> žalm č. 73 žalm č. 74 žalm č. 76	<i>I. nokturn</i> žalm č. 79 žalm č. 80 žalm č. 81

	žalm č. 79 žalm č. 80 žalm č. 81		
	<i>II. nokturn</i> žalm č. 77 (verš 1-39) žalm č. 77 (verš 40-72) žalm č. 78 žalm č. 82 žalm č. 83 žalm č. 84	<i>II. nokturn</i> žalm č. 77 (verš 1-39) žalm č. 77 (verš 40-72) žalm č. 78	<i>II. nokturn</i> žalm č. 82 žalm č. 83 žalm č. 84
ranní chvály	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 87 žalm č. 89 kantikum žalm č. 148-150	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 87 žalm č. 89 kantikum žalm č. 148	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 87 žalm č. 89 kantikum žalm č. 148
prima	žalm č. 12 žalm č. 13 žalm č. 14		
tertia	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 14 žalm č. 15 (verš 1-6) žalm č. 15 (verš 7-11)	žalm č. 14 žalm č. 15 (verš 1-6) žalm č. 15 (verš 7-11)
sexta	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124	žalm č. 16 (verš 1-5) žalm č. 16 (verš 6-12) žalm č. 16 (verš 13-15)	žalm č. 16 (verš 1-5) žalm č. 16 (verš 6-12) žalm č. 16 (verš 13-15)
nona	žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127	žalm č. 18 (verš 1-7) žalm č. 18 (verš 8-15) žalm č. 19	žalm č. 18 (verš 1-7) žalm č. 18 (verš 8-15) žalm č. 19
nešpory	žalm č. 138 (verš 1-12) žalm č. 138 (verš 13-18.23-24) žalm č. 139 žalm č. 140	žalm č. 138 (verš 1-12) žalm č. 138 (verš 13-18.23-24) žalm č. 139 žalm č. 140	žalm č. 138 (verš 1-12) žalm č. 138 (verš 13-18.23-24) žalm č. 138 (verš 1-12) žalm č. 138 (verš 13-18.23-24) žalm č. 139 žalm č. 140

	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133
pátek	pozvání	žalm č. 3 žalm č. 94	žalm č. 3 žalm č. 94	žalm č. 3 žalm č. 94
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 85 žalm č. 88 (verš 2-30) žalm č. 88 (verš 31-53) žalm č. 95 žalm č. 96 žalm č. 97	<i>I. nokturn</i> žalm č. 85 žalm č. 88 (verš 2-30) žalm č. 88 (verš 31-53)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 95 žalm č. 96 žalm č. 97
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 86 žalm č. 92 žalm č. 93 žalm č. 98 žalm č. 99 žalm č. 100	<i>II. nokturn</i> žalm č. 86 žalm č. 92 žalm č. 93	<i>II. nokturn</i> žalm č. 98 žalm č. 99 žalm č. 100
	ranní chvály	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 75 žalm č. 91 kantikum žalm č. 148-150	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 75 žalm č. 91 kantikum žalm č. 149	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 75 žalm č. 91 kantikum žalm č. 149
	prima	žalm č. 15 žalm č. 16 žalm č. 17 (verš 1-25)		
	tertia	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 17 (verš 1-5) žalm č. 17 (verš 6-9) žalm č. 17 (verš 10-17)	žalm č. 17 (verš 1-5) žalm č. 17 (verš 6-9) žalm č. 17 (verš 10-17)
	sexta	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124	žalm č. 17 (verš 17-20) žalm č. 17 (verš 21-25) žalm č. 17 (verš 26-31)	žalm č. 17 (verš 17-20) žalm č. 17 (verš 21-25) žalm č. 17 (verš 26-31)
	nona	žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127	žalm č. 17 (verš 32-39) žalm č. 17 (verš	žalm č. 17 (verš 32-39) žalm č. 17 (verš

		40-46) žalm č. 17 (verš 47-51)	40-46) žalm č. 17 (verš 47-51)
	nešpory	žalm č. 141 žalm č. 143 (verš 1-8) žalm č. 143 (verš 9-15) žalm č. 144 (verš 1-13a)	žalm č. 141 žalm č. 143 (verš 1-8) žalm č. 143 (verš 9-15) žalm č. 144 (verš 1-13a)
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133
sobota	pozdání	žalm č. 3 žalm č. 94	žalm č. 3 žalm č. 94
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 101 žalm č. 103 (verš 1-18) žalm č. 103 (verš 19-35) žalm č. 105 (verš 1-24) žalm č. 105 (verš 25-48) žalm č. 107	<i>I. nokturn</i> žalm č. 101 žalm č. 103 (verš 1-18) žalm č. 103 (verš 19-35)
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 102 žalm č. 104 (verš 1-22) žalm č. 104 (verš 23-45) žalm č. 106 (verš 1-21) žalm č. 106 (verš 22-43) žalm č. 108	<i>II. nokturn</i> žalm č. 102 žalm č. 104 (verš 1-22) žalm č. 104 (verš 23-45)
	ranní chvály	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 142 kantikum kantikum žalm č. 148-150	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 142 kantikum kantikum žalm č. 150
	prima	žalm č. 17 (verš 26-51) žalm č. 18 žalm č. 19	

	tertia	žalm č. 119	žalm č. 119	žalm č. 119
		žalm č. 120	žalm č. 120	žalm č. 120
		žalm č. 121	žalm č. 121	žalm č. 121
	sexta	žalm č. 122	žalm č. 122	žalm č. 122
		žalm č. 123	žalm č. 123	žalm č. 123
		žalm č. 124	žalm č. 124	žalm č. 124
	nona	žalm č. 125	žalm č. 125	žalm č. 125
		žalm č. 126	žalm č. 126	žalm č. 126
		žalm č. 127	žalm č. 127	žalm č. 127

Posvátná kongregace obřadů schválila dokument vydaný komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ čj. 3392/67 ze dne 13. prosince 1967 s účinností od 25. prosince 1967 na dobu jednoho roku toto rozhodnutí Benediktinské konfederace pro celou mužskou větev Benediktinské konfederace, přičemž nezrušila žádné zvláštní výsady, které byly jednotlivým Benediktinským kongregacím nebo řeholním domům dříve uděleny. „*Toto povolení se uděluje fakultativně jednotlivým benediktinským kongregacím, takže je může podle své libosti využívat každá benediktinská kongregace nebo dokonce i jednotlivé jejich kláštery.*“²⁴⁵ - I když benediktinské officium nemělo být stejné jako to kněžské, ona časová omezenost platnosti dokumentu vydaného komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ byla bezesporu dána vyčkáváním účastníků kongresu v otázce přijetí nějaké definitivní podoby benediktinského officia na vytvoření a zveřejnění „Liturgia Horarum secundum ritum romanum“.

Posvátná kongregace obřadů zároveň Benediktinské konfederaci povolila používání mateřského jazyka při modlitbě officia.

Účastníci kongresu Benediktinské konfederace v roce 1967 se ještě v souvislosti s officiem zabývali:

- vytvořením vlastního direktáře, který by byl nově uspořádán a v mnohém přizpůsoben všeobecnému (tj. římskému) sektáři,

²⁴⁵ Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973) nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Dokument vydaný komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ čj. 3392/67 ze dne 13. prosince 1967.

- návrhy nového uspořádání kanonických hodinek dle počtu a obsahu a rozvržením žalmů na jeden nebo více týdnů,
- případnou možností nahrazení některé kanonické hodinky konventní mší sv.,
- užíváním mateřského jazyka, což bylo také Posvátnou kongregací obřadů také povoleno.

4.3. Prodloužení stanoveného času na experimentování v rámci reformy officia - roky 1968 - 1969

Protože stále nebyly vydány nové liturgické knihy upravené podle pokynů obsažených v koncilní Konstituci o posvátné liturgii Sacrosanctum concilium,²⁴⁶ opat primas jménem Benediktinské konfederace dne 12. října 1968 požádal Svatý stolec o prodloužení platnosti stávajícího dokumentu vydaného pracovní komisí pro liturgickou obnovu „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ s tím, že:

- v provizorním dvoutýdenním officiu vycházejícím z tzv. Heufelderova schématu budou provedeny dílčí změny v ranních chválách,
- provizorní dvoutýdenní officium vycházející z tzv. „Heufelderova schématu“ budou moci nově používat i kláštery ženské větve Benediktinské konfederace, které si to budou přát.

Posvátná kongregace obřadů k tomuto návrhu opata primase nejenom udělila souhlas, ale obnovením dokumentu vydaného komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ čj. 353/68 ze dne 29. prosince 1968 na další dva roky povolila nově také skutečnosti, které v průběhu roku 1968 vzešly z tzv. synody opatů předsedů:

- Aby jednotlivé benediktinské kongregace směly i nadále promýšlet návrhy nového uspořádání kanonických hodin dle počtu a obsahu a rozvržením žalmů (to ale pouze pod podmínkou, že se v jednom týdnu modlí mezi 75 až 100 žalmů) na jeden nebo více týdnů popřípadě aby byl učiněn pokus o rozvržení žalmů v rámci jednoho týdne v celé konfederaci, aniž by přitom bylo dotčeno právo jiných kongregací.
- Aby představení kláštera mohli nově vybírat vhodná čtení v rámci officia.

---

²⁴⁶ TICHÝ, Radek. *Reforma liturgie je nevratná*. In: Katolický týdeník (příloha Perspektivy) roč. XXXIII./2022, č. 5, s. 7.

V této souvislosti byl P. Burkhard Neunheuser OSB požádán opatem primasem o to, aby na základě nového uspořádání čtení v kněžském officiu připravil nějaké vhodné návrhy, které by byly nápomocny těm představeným klášterů, kteří by chtěli v rámci benediktinského officia možností výběru čtení využít.

I přesto, že obsah dokumentu vydaného komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ v některých jeho dílčích částech nebyl zcela jasný, případně byl v rozporu s některými privilegiemi dříve udělenými některým benediktinským kongregacím, vyjadřoval plně přání a požadavky opatů předsedů Benediktinské konfederace. Proto se stal základním dekretem vytyčujícím směřování reformy benediktinského officia: „*Dokument komise Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia, který nám umožňuje s maximální vážností a zodpovědností provádět i experimenty, je známkou důvěry, kterou do nás Svatý stolec vložil.*“²⁴⁷

---

²⁴⁷ Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973) nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Dopis opata primase Remberta Georga Weaklanda OSB ze dne 25. ledna 1969 adresovaný všem opatům a převorům Benediktinské konfederace.

4.4. Dotazníkové šetření o zkušenostech s reformou officia v praxi - roky 1970 - 1971

Na základě většinového rozhodnutí kongresu opatů Benediktinské konfederace konaného v roce 1970²⁴⁸ bylo požádáno o další prodloužení platnosti dokumentu vydaného komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ v roce 1968 o další tři roky (tj. do kongresu opatů Benediktinské konfederace plánovaného na rok 1973) za podmínek navržených Liturgickou komisí Benediktinské konfederace:

- Klášterní komunita se bude scházet ke společné chórové modlitbě alespoň třikrát denně, přičemž i nadále bude snaha zachovat tradici společné chórové modlitby tří kratších hodiněk během dne a kompletáře v době, na níž připadají - protože ne všichni mohou být přítomní všem třem hodinkám během dne v chóru v době, na níž připadají, bude modlitba těchto hodiněk upravena tak, aby mohly být pronášeny uprostřed denní práce.
- Každá hodinka officia se bude skládat z hymnů, žalmů a čtení s responzorii, které lze přizpůsobit charakteru a mentalitě každé kongregace nebo komunity, a modliteb.
- Žaltář, dokud nebude nařízeno jinak, bude uspořádán dle dokumentu vydaného komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ čj. 3392/67 ze dne 13. prosince 1967 - dispozice ohledně ranních chval však platí na základě dokumentu vydaného komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ čj. 353/68 ze dne 29. prosince 1968.
- Výběr čtení z Nového a Starého zákona, jakož i z děl svatých Otců, církevních učitelů a spisovatelů může být uspořádán na základě vůle místního představeného po projednání s komunitou.

---

²⁴⁸ Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973) nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Dopis opata primase Remberta Georga Weaklanda OSB ze dne 25. ledna 1969 adresovaný všem opatům a převorům Benediktinské konfederace. - Závěr kongresu opatů Benediktinské konfederace konaného v roce 1970 byl přijat počtem hlasů 156 pro 17 hlasů proti.

Posvátná kongregace pro svátosti na žádost zasloupanou opatem primasem jménem celé Benediktinské konfederace dne 7. října 1970 odpověděla přípisem čj. 3263/70 ze dne 23. prosince 1970, kterým s účinností od 29. prosince 1970 prodlužuje platnost dosavadního dokumentu vydaného komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ o jeden rok s podmínkou, že liturgická komise Benediktinské konfederace dospěje během této doby k jedinému a definitivnímu rozvržení žalmů podle zásady přednesní celého žaltáře minimálně jednou za dva týdny.²⁴⁹ - V březnu následujícího roku (tj. v roce 1971) se sešla liturgická komise Benediktinské konfederace k projednání dalšího postupu, protože existovaly mnohé obtíže a překážky, jak potvrzuje ve svém dopise opat primas adresovaném jednotlivým benediktinským kongregacím a klášterům,²⁵⁰ které stále neumožňovaly přijetí jedno jediného a definitivního rozvržení žalmů.²⁵¹

V této době byl zároveň rozeslán všem klášterům dotazník „o situaci Opus Dei“, na jehož základě by bylo možné co možná nejpřesněji zmapovat aktuální situaci. - K 31. prosinci 1971 opat primas obdržel celkem 529 odpovědí: 304 bylo z ženských a 225 z mužských klášterů (z 209 nezávislých mužských klášterů Benediktinské konfederace odpovědělo na dotazník 89,47 % - tj. 187 klášterů + 38 závislých domů). Výsledná analýza, která na základě dlouhodobě probíhajících experimentů s officiem téměř jednohlasně konstatovala zásadní význam duchovního užítku jednotlivých klášterů, byla ale výlučně vytvořena na základě 225 odpovědí došlých z mužských klášterů.²⁵²

---

²⁴⁹ TICHÝ, Radek, *cit. d.*, s. 7.

Tímto svým rozhodnutím Posvátná kongregace pro svátosti mohla mimo jiné reflektovat i skutečnost, že po několika úpravách a doplnění již v letech 1969 - 1970 byl vydán kompletně obnovený misál včetně modliteb a biblických čtení.

²⁵⁰ *Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973)* nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Dopis opata primase Remberta Georga Weaklanda OSB ze dne 25. ledna 1969 adresovaný všem opatům a převorům Benediktinské konfederace.

²⁵¹ *Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973)* nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Reakce čj. 1208/71 ze dne 19. června 1971 prefekta Posvátné kongregace pro svátosti Msgre Artura kardinála Tabera Araoze CMF na dopis opata primase Remberta Georga Weaklanda OSB ze dne 29. května 1971.

²⁵² *Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973)* nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Vyhodnocení dotazníku o situaci Opus Dei.

4.4.1. Rozšíření platnosti dokumentu vydaného komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ i ženskou větev Benediktinské konfederace - rok 1971

Vzhledem ke skutečnosti, že veškeré dosavadní práce na uskutečnění reformy benediktinského officia byly činěny bez spoluúčasti sester benediktinek, opat primas dne 28. července 1970 požádal Posvátnou kongregaci pro řeholníky a sekulární instituty, aby se nově také benediktinky směly řídit dokumentem vydaným komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ Posvátné kongregace pro svátosti z roku 1968 prodlouženým v roce 1970.

Posvátná kongregace pro řeholníky a sekulární instituty svým přípisem čj. 4351/71 ze dne 11. září 1971 vyjádřila souhlas s tím, aby se benediktinky při reformě svého officia řídili dokumentem vydaným komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ s výhradou, že i když „*Benediktovo schéma po mnoho staletí živilo zbožnost mnoha generací řeholnic a i nadále si uchovává svou legitimní hodnotu*“²⁵³ také by sestry měly (obzvláště ty s papežskou klauzurou) na rozdíl od bratří i nadále zachovávat starodávné schéma chórové modlitby podle ustanovení *Řehole*, přičemž se mohou na základě poradního hlasování daného společenství sester, které potvrdí ordinář nebo ustanovený představený, rozhodnout:

- pro týdenní uspořádání žaltáře třeba i odlišného od schématu *Řehole*, jak předpokládá ustanovení sv. Benedikta z Nursie v 18. kapitole *Řehole*

nebo

- dvoutýdenní uspořádání žaltáře, ale to jen v těch komunitách sester, které k tomu budou nuceny oprávněnými důvody, zejména kvůli práci, kterou vykonávají.

I přesto, že také optimální výběr jednotýdenního nebo dvoutýdenního schématu žaltáře byl na základě stejného přípisu Posvátné kongregace pro řeholníky a sekulární instituty

---

²⁵³ *Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973) nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).*

Přípis Posvátné kongregace pro řeholníky a sekulární instituty čj. 4351/71 ze dne 11. září 1971.

omezen pouze na výběr ze schémat vypracovaných liturgickou komisí Benediktinské konfederace a následně ještě navíc schválených Posvátnou kongregací pro svátosti, jednalo se bezesporu o nejdůležitější dokument pro benediktinky přidružené k Benediktinské konfederaci vztahující se k této problematice.

4.5. Spolupráce celé benediktinské rodiny na reformě officia - rok 1971

V návaznosti na stále přetrvávající nejrůznější obtíže navrhl Msgre Arturo kardinál Tabera Araoz CMF - prefekt Posvátné kongregace pro svátosti po diskusích, které na toto téma vedl, na základě „*snahy o podporu práci v rámci celého benediktinského řádu na reformě benediktinského officia*“ ve svém dopise čj. 1208/71 ze dne 19. června 1971 případnou bližší spolupráci mezi benediktiny, cisterciáky a trapisty pro stanovení jedné základní struktury officia, která by však „*brala v úvahu různé situace a závazky asketického a pastoračního života, které mohou mít různá mnišská společenství*“. ²⁵⁴

Protože mezi benediktiny, cisterciáky a trapisty existovala vůle ke vzájemné spolupráci, cíle této celořádové spolupráce vytyčil Msgre Arturo kardinál Tabera Araoz CMF ve svém přípisu čj. 1305/70 ze dne 8. července 1971:

- Modlitba benediktinského officia by si i nadále měla zachovat svůj vlastní charakter, protože je nesporné, že určité elementy jsou pro benediktinské officium vlastní - proto „*pouhé „sladění“ benediktinského officia s kněžským officiem by zbavilo spiritualitu církve charakteristického tónu, který udávají mnišské řády*“. ²⁵⁵
- Pakliže se podaří najít u všech tří větví benediktinského řádu společnou základnu porozumění pro formu modlitby officia, podaří se také vytvořit společný základ officia pro celou benediktinskou rodinu jak ve struktuře, tak ve způsobu jeho slavení.

Protože není vyloučena možnost získat zvláštní povolení vždy dle okolností a potřeb jednotlivých komunit, takto vytvořený společný základ nebude překážkou

---

²⁵⁴ *Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973) nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).*

Reakce čj. 1208/71 ze dne 19. června 1971 prefekta Posvátné kongregace pro svátosti Msgre Artura kardinála Tabera Araoze CMF na dopis opata primase Remberta Georga Weaklanda OSB ze dne 29. května 1971.

²⁵⁵ *Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973) nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).*

Dopis čj. 1305/71 ze dne 8. července 1971 prefekta Posvátné kongregace pro svátosti Msgre Artura kardinála Tabera Araoze CMF adresovaný opatu primasovi Rembertu Georgu Weaklandovi OSB, generálnímu prokurátorovi Battistu D. Gregorioví OCist. a generálnímu prokurátorovi Vincenzu Hermansovi OCSO.

pro různé formy slavení, vždy dle specifických podmínek (tzn. že všechna společenství benediktinské rodiny se nejenom podle vnějších pravidel, která mají, budou vždy při slavení officia nalézat na celořádkovém základě).

- Pro samotné rozvržení žalmů se jako nejvhodnější jeví tři schémata:
  - podle Řehole sv. Benedikta s případnou menší úpravou,
  - jednotýdenní,
  - dvoutýdenní,

protože schémata založená na rozložení žalmů na tři nebo čtyři týdny nekorespondují s duchem *Řehole*, přesto stále existuje možnost udělení zvláštního povolení k rozvržení žalmů na více než dva týdny.

Hned na prvním setkání členů nové smíšené benediktinské, cisterciácké a trapistické liturgické komise, které se uskutečnilo již ve dnech 5. - 6. listopadu 1971, bylo dohodnuto, že hledání společného základu reformovaného benediktinského officia má předcházet vytvoření základní formy monastického kalendáře, která by byla přijatelná pro všechny tři větve řádu, což se skutečně poměrně záhy (tj. do 5. února 1972, kdy byl předložen Posvátné kongregaci pro svátosti ke schválení) podařilo. Tento návrh ale nebyl Posvátnou kongregací pro svátosti přijat a Msgr Artur kardinál Taber Araoz CMF - prefekt Posvátné kongregace pro svátosti ve svém přípisu ze dne 27. dubna 1972 nařídil smíšené liturgické komisi benediktinů, cisterciáků a trapistů převzetí všeobecného kalendáře římského ritu, který by smíšená liturgická komise doplnila pouze o tzv. vlastní benediktinské svátky.²⁵⁶

I přesto, že odmítnutí monastického kalendáře vyvolalo u všech členů smíšené liturgické komise velké zklamání,²⁵⁷ inicioval opat primas Rembert Georg Weakland

---

²⁵⁶ *Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973)* nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Souhlas Benediktinské konfederace s přijetím všeobecného kalendáře římského ritu, podmíněný udělením Benediktinské konfederaci privilegia k případnému vytvoření a v čase budoucím používání svého vlastního kalendáře, vyjádřil opat primas Rembert Georg Weakland OSB ve svém přípisu ze dne 30. května 1972 adresovaného Posvátné kongregaci pro svátosti.

²⁵⁷ *Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973)* nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

OSB další zasedání smíšené liturgické komise benediktinů, cisterciáků a trapistů ve dnech 13. - 14. listopadu 1972, jehož výsledkem s respektováním toho, „*aby bylo poukázáno na věci, které vyžadují další odhodlání, aby officium lépe reagovalo na specifickou situaci mnichů a mnišek*“ bylo na základě:

- *Řehole,*
- konstituce o posvátné liturgii Sacrosanctum Concilium II. vatikánského koncilu,
- apoštolské konstituce *Laudis canticum* sv. papeže Pavla VI.,
- všeobecných pokynů k denní modlitbě církve,

vypracování a přijetí základních zásad „*Institutio generalis liturgiae horarum pro monasteris*“ pro budoucí práci na reformě benediktinského officia založených na tezi: „*i přesto, že modlitba officia vychází z ustanovení Řehole, která vždy určovala život mnichů v uplynulém čase a oživovala život modlitby, existuje legitimní možnost přizpůsobit ji, jak to různé životní podmínky vyžadují, vždy podle okolností a prostředí*“ - tzn. mniši žijící podle *Řehole* mají mít právo na modlitbu officia mající hodnotu jak pro místní církev, tak církev všeobecnou, odpovídající jejich povolání, čímž bude na jedné straně bráněno extrému, aby si každé mnišské společenství sestavilo své vlastní officium bez vztahu k liturgii všeobecné církve, ale stejnou měrou i z druhé strany extrému, aby benediktinské officium muselo být regulováno ve všech jednotlivostech hierarchií, aby mělo eklesiální hodnotu.

Protože smíšená liturgická komise benediktinů, cisterciáků a trapistů ve své práci na reformě benediktinského officia, „*jejíž cílem je posvěcení dne i každé lidské činnosti tak, aby ... její jednotlivé části podle možnosti odpovídaly skutečné denní době a zároveň aby se braly v úvahu podmínky dnešního života*“,²⁵⁸ se na základě „*Institutio generalis liturgiae horarum pro monasteris*“ zavázala plně reflektovat konstituci Sacrosanctum Concilium II. vatikánského koncilu: „*Je lepší modlit se jednotlivé části denní modlitby církve v době, která je co nejbližší té době, pro niž je ta která část určena. Tak*

Aby Msgr Artur kardinál Taber Araoz CMF předešel hrozícímu rozpadu smíšené liturgické komise benediktinů, cisterciáků a trapistů, žádal ve svém osobním dopise ze dne 8. listopadu 1972 generálního opata Ignace Gilleta O.C.S.O., aby trapisté, kteří skutečně vážně zvažovali o ukončení své dosavadní účasti ve smíšené liturgické komisi benediktinů, cisterciáků a trapistů, ve smíšené liturgické komisi i nadále setrvali a pokračovali v započaté práci.

²⁵⁸ srov. *Všeobecné pokyny k Denní modlitbě církve*, č. 11.

je skutečně možné posvětit celý den a officium může přinést duchovní užitek. “,²⁵⁹ mnohé se nejenom usnadnilo a vyjasnilo, ale zároveň získalo poněkud jasnější podobu:

I.

- Benediktinské officium má mít povahu modlitby společenství a nikoli privátní meditace, přičemž způsob a míra účasti jednotlivých bratří se bude řídit rozhodnutím opata.

II.

- Benediktinské officium má být uspořádáno tak, aby jeho jednotlivé hodinky vždy začínaly hymnem, po němž bude následovat zpěv žalmů, potom čtení s rezponzoriem a prosby,²⁶⁰
- uspořádání žalmů bude vycházet z *Řehole* nebo jiného již vypracovaného a schváleného návrhu s příslušnými a vhodnými úpravami,
- za jednotlivými žalmy po zopakování antifony nebo po čteních je vhodné a moudré, jak to bylo zvykem našich předchůdců, vsunout chvíli ticha,²⁶¹
- učiněný výběr čtení z Nového a Starého zákona, který bude dodržovat dvouletý cyklus,²⁶² jakož i z děl svatých Otců, církevních učitelů a spisovatelů bude moci místní představený se souhlasem své komunity nahradit výběrem jiných textů, avšak za předpokladu dodržení norem stanovených Svatým stolcem.

III.

- Prima může, ale nemusí být vynechána,
- ranní modlitby (laudy) a večerní modlitby (nešpory), jakožto hlavní hodinky benediktinského officia, mají být slaveny v rámci možnosti v konkrétní denní době určené pro jejich slavení,

---

²⁵⁹ srov. Konstituce o posvátné liturgii *Sacrosanctum Concilium* II. vatikánského koncilu č. 88

²⁶⁰ srov. *Všeobecné pokyny k Denní modlitbě církve*, č. 33.

²⁶¹ srov. tamtéž, č. 202.

²⁶² srov. tamtéž, č. 145 - 146.

- z pastoračních nebo z jiných rozumných důvodů může být vybrána ke slavení pouze jedna ze tří kratších hodiněk v průběhu dne (tj. tercie, sexty a nony), která je vhodnější pro danou denní dobu („veritas horarum“),²⁶³
- kratší hodinky v průběhu dne (tj. tercie, sexty a nony) mohou být slaveny i mimo chór + je-li slavena večerní vigilie,²⁶⁴ může být mimo chór slaven i kompletář.

Díky tomu se smíšené liturgické komisi podařilo již v březnu následujícího roku (tj. 1973) najít shodu v otázce reformy schématu a to včetně několika případných možností vyjma *Řehole* uspořádání žalmů benediktinského officia.

tabulka uspořádání benediktinského officia

pozvání	Pane, otevři mé rty. A má ústa budou vypravovat tvou chválu. Sláva Otci, ...		
	<i>antifona + žalm č. 94 nebo jiný podle různého schématu</i>		
hodinka čety	Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...		
	<i>hymnus</i>		
	<i>žalmy podle schématu s antifonami</i>		
	<i>verš</i>		
	<i>čtení z Písma s responsoriem</i>		
	<i>žalmy podle schématu s antifonami</i>		
	<i>verš</i>		
	<i>čtení z církevních Otců s responsoriem</i>		
o nedělích, svátcích a slavnostech se	<i>3 kantika s antifonou</i>	<i>3 kantika s antifonou</i>	<i>3 kantika s antifonou</i>
	<i>verš</i>	<i>chvalozpěv Bože, tebe chválíme ...</i>	<i>evangelium zakončené Amen</i>
	<i>homilie</i>		

²⁶³ Pro zachování tří kratších malých hodiněk v průběhu dne byli zejména trapisté, kteří se je však ne vždy modlili jen v chóru, nýbrž i na jednotlivých pracovištích. Benediktini a cisterciáci, kterým se mnohdy nedařilo z nejrůznějších důvodů tyto tři kratší hodinky v průběhu dne zachovávat v odpovídajícím čase („veritas horarum“), naopak usilovali o jejich spojení v jednu kratší hodinku v průběhu dne.

²⁶⁴ Tuto formulaci si vynutila různost zvyklostí slavení vigilii u trapistů, kteří vigilie slaví vždy ráno, a u benediktinů a cisterciáků slavicích některé vigilie ráno, přičemž po krátké pauze následují laudes, nebo večer (zejména v neděli a v předvečer vysokých svátků). Někdy - obdobně jako v římském officiu z vigilii matutinum - nejsou vázány na určitou hodinu dne.

vkládá:	<i>responsorium</i>	<i>evangelium zakončené Amen</i>	
	<i>chvalozpěv Bože, tebe chválíme ...</i>	<i>chvalozpěv Tobě náleží chvála ...</i>	<i>homilie</i>
	<i>evangelium zakončené Amen</i>	<i>homilie</i>	<i>chvalozpěv Bože, tebe chválíme ...</i>
	<i>chvalozpěv Tobě náleží chvála ...</i>	<i>responsorium</i>	
	Pane, smiluj se. ... <i>nebo vzpomínka na nepřítomné bratry a modlitba za zemřelé bratry, ...</i> ²⁶⁵		
	<i>závěrečná modlitba s výzvou modleme se</i>		
	Dobrořečme Pánu. Bohu díky.		
ranní chvály	Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...		
	<i>hymnus (hymnus se může říkat, jak je uvedeno v Řeholi, po čtení a responsoriu)</i>		
	<i>žalmy podle schématu s antifonami</i>		
	<i>krátké nebo delší čtení z Písma s krátkým responsoriem</i>		
	<i>evangelní kantikum s antifonou</i>		
	Pane, smiluj se. ... <i>nebo prosby za zasvěcení dne a práce Pánu</i>		
	Otče náš, ...		
	<i>závěrečná modlitba bez výzvy modleme se</i>		
	Dobrořečme Pánu. Bohu díky.		
modlitba během dne	Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...		
	<i>hymnus</i>		
	<i>žalmy podle schématu</i>		
	<i>krátké čtení z Písma s veršem</i>		
	Pane, smiluj se. ... <i>nebo vzpomínka na nepřítomné bratry a modlitba za zemřelé bratry, ...</i>		
	<i>závěrečná modlitba s výzvou modleme se</i>		
	Dobrořečme Pánu. Bohu díky.		

²⁶⁵ Pakliže by vzpomínka na nepřítomné bratry a modlitba za zemřelé bratry nebyla zařazena na tomto místě, má se zařadit na samotný závěr dané hodinky.

nešpory	Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...	
	<i>hymnus (hymnus se může říkat, jak je uvedeno v Řeholi, po čtení a responsoriu)</i>	
	<i>žalmy podle schématu s antifonami</i>	
	<i>krátké nebo delší čtení z Písma s krátkým responsoriem</i>	
	<i>evangelní kantikum s antifonou</i>	
	Pane, smiluj se. ... <i>nebo přímlyvy</i>	
	Otče náš, ...	
	<i>závěrečná modlitba bez výzvy modleme se</i>	
	Dobrořečme Pánu. Bohu díky.	
kompletář	Obrat' nás, Bože našeho spasení. A odvrát' od nás svůj hněv .	Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...
	<i>čtení</i>	
	<i>zpytování svědomí a úkon kajičnosti jako ve mši sv.</i>	
	<i>hymnus</i>	
	<i>žalmy podle schématu</i>	
	<i>krátké čtení z Písma</i>	
	verš Opatruj nás, Pane, jako zřítelnice oka. Ve stínu svých křídel chraň nás.	<i>krátké responsorium Do tvých rukou ...</i>
	<i>Simeonovo kantikum s antifonou Zachraň nás ...</i>	
	<i>Pane, smiluj se. ... nebo vzpomínka na nepřítomné bratry a modlitba za zemřelé bratry, ...</i>	
	<i>závěrečná modlitba s výzvou modleme se</i>	
	<i>mariánská antifona případně zakončena modlitbou</i>	
	<i>požehnání Požehnej nás všemohoucí a milosrdný Pán Otec i Syn i Duch svatý. Amen. nebo jiný verš (např. Klidnou noc ...)</i>	

Posvátná kongregace pro svátosti po náležitém prostudování těchto závěrů doporučila smíšení liturgické komisi benediktinů, cisterciáků a trapistů „urychlit již tak dobře pokročilé práce“ a zároveň vyjádřila přesvědčení, že „další prodlužování stávajícího

provizoria by řešení problému reformy benediktinského officia spíše ztížilo, než ulehčilo.“

4.6. Návrhy čtyř schémat rozvržení žalmů²⁶⁶

a) tabulka schématu č. 1 - jednotýdenní žaltář (podle Notkera Füglistera OSB), který odpovídá s několika odchylkami schématu trapistů („C“), se zachováním „pravidla primy“ umožňujícím rozvrhnout žalmy vigilií na dva týdny

		5 hodiněk	6 hodiněk	7 hodiněk
neděle	I. nešpory	žalm č. 65 žalm č. 19 žalm č. 20 žalm č. 137	žalm č. 65 žalm č. 19 žalm č. 20 žalm č. 137	žalm č. 65 žalm č. 19 žalm č. 20 žalm č. 137
	kompletář	žalm č. 14 žalm č. 16 žalm č. 15	žalm č. 14 žalm č. 16 žalm č. 15	žalm č. 14 žalm č. 16 žalm č. 15
	pozvání	žalm č. 80	žalm č. 80	žalm č. 80
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 109 žalm č. 17 žalm č. 2	<i>I. nokturn</i> žalm č. 109 žalm č. 17 žalm č. 2	<i>I. nokturn</i> žalm č. 109 žalm č. 17 žalm č. 2
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 44 žalm č. 9 žalm č. 71	<i>II. nokturn</i> žalm č. 44 žalm č. 9 žalm č. 71	<i>II. nokturn</i> žalm č. 44 žalm č. 9 žalm č. 71
		<i>III. nokturn není blíže specifikován</i>	<i>III. nokturn není blíže specifikován</i>	<i>III. nokturn není blíže specifikován</i>
	ranní chvály	žalm č. 92 žalm č. 3 žalm č. 29 žalm č. 146-147	žalm č. 92 žalm č. 3 žalm č. 29 žalm č. 146-147	žalm č. 92 žalm č. 3 žalm č. 29 žalm č. 146-147
	tertia	žalm č. 117 žalm č. 135	žalm č. 118 (verš 1-8) žalm č. 118 (verš 9-16) žalm č. 118 (verš 17-24) žalm č. 118 (verš 25-32)	žalm č. 118 (verš 1-8) žalm č. 118 (verš 9-16) žalm č. 118 (verš 17-24) žalm č. 118 (verš 25-32)
	Sexta		žalm č. 117	žalm č. 117
	Nona		žalm č. 135	žalm č. 135

²⁶⁶ Čísla jednotlivých žalmů jsou shodná jako čísla žalmů uváděna v *Řeholi*, které vychází z latinské Vulgáty, v níž jsou žalmy rozděleny a číslovány stejně jako v řecké Septuagintě.

	II. nešpory	žalm č. 112 žalm č. 113 A žalm č. 113 B žalm č. 114-115	žalm č. 112 žalm č. 113 A žalm č. 113 B žalm č. 114-115	žalm č. 112 žalm č. 113 A žalm č. 113 B žalm č. 114-115
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 90 žalm č. 133
pondělí	pozdání	žalm č. 28	žalm č. 28	žalm č. 28
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 1 žalm č. 103 žalm č. 70	<i>I. nokturn</i> žalm č. 1 žalm č. 103 žalm č. 70	<i>I. nokturn</i> žalm č. 1 žalm č. 103 žalm č. 70
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 93 žalm č. 104 žalm č. 111	<i>II. nokturn</i> žalm č. 93 žalm č. 104 žalm č. 111	<i>II. nokturn</i> žalm č. 93 žalm č. 104 žalm č. 111
	ranní chvály	žalm č. 99 žalm č. 62 žalm č. 100 žalm č. 134	žalm č. 99 žalm č. 62 žalm č. 100 žalm č. 134	žalm č. 99 žalm č. 62 žalm č. 100 žalm č. 134
	tertia	žalm č. 24 žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 118 (verš 33-40) žalm č. 118 (verš 41-48) žalm č. 118 (verš 49-56)	žalm č. 118 (verš 33-40) žalm č. 118 (verš 41-48) žalm č. 118 (verš 49-56)
	sexta		žalm č. 24	žalm č. 24
	nona		žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	nešpory	žalm č. 32 žalm č. 60 žalm č. 27 žalm č. 47	žalm č. 32 žalm č. 60 žalm č. 27 žalm č. 47	žalm č. 32 žalm č. 60 žalm č. 27 žalm č. 47
	kompletář	žalm č. 33	žalm č. 33	žalm č. 33
úterý	pozdání	žalm č. 66	žalm č. 66	žalm č. 66
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 6 žalm č. 106 žalm č. 7	<i>I. nokturn</i> žalm č. 6 žalm č. 106 žalm č. 7	<i>I. nokturn</i> žalm č. 6 žalm č. 106 žalm č. 7
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 73 žalm č. 72 žalm č. 76	<i>II. nokturn</i> žalm č. 73 žalm č. 72 žalm č. 76	<i>II. nokturn</i> žalm č. 73 žalm č. 72 žalm č. 76

	ranní chvály	žalm č. 97 žalm č. 89 žalm č. 64 žalm č. 116	žalm č. 97 žalm č. 89 žalm č. 64 žalm č. 116	žalm č. 97 žalm č. 89 žalm č. 64 žalm č. 116
	tertia	žalm č. 41-42 žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124	žalm č. 118 (verš 57-64) žalm č. 118 (verš 65-72) žalm č. 118 (verš 73-80)	žalm č. 118 (verš 57-64) žalm č. 118 (verš 65-72) žalm č. 118 (verš 73-80)
	sexta		žalm č. 41-42	žalm č. 41-42
	nona		žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124
	nešpory	žalm č. 74 žalm č. 139 žalm č. 25 žalm č. 144	žalm č. 74 žalm č. 139 žalm č. 25 žalm č. 144	žalm č. 74 žalm č. 139 žalm č. 25 žalm č. 144
	kompletář	žalm č. 138	žalm č. 138	žalm č. 138
středa	pozvání	žalm č. 45	žalm č. 45	žalm č. 45
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 77 žalm č. 131	<i>I. nokturn</i> žalm č. 77 žalm č. 131	<i>I. nokturn</i> žalm č. 77 žalm č. 131
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 18 žalm č. 57 žalm č. 48 žalm č. 81	<i>II. nokturn</i> žalm č. 18 žalm č. 57 žalm č. 48 žalm č. 81	<i>II. nokturn</i> žalm č. 18 žalm č. 57 žalm č. 48 žalm č. 81
	ranní chvály	žalm č. 96 žalm č. 35 žalm č. 56 žalm č. 149	žalm č. 96 žalm č. 35 žalm č. 56 žalm č. 149	žalm č. 96 žalm č. 35 žalm č. 56 žalm č. 149
	tertia	žalm č. 43 žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127	žalm č. 118 (verš 81-88) žalm č. 118 (verš 89-96) žalm č. 118 (verš 97-104)	žalm č. 118 (verš 81-88) žalm č. 118 (verš 89-96) žalm č. 118 (verš 97-104)
	sexta		žalm č. 43	žalm č. 43
	nona		žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127	žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127
	nešpory	žalm č. 102 žalm č. 85	žalm č. 102 žalm č. 85	žalm č. 102 žalm č. 85

		žalm č. 84 žalm č. 86	žalm č. 84 žalm č. 86	žalm č. 84 žalm č. 86
	kompletář	žalm č. 31 žalm č. 61 žalm č. 132	žalm č. 31 žalm č. 61 žalm č. 132	žalm č. 31 žalm č. 61 žalm č. 132
Čtvrtek	pozdání	žalm č. 23	žalm č. 23	žalm č. 23
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 38 žalm č. 36 žalm č. 40	<i>I. nokturn</i> žalm č. 38 žalm č. 36 žalm č. 40	<i>I. nokturn</i> žalm č. 38 žalm č. 36 žalm č. 40
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 49 žalm č. 67 žalm č. 82	<i>II. nokturn</i> žalm č. 49 žalm č. 67 žalm č. 82	<i>II. nokturn</i> žalm č. 49 žalm č. 67 žalm č. 82
	ranní chvály	žalm č. 46 žalm č. 75 žalm č. 5 žalm č. 148	žalm č. 46 žalm č. 75 žalm č. 5 žalm č. 148	žalm č. 46 žalm č. 75 žalm č. 5 žalm č. 148
	tertia	žalm č. 54 žalm č. 128 žalm č. 129 žalm č. 130	žalm č. 118 (verš 105-112) žalm č. 118 (verš 113-120) žalm č. 118 (verš 121-128)	žalm č. 118 (verš 105-112) žalm č. 118 (verš 113-120) žalm č. 118 (verš 121-128)
	sexta		žalm č. 54	žalm č. 54
	nona		žalm č. 128 žalm č. 129 žalm č. 130	žalm č. 128 žalm č. 129 žalm č. 130
	nešpory	žalm č. 110 žalm č. 22 žalm č. 83 žalm č. 39	žalm č. 110 žalm č. 22 žalm č. 83 žalm č. 39	žalm č. 110 žalm č. 22 žalm č. 83 žalm č. 39
	kompletář	žalm č. 101	žalm č. 101	žalm č. 101
Pátek	pozdání	žalm č. 8	žalm č. 8	žalm č. 8
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 87 žalm č. 68 žalm č. 37	<i>I. nokturn</i> žalm č. 87 žalm č. 68 žalm č. 37	<i>I. nokturn</i> žalm č. 87 žalm č. 68 žalm č. 37
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 59 žalm č. 105 žalm č. 78	<i>II. nokturn</i> žalm č. 59 žalm č. 105 žalm č. 78	<i>II. nokturn</i> žalm č. 59 žalm č. 105 žalm č. 78
	ranní chvály	žalm č. 95 žalm č. 142	žalm č. 95 žalm č. 142	žalm č. 95 žalm č. 142

		žalm č. 63 žalm č. 145	žalm č. 63 žalm č. 145	žalm č. 63 žalm č. 145
	tertia	žalm č. 21 žalm č. 10 žalm č. 11 žalm č. 12	žalm č. 118 (verš 129-136) žalm č. 118 (verš 137-144) žalm č. 118 (verš 145-152)	žalm č. 118 (verš 129-136) žalm č. 118 (verš 137-144) žalm č. 118 (verš 145-152)
	sexta		žalm č. 21	žalm č. 21
	nona		žalm č. 10 žalm č. 11 žalm č. 12	žalm č. 10 žalm č. 11 žalm č. 12
	nešpory	žalm č. 143 žalm č. 140 žalm č. 141 žalm č. 26	žalm č. 143 žalm č. 140 žalm č. 141 žalm č. 26	žalm č. 143 žalm č. 140 žalm č. 141 žalm č. 26
	kompletář	žalm č. 30	žalm č. 30	žalm č. 30
Sobota	pozdání	žalm č. 94	žalm č. 94	žalm č. 94
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 58 žalm č. 108 žalm č. 55	<i>I. nokturn</i> žalm č. 58 žalm č. 108 žalm č. 55	<i>I. nokturn</i> žalm č. 58 žalm č. 108 žalm č. 55
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 136 žalm č. 88 žalm č. 79	<i>II. nokturn</i> žalm č. 136 žalm č. 88 žalm č. 79	<i>II. nokturn</i> žalm č. 136 žalm č. 88 žalm č. 79
	ranní chvály	žalm č. 98 žalm č. 50 žalm č. 91 žalm č. 150	žalm č. 98 žalm č. 50 žalm č. 91 žalm č. 150	žalm č. 98 žalm č. 50 žalm č. 91 žalm č. 150
	tertia	žalm č. 34 žalm č. 51 žalm č. 13 žalm č. 53	žalm č. 118 (verš 153-160) žalm č. 118 (verš 161-168) žalm č. 118 (verš 169-176)	žalm č. 118 (verš 153-160) žalm č. 118 (verš 161-168) žalm č. 118 (verš 169-176)
	sexta		žalm č. 34	žalm č. 34
	nona		žalm č. 51 žalm č. 13 žalm č. 53	žalm č. 51 žalm č. 13 žalm č. 53

Ty kláštery, které by chtěli primu vypustit, mohou využít možnost rozvržení primových žalmů podle:

- schématu „Gut“ (tj. podle Msgre Benno Waltra kardinála Guta OSB) rozdělujícího žalmy primy na malé hodinky během týdne
- schématu „Prou“ rozdělujícího žalmy primy na nedělní vigilií

b) tabulka schématu č. 2 - dvoutýdenní žaltář, který se podobá schématu trapistů („A“), mající základní strukturu založenou na Heufelderově schématu

1. týden		5 hodinek	6 hodinek	7 hodinek
neděle	I. nešpory	žalm č. 145 žalm č. 146 žalm č. 147 kantikum NZ	žalm č. 145 žalm č. 146 žalm č. 147 kantikum NZ	žalm č. 145 žalm č. 146 žalm č. 147 kantikum NZ
	kompletář	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...
	pozvání	žalm č. 3 žalm č. 94	žalm č. 3 žalm č. 94	žalm č. 3 žalm č. 94
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 20 žalm č. 21 žalm č. 22 žalm č. 23	<i>I. nokturn</i> žalm č. 20 žalm č. 21 žalm č. 22 žalm č. 23	<i>I. nokturn</i> žalm č. 20 žalm č. 21 žalm č. 22 žalm č. 23
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 26 žalm č. 27 žalm č. 28 žalm č. 29	<i>II. nokturn</i> žalm č. 26 žalm č. 27 žalm č. 28 žalm č. 29	<i>II. nokturn</i> žalm č. 26 žalm č. 27 žalm č. 28 žalm č. 29
		<i>III. nokturn není blíže specifikován</i>	<i>III. nokturn není blíže specifikován</i>	<i>III. nokturn není blíže specifikován</i>
	ranní chvály	žalm č. 66 žalm č. 62 žalm č. 117 kantikum SZ žalm č. 147-150	žalm č. 66 žalm č. 62 žalm č. 117 kantikum SZ žalm č. 147-150	žalm č. 66 žalm č. 62 žalm č. 117 kantikum SZ žalm č. 147-150
	tertia	žalm č. 118 (verš 1-8) žalm č. 118 (verš 9-16) žalm č. 118 (verš 17-24)	žalm č. 118 (verš 1-8) žalm č. 118 (verš 9-16) žalm č. 118 (verš 17-24)	žalm č. 118 (verš 1-8) žalm č. 118 (verš 9-16) žalm č. 118 (verš 17-24)

		žalm č. 118 (verš 25-32)	žalm č. 118 (verš 25-32)	žalm č. 118 (verš 25-32)
	sexta		žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 118 (verš 33-40) žalm č. 118 (verš 41-48) žalm č. 118 (verš 49-56)
	nona			žalm č. 118 (verš 57-64) žalm č. 118 (verš 65-72) žalm č. 118 (verš 73-80) žalm č. 118 (verš 81-88)
	II. nešpory	žalm č. 109 žalm č. 110 žalm č. 122 kantikum NZ	žalm č. 109 žalm č. 110 žalm č. 122 kantikum NZ	žalm č. 109 žalm č. 110 žalm č. 122 kantikum NZ
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 4 žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 4 žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...
pondělí	pozdání	žalm č. 133	žalm č. 133	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 1 žalm č. 7 žalm č. 9 žalm č. 11	<i>I. nokturn</i> žalm č. 1 žalm č. 7 žalm č. 9 žalm č. 11	<i>I. nokturn</i> žalm č. 1 žalm č. 7 žalm č. 9 žalm č. 11
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 16 žalm č. 18 žalm č. 19 žalm č. 25	<i>II. nokturn</i> žalm č. 16 žalm č. 18 žalm č. 19 žalm č. 25	<i>II. nokturn</i> žalm č. 16 žalm č. 18 žalm č. 19 žalm č. 25
	ranní chvály	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 5 kantikum SZ žalm č. 148	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 5 kantikum SZ žalm č. 148	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 5 kantikum SZ žalm č. 148
	tertia	žalm č. 118 (verš 33-40) žalm č. 118 (verš 41-48) žalm č. 118 (verš 49-56)	žalm č. 118 (verš 33-40) žalm č. 118 (verš 41-48) žalm č. 118 (verš 49-56)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121

	sexta		žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124
	nona			žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127
	nešpory	žalm č. 111 žalm č. 113 A žalm č. 113 B kantikum NZ	žalm č. 111 žalm č. 113 A žalm č. 113 B kantikum NZ	žalm č. 111 žalm č. 113 A žalm č. 113 B kantikum NZ
	kompletář	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...
úterý	pozvání	žalm č. 133	žalm č. 133	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 30 žalm č. 32 žalm č. 33	<i>I. nokturn</i> žalm č. 30 žalm č. 32 žalm č. 33	<i>I. nokturn</i> žalm č. 30 žalm č. 32 žalm č. 33
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 34 žalm č. 38 žalm č. 40	<i>II. nokturn</i> žalm č. 34 žalm č. 38 žalm č. 40	<i>II. nokturn</i> žalm č. 34 žalm č. 38 žalm č. 40
	ranní chvály	žalm č. 116 žalm č. 6 žalm č. 41-42 kantikum SZ žalm č. 149-150	žalm č. 116 žalm č. 6 žalm č. 41-42 kantikum SZ žalm č. 149-150	žalm č. 116 žalm č. 6 žalm č. 41-42 kantikum SZ žalm č. 149-150
	tertia	žalm č. 118 (verš 57-64) žalm č. 118 (verš 65-72) žalm č. 118 (verš 73-80)	žalm č. 118 (verš 57-64) žalm č. 118 (verš 65-72) žalm č. 118 (verš 73-80)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
			žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124
				žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127
	sexta			
	nona			
	nešpory	žalm č. 129 žalm č. 130 žalm č. 131 kantikum NZ	žalm č. 129 žalm č. 130 žalm č. 131 kantikum NZ	žalm č. 129 žalm č. 130 žalm č. 131 kantikum NZ
kompletář	žalm č. 90	žalm č. 90	žalm č. 90	

		kantikum Nyní můžeš ...	kantikum Nyní můžeš ...	kantikum Nyní můžeš ...
středa	pozdání	žalm č. 133	žalm č. 133	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 47 žalm č. 48 žalm č. 49 žalm č. 51	<i>I. nokturn</i> žalm č. 47 žalm č. 48 žalm č. 49 žalm č. 51	<i>I. nokturn</i> žalm č. 47 žalm č. 48 žalm č. 49 žalm č. 51
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 52 žalm č. 54 žalm č. 55 žalm č. 57	<i>II. nokturn</i> žalm č. 52 žalm č. 54 žalm č. 55 žalm č. 57	<i>II. nokturn</i> žalm č. 52 žalm č. 54 žalm č. 55 žalm č. 57
	ranní chvály	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 64 kantikum SZ žalm č. 148	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 64 kantikum SZ žalm č. 148	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 64 kantikum SZ žalm č. 148
	tertia	žalm č. 118 (verš 81-88) žalm č. 118 (verš 89-96) žalm č. 118 (verš 97-104)	žalm č. 118 (verš 81-88) žalm č. 118 (verš 89-96) žalm č. 118 (verš 97-104)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
				žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124
				žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127
	sexta		žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124
	nona			žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127
nešpory	žalm č. 135 žalm č. 136 žalm č. 137 kantikum NZ	žalm č. 135 žalm č. 136 žalm č. 137 kantikum NZ	žalm č. 135 žalm č. 136 žalm č. 137 kantikum NZ	
kompletář	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	
čtvrtek	pozdání	žalm č. 133	žalm č. 133	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 68 žalm č. 69 žalm č. 71	<i>I. nokturn</i> žalm č. 68 žalm č. 69 žalm č. 71	<i>I. nokturn</i> žalm č. 68 žalm č. 69 žalm č. 71
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 74	<i>II. nokturn</i> žalm č. 74	<i>II. nokturn</i> žalm č. 74

		žalm č. 76 žalm č. 78 žalm č. 79	žalm č. 76 žalm č. 78 žalm č. 79	žalm č. 76 žalm č. 78 žalm č. 79
	ranní chvály	žalm č. 116 žalm č. 31 žalm č. 87 kantikum SZ žalm č. 149-150	žalm č. 116 žalm č. 31 žalm č. 87 kantikum SZ žalm č. 149-150	žalm č. 116 žalm č. 31 žalm č. 87 kantikum SZ žalm č. 149-150
	tertia	žalm č. 118 (verš 105-112) žalm č. 118 (verš 113-120) žalm č. 118 (verš 121-128)	žalm č. 118 (verš 105-112) žalm č. 118 (verš 113-120) žalm č. 118 (verš 121-128)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	sexta		žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124
	nona			žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127
	nešpory	žalm č. 138 žalm č. 140 kantikum NZ	žalm č. 138 žalm č. 140 kantikum NZ	žalm č. 138 žalm č. 140 kantikum NZ
	kompletář	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...
pátek	pozdání	žalm č. 133	žalm č. 133	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 80 žalm č. 82 žalm č. 83 žalm č. 84	<i>I. nokturn</i> žalm č. 80 žalm č. 82 žalm č. 83 žalm č. 84	<i>I. nokturn</i> žalm č. 80 žalm č. 82 žalm č. 83 žalm č. 84
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 85 žalm č. 93 žalm č. 95 žalm č. 96	<i>II. nokturn</i> žalm č. 85 žalm č. 93 žalm č. 95 žalm č. 96	<i>II. nokturn</i> žalm č. 85 žalm č. 93 žalm č. 95 žalm č. 96
	ranní chvály	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 53 kantikum SZ žalm č. 148	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 53 kantikum SZ žalm č. 148	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 53 kantikum SZ žalm č. 148
	tertia	žalm č. 118 (verš 129-136) žalm č. 118 (verš ...)	žalm č. 118 (verš 129-136) žalm č. 118 (verš ...)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121

		137-144) žalm č. 118 (verš 145-152)	137-144) žalm č. 118 (verš 145-152)			
	sexta		žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124		
	nona			žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127		
	nešpory	žalm č. 141 žalm č. 144 kantikum NZ	žalm č. 141 žalm č. 144 kantikum NZ	žalm č. 141 žalm č. 144 kantikum NZ		
	kompletář	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...		
sobota	pozvání	žalm č. 133	žalm č. 133	žalm č. 133		
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 100 žalm č. 103	<i>I. nokturn</i> žalm č. 100 žalm č. 103	<i>I. nokturn</i> žalm č. 100 žalm č. 103		
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 106 žalm č. 108	<i>II. nokturn</i> žalm č. 106 žalm č. 108	<i>II. nokturn</i> žalm č. 106 žalm č. 108		
	ranní chvály	žalm č. 116 žalm č. 37 žalm č. 91 kantikum SZ žalm č. 149-150	žalm č. 116 žalm č. 37 žalm č. 91 kantikum SZ žalm č. 149-150	žalm č. 116 žalm č. 37 žalm č. 91 kantikum SZ žalm č. 149-150		
	tertia	žalm č. 118 (verš 153-160) žalm č. 118 (verš 161-168) žalm č. 118 (verš 169-176)	žalm č. 118 (verš 153-160) žalm č. 118 (verš 161-168) žalm č. 118 (verš 169-176)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	
					žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124
					žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127	

2. týden		5 hodinek	6 hodinek	7 hodinek
neděle	I. nešpory	žalm č. 145 žalm č. 146 žalm č. 147	žalm č. 145 žalm č. 146 žalm č. 147	žalm č. 145 žalm č. 146 žalm č. 147

		kantikum NZ	kantikum NZ	kantikum NZ
kompletář	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...
pozvání	žalm č. 3	žalm č. 3	žalm č. 3	žalm č. 3
hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 20 žalm č. 21 žalm č. 22 žalm č. 23	<i>I. nokturn</i> žalm č. 20 žalm č. 21 žalm č. 22 žalm č. 23	<i>I. nokturn</i> žalm č. 20 žalm č. 21 žalm č. 22 žalm č. 23	<i>I. nokturn</i> žalm č. 20 žalm č. 21 žalm č. 22 žalm č. 23
	<i>II. nokturn</i> žalm č. 26 žalm č. 27 žalm č. 28 žalm č. 29	<i>II. nokturn</i> žalm č. 26 žalm č. 27 žalm č. 28 žalm č. 29	<i>II. nokturn</i> žalm č. 26 žalm č. 27 žalm č. 28 žalm č. 29	<i>II. nokturn</i> žalm č. 26 žalm č. 27 žalm č. 28 žalm č. 29
	<i>III. nokturn není blíže specifikován</i>	<i>III. nokturn není blíže specifikován</i>	<i>III. nokturn není blíže specifikován</i>	<i>III. nokturn není blíže specifikován</i>
ranní chvály	žalm č. 66 žalm č. 62 žalm č. 117 kantikum SZ žalm č. 148-150	žalm č. 66 žalm č. 62 žalm č. 117 kantikum SZ žalm č. 148-150	žalm č. 66 žalm č. 62 žalm č. 117 kantikum SZ žalm č. 148-150	žalm č. 66 žalm č. 62 žalm č. 117 kantikum SZ žalm č. 148-150
tertia	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 118 (verš 1-8) žalm č. 118 (verš 9-16) žalm č. 118 (verš 17-24) žalm č. 118 (verš 25-32)	žalm č. 118 (verš 89-96) žalm č. 118 (verš 97-104) žalm č. 118 (verš 105-112) žalm č. 118 (verš 113-120)	žalm č. 118 (verš 89-96) žalm č. 118 (verš 97-104) žalm č. 118 (verš 105-112) žalm č. 118 (verš 113-120)
sexta		žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 118 (verš 121-128) žalm č. 118 (verš 129-136) žalm č. 118 (verš 137-144)	žalm č. 118 (verš 121-128) žalm č. 118 (verš 129-136) žalm č. 118 (verš 137-144)
nona			žalm č. 118 (verš 145-152) žalm č. 118 (verš 153-160) žalm č. 118 (verš 161-168) žalm č. 118 (verš 169-176)	žalm č. 118 (verš 145-152) žalm č. 118 (verš 153-160) žalm č. 118 (verš 161-168) žalm č. 118 (verš 169-176)

	II. nešpory	žalm č. 109 žalm č. 110 žalm č. 112 kantikum NZ	žalm č. 109 žalm č. 110 žalm č. 112 kantikum NZ	žalm č. 109 žalm č. 110 žalm č. 112 kantikum NZ
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 4 žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 4 žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...
pondělí	pozvání	žalm č. 133	žalm č. 133	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 2 žalm č. 8 žalm č. 10 žalm č. 12	<i>I. nokturn</i> žalm č. 2 žalm č. 8 žalm č. 10 žalm č. 12	<i>I. nokturn</i> žalm č. 2 žalm č. 8 žalm č. 10 žalm č. 12
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 14 žalm č. 15 žalm č. 17 žalm č. 24	<i>II. nokturn</i> žalm č. 14 žalm č. 15 žalm č. 17 žalm č. 24	<i>II. nokturn</i> žalm č. 14 žalm č. 15 žalm č. 17 žalm č. 24
	ranní chvály	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 35 kantikum SZ žalm č. 148	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 35 kantikum SZ žalm č. 148	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 35 kantikum SZ žalm č. 148
	tertia	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124	žalm č. 118 (verš 33-40) žalm č. 118 (verš 41-48) žalm č. 118 (verš 49-56)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	sexta		žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124
	nona			žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127
	nešpory	žalm č. 114 žalm č. 115 žalm č. 128 kantikum NZ	žalm č. 114 žalm č. 115 žalm č. 128 kantikum NZ	žalm č. 114 žalm č. 115 žalm č. 128 kantikum NZ
	kompletář	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...
úterý	pozvání	žalm č. 133	žalm č. 133	žalm č. 133

	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 36 žalm č. 39	<i>I. nokturn</i> žalm č. 36 žalm č. 39	<i>I. nokturn</i> žalm č. 36 žalm č. 39	
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 43 žalm č. 44 žalm č. 45 žalm č. 46	<i>II. nokturn</i> žalm č. 43 žalm č. 44 žalm č. 45 žalm č. 46	<i>II. nokturn</i> žalm č. 43 žalm č. 44 žalm č. 45 žalm č. 46	
	ranní chvály	žalm č. 116 žalm č. 6 žalm č. 56 kantikum SZ žalm č. 148-150	žalm č. 116 žalm č. 6 žalm č. 56 kantikum SZ žalm č. 148-150	žalm č. 116 žalm č. 6 žalm č. 56 kantikum SZ žalm č. 148-150	
	tertia	žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127	žalm č. 118 (verš 57-64) žalm č. 118 (verš 65-72) žalm č. 118 (verš 73-80)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	
	sexta		žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124	
	nona			žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127	
	nešpory	žalm č. 129 žalm č. 131 žalm č. 132 kantikum NZ	žalm č. 129 žalm č. 131 žalm č. 132 kantikum NZ	žalm č. 129 žalm č. 131 žalm č. 132 kantikum NZ	
	kompletář	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	
	středa	pozvání	žalm č. 133	žalm č. 133	žalm č. 133
		hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 58 žalm č. 59 žalm č. 60 žalm č. 61	<i>I. nokturn</i> žalm č. 58 žalm č. 59 žalm č. 60 žalm č. 61	<i>I. nokturn</i> žalm č. 58 žalm č. 59 žalm č. 60 žalm č. 61
<i>II. nokturn</i> žalm č. 65 žalm č. 67 žalm č. 70			<i>II. nokturn</i> žalm č. 65 žalm č. 67 žalm č. 70	<i>II. nokturn</i> žalm č. 65 žalm č. 67 žalm č. 70	
ranní chvály		žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 63	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 63	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 63	

		kantikum SZ žalm č. 148	kantikum SZ žalm č. 148	kantikum SZ žalm č. 148
	tertia	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 118 (verš 81-88) žalm č. 118 (verš 89-96) žalm č. 118 (verš 97-104)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	sexta		žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124
	nona			žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127
	nešpory	žalm č. 134 žalm č. 136 žalm č. 137 kantikum NZ	žalm č. 134 žalm č. 136 žalm č. 137 kantikum NZ	žalm č. 134 žalm č. 136 žalm č. 137 kantikum NZ
	kompletář	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...
čtvrtek	pozvání	žalm č. 133	žalm č. 133	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 72 žalm č. 73	<i>I. nokturn</i> žalm č. 72 žalm č. 73	<i>I. nokturn</i> žalm č. 72 žalm č. 73
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 77	<i>II. nokturn</i> žalm č. 77	<i>II. nokturn</i> žalm č. 77
	ranní chvály	žalm č. 116 žalm č. 31 žalm č. 89 kantikum SZ žalm č. 149-150	žalm č. 116 žalm č. 31 žalm č. 89 kantikum SZ žalm č. 149-150	žalm č. 116 žalm č. 31 žalm č. 89 kantikum SZ žalm č. 149-150
	tertia	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124	žalm č. 118 (verš 105-112) žalm č. 118 (verš 113-120) žalm č. 118 (verš 121-128)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	sexta		žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124
	nona			žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127

	nešpory	žalm č. 138 žalm č. 139 kantikum NZ	žalm č. 138 žalm č. 139 kantikum NZ	žalm č. 138 žalm č. 139 kantikum NZ
	kompletář	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...
pátek	pozdání	žalm č. 133	žalm č. 133	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 81 žalm č. 86 žalm č. 88 žalm č. 92	<i>I. nokturn</i> žalm č. 81 žalm č. 86 žalm č. 88 žalm č. 92	<i>I. nokturn</i> žalm č. 81 žalm č. 86 žalm č. 88 žalm č. 92
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 97 žalm č. 98 žalm č. 99 žalm č. 101	<i>II. nokturn</i> žalm č. 97 žalm č. 98 žalm č. 99 žalm č. 101	<i>II. nokturn</i> žalm č. 97 žalm č. 98 žalm č. 99 žalm č. 101
	ranní chvály	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 75 kantikum SZ žalm č. 148	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 75 kantikum SZ žalm č. 148	žalm č. 116 žalm č. 50 žalm č. 75 kantikum SZ žalm č. 148
	tertia	žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127	žalm č. 118 (vers 129-136) žalm č. 118 (vers 137-144) žalm č. 118 (vers 145-152)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	sexta		žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124
	nona			žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127
	nešpory	žalm č. 141 žalm č. 143 kantikum NZ	žalm č. 141 žalm č. 143 kantikum NZ	žalm č. 141 žalm č. 143 kantikum NZ
	kompletář	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...
	sobota	pozdání	žalm č. 133	žalm č. 133
hodinka četby		<i>I. nokturn</i> žalm č. 102 žalm č. 104	<i>I. nokturn</i> žalm č. 102 žalm č. 104	<i>I. nokturn</i> žalm č. 102 žalm č. 104

		<i>II. nokturn</i> žalm č. 105	<i>II. nokturn</i> žalm č. 105	<i>II. nokturn</i> žalm č. 105
	ranní chvály	žalm č. 116 žalm č. 37 žalm č. 142 kantikum SZ žalm č. 149-150	žalm č. 116 žalm č. 37 žalm č. 142 kantikum SZ žalm č. 149-150	žalm č. 116 žalm č. 37 žalm č. 142 kantikum SZ žalm č. 149-150
	tertia	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 118 (verš 153-160) žalm č. 118 (verš 161-168) žalm č. 118 (verš 169-176)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	sexta		žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124
	nona			žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127

c) tabulka schématu č. 3 - dvoutýdenní žaltář rozvrhující žalmy do dvou týdnů volnějším způsobem,²⁶⁷ přičemž je počítáno s opakováním těch žalmů, které získaly určitou tradici v mnišské modlitbě

1. týden		4 hodinky	7 hodinek
neděle	I. nešpory	žalm č. 22 žalm č. 71 kantikum NZ žalm č. 23	žalm č. 22 žalm č. 71 kantikum NZ žalm č. 23
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90	žalm č. 4 žalm č. 90
	pozvání	žalm č. 94	žalm č. 94
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 17	<i>I. nokturn</i> žalm č. 17
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 24 žalm č. 26 žalm č. 27	<i>II. nokturn</i> žalm č. 24 žalm č. 26 žalm č. 27
		<i>III. nokturn</i> žalm č. 50	<i>III. nokturn</i> <i>není blíže specifikován</i>

²⁶⁷ Ze čtyř v zásadě podobných možností: salcburské schéma, pinellské schéma, scheyernské schéma a schéma trapistů („B“) bylo vybráno trapistické, protože bylo již dlouho zejména mezi trapisty rozšířeno.

		žalm č. 117 žalm č. 150	
	ranní chvály	<i>ranní chvály připojeny k hodince četby jako III. nokturn jediné ranní hodinky</i>	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 117 kantikum SZ žalm č. 150
	tertia	žalm č. 118 (verš 1-8) žalm č. 118 (verš 9-16) žalm č. 118 (verš 17-24) žalm č. 118 (verš 25-32)	žalm č. 118 (verš 1-8) žalm č. 118 (verš 9-16) žalm č. 118 (verš 17-24) žalm č. 118 (verš 25-32)
	sexta		žalm č. 118 (verš 33-40) žalm č. 118 (verš 41-48) žalm č. 118 (verš 49-56)
	nona		žalm č. 118 (verš 57-64) žalm č. 118 (verš 65-72) žalm č. 118 (verš 73-80) žalm č. 118 (verš 81-88)
	II. nešpory	žalm č. 109 žalm č. 2 kantikum NZ žalm č. 46	žalm č. 109 žalm č. 2 kantikum NZ žalm č. 46
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90	žalm č. 4 žalm č. 90
pondělí	pozvání	žalm č. 133	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 13 žalm č. 34 žalm č. 53	<i>I. nokturn</i> žalm č. 13 žalm č. 34 žalm č. 53
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 14 žalm č. 105	<i>II. nokturn</i> žalm č. 14 žalm č. 105
		<i>III. nokturn</i> žalm č. 49 žalm č. 5 žalm č. 115-116	
	ranní chvály	<i>ranní chvály připojeny k hodince četby jako III. nokturn jediné ranní hodinky</i>	žalm č. 116 žalm č. 49 žalm č. 5 kantikum SZ žalm č. 110
tertia	žalm č. 118 (verš 33-40) žalm č. 118 (verš 41-48) žalm č. 118 (verš 49-56)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	

	sexta		žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124
	nona		žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127
	nešpory	žalm č. 18 žalm č. 47 kantikum NZ žalm č. 95	žalm č. 18 žalm č. 47 kantikum NZ žalm č. 95
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90	žalm č. 4 žalm č. 90
úterý	pozvání	žalm č. 133	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 43 žalm č. 61	<i>I. nokturn</i> žalm č. 43 žalm č. 61
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 76 žalm č. 138	<i>II. nokturn</i> žalm č. 76 žalm č. 138
		<i>III. nokturn</i> žalm č. 72 žalm č. 83 žalm č. 145	
	ranní chvály	<i>ranní chvály připojeny k hodince četby jako III. nokturn jediné ranní hodinky</i>	žalm č. 116 žalm č. 72 žalm č. 83 kantikum SZ žalm č. 111
	tertia	žalm č. 118 (verš 57-64) žalm č. 118 (verš 65-72) žalm č. 118 (verš 73-80) žalm č. 118 (verš 81-88)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	sexta		žalm č. 122 žalm č. 129 žalm č. 130
	nona		žalm č. 131 žalm č. 132
	nešpory	žalm č. 67 kantikum NZ žalm č. 96	žalm č. 67 kantikum NZ žalm č. 96
kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90	žalm č. 4 žalm č. 90	
středa	pozvání	žalm č. 133	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i>	<i>I. nokturn</i>

		žalm č. 77	žalm č. 77
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 11 žalm č. 41-42	<i>II. nokturn</i> žalm č. 11 žalm č. 41-42
		<i>III. nokturn</i> žalm č. 101 žalm č. 63 žalm č. 146	
	ranní chvály	<i>ranní chvály připojeny k hodině četby jako III. nokturn jediné ranní hodinky</i>	žalm č. 116 žalm č. 101 žalm č. 63 kantikum SZ žalm č. 114
	tertia	žalm č. 118 (verš 89-96) žalm č. 118 (verš 97-104) žalm č. 118 (verš 105-112)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	sexta	žalm č. 118 (verš 113-120)	žalm č. 128 žalm č. 129 žalm č. 130
	nona		žalm č. 131 žalm č. 132
	nešpory	žalm č. 45 žalm č. 135 kantikum NZ žalm č. 97	žalm č. 45 žalm č. 135 kantikum NZ žalm č. 97
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90	žalm č. 4 žalm č. 90
čtvrtek	pozvání	žalm č. 133	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 57 žalm č. 58 žalm č. 59	<i>I. nokturn</i> žalm č. 57 žalm č. 58 žalm č. 59
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 9 žalm č. 43	<i>II. nokturn</i> žalm č. 9 žalm č. 43
		<i>III. nokturn</i> žalm č. 100 žalm č. 87 žalm č. 147	
	ranní chvály	<i>ranní chvály připojeny k hodině četby jako III. nokturn jediné ranní hodinky</i>	žalm č. 116 žalm č. 100 žalm č. 87 kantikum SZ žalm č. 113 A

	tertia	žalm č. 118 (verš 121-128) žalm č. 118 (verš 129-136)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	sexta	žalm č. 118 (verš 137-144)	žalm č. 128 žalm č. 129 žalm č. 130
	nona		žalm č. 131 žalm č. 132
	nešpory	žalm č. 136 žalm č. 140 kantikum NZ žalm č. 98	žalm č. 136 žalm č. 140 kantikum NZ žalm č. 98
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90	žalm č. 4 žalm č. 90
pátek	pozdání	žalm č. 133	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 3 žalm č. 7 žalm č. 15	<i>I. nokturn</i> žalm č. 3 žalm č. 7 žalm č. 15
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 88	<i>II. nokturn</i> žalm č. 88
		<i>III. nokturn</i> žalm č. 6 žalm č. 75 žalm č. 148	
	ranní chvály	<i>ranní chvály připojeny k hodině četby jako III. nokturn jediné ranní hodinky</i>	žalm č. 116 žalm č. 6 žalm č. 75 kantikum SZ žalm č. 113 B
	tertia	žalm č. 118 (verš 145-152) žalm č. 118 (verš 153-160)	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	sexta	žalm č. 118 (verš 161-168)	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124
	nona	žalm č. 118 (verš 169-176)	žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127
	nešpory	žalm č. 21 kantikum NZ žalm č. 92	žalm č. 21 kantikum NZ žalm č. 92
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90	žalm č. 4 žalm č. 90

sobota	pozvání	žalm č. 133	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 1 žalm č. 71 žalm č. 79	<i>I. nokturn</i> žalm č. 1 žalm č. 71 žalm č. 79
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 84 žalm č. 86 žalm č. 102	<i>II. nokturn</i> žalm č. 84 žalm č. 86 žalm č. 102
		<i>III. nokturn</i> žalm č. 37 žalm č. 142 žalm č. 149	
	ranní chvály	<i>ranní chvály připojeny k hodině četby jako III. nokturn jediné ranní hodinky</i>	žalm č. 116 žalm č. 37 žalm č. 142 kantikum SZ žalm č. 112
	tertia	žalm č. 113	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	sexta		žalm č. 128 žalm č. 129 žalm č. 130
nona		žalm č. 131 žalm č. 132	

2. týden		4 hodinky	7 hodiněk
neděle	I. nešpory	žalm č. 44 žalm č. 137 kantikum NZ žalm č. 23	žalm č. 44 žalm č. 137 kantikum NZ žalm č. 23
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90	žalm č. 4 žalm č. 90
	pozvání	žalm č. 94	žalm č. 94
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 28 žalm č. 29 žalm č. 30	<i>I. nokturn</i> žalm č. 28 žalm č. 29 žalm č. 30
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 33 žalm č. 65	<i>II. nokturn</i> žalm č. 33 žalm č. 65
		<i>III. nokturn</i> žalm č. 50	<i>III. nokturn</i> <i>není blíže specifikován</i>

		žalm č. 117 žalm č. 150	
	ranní chvály	<i>ranní chvály připojeny k hodince četby jako III. nokturn jediné ranní hodinky</i>	žalm č. 66 žalm č. 50 žalm č. 117 kantikum SZ žalm č. 150
	tertia	žalm č. 110 žalm č. 111	žalm č. 118 (verš 89-96) žalm č. 118 (verš 97-104) žalm č. 118 (verš 105-112) žalm č. 118 (verš 113-120)
	sexta		žalm č. 118 (verš 121-128) žalm č. 118 (verš 129-136) žalm č. 118 (verš 137-144)
	nona		žalm č. 118 (verš 145-152) žalm č. 118 (verš 153-160) žalm č. 118 (verš 161-168) žalm č. 118 (verš 169-176)
	II. nešpory	žalm č. 109 žalm č. 2 kantikum NZ žalm č. 46	žalm č. 109 žalm č. 2 kantikum NZ žalm č. 46
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90	žalm č. 4 žalm č. 90
pondělí	pozvání	žalm č. 66	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 36 žalm č. 51	<i>I. nokturn</i> žalm č. 36 žalm č. 51
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 10 žalm č. 104	<i>II. nokturn</i> žalm č. 10 žalm č. 104
		<i>III. nokturn</i> žalm č. 102 žalm č. 35 žalm č. 115-116	
	ranní chvály	<i>ranní chvály připojeny k hodince četby jako III. nokturn jediné ranní hodinky</i>	žalm č. 116 žalm č. 102 žalm č. 35 kantikum SZ žalm č. 115
	tertia	žalm č. 112 žalm č. 114	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
sexta		žalm č. 122	

			žalm č. 123 žalm č. 124
	nona		žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127
	nešpory	žalm č. 19 žalm č. 20 kantikum NZ žalm č. 95	žalm č. 19 žalm č. 20 kantikum NZ žalm č. 95
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90	žalm č. 4 žalm č. 90
úterý	pozdání	žalm č. 66	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 55 žalm č. 69 žalm č. 70	<i>I. nokturn</i> žalm č. 55 žalm č. 69 žalm č. 70
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 74 žalm č. 81 žalm č. 93	<i>II. nokturn</i> žalm č. 74 žalm č. 81 žalm č. 93
		<i>III. nokturn</i> žalm č. 38 žalm č. 56 žalm č. 145	
	ranní chvály	<i>ranní chvály připojeny k hodině četby jako III. nokturn jediné ranní hodinky</i>	žalm č. 116 žalm č. 38 žalm č. 56 kantikum SZ žalm č. 145
	tertia	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	sexta		žalm č. 128 žalm č. 129 žalm č. 130
	nona		žalm č. 131 žalm č. 132
	nešpory	žalm č. 103 kantikum NZ žalm č. 96	žalm č. 103 kantikum NZ žalm č. 96
kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90	žalm č. 4 žalm č. 90	
středa	pozdání	žalm č. 66	žalm č. 133

	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 106 žalm č. 60	<i>I. nokturn</i> žalm č. 106 žalm č. 60
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 73 žalm č. 80	<i>II. nokturn</i> žalm č. 73 žalm č. 80
		<i>III. nokturn</i> žalm č. 85 žalm č. 64 žalm č. 146	
	ranní chvály	<i>ranní chvály připojeny k hodině četby jako III. nokturn jediné ranní hodinky</i>	žalm č. 116 žalm č. 85 žalm č. 64 kantikum SZ žalm č. 146
	tertia	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	sexta		žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124
	nona		žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127
	nešpory	žalm č. 134 žalm č. 143 kantikum NZ žalm č. 97	žalm č. 134 žalm č. 143 kantikum NZ žalm č. 97
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90	žalm č. 4 žalm č. 90
	čtvrtek	pozvání	žalm č. 66
hodinka četby		<i>I. nokturn</i> žalm č. 25 žalm č. 48 žalm č. 78	<i>I. nokturn</i> žalm č. 25 žalm č. 48 žalm č. 78
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 82 žalm č. 141 žalm č. 144	<i>II. nokturn</i> žalm č. 82 žalm č. 141 žalm č. 144
		<i>III. nokturn</i> žalm č. 31 žalm č. 89 žalm č. 147	
ranní chvály	<i>ranní chvály připojeny</i>	žalm č. 116	

		<i>k hodince četby jako III. nokturn jediné ranní hodinky</i>	žalm č. 31 žalm č. 89 kantikum SZ žalm č. 147
	tertia	žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	sexta		žalm č. 128 žalm č. 129 žalm č. 130
	nona		žalm č. 131 žalm č. 132
	nešpory	žalm č. 32 žalm č. 40 kantikum NZ žalm č. 98	žalm č. 32 žalm č. 40 kantikum NZ žalm č. 98
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90	žalm č. 4 žalm č. 90
pátek	pozvání	žalm č. 66	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 12 žalm č. 16 žalm č. 54	<i>I. nokturn</i> žalm č. 12 žalm č. 16 žalm č. 54
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 108 žalm č. 139	<i>II. nokturn</i> žalm č. 108 žalm č. 139
		<i>III. nokturn</i> žalm č. 62 žalm č. 91 žalm č. 148	
	ranní chvály	<i>ranní chvály připojeny k hodince četby jako III. nokturn jediné ranní hodinky</i>	žalm č. 116 žalm č. 62 žalm č. 91 kantikum SZ žalm č. 148
	tertia	žalm č. 128 žalm č. 129 žalm č. 130	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	sexta		žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124
nona		žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 127	

	nešpory	žalm č. 68 kantikum NZ žalm č. 99	žalm č. 68 kantikum NZ žalm č. 99
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 90	žalm č. 4 žalm č. 90
sobota	pozvání	žalm č. 66	žalm č. 133
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 8 žalm č. 18 žalm č. 44	<i>I. nokturn</i> žalm č. 8 žalm č. 18 žalm č. 44
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 45 žalm č. 47 žalm č. 84	<i>II. nokturn</i> žalm č. 45 žalm č. 47 žalm č. 84
		<i>III. nokturn</i> žalm č. 39 žalm č. 142 žalm č. 149	
	ranní chvály	<i>ranní chvály připojeny k hodině četby jako III. nokturn jediné ranní hodinky</i>	žalm č. 116 žalm č. 39 žalm č. 142 kantikum SZ žalm č. 149
	tertia	žalm č. 131 žalm č. 132	žalm č. 119 žalm č. 120 žalm č. 121
	sexta		žalm č. 128 žalm č. 129 žalm č. 130
nona		žalm č. 131 žalm č. 132	

d) tabulka schématu č. 4 - čtyřtýdenní žaltář podle římského officia až na rozložení vigilií do pouhých dvou týdnů

		1. týden	2. týden	3. týden	4. týden
neděle	I. nešpory	žalm č. 121 žalm č. 129 kantikum NZ	žalm č. 140 (verš 1-9) žalm č. 141 kantikum NZ	žalm č. 118 (verš 105- 112) žalm č. 15 kantikum NZ	žalm č. 112 žalm č. 115 kantikum NZ
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 133	žalm č. 4 žalm č. 133

	kantikum Nyní můžeš ...	kantikum Nyní můžeš ...	kantikum Nyní můžeš ...	kantikum Nyní můžeš ...
pozdání	žalm č. 94	žalm č. 94	žalm č. 94	žalm č. 94
hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 1 žalm č. 2 žalm č. 3	<i>I. nokturn</i> žalm č. 103 (verš 1-12) žalm č. 103 (verš 13-23) žalm č. 103 (verš 24-35)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 1 žalm č. 2 žalm č. 3	<i>I. nokturn</i> žalm č. 103 (verš 1-12) žalm č. 103 (verš 13-23) žalm č. 103 (verš 24-35)
	<i>II. nokturn</i> žalm č. 23 žalm č. 65 (verš 1-12) žalm č. 65 (verš 13-20)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 144 (verš 1-9) žalm č. 144 (verš 10-13a) žalm č. 144 (verš 13b-21)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 23 žalm č. 65 (verš 1-12) žalm č. 65 (verš 13-20)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 144 (verš 1-9) žalm č. 144 (verš 10-13a) žalm č. 144 (verš 13b-21)
	<i>III. nokturn není blíže specifikován</i>	<i>III. nokturn není blíže specifikován</i>	<i>III. nokturn není blíže specifikován</i>	<i>III. nokturn není blíže specifikován</i>
ranní chvály	žalm č. 62 (verš 2-9) kantikum SZ žalm č. 149	žalm č. 117 kantikum SZ žalm č. 150	žalm č. 92 kantikum SZ žalm č. 148	žalm č. 117 kantikum SZ žalm č. 150
tertia	žalm č. 117 (verš 1-9) žalm č. 117 (verš 10-18) žalm č. 117 (verš 19-29)	žalm č. 23 žalm č. 65 (verš 1-12) žalm č. 65 (verš 13-20)	žalm č. 117 (verš 1-9) žalm č. 117 (verš 10-18) žalm č. 117 (verš 19-29)	žalm č. 23 žalm č. 65 (verš 1-12) žalm č. 65 (verš 13-20)
sexta	žalm č. 22 žalm č. 75 (verš 2-7) žalm č. 75 (verš 8-13)	žalm č. 22 žalm č. 75 (verš 2-7) žalm č. 75 (verš 8-13)	žalm č. 22 žalm č. 75 (verš 2-7) žalm č. 75 (verš 8-13)	žalm č. 22 žalm č. 75 (verš 2-7) žalm č. 75 (verš 8-13)
nona	žalm č. 110 žalm č. 111 žalm č. 121	žalm č. 135 (verš 1-9) žalm č. 135 (verš 10-15) žalm č. 135 (verš 16-26)	žalm č. 71 (verš 1-11) žalm č. 71 (verš 12-19)	žalm č. 112 žalm č. 113 A žalm č. 113 B
II. nešpory	žalm č. 109 (verš 1-5.7) žalm č. 113A kantikum NZ	žalm č. 109 (verš 1-5.7) žalm č. 113B kantikum NZ	žalm č. 109 (verš 1-5.7) žalm č. 110 kantikum NZ	žalm č. 109 (verš 1-5.7) žalm č. 111 kantikum NZ

	kompletář	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 90 kantikum Nyní můžeš ...
pondělí	pozdání	žalm č. 94	žalm č. 94	žalm č. 94	žalm č. 94
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 6 žalm č. 9 A (verš 2-11) žalm č. 9 A (verš 12-21)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 30 (verš 2-9) žalm č. 30 (verš 10-17) žalm č. 30 (verš 20-25)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 6 žalm č. 9 A (verš 2-11) žalm č. 9 A (verš 12-21)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 30 (verš 2-9) žalm č. 30 (verš 10-17) žalm č. 30 (verš 20-25)
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 72 (verš 1-12) žalm č. 72 (verš 13-22) žalm č. 72 (verš 23-28)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 49 (verš 1-6) žalm č. 49 (verš 7-15) žalm č. 49 (verš 16-23)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 72 (verš 1-12) žalm č. 72 (verš 13-22) žalm č. 72 (verš 23-28)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 49 (verš 1-6) žalm č. 49 (verš 7-15) žalm č. 49 (verš 16-23)
	ranní chvály	žalm č. 5 (verš 2-10.12-13) kantikum SZ žalm č. 28	žalm č. 41 kantikum SZ žalm č. 18 (verš 2-7)	žalm č. 83 kantikum SZ žalm č. 95	žalm č. 89 kantikum SZ žalm č. 134 (verš 1-12)
	tertia	žalm č. 18 (verš 8-15) žalm č. 7 (verš 2-10) žalm č. 7 (verš 11-18)	žalm č. 118 (verš 89-96) žalm č. 70 (verš 1-15) žalm č. 70 (verš 16-24)	žalm č. 18 (verš 8-15) žalm č. 7 (verš 2-10) žalm č. 7 (verš 11-18)	žalm č. 118 (verš 89-96) žalm č. 70 (verš 1-15) žalm č. 70 (verš 16-24)
	sexta	žalm č. 118 (verš 41-48) žalm č. 39 (verš 2-14) žalm č. 39 (verš 17-19)	žalm č. 118 (verš 129-136) žalm č. 81 žalm č. 119	žalm č. 118 (verš 41-48) žalm č. 39 (verš 2-14) žalm č. 39 (verš 17-19)	žalm č. 118 (verš 129-136) žalm č. 81 žalm č. 119
	nona	žalm č. 83 žalm č. 84 žalm č. 86	žalm č. 134 (verš 1-12) žalm č. 134 (verš 13-21)	žalm č. 5 (verš 2-10.12-13) žalm č. 10 žalm č. 14	žalm č. 40 žalm č. 45 žalm č. 46
	nešpory	žalm č. 10 žalm č. 14 kantikum NZ	žalm č. 44 (verš 2-10) žalm č. 44 (verš 11-18) kantikum NZ	žalm č. 122 žalm č. 123 kantikum NZ	žalm č. 135 (verš 1-9) žalm č. 135 (verš 10-26) kantikum NZ

	kompletář	žalm č. 85 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 85 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 85 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 85 kantikum Nyní můžeš ...
úterý	pozdání	žalm č. 94	žalm č. 94	žalm č. 94	žalm č. 94
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 9 B (verš 1-11) žalm č. 9 B (verš 12-18) žalm č. 11	<i>I. nokturn</i> žalm č. 36 (verš 1-11) žalm č. 36 (verš 12-29) žalm č. 36 (verš 30-40)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 9 B (verš 1-11) žalm č. 9 B (verš 12-18) žalm č. 11	<i>I. nokturn</i> žalm č. 36 (verš 1-11) žalm č. 36 (verš 12-29) žalm č. 36 (verš 30-40)
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 101 (verš 2-12) žalm č. 101 (verš 13-23) žalm č. 101 (verš 24-29)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 67 (verš 2-11) žalm č. 67 (verš 12-24) žalm č. 67 (verš 25-36)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 101 (verš 2-12) žalm č. 101 (verš 13-23) žalm č. 101 (verš 24-29)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 67 (verš 2-11) žalm č. 67 (verš 12-24) žalm č. 67 (verš 25-36)
	ranní chvály	žalm č. 23 kantikum SZ žalm č. 32	žalm č. 42 kantikum SZ žalm č. 64	žalm č. 84 kantikum SZ žalm č. 66	žalm č. 100 kantikum SZ žalm č. 143 (verš 1-10)
	tertia	žalm č. 118 (verš 1-8) žalm č. 12 žalm č. 13	žalm č. 118 (verš 97-104) žalm č. 73 (verš 1-12) žalm č. 73 (verš 13-23)	žalm č. 118 (verš 1-8) žalm č. 12 žalm č. 13	žalm č. 118 (verš 97-104) žalm č. 73 (verš 1-12) žalm č. 73 (verš 13-23)
	sexta	žalm č. 118 (verš 49-56) žalm č. 52 žalm č. 53 (verš 1-6.8-9)	žalm č. 118 (verš 137-144) žalm č. 87 (verš 2-9) žalm č. 87 (verš 10-19)	žalm č. 118 (verš 49-56) žalm č. 52 žalm č. 53 (verš 1-6.8-9)	žalm č. 118 (verš 137-144) žalm č. 87 (verš 2-9) žalm č. 87 (verš 10-19)
	nona	žalm č. 92 žalm č. 95 žalm č. 100	žalm č. 137 žalm č. 140 (verš 1-9) žalm č. 148	žalm č. 15 žalm č. 18 (verš 8-15) žalm č. 19	žalm č. 47 žalm č. 48 (verš 2-13) žalm č. 48 (verš 14-21)
	nešpory	žalm č. 19 žalm č. 20 (verš 2-8.14) kantikum NZ	žalm č. 48 (verš 2-13) žalm č. 48 (verš 14-21) kantikum NZ	žalm č. 124 žalm č. 130 kantikum NZ	žalm č. 136 (verš 1-6) žalm č. 133 kantikum NZ

	kompletář	žalm č. 142 (verš 1-11) kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 142 (verš 1-11) kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 142 (verš 1-11) kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 142 (verš 1-11) kantikum Nyní můžeš ...	
středa	pozdání	žalm č. 94	žalm č. 94	žalm č. 94	žalm č. 94	
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 17 (verš 2-7) žalm č. 17 (verš 8-20) žalm č. 17 (verš 21-30)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 38 (verš 2-7) žalm č. 38 (verš 8-14) žalm č. 51	<i>I. nokturn</i> žalm č. 17 (verš 2-7) žalm č. 17 (verš 8-20) žalm č. 17 (verš 21-30)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 38 (verš 2-7) žalm č. 38 (verš 8-14) žalm č. 51	
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 17 (verš 31-35) žalm č. 17 (verš 36-46) žalm č. 17 (verš 47-51)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 43 (verš 2-9) žalm č. 43 (verš 10-17) žalm č. 43 (verš 18-27)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 17 (verš 31-35) žalm č. 17 (verš 36-46) žalm č. 17 (verš 47-51)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 43 (verš 2-9) žalm č. 43 (verš 10-17) žalm č. 43 (verš 18-27)	
		ranní chvály	žalm č. 35 kantikum SZ žalm č. 46	žalm č. 76 kantikum SZ žalm č. 96	žalm č. 85 kantikum SZ žalm č. 97	žalm č. 107 kantikum SZ žalm č. 145
		tertia	žalm č. 118 (verš 9-16) žalm č. 16 (verš 1-7) žalm č. 16 (verš 8-15)	žalm č. 118 (verš 105-112) žalm č. 69 žalm č. 74	žalm č. 118 (verš 9-16) žalm č. 16 (verš 1-7) žalm č. 16 (verš 8-15)	žalm č. 118 (verš 105-112) žalm č. 69 žalm č. 74
	sexta	žalm č. 118 (verš 57-64) žalm č. 54 (verš 2-15) žalm č. 54 (verš 17-24)	žalm č. 118 (verš 145-152) žalm č. 93 (verš 1-11) žalm č. 93 (verš 12-23)	žalm č. 97 žalm č. 98 žalm č. 107	žalm č. 118 (verš 145-152) žalm č. 93 (verš 1-11) žalm č. 93 (verš 12-23)	
	nona	žalm č. 97 žalm č. 98 žalm č. 107	žalm č. 138 (verš 1-12) žalm č. 138 (verš 13-18.23-24)	žalm č. 20 (verš 2-8.14) žalm č. 26 (verš 1-6) žalm č. 26 (verš 7-14)	žalm č. 56 žalm č. 61 žalm č. 62 (verš 2-9)	
	nešpory	žalm č. 26 (verš 1-6) žalm č. 26 (verš 7-14)	žalm č. 61 žalm č. 66 kantikum NZ	žalm č. 125 žalm č. 126 kantikum NZ	žalm č. 138 (verš 1-12) žalm č. 138 (verš 13-	

		kantikum NZ			18.23-24) kantikum NZ	
	kompletář	žalm č. 30 (verš 1-6) kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 30 (verš 1-6) kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 30 (verš 1-6) kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 30 (verš 1-6) kantikum Nyní můžeš ...	
čtvrtek	pozdání	žalm č. 94	žalm č. 94	žalm č. 94	žalm č. 94	
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 102 (verš 1-7) žalm č. 102 (verš 8-16) žalm č. 102 (verš 17-22)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 88 (verš 2-19) žalm č. 88 (verš 20-30) žalm č. 88 (verš 31-38)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 102 (verš 1-7) žalm č. 102 (verš 8-16) žalm č. 102 (verš 17-22)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 88 (verš 2-19) žalm č. 88 (verš 20-30) žalm č. 88 (verš 31-38)	
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 43 (verš 2-9) žalm č. 43 (verš 10-17) žalm č. 43 (verš 18-27)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 88 (verš 39-46) žalm č. 88 (verš 47-53) žalm č. 89	<i>II. nokturn</i> žalm č. 43 (verš 2-9) žalm č. 43 (verš 10-17) žalm č. 43 (verš 18-27)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 88 (verš 39-46) žalm č. 88 (verš 47-53) žalm č. 89	
		ranní chvály	žalm č. 56 kantikum SZ žalm č. 47	žalm č. 79 kantikum SZ žalm č. 80	žalm č. 86 kantikum SZ žalm č. 98	žalm č. 142 (verš 1-11) kantikum SZ žalm č. 146
		tertia	žalm č. 118 (verš 17-24) žalm č. 24 (verš 1-14) žalm č. 24 (verš 15-22)	žalm č. 118 (verš 113-120) žalm č. 78 (verš 1-5.8-11.13) žalm č. 79	žalm č. 118 (verš 17-24) žalm č. 24 (verš 1-14) žalm č. 24 (verš 15-22)	žalm č. 118 (verš 113-120) žalm č. 78 (verš 1-5.8-11.13) žalm č. 79
	sexta	žalm č. 118 (verš 65-72) žalm č. 55 (verš 2-7b.9-14) žalm č. 56	žalm č. 118 (verš 153-160) žalm č. 127 žalm č. 128	žalm č. 118 (verš 65-72) žalm č. 55 (verš 2-7b.9-14) žalm č. 56	žalm č. 118 (verš 153-160) žalm č. 127 žalm č. 128	
	nona	žalm č. 122 žalm č. 123 žalm č. 124	žalm č. 143 (verš 1-8) žalm č. 143 (verš 9-15)	žalm č. 28 žalm č. 29 žalm č. 31	žalm č. 64 žalm č. 76 žalm č. 96	
	nešpory	žalm č. 29 žalm č. 31 kantikum NZ	žalm č. 77 (verš 1-16) žalm č. 77	žalm č. 131 (verš 1-10) žalm č. 131	žalm č. 143 (verš 1-8) žalm č. 143	

			(verš 17-31) kantikum NZ	(verš 11-18) kantikum NZ	(verš 9-15) kantikum NZ
	kompletář	žalm č. 15 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 15 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 15 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 15 kantikum Nyní můžeš ...
pátek	pozvání	žalm č. 94	žalm č. 94	žalm č. 94	žalm č. 94
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 34 (verš 1- 2.3b.9-12) žalm č. 34 (13-16) žalm č. 34 (verš 17- 19.22-23.27- 28)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 37 (verš 2-5) žalm č. 37 (verš 6-13) žalm č. 37 (verš 14-23)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 34 (verš 1- 2.3b.9-12) žalm č. 34 (13-16) žalm č. 34 (verš 17- 19.22-23.27- 28)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 37 (verš 2-5) žalm č. 37 (verš 6-13) žalm č. 37 (verš 14-23)
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 104 (verš 1-11) žalm č. 104 (verš 12-22) žalm č. 104 (verš 23-45)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 68 (verš 2-13) žalm č. 68 (verš 14-22) žalm č. 68 (verš 30-37)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 104 (verš 1-11) žalm č. 104 (verš 12-22) žalm č. 104 (verš 23-45)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 68 (verš 2-13) žalm č. 68 (verš 14-22) žalm č. 68 (verš 30-37)
	ranní chvály	žalm č. 50 kantikum SZ žalm č. 99	žalm č. 50 kantikum SZ žalm č. 99	žalm č. 50 kantikum SZ žalm č. 99	žalm č. 50 kantikum SZ žalm č. 147
	tertia	žalm č. 118 (verš 25-32) žalm č. 25 žalm č. 27 (verš 1-3.6-9)	žalm č. 21 (verš 2-12) žalm č. 21 (verš 13-22) žalm č. 21 (verš 23-32)	žalm č. 118 (verš 25-32) žalm č. 25 žalm č. 27 (verš 1-3.6-9)	žalm č. 21 (verš 2-12) žalm č. 21 (verš 13-22) žalm č. 21 (verš 23-32)
	sexta	žalm č. 118 (verš 73-80) žalm č. 58 (verš 2-5.10- 11.17-18) žalm č. 59	žalm č. 118 (verš 161- 168) žalm č. 132 žalm č. 139 (verš 1-9.13- 14)	žalm č. 118 (verš 73-80) žalm č. 58 (verš 2-5.10- 11.17-18) žalm č. 59	žalm č. 118 (verš 161- 168) žalm č. 132 žalm č. 139 (verš 1-9.13- 14)
	nona	žalm č. 125 žalm č. 126 žalm č. 130	žalm č. 144 (verš 1-9) žalm č. 144 (verš 10-13a) žalm č. 144 (verš 13b-21)	žalm č. 32 žalm č. 35	žalm č. 80 žalm č. 149

	nešpory	žalm č. 40 žalm č. 45 kantikum NZ	žalm č. 114 žalm č. 20 kantikum NZ	žalm č. 134 (verš 1-12) žalm č. 134 (verš 13-21) kantikum NZ	žalm č. 144 (verš 1-13a) žalm č. 144 (verš 13b-21) kantikum NZ
	kompletář	žalm č. 87 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 87 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 87 kantikum Nyní můžeš ...	žalm č. 87 kantikum Nyní můžeš ...
sobota	pozdání	žalm č. 94	žalm č. 94	žalm č. 94	žalm č. 94
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 77 (verš 1-16) žalm č. 77 (verš 17-31) žalm č. 77 (verš 32-39)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 105 (verš 1-18) žalm č. 105 (verš 19-33) žalm č. 105 (verš 34-48)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 77 (verš 1-16) žalm č. 77 (verš 17-31) žalm č. 77 (verš 32-39)	<i>I. nokturn</i> žalm č. 105 (verš 1-18) žalm č. 105 (verš 19-33) žalm č. 105 (verš 34-48)
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 77 (verš 40-51) žalm č. 77 (verš 52-64) žalm č. 77 (verš 65-72)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 106 (verš 1-16) žalm č. 106 (verš 17-32) žalm č. 106 (verš 33-43)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 77 (verš 40-51) žalm č. 77 (verš 52-64) žalm č. 77 (verš 65-72)	<i>II. nokturn</i> žalm č. 106 (verš 1-16) žalm č. 106 (verš 17-32) žalm č. 106 (verš 33-43)
	ranní chvály	žalm č. 118 (verš 145-152) kantikum SZ žalm č. 116	žalm č. 91 kantikum SZ žalm č. 8	žalm č. 118 (verš 145-152) kantikum SZ žalm č. 116	žalm č. 91 kantikum SZ žalm č. 8
	tertia	žalm č. 118 (verš 33-40) žalm č. 33 (verš 2-11) žalm č. 33 (verš 12-23)	žalm č. 118 (verš 121-128) žalm č. 33 (verš 2-11) žalm č. 33 (verš 12-23)	žalm č. 118 (verš 33-40) žalm č. 33 (verš 2-11) žalm č. 33 (verš 12-23)	žalm č. 118 (verš 121-128) žalm č. 33 (verš 2-11) žalm č. 33 (verš 12-23)
	sexta	žalm č. 118 (verš 81-88) žalm č. 60 žalm č. 63	žalm č. 118 (verš 169-176) žalm č. 44 (verš 2-10) žalm č. 44 (verš 11-18)	žalm č. 118 (verš 81-88) žalm č. 60 žalm č. 63	žalm č. 118 (verš 169-176) žalm č. 44 (verš 2-10) žalm č. 44 (verš 11-18)
	nona	žalm č. 131 (verš 1-10) žalm č. 131	žalm č. 141 žalm č. 145 žalm č. 146	žalm č. 41 žalm č. 42	žalm č. 114 žalm č. 115 žalm č. 120

	(verš 11-18) žalm č. 136 (verš 1-6)			
--	---	--	--	--

4.7. Situace před kongresem opatů Benediktinské konfederace - rok 1973

Výsledky ankety uskutečněné roku 1971 v jednotlivých nejenom mužských klášterech sdružených do Benediktinské konfederace poukázaly na to, že většina benediktinských mužských komunit i po několika letech experimentů stále nepociťovala potřebu cokoli na stávajícím schématu benediktinského officia něco měnit a chtěli si toho officium nadále ponechat.²⁶⁸ - I přes tuto skutečnost se nejevilo jako reálné toto benediktinské officium prohlásit za jednotné (tj. k pevnému a definitivnímu) officium pro celou Benediktinskou federaci.

Většina klášterů na základě pozitivních zkušeností a v obavě z upadnutí do nového formalismu a rubricismu proto požadovala podání žádosti o prodloužení platnosti dokumentu vydaného komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ z roku 1968, který by v rámci možností i nadále v dekretu vymezených hranic dovoloval experimenty, protože neprodloužení platnosti dokumentu vydaného komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“, podle něhož si každá komunita může vypracovat své officium přizpůsobené místním danostem, by mělo fatální důsledky.

Již tak obtížnou situaci, v níž se Benediktinská konfederace před kongresem opatů Benediktinské konfederace plánovaným na rok 1973 nacházela, navíc zkomplikovala také skutečnost, že smíšená liturgická komise benediktinů, cisterciáků a trapistů neměla sama o sobě žádnou autoritu:

- autoritou ve věcech liturgie u benediktinů jsou generální kapituly jednotlivých kongregací,

úkolem konfederace v této oblasti je pouze dosáhnoutí jistých možností, aniž by je chtěla nějaké kongregaci vnucovat,

---

²⁶⁸ *Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973)* nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).
Vyhodnocení dotazníku o situaci Opus Dei.

- autoritou ve věcech liturgie u cisterciáků je synoda a generální kapitula cisterciáků,
- autoritou ve věcech liturgie u trapistů je generální kapitula trapistů,

což do značné míry znesnadňovalo spolupráci, protože generální kapituly cisterciáků a trapistů nemohli před rokem 1974, na kdy bylo jejich konání plánováno, zaujmout stanovisko k výsledku dosavadních prací, kdežto benediktini toto stanovisko potřebovali již v roce 1973.

Možnost prodloužení dokumentu vydaného komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“, i když si to mnozí skutečně přáli, se vzhledem k jasně deklarované snaze Posvátné kongregace pro liturgii o pokud možno co nejdřívejší učinění přítrže všem formám experimentů v liturgické oblasti nejevila nikterak reálně, a z tohoto důvodu bylo rozhodnuto vypracovat a účastníkům kongresu opatů Benediktinské konfederace předložit ke schválení spíše dílčí příslib než nějaké konečné deklarace, který by deklaroval ochotu benediktinů k další spolupráci s ostatními větvemi řádu v těchto oblastech:

- vypracování základního dokumentu, který by byl přijatelný všem třem větvím řádu,
- vypracování schématů rozvržení žalmů,
- příprava patristického lekcionáře sestaveného z děl svatých Otců, církevních učitelů a spisovatelů.

4.8. Declaratio de Liturgia Horarum iuxta ritum monasticum - rok 1973

Konstatování účastníků kongresů opatů Benediktinské konfederace v tom smyslu, že *„benediktinské officium má prvořadý význam v duchovním životě jakékoliv mnišské komunity,“* avšak je si potřeba uvědomit, že Benediktinská konfederace není „moderní“ centrálně řízená kongregace a tudíž dosažení jednotného officia není možné a ani žádoucí, potvrdil slovy: *„je nutné náležitě zohledňovala pluralismus, který je rozmanitou formou vyjádření liturgické modlitby“* jako správné sv. papež Pavel VI. ve svém projevu proneseném dne 1. října 1973 před opaty a konventuálními převory shromážděnými v Římě na kongresu opatů Benediktinské konfederace. Papež zároveň zdůraznil velkou hodnotu oněch duchovních bohatství, které mnišská společnost skutečně nabyla obnovou své liturgie: *„Radujeme se z vaší píle a vašeho upřímného přání uspořádat vše tak, aby mezi vámi vzkvétala a byla zachována vaše úctyhodná tradice, která se stala nezbytnou součástí vašeho duchovního života a v průběhu staletí byla stále větším růstem samotného života církve. Víme také, že na vás působí určitá starost o životní sílu, hluboký význam a užitek, který vzešel z vámi provedené liturgické obnovy, k čemuž se připojuje i úzkost, strach, aby stejné přednosti nebyly právem uznány za zásluhy, tím spíše, že se ve velké rodině svatého Otce Benedikta objevily různé sklony jejich mysli, aby dodržovali liturgii hodin: totiž, zda stejný řád musí být jednotný nebo zvláštní ve vašich různých kláštorech.“*²⁶⁹

Onen pluralismus spočíval na dvou již dříve formulovaných cestách reformy benediktinského officia:

- Zachovávání tradičního uspořádání benediktinského officia podle ustanovení *Řehole*, aniž by bylo zanedbáno něco z toho, co v rámci obnovy liturgie hodin požaduje ustanovení II. vatikánského koncilu.

---

²⁶⁹ Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973) nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Pracovní program pro organizaci liturgie v rámci Benediktinské konfederace zaslaný jako příloha dopisu opata primase Remberta Georga Weaklanda OSB ze dne 6. března 1974.

- Uvedení do praxe reformy benediktinského officia, kterou prohlásil za potřebnou a užitečnou II. vatikánský koncil, s úmyslem, aby byla nalezena přiměřenější forma pro pravou a živou modlitbu.

Vlastní text „Declaratio de Liturgia Horarum iuxta ritum monasticum“, který na základě uvědomění si, že: „*v liturgii jednotlivých mnišských komunit poznáváme hlas všeobecné církve, která, i když odpovídá jednotlivým požadavkům, vždy přece všude zachovává vznešenost vyjadřování křesťanského tajemství,*“²⁷⁰ prezentoval dvě rovnocenně platné a zároveň možné cesty pro slavení benediktinského officia, vypracovaný a předložený liturgickou komisí Benediktinské kongregace, jejímiž členy byli:

- opat Cassian M. Just OSB z Montserratu - předseda,
- opat Theodor Ghesquiere OSB ze Zevenkerkenu,
- opat Salvatore Marsili OSB z Finalpia,
- opat Martin Burne OSB z Morristownu,

byl po několikateré úpravě účastníky kongresu opatů Benediktinské konfederace nakonec poměrem hlasů: 180 hlasů pro, 23 hlasů proti a 1 účastník se zdržel hlasování, přijat. - Jeho cílem je na základě výsledků dotazníkového šetření „o situaci Opus Dei“ z roku 1971 konkrétnější uchopení podmínek různých mnišských komunit a zároveň předložení možných řešení kompetentním kongregacím.

Protože „Declaratio de Liturgia Horarum iuxta ritum monasticum“ má ve skutečnosti pouze shrnout to, co bylo zatím v otázce reformy benediktinského officia dosaženo a co se osvědčilo (tzn. co „*přineslo požehnané plody*“), nejedná se o závěrečný závazný dokument, ale pouze o jasně deklarovaný plán dalších aktivit v této oblasti:

I. Konstatování

- V téměř všech komunitách existuje hluboký pohyb obnoveného ducha modlitby.

²⁷⁰ Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973) nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).
Declaratio de Liturgia Horarum iuxta ritum monasticum z roku 1973.

- V co největším počtu klášterů přinesl mnohý prospěch dokument vydaný komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ (1968), který klášterům prakticky dovolil, aby pro sebe vytvořily přiměřené vlastní officium, jež by zvláště odpovídalo, jak duchu starodávné mnišské tradice, tak i duchu jeho obnovy.

Tyto kláštery vydávají jednohlasně jasné svědectví, že z tohoto obnoveného officia čerpali a stále čerpají mnohá duchovní dobrodiní k pokroku celého svého života.

II. Vyplývající skutečnosti

- Vyjma klášterů, které se přiklánějí k zachování officia podle *Řehole*, existují kláštery nerespektující officium podle *Řehole*. Tyto se přiklánějí k jeho reformě následujícím způsobem:
  - uspořádáním žaltáře do jednoho nebo dvou týdnů, podle rozličných schémat k tomu výslovně připravených liturgickou komisí Benediktinské konfederace,
  - vytvořením vlastního officia, které bylo opakovaně povoleno na zkoušku, avšak nyní, když skončilo období zkoušky, v každém z těchto klášterů slavení officia dostalo stálou podobu.

III. Závěr

- *„Benediktinské officium, které bylo v těchto intencích a s těmito cíli v kláštorech obnoveno, vzešlo ze společného úsilí všech členů komunity, a tak se stalo stálou formou - po skončení období na zkoušku - na základě souhlasu kapituly kláštera, ke kterému pak přistoupilo schválení těch, kterým na základě partikulárního práva přísluší břemeno, aby bděli nad zdravou*

*naukou, která se vyjadřuje v liturgii, nebo nad tím, aby samotná liturgie přispívala k duchovnímu pokroku komunit i jednotlivých mnichů“.*²⁷¹

„Declaratio de Liturgia Horarum iuxta ritum monasticum“ byla z důvodu umožnění komplexnějšího poznání jeho dvou rozhodujících bodů dodatečně rozšířena o další dva texty:

- *O liturgickém pluralismu v dějinách benediktinů* od opata Salvatore Marsili OSB,
- *O pastoračním aspektu současné situace* od opata Theodore Ghesquiere OSB,

byla postoupena Posvátné kongregaci pro svátosti v prosinci 1973 s prosbou,²⁷² aby Svatý stolec svou autoritou potvrdil dosavadní úsilí Benediktinské konfederace o obnovu benediktinského officia.²⁷³

Protože v řadě míst „Declaratio de Liturgia Horarum iuxta ritum monasticum“ se z pohledu arcibiskupa Msgre Annibale Bugniniho²⁷⁴ (+ 3. července 1982) - sekretáře Posvátné kongregace pro svátosti vyskytly určité nejasnosti, svolal na 26. února 1974 do Říma schůzku,²⁷⁵ k níž přizval i arcibiskupa Msgre Paula Augustina Mayera OSB (+ 20. dubna 2010) - sekretáře Kongregace pro společnosti zasvěceného života a

---

²⁷¹ *Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973)* nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Declaratio de Liturgia Horarum iuxta ritum monasticum z roku 1973.

²⁷² *Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973)* nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Dopis opata primase Remberta Georga Weaklanda OSB ze dne 6. března 1971.

²⁷³ *Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973)* nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Protokol ze setkání liturgické komise Benediktinské konfederace se členy Posvátné kongregace pro posvátný ritus ze dne 26. února 1974.

Termín „obnova benediktinského officia“ se zde ale nevztahuje na „Liturgii Horarum“, ale ke koncilním dokumentům a jejich teologicko - pastoračnímu smyslu.

²⁷⁴ srov. KOPEČEK, Pavel. *Liturgické hnutí v českých zemích a pokoncilní reforma*. 1. vydání. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2016, s. 239 - 245.

Redaktor liturgického časopisu Ephemerides Liturgica a od roku 1948 sekretář Komise pro liturgickou reformu - titulární arcibiskup Msgre Annibal Bugnini byl v roce 1960 jmenován sekretářem Papežské přípravné komise pro liturgii, která připravila hlavní dokument nové liturgické reformy - konstituci „Sacrosanctum concilium“ II. Vatikánského koncilu, a v roce 1964 sekretářem Rady pro provádění konstituce o posvátné liturgii (lat. Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia).

²⁷⁵ *Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973)* nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Dopis opata primase Remberta Georga Weaklanda OSB ze dne 6. března 1971.

společnosti apoštolského života, za účelem vedení debaty a hledání řešení s opatem primasem Rembertem Georgem Weaklandem OSB a členy liturgické komise Benediktinské konfederace:

- Arcibiskup Msgre Annibale Bugnini sice deklaroval, že klášterním komunitám nebude diktováno žádné officium a že výsledky experimentů a zkušeností v rámci dokumentu komise „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ z roku 1968 učiněné v kongregacích nebo jednotlivých kláštorech budou brány v úvahu, ale zároveň členům liturgické komise Benediktinské konfederace v této souvislosti navrhl vypracování „directorია“ pro officium Benediktinské konfederace na základě vyjádření komise „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“, které by obsahovalo nejenom zásady obnovy benediktinského officia, ale zároveň i nabízelo obecné zásady pro praktickou jeho realizaci.

Protože „vyzařování atmosféry vyvážené důstojnosti a pokojného klidu je specifickou zvláštností benediktinského officia a takováto modlitba pak slouží mnoha věřícím jako svědectví při hledání vnitřního míru s vnější harmonií.“²⁷⁶ Zároveň vyjádřil přání, aby liturgická komise Benediktinské konfederace našla způsob, jak by bylo možné účinně pomoci těm klášterům, které nejsou schopny obnovit své officium vlastním úsilím.

- Neb při používání mateřského jazyka, kdy se určité formy v průběhu času rychleji opotřebovávají, se vyskytují potíže větší než v případě používání latinského jazyka a gregoriánského chorálu, budou muset být v rámci Benediktinské konfederace kláštery stejných jazykových skupin povzbuzovány, aby se vzájemně při obnově officia podporovaly - na vydání latinského vzorového benediktinského officia, ale také nového lekcionáře, by mohlo být založeno případné vydávání benediktinského officia v národních jazycích.

---

²⁷⁶ Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973) nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Protokol ze setkání liturgické komise Benediktinské konfederace se členy Posvátné kongregace pro posvátný ritus ze dne 26. února 1974.

Arcibiskup Msgr Annibale Bugnini v této souvislosti apeloval u opata primase Remberta Georga Weaklanda OSB a členů liturgické komise Benediktinské konfederace na nutnost umožnit bratřím aktualizovat své dosavadní znalosti z teologie, biblických studií a liturgické modlitby.

Opat primas a členové liturgické komise Benediktinské konfederace se nejenom k těmto podnětům zástupců obou Posvátných kongregací vyjádřili kladně, ale zároveň je přijali jako podklad pro další práci, což opat primas deklaroval v jím následně vydaném a všem klášterům Benediktinské konfederace v průběhu roku 1974 zaslaném „Pracovním programu pro organizaci liturgie v rámci Benediktinské konfederace.“

I. Pro ty kláštery, které považují obnovené benediktinské officium za zásadní, liturgická komise Benediktinské konfederace ve spolupráci s cisterciáky a trapisty vypracuje:

- „Vzorové vydání“ benediktinského officia v latině s týdenním a dvoutýdenním uspořádáním žaltáře:
- Sv. Benedikt z Nursie ve své *Řeholi* dává přeci opatovi úplnou volnost s ohledem na uspořádání žalmů²⁷⁷ a toto právo by mu nemělo být nikdy odebráno - schémata připravená smíšenou liturgickou komisí navíc nemohou jít do zvláštních poměrů jednotlivých klášterů, což zároveň ospravedlňuje výhodu možnosti hledat jiná možná řešení.
- Sv. Benedikt z Nursie ve své *Řeholi* sice požaduje, aby se celý žaltář pomodlil v průběhu jednoho týdne, ale pohled na liturgii a dějiny zbožnosti nás učí, že tento požadavek se nikdy nestal přísným a pevným zákonem²⁷⁸ - uspořádání žalmů po dobu delší než jeden týden není tedy v rozporu s tradiční benediktinskou praxí.

---

²⁷⁷ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 71 (kapitola č. 18, verš č. 22).

²⁷⁸ V této souvislosti si je potřeba uvědomit, že o slavnostech, svátcích a památkách, které připadaly na všední dny, byly předkládány vlastní žalmy, což nevyhnutelně v průběhu týdne vedlo k opakování nebo naopak k vynechání některých žalmů - tzn. že žaltář se málokdy odrecitoval celý v průběhu jednoho týdne.

- Breviáře, které budou obsahovat také nový lekcionář a modlitby určené pro vlastní (votivní) slavnosti, svátky a památky benediktinského řádu.

II. V posledních pěti letech mnozí usilovně pracovali na tom, aby znovu vytvořili benediktinské officium způsobem odpovídajícím jejich vlastním místním poměrům:

- Liturgická reforma, kterou provádějí, nesmí ale v žádném případě opustit pravé benediktinské hodnoty, nýbrž musí představovat skutečné duchovní obohacení.
- Určitý čas je prostě nezbytný, aby bylo možné spravedlivě vyhodnotit a ocenit experimenty a výsledky prováděné liturgické reformy.

Jednotlivé kláštery si s velkým úsilím vytvořily život denní modlitby, který odpovídá jejich okolnostem a zůstává věrný benediktinské tradici, což vytváří v mnišském společenství klima klidu a rovnováhy.

„Protože obnova benediktinského officia byla provedena v rámci zákonných mezí povolených komisí „Consilium ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia“ z roku 1968, můžeme usuzovat, že právě z tohoto právního rámce nám plyne i záruka, kterou musíme Svatému Stolci poskytnout.“²⁷⁹

---

²⁷⁹ Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973) nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Pracovní program pro organizaci liturgie v rámci Benediktinské konfederace sepsaný opatem primasem Rembertem Georgem Weaklandem OSB roku 1974.

5. Officium Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha

Officium používané benediktiny v kláštorech, jejichž obcovací řečí je čeština, začalo postupně vznikat zásluhou arciojata Prokopa Petra Siostrzonka OSB v Benediktinském arciojpatství sv. Markéty a sv. Vojtěcha v Praze - Břevnově až po obnově společného mnišského života (tj. po roce 1990), kdy benediktini na Břevnově (a zároveň i v Emauzích, neboť navrátili se emauzská komunita z exilu v Nursie až do roku 1995 bydlela na Břevnově) a v Rajhradě navázali na chór držený po staletí v jejich kláštorech,²⁸⁰ dle zásad II. vatikánského koncilu, což dokládají Stanovy Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha z roku 2002, v jejichž úvodu se mimo jiné píše: „*II. vatikánský koncil vybízí všechny řeholníky k hledání zdravé tradice zakladatelů ... V tomto duchu se má přezkoumat způsob života, modlitby a práce.*“

V této souvislosti se nabízí otázka z oblasti tzv. spekulativní historie, zda by se i „čeští“ benediktini, pakliže by jejich činnost nebyla násilně ze strany vládní moci v roce 1950 na čtyři desetiletí znemožněna, díky své aktivní angažovanosti (zejména emauzské) v liturgickém hnutí²⁸¹ v 1. polovině 20. století, která měla za cíl dosažení (na základě motu proprio *Tra le sollecitudini* sv. papeže Pia X. z 22. listopadu 1903) uvědomělé a činné účasti věřících na liturgii,²⁸² stali stejnými propagátory liturgické reformy dle zásad II. vatikánského koncilu tak, jak tomu bylo např. u benediktinů „maďarských“ (zejména pannonhalmských), kteří nejenže přeložili veškeré liturgické texty do maďarštiny, ale také jim patřičně uzpůsobili nápěvy a melodie. Nebo případně dle vzoru polských (zejména tynieckých),²⁸³ kteří se podíleli na překladech liturgických textů do polštiny.

²⁸⁰ srov. *Konstituce, deklarace a společné zvyklosti Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha* z roku 1990 - příloha č. 2 (kapitola č. 1).

²⁸¹ srov. BUCHBERGER, Michael, ed. a KASPER, Walter, ed. *Lexikon für Theologie und Kirche* (Bd. 4: Franca - Hermenegild) 3., völlig neubearb. Aufl. Freiburg: Herder, 1995, s. 1091.

Počátky liturgického hnutí jsou spjaty s *L'Année liturgique* (čes. Liturgický rok) propagátora římského namísto používané galského ritu a obnovitele gregoriánského chorálu opata Prospera Louise Pascala Guérangera OSB (+ 1875) z Abbaye Saint - Pierre de Solesmes, který inicioval obnovu benediktinských klášterů ve Francii poté, co byly za francouzské revoluce zakázány (blíže viz výnos ze dne 13. února 1790) a zničeny.

²⁸² Např. *Schallerův misál* emauzského převora Mariana Františka Emanuela Schallera OSB poprvé vydaný roku 1925, který je dodnes mnohými považován za stále nepřekonaný, kromě originálního znění liturgických textů pro slavení tridentské mše v latině obsahoval také již jejich souběžný překlad do češtiny, aby průběh bohoslužeb mohli sledovat i laici, a vysvětlující poznámky.

²⁸³ Uznávaný liturg P. Franciszek Stanisław Małaczyński OSB z Tyńca (autor překladu „Mszału Rzymskiego dla diecezji polskich“ z roku 1986) se dokonce stal sekretářem Komisji Liturgicznej Episkopatu Polski, jenž redigovala překlady všech liturgických textů do polštiny.

Neb jeho utváření se plně řídilo nejenom duchem Apoštolské konstituce *Laudis canticum* - tj. Apoštolské konstituce vyhlášující novou úpravu denní modlitby církve (1970) vydanou sv. papežem Pavlem VI. na základě Konstituce *Sacrosanctum Concilium* - tj. Konstituce o posvátné liturgii (1963) II. vatikánského koncilu, ale také Všeobecnými pokyny k Denní modlitbě církve z roku 1971, mohlo dojít při akceptaci Benediktova souhlasu s vlastním (lepším) uspořádáním²⁸⁴ k zásadní změně dosavadní zvyklosti.²⁸⁵

*„Pro benediktiny je neustálé pokračování v nepřetržité Boží chvále při společné modlitbě podstatné.“*²⁸⁶

V této souvislosti je potřeba si připomenout skutečnost, že až do II. vatikánského koncilu se nejenom benediktini modlíci se a pracující na našem území striktně, co se týče společné denní modlitby, řídili po všech stránkách (vyjma pauz mezi jednotlivými žalmy určených k tiché modlitbě, jenž zcela postupem doby zanikly) modelem, který stanovovala *Řehole*.²⁸⁷ - Přepřacováním a obohacováním officia v průběhu staletí novými texty a nápěvy však délka officia značně prodlužovala.²⁸⁸

Co zásadního se vlastně od 1. listopadu 1970 v uspořádání kněžského officia, z něhož následně vycházelo nové officium Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha, změnilo?²⁸⁹

- Původní týdenní cyklus žaltáře (nově přeložený za dopomoci neovulgáty) byl nahrazen cyklem čtyřtýdenním, díky čemuž došlo ke snížení počtu žalmů v jednotlivých hodinkách,
- prima byla zrušena zcela,

²⁸⁴ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 71 (kapitola č. 18, verš č. 22).

²⁸⁵ srov. STEWART, Columba, *cit. d.*, s. 40.

²⁸⁶ SIOSTRZONEK, Prokop. *Prokop Siostrzonek*. V Praze: Radioservis, a.s., 2018, s. 148.

²⁸⁷ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. LXII - LXIII.

Sv. Benedikt z Nursie v textu své *Řehole* uvádí čísla jednotlivých žalmů podle latinské Vulgáty, v níž jsou žalmy rozděleny a číslovány stejně jako v řecké Septuagintě.

Při vytváření nového officia Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha byl ale použit ekumenický překlad *Bible: písmo svaté Starého a Nového zákona (včetně deuterokanonických knih)* vycházející z hebrejské bible, čímž uváděné číslování žalmů neodpovídá číslování žalmů v *Řeholi*.

²⁸⁸ srov. STEWART, Columba, *cit. d.*, s. 38.

²⁸⁹ srov. URL: https://sk.wikipedia.org/wiki/Liturgia_hod%C3%ADn (leden 2020)

- na konci ranních chval a nešpor byly nově zařazeny přímluvy, které mají v ranních chválách charakter proseb za zasvěcení dne a práce Pánu a v nešporách přímluv,
- hodinka četby byla přepracována tak, aby se nemusela konat tak jako doposud pouze v noci, ale v jakoukoli denní dobu,
- původně samostatné tercie, sexta a nóna byly spojeny do tzv. „modlitby během dne“,
- v kompletáři došlo ke zkrácení ordinária a přibyly nové proměnlivé části, které původně byly součástí ordinária (krátké čtení a závěrečná modlitba jsou nově uspořádány do týdenního cyklu) + úvodní požehnání „Pokojnou noc ...“ se používá jako závěrečné,
- volba mariánské antifony je mimo dobu velikonoční vesměs libovolná a je možné pomodlit se místo ní modlitbu Zdrávas Maria nebo Pod tvou ochranu.

K individuálnímu „kongregačnímu“ přepracování tohoto modelu a obohacení o nové liturgické texty došlo právě až po II. vatikánském koncilu.

Ustanovení o formě společné denní modlitby je ve Stanovách Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha uvedeno pouze jako dodatek nepodléhající schválení Apoštolského stolce, který je závazný pouze co do uspořádání žaltáře ve dvoutýdenním cyklu používaným v břevnovském arcidiocésu, jinak vše ostatní je ponecháno na rozhodnutí představeného daného kláštera podle ducha *Řehole*.

Officium Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha, jejíž členové (povětšinou bratři - kněží) až do roku 1990 běžně užívali kněžské officium (výjimkou byl snad jen fr. Ivan Antonín Ringel OSB, který byl do kláštera přijímán jen jako tzv. konvrš²⁹⁰ - tj. bratr určený jenom k manuální práci, který se neúčastní modliteb mnichů v chóru),²⁹¹ upustilo od všeho, co se neshodovalo s historickou skutečností, a bylo vytvořeno tak, aby:

- Ranní chvály mající skutečně povahu ranní modlitby a nešpory mající pro změnu povahu modlitby večerní se staly skutečnou páteří celého officia,

²⁹⁰ srov. SIOSTRZONEK, Prokop. *Prokop Siostrzonek*. V Praze: Radioservis, a.s., 2018, s. 148.

²⁹¹ srov. STEWART, Columba, *cit. d.*, s. 40 - 41.

- hodinka četby mající povahu noční hodinky (viz Benediktinské opatství sv. Petra a Pavla v Rajhradě, kde se modlí v 6 h jako poslední noční modlitba) mohla být přizpůsobená kterékoli denní době (viz Benediktinské arcioopatství sv. Markéty a sv. Vojtěcha v Praze - Břevnově, kde se modlí v 11.³⁰ h před modlitbou uprostřed dne),
- modlitba uprostřed dne se modlila jen jednou a to s přizpůsobením (hymny, krátkými čteními a modlitbami) příslušné denní době (žalmy pro dopolední, polední a odpolední modlitbu jsou totiž stejné),
- modlitba před spaním konaná ve stejném jednotýdenním cyklu vyjadřovala poděkování na sklonku dne s prosbou za odpuštění vin.

„Komunity mnichů, které slaví denní modlitbu církve na základě řehole podle obvyklého nebo vlastního obřadu, zvlášť představují modlící se církve. Neboť výrazněji slouží jako příklad církve neustále chválící Boha svorným hlasem a konají povinnost „spolupracovat“, především modlitbou, „na budování a vzrůstu celého mystického těla Kristova a k dobru místních církví.“²⁹²

Officium Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha, které již nerespektuje požadavek sv. Benedikta na „přezpívání všech sto padesáti žalmů Žaltáře“ během jednoho týdne,²⁹³ je uspořádáno v duchu Apoštolské konstituce *Laudis canticum* tak, aby tento standard na „přezpívání všech sto padesáti žalmů Žaltáře“ byl naplněn v rámci dvoutýdenního uspořádání.²⁹⁴

V novém uspořádání officia se vigilie (neboli hodinky četby) značně zkrátily, modlitba primy zcela zanikla²⁹⁵ a další hodinky během dne se co do počtu zredukovaly.²⁹⁶ - Je proto o poznání kratší a prostší než tomu bývalo před tzv. „Akcí K“ v roce 1950, kdy

²⁹² *Všeobecné pokyny k Denní modlitbě církve*, č. 24.

²⁹³ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 71 (kapitola č. 18, verš č. 23 - 25).

²⁹⁴ srov. Paulus VI. *Constitutio Apostolica Laudis canticum promulgatur Officium divinum ex decreto Concilii Oecumenici Vaticani II instauratum* (1. listopadu 1970). In: *Acta Apostolicæ Sedis LXIII* (1971), s. 527 - 535.

²⁹⁵ srov. *tamtéž*, s. 527 - 535.

²⁹⁶ srov. STEWART, Columba, *cit. d.*, s. 40.

bratři Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha naposledy společně zasedli k denní modlitbě v chóru svého kláštera.

Společné denní modlitby, které mají být konány v chóru zbožně každý den v celém rozsahu,²⁹⁷ se mají dle Stanov Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha vycházejících v tomto směru z Všeobecných pokynů k Denní modlitbě církve účastnit „*všichni členové komunity, nebrání-li jim v tom závažné povinnosti nebo jiné důvody*“ přičemž bratři s věčnými sliby, kteří se společné modlitby nemohli zúčastnit, jsou povinni ji vykonat, pakliže neobdrželi dispens od představeného, soukromě (možnost použít v tomto případě např. kněžský breviář byla zakotvena v Konstitucích, deklaracích a společných zvyklostech Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha.²⁹⁸ V současně platných Stanovách Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha tomu tak již není, což ale neznamená, že v praxi samotné tak jednotliví bratři nemohou činit nebo nečiní).

S konáním společné denní modlitby, před níž se nesmí dávat přednost ničemu,²⁹⁹ se také pojí dochvilnost vyjadřující úctu k modlitbám, o níž hovoří sv. Benedikt ve 43. kapitole *Řehole*. - Kdo by se náhodou z jakéhokoli důvodu ke službě „vojáka pravého Krále“ opozdil, má vejít sice do „oratoře“,³⁰⁰ kde se bratři společně modlí,³⁰¹ ale nesmí zaujmout své místo v chóru (tj. nemít podíl na modlitbách chval přednášenými bratry) dříve, dokud nevykoná patřičné veřejné přesně určené zadostiučinění, což bylo v době sv. Benedikta něco nezvyklého a neznámého.

Konstituce, deklarace a společné zvyklosti Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha ani současné platné Stanovy Slovanské benediktinské kongregace

---

²⁹⁷ srov. *Všeobecné pokyny k Denní modlitbě církve*, č. 31 b).

²⁹⁸ srov. *Konstituce, deklarace a společné zvyklosti Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha z roku 1990 - společné zvyklosti* (kapitola č. 5).

²⁹⁹ srov. HERWEGEN, Ildefons, *cit. d.*, s. 206.

Obdobné ustanovení, jaké uvádí sv. Benedikt ve 3 verši 43 kapitole své *Řehole*, je možné najít např. již u mnicha Makaria: „*Ničemu se nemá dávat přednost před modlitbou.*“ nebo opata Porcaria: „*Ničemu nedávej přednost před modlitbou.*“

³⁰⁰ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 107 (kapitola č. 43, verš č. 9).

³⁰¹ srov. HOLZHERR, Georg, *cit. d.*, s. 147.

Ustanovení: „*Kdyby zůstal mimo oratoř, najde se možná takový, který by [...] určitě seděl venku a ztrácel čas tlacháním; tím by se dala příležitost ke zlému.*“ sv. Benedikt nechápal tak, jak byla v tradici vnímána - tj. spíše obrazně, kdy mnich během modlitby ve svých myšlenkách „vychází ven“ a „tlachá“, ale ryze prakticky. Mnich, který pozdním příchodem zanedbá společnou modlitbu, má zaujmout zvláštní místo „hanby“ pro opozdilce a tím byl motivován k nápravě.

sv. Vojtěcha se nezmiňují o tom, jak konkrétně zadostiučinění za nedochvilnost má vypadat a záleží tudíž na zvyklosti daného kláštera. - V praxi pokání opozdilce spočívá nejčastěji v pokleknutí na obě kolena před oltářem a to až do doby, dokud představený neuzná (např. poklepem na desku chórové lavice), že opozdilý bratr učinil patřičné zadostiučinění.

5.1. Vznik officia

Inspirací k vytvoření českého benediktinského officia se stalo, jak ve svých osobních vzpomínkách uvádí břevnovský arcioopat Prokop Petr Siostrzonek OSB nejenom díky polštině, kterou velmi dobře díky svému původu arcioopat Prokop Petr Siostrzonek OSB (narodil se v roce 1957 v Českém Těšíně) zná,³⁰² officium používané v Benediktinském opatství sv. Petra a Pavla v Tyńcu kolo Krakowa, ale i to, že prvním novicmistrem spolčeného noviciátu, který byl v roce 1990 zřízen na Břevnově, byl mnich (v letech 1993 - 2001 opat) tohoto opatství - ThDr. Adam Kozłowski OSB (+ 2005).³⁰³

Z tohoto důvodu je rozdíl mezi českým a tynieckim (respektive polským) benediktinským officiem skutečně minimální.

Překládat všechny texty officia z polštiny a následně vše přepisovat na psacím stroji, který k tomuto účelu poskytl emauzský převor - administrátor P. Vojtěch Engelhart OSB, by bylo po všech stránkách dost náročné. Pro české benediktinské officium, jak je dodnes patrné, by zvolen kompromis. - Do češtiny se z tynieckiego officia překládalo pouze to, co nebylo možné najít v českém kněžském officiu (např. texty jednotlivých čtení a biografické medailonky o svatých byly zcela z českého kněžského officia překopírovány).

Jediné, co bylo potřeba vytvořit zcela nově, byly texty ryze českých benediktinských světců pro jednotlivé památné dny (např. sv. poustevníka Vintíře,³⁰⁴ jehož památka

---

³⁰² srov. SIOSTRZONEK, Prokop, *cit. d.*, s. 12 - 14.

³⁰³ srov. tamtéž, s. 122.

³⁰⁴ srov. KUBÍN, Petr. *Svatý Vintír: poustevník, kolonizátor a diplomat = Der Heilige Gunther: Einsiedler, Kolonisator und Diplomat*. Vydání první. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Katolická teologická fakulta, Ústav dějin křesťanského umění v NLN, s.r.o., 2016.

sv. Vintír (německy Gunther) - kmotřenec českého knížete Břetislava I. a jeho „dvorní“ vědomě nevědomý a moudře neučený diplomat, pocházel z durynské hraběcí rodiny Käfernburg - Schwarzburg a po předčasné smrti svého staršího bratra Sizza se stal „hlavou“ rodu.

Teprve v poměrně pokročilém věku (v té době byl vdovcem a otcem minimálně dvou synů) po návratu z poutě do Svaté země na radu biskupa Gotharda na jaře roku 1006 odložil před oltářem Rodičky Boží a sv. Mořice niederaltaichského benediktýnského kláštera svou zbraň a započal noviciát (mnišské sliby složil roku 1007).

Se svolením niederaltaichského opata se odebral do kláštera Göllingen, kde se stal proboštem, odkud se ale záhy po bližší neurčených problémech vrátil do Niederaltaichu. Krátce nato (snad již v roce 1008) si od niederaltaichského opata vyžádal pro změnu povolení k poustevnickému způsobu života. - Nejprve se uchýlil do Nordwaldu na horu Ranzingerberg u Lallingu, poté (cca v roce 1010) se usadil v Richnachu,

připadá na 9. října,³⁰⁵ nebo sv. opata Prokopa, jehož památka připadá na 4. července), kteří nejsou uváděni v univerzálním (celosvětovém) církevním kalendáři ale v Čechách, na Moravě a ve Slezsku se slaví. - Výjimkou byl pouze sv. arcibiskup Radim (Gaudencius) - polorodný (nevlastní) bratr sv. biskupa Vojtěcha, jehož památka připadá na 12. října,³⁰⁶ uctíváný zásluhou ctihodného arcibiskupa metropolitě hnězdňanského a varšavského Msgr. Stefana kardinála Wyszyńskiego taktéž v Polsku.

Nikdo tehdy ale, stejně jako v dobách předchozích (tj. před rokem 1950), nepamatoval na případné zařazení připomínky méně významných českých benediktinů, vesměs stabilně spojených s Benediktinským arcioopatstvím sv. Markéty a sv. Vojtěcha na Břevnově, kteří se na přelomu 10. a 11. století „*uplatnili jako hlasatelé křesťanství ve východních krajinách*“,³⁰⁷ a benediktinek vesměs věrně spojených s Benediktinským opatstvím sv. Jiří na Pražském hradězemřelých v pověsti svatosti (jejich beatifikace případně kanonizace je ale mnohdy sporná). Jejich výčet s povzdechem zapomnění uvádíná př. P. Metoděj Otakar Pecháček OSB³⁰⁸ v článku *Méně známí světcové řádu benediktinů v Čechách*.³⁰⁹

- Bl. abatyše Přibyslava (+ po roce 938) - sestra sv. knížete Václava, jejíž ostatky byly v 17. století přeneseny do katedrály sv. Víta, sv. Václava a sv. Vojtěcha v Praze,

---

kde kolem jím vystavěného kostela sv. Jana Křtitele, jenž byl velkým ctitel, postupem času vznikla poustevnická benediktýnská osada (klášter).

V té době začal spolu se svými spolubratry klestit přes Šumavu cestu vedoucí z Černého Řezna přes Eisenstein až k Sušici a aktivně se tak podílel na kolonizaci celého toho kraje.

Závěr života (tj. od roku 1040) prožil na vrchu Březník nedaleko Dobré Vody, kde v poustevně Březnice také roku 1045 ve vysokém věku zemřel. Jeho tělesné ostatky byly na základě jím vysloveného přání pohřbeny v břevnovském klášteře.

³⁰⁵ V Benediktinské arcioopatství sv. Markéty a sv. Vojtěcha v Praze - Břevnově se památka sv. Vintře neslaví 9. října ale až 10. října, protože na 9. října připadá výročí znovu posvěcení baziliky sv. Markéty (stalo se tak 9. října 1757).

³⁰⁶ Den památky sv. arcibiskupa Radima býval ve světě nejčastěji připomínán 5. ledna, ale na našem území byla až do roku 1973, kdy došlo k úpravě národního církevního kalendáře, slaven 25. srpna tj. ve výroční den přenesení jeho ostatků z Hnězda do Prahy v roce 1039.

³⁰⁷ BLAŽÍČEK, Oldřich J., ČEŘOVSKÝ, Jan a POCHE, Emanuel: *Klášter v Břevnově*. Ve vydání prvním. Praha: Václav Poláček, 1944, s. 6.

³⁰⁸ Obdobný výčet českých benediktinských světců uvádí i brožura *Břevnov, první klášter černých Benediktinů na půdě slovanské*. Praha: nákladem vlastním, 1931, s. 21, 24 - 25, 30 - 31. vydaná z iniciativy břevnovsko-boumovského opata Dominika Karla Prokopa OSB.

³⁰⁹ srov. PECHÁČEK, Method. *Méně známí světcové řádu benediktinů v Čechách*. In: Pax - časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta roč. IV. / 1929, č. 7 - 8, s. 219.

- bl.³¹⁰ první svatojiřská abatyše Marie Mlada (někdy též Milada) Přemyslovna (+ 8. nebo 9. února asi roku 994) - dcera knížete Boleslava I., jejíž ostatky se nacházejí v bazilice sv. Jiří v Praze,
- bl. Amabilia³¹¹ - dcera krále Vladislava II., jejíž ostatky se nacházejí v Plzni,
- bl.³¹² šestý pražský biskup Šebíř (Severus) (+ 9. prosince 1067),³¹³ jehož ostatky se nacházejí v katedrále sv. Víta, sv. Václava a sv. Vojtěcha v Praze,
- bl. misionář v kraji klatovském Světislav,
- bl. první „legendární“ biskup vratislavský Bohumír (Gottfried) I.,³¹⁴
- bl. (sv.) první břevnovský a pozdější první pannonhalmský opat, první biskup kaločský a čtvrtý arcibiskup ostříhomský Anastás (Astri) (+ po roce 1036) - apoštol Uher, snad totožný s přítelem a průvodcem sv. Vojtěcha - Radlou,
- bl. pátý arcibiskup ostříhomský Šebestián (Sebestén) - druh bl. (sv.) Anstáze (Astrika),
- sv. poustevník Svorad Ondřej (+ po roce 1030) a jeho žák sv. Benedikt (Beňadik) (+ 1034),
- bl. (sv.) poustevník a pozdější čanádský biskup, mučedník Gerard (Giorgio di Sagredo) původem z Benátek (+ 29. srpna 1046), který byl vychovatelem syna sv. krále Štěpána Uherského - sv. Emericha (Imricha),
- bl. misionář v jižních Uhrách, mučedník Bonifác,
- bl. první olomoucký biskup Jan z Břevnova (+ 25. listopadu 1085),
- bl. Radomil a Slavonka - zakladatelé dvou klatovských benediktinských klášterů,

³¹⁰ Marii Mladu Přemyslovnu jako blahoslavenou poprvé uvádí P. Jiří Barthold Pontanus z Breitenberka ve svém díle *Bohemia Pia* (Čechy zbožné): *Hoc est, Historia Brevis, Pietatem Avitam Bohemiae E Miraculis, Ducibus & Regibus, Sanctis quoque, Episcopis & Archiepiscopis, & ex aliis ostendens, quinq[ue] libris comprehensa : Accedunt insuper res quaedam sub Lvdovico Rege hactenus non euulgatae.* z roku 1608 a P. Jan František Beckovský O.Cr. později píše: „o svatých skutcích, pro které Mladu všichni obyvatelé za blahoslavenou měli.“

Úcta (kult) bl. Marie Mladé Přemyslovny se v době baroka rozšířila i za hranice českého království - např. zásluhou P. Gabriela Jacoba Bucelina OSB do německy mluvících zemí a fr. Jeana Mabillona OSB do francouzsky mluvících zemí.

³¹¹ srov. RYNEŠ, Václav: *Blahoslavená Amabilia*. Klatovy: vlastním nákladem, 1941, s. 51.

³¹² srov. VYKOUKAL, Arnošt Josef. *Benediktini na českých stolcích biskupských*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. IV. / 1929, č. 3 - 4, s. 127 - 128.

Zemřel v pověsti svatosti a počítá se mezi blahoslavené.

³¹³ srov. BURDOVÁ, Michaela: *Biskup Šebíř a jeho doba*. (bakalářská práce). Praha, Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy. 2012.

³¹⁴ srov. SKŘIVÁNEK, František a TOVAČOVSKÝ, Jaroslav: *Vratislavští biskupové v dějinách Slezska: se zvláštním zřetelem na jejich životopisy a heraldiku*. Praha: Onyx, 2004. s. 4.

- bl. vladyka Vrбата z Kostelce - zakladatel podlažického kláštera,
- bl. (sv.) desátý pražský biskup Menhard (Meinhard) (+ 2. července 1134) - velký ctitel sv. biskupa Vojtěcha.

Protože bylo již tehdy zřejmé, že se bude jednat o texty provizorní, byly vsazeny pouze do tzv. kroužkové vazby, aby bylo možné snadno cokoli v budoucnu opravit nebo doplnit,³¹⁵ což schvaloval i uznávaný liturgista P. Franciszek Stanisław Małaczyński OSB (+ 2009) z Tyńca - autor polského kněžského officia. To se později skutečně ukázalo jako velmi prozřetelné.³¹⁶

První „prototyp“ českého benediktinského officia počítal s rozdělením na několik základních částí, z nichž by se dle v kněžském officiu obvyklých pravidel skládaly modlitby pro každý jednotlivý den takto:

- Uspořádání

Zde se také nachází doporučení ke společné modlitbě o nová řeholní povolání převzaté z mešního formuláře „za řeholní povolání“³¹⁷ konané po nešporách: „*Shlédni, Bože, na naše řeholní společenství a přiváděj mezi nás ty, kdo touží zasvětit svůj život tobě, usilovat o dokonalou lásku a zároveň spolupracovat na spáse lidí. Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána.*“ k níž se připojuje i krátká litanie, ve které jsou vzývání o pomoc a přímluvu:

- sv. Otec Benedikt z Nursie - autor *Řehole*,
- sv. apoštolové Petr a Pavel,
- sv. poustevník Vintíř,
- sv. biskup Vojtěch,

a všichni ostatní svatí a světice Boží.

³¹⁵ Pro tzv. lístkový systém officia se rozhodli také např. trapisté z opatství Matky Boží v Novém Dvoře.

³¹⁶ Osobní vzpomínky P. Prokopa Petra Siostrzonka OSB - arcipata břevnovského (březen 2020).

³¹⁷ srov. *Český misál*. Praha: Česká liturgická komise, 1983, s. 826 - 827.

- Žaltář (*psalterium*)
  - a) adventní a vánoční,
  - b) postní a velikonoční,
  - c) pro mezidobí a svátky Páně v tomto období.
- Čtení pro liturgické mezidobí (*lekcionáře*)
- Vlastní texty pro liturgické doby (*proprium de tempore*)
  - a) adventní a vánoční,
  - b) postní a velikonoční.
- Kompletář

Ten jako jediný vznikl v latinské verzi a to nejenom, i když především, z důvodu připomínky odkazu na bratry, kteří se po dlouhá staletí v chóru modlili latinsky, ale zároveň i proto, aby sjednocoval všechny členy Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha, jejichž obcovacím jazykem není jenom čeština, ale i chorvatština a slovinština.

- Vlastní texty pro svátky svatých (*proprium de sanctis* včetně *officia propria*)
- Společné texty o svatých (*commune sanctorum*)
- Officium za zemřelé (*officium defunctorum*)

Praxe ale záhy ukázala, že zejména společné texty pro svátky svatých, které bylo potřeba kombinovat s vlastními texty pro svátky svatých, byly pro starší spolubratry ne zrovna přehledné, ale také poněkud nepraktické. A proto bylo při finalizaci podoby těchto textů zvoleno denní uspořádání vlastních textů pro svátky svatých. - Tzn. že „definitivní verze“ českého benediktinského officia z tohoto důvodu nakonec obsahuje dvanáct knih (jednu na každý měsíc) s texty připomínek konkrétních svátků a svatých, které se mají slavit, čímž sice bylo dosaženo požadovaného zjednodušení a přehlednosti, ale zároveň tím zanikla možnost flexibility slavení připomínek svátků a svatých do budoucna.

5.1.1. Antifona Sanctissime confessor Domini

Jakožto poděkování sv. Oci Benediktovi za jeho přímluvu u Pána o umožnění obnovy života podle *Řehole* po roce 1989 v České republice a zároveň upřímná prosba o přímluvu za všechny bratry, kteří bojují pod *Řeholí* a opatem³¹⁸ v rámci Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha,³¹⁹ byla do českého benediktinského officia zařazena latinská antifona Sanctissime confessor Domini z předkoncilního officia (např. *Breviarium monasticum*. Romae: Sumptibus Josephi Salviucci, 1831) svátku Zesnutí sv. Benedikta (slaveného 21. března):³²⁰

Latinský text: „*Sanctissime confessor Domini, monachorum pater et dux Benedicte, intercede pro nostra omniumque salute.*“

Český překlad: „*Nejsvětější vyznavači Páně, Otče a průvodce mnichů Benedikte, přimlouvej se za spásu naši a všech.*“

Tato antifona zaznívá po modlitbě kompletáře.

Zvyk pravidelně modlit se tuto Sanctissime confessor Domini je sice praktikován i v jiných benediktinských kláštorech (např. v Tyńcu kolo Krakowa), ale ne každodenně jako v kláštorech používající české benediktinské officium, nýbrž v rámci krátké votivní úterní pobožnosti (původně se však jednalo o celé votivní officium (festum summum) přebírající texty ze svátku Zesnutí sv. Benedikta)³²¹ ke sv. Benediktovi (konané po nešporách) po úvodním hymnu. Po ní následuje ještě závěrečná modlitba.

³¹⁸ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 13 (kapitola č. 1, verš č. 2).

³¹⁹ Osobní vzpomínky P. Prokopa Petra Siostrzonka OSB - arciojata břevnovského (březen 2020).

³²⁰ Antifona Sanctissime confessor Domini byla sice v pokoncilním officiu nahrazena antifonou: „*O caelestis norma vitae, doctor et dux Benedicte, cujus cum Christo spiritus exsultat in caelestibus: gregem pastor alme serva, sancta prece corroborata, via caelos clarescente fac te duce penetrare.*“ (česky „*Svatý Benedikte, mistře a vzore života v Bohu, ty, který přebýváš s Kristem ve slávě, vypros spásu světu a pomáhej nám na cestě za tebou do nebeské slávy*“), ale nápěv zůstal stejný.

³²¹ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura D n 0026/002c, inv. č. 2188, karton č. 246, folio č. 8. - List první generální kapituly Slovanské kongregace svatého Vojtěcha sepsaný v Rajhradě, dne 18. června 1947.

Z listu první generální kapituly Slovanské kongregace svatého Vojtěcha vyplývá, že před rokem 1947 bylo jen v některých kláštorech v roce 1945 nově vzniklé Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha zvykem slavit páteční votivní officium a mši sv. ke cti sv. Kříže, od něhož ale bylo pro příště upuštěno, a sobotní privilegované mše sv. ke cti Matky Boží, která má být tam, kde toto privilegium existuje, zachována.

5.2. Porovnání s kněžským officiem

České benediktinské officium se od officia kněžského odlišuje zejména týdenním uspořádáním. - Neb cyklus žalmů u českého benediktinského officia je pouze dvoutýdenní (tj. celý žaltář 150 žalmů zazní během dvou týdnů), na rozdíl od kněžského, který je čtyřtýdenní (tj. celý žaltář 150 žalmů zazní během čtyř týdnů), počet žalmů jednotlivých hodin v českém benediktinském officiu je vyšší:

- v hodině četby je navíc celý jeden nokturn (tj. tři žalmy),
- v ranních chválách je navíc jeden žalm,
- v nešporách je navíc jeden žalm.

tabulka srovnání českého benediktinského a kněžského officia

	české benediktinské officium	kněžské officium
pozvání	Pane, otevři mé rty. A začnu tě chválit.	Pane, otevři mé rty. A má ústa tě budou chválit.
	<i>antifona + žalm č. 95 nebo 100 nebo 67 nebo 24</i>	<i>antifona + žalm č. 95 nebo 100 nebo 67 nebo 24</i>
hodinka četby	Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...	Bože, pospěš mi na pomoc. Slyš naše volání. Sláva Otci, ...
	<i>hymnus</i>	<i>hymnus</i>
	<i>3 žalmy s antifonami</i>	<i>3 žalmy s antifonami</i>
	<i>verš</i>	<i>verš</i>
	<i>čtení s responsoriem</i>	<i>čtení s responsoriem</i>
	<i>3 žalmy s antifonami</i>	-
	<i>verš</i>	-
	<i>čtení s responsoriem</i>	<i>čtení s responsoriem</i>
navíc v neděle, slavnosti a	<i>3 kantika s antifonou</i>	<i>3 kantika pouze fakultativně</i>

O úterním votivním officiu a mši sv. ke cti sv. Benedikta se list první generální kapituly Slovanské kongregace svatého Vojtěcha nikterak nezmiňuje, což ale neznamená, že by nebylo slaveno. - S největší pravděpodobností ale bylo ve všech klášterech nově vzniklé Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha v té době běžně slaveno, a proto není účastníky první generální kapituly Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha, kteří proti zachování tohoto zvyku nic nenamítali, uváděno mezi změnami dosavadních zvyklostí.

svátky		
	<i>verš</i>	-
	<i>evangelium</i>	<i>evangelium pouze fakultativně</i>
	<i>chvalozpěv Tobě náleží chvála ... (ve svátky) chvalozpěv Bože, tebe chválíme ... (v neděle a o slavnostech)</i>	<i>chvalozpěv Bože, tebe chválíme ...</i>
	<i>závěrečná modlitba s výzvou modleme se a delším zakončením</i>	<i>závěrečná modlitba s výzvou modleme se a delším zakončením</i>
ranní chvály	Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...	Bože, pospěš mi na pomoc. Slyš naše volání. Sláva Otci, ...
	<i>hymnus</i>	<i>hymnus</i>
	<i>dva žalmy, kantikum a žalm s antifonami</i>	<i>žalm, kantikum a žalm s antifonami</i>
	<i>krátké čtení s responsoriem</i>	<i>krátké čtení s responsoriem</i>
	<i>Zachariášovo kantikum</i>	<i>Zachariášovo kantikum</i>
	<i>prosby</i>	<i>prosby</i>
	Pane, smiluj se. Kriste, smiluj se. Pane, smiluj se.	-
	Otče náš, ...	Otče náš, ...
	<i>závěrečná modlitba bez výzvy modleme se s delším zakončením</i>	<i>závěrečná modlitba bez výzvy modleme se s delším zakončením</i>
modlitba během dne	Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...	Bože, pospěš mi na pomoc. Slyš naše volání. Sláva Otci, ...
	<i>hymnus</i>	<i>hymnus</i>
	<i>3 žalmy s antifonou</i>	<i>3 žalmy s antifonami</i>
	<i>krátké čtení s veršem</i>	<i>krátké čtení s veršem</i>
	<i>závěrečná modlitba s výzvou modleme se a kratším zakončením</i>	<i>závěrečná modlitba s výzvou modleme se a kratším zakončením</i>
modlitba za zemřelé	<i>žalm č. 130</i>	-
	<i>3 verše</i>	-
	<i>závěrečná modlitba s výzvou modleme se a kratším zakončením</i>	-
nešpory	Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat.	Bože, pospěš mi na pomoc. Slyš naše volání.

	Sláva Otci, ...	Sláva Otci, ...
	<i>hymnus</i>	<i>hymnus</i>
	<i>tři žalmy a kantikum s antifonami</i>	<i>dva žalmy a kantikum s antifonami</i>
	<i>krátké čtení s responsoriem</i>	<i>krátké čtení s responsoriem</i>
	<i>kantikum Panny Marie</i>	<i>kantikum Panny Marie</i>
	<i>prosby</i>	<i>prosby</i>
	Pane, smiluj se. Kriste, smiluj se. Pane, smiluj se.	-
	Otče náš, ...	Otče náš, ...
	<i>záverečná modlitba bez výzvy modleme se s delším zakončením</i>	<i>záverečná modlitba bez výzvy modleme se s delším zakončením</i>
kompletář	Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...	Bože, pospěš mi na pomoc. Slyš naše volání. Sláva Otci, ...
	<i>zpytování svědomí</i>	<i>zpytování svědomí</i>
	<i>antifona Asperge me ... s části žalmu č. 50 (v době velikonoční Vidi Aquam ... s části žalmu č. 117)</i>	-
	<i>hymnus</i>	<i>hymnus</i>
	<i>1 nebo 2 žalmy podle dne v týdnu</i>	<i>1 nebo 2 žalmy podle dne v týdnu</i>
	<i>krátké čtení s responsoriem</i>	<i>krátké čtení s responsoriem</i>
	<i>Simeonovo kantikum</i>	<i>Simeonovo kantikum</i>
	<i>záverečná modlitba s výzvou modleme se a kratším zakončením</i>	<i>záverečná modlitba s výzvou modleme se a kratším zakončením</i>
	<i>mariánská antifona</i>	<i>mariánská antifona</i>

tabulka žalmů a kantik v jednotlivých hodinkách českého benediktinského officia

		1. týden	2. týden
neděle	I. nešpory	žalm č. 23 žalm č. 138 žalm č. 24 kantikum Žid 5,5.7-9	žalm č. 23 žalm č. 138 žalm č. 24 kantikum Flp 2,6-11
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 134	žalm č. 4 žalm č. 134
	hodinka četby	<i>I. nokturn</i>	<i>I. nokturn</i>

		žalm č. 18 A žalm č. 18 B žalm č. 18 C	žalm č. 29 žalm č. 30 žalm č. 31,1-17.20-25
		<i>II. nokturn</i> žalm 25 žalm 27 žalm 28,1-3.6-9	<i>II. nokturn</i> žalm č. 34 žalm č. 66 A žalm č. 66 B
		<i>III. nokturn</i> kantikum Iz 33,2-10 kantikum Iz 33,13-16 kantikum Sir 36,14-19	<i>III. nokturn</i> kantikum Iz 40,9-11.27-31 kantikum Am 4,13;5,8;9,5-6 kantikum Jon 2,3-10
	ranní chvály	žalm č. 63,2-9 žalm č. 118 kantikum Dan 3,52-57 žalm č. 150	žalm č. 63,2-9 žalm č. 118 kantikum Dan 3,57-88.56 žalm č. 149
	modlitba během dne	žalm č. 119 I žalm č. 119 II žalm č. 122	žalm č. 119 XII žalm č. 119 XIII žalm č. 122
	II. nešpory	žalm č. 110,1-5.7 žalm č. 111 žalm č. 113 kantikum Zj 19,1-7	žalm č. 110,1-5.7 žalm č. 111 žalm č. 113 kantikum Ef 1,20b-22
	kompletář	žalm č. 91	žalm č. 91
pondělí	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 14 žalm č. 35,1-3.9-19.22-23.27-28 žalm č. 54,3-6.8-9	<i>I. nokturn</i> žalm č. 37 A žalm č. 37 B žalm č. 52
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 15 žalm č. 106 A žalm č. 106 B	<i>II. nokturn</i> žalm č. 11 žalm č. 105 A žalm č. 105 B
	ranní chvály	žalm č. 50 žalm č. 5,2-10.12-13 kantikum 1 Kron 29,10-13 žalm č. 148	žalm č. 103 žalm č. 36 kantikum Sir 36,1-7.13-16 žalm č. 116 B
	modlitba během dne	žalm č. 119 III žalm č. 119 IV žalm č. 120	žalm č. 119 XIV žalm č. 119 XV žalm č. 129
	nešpory	žalm č. 19 žalm č. 48	žalm č. 20 žalm č. 21,2-8.14

		žalm č. 96 kantikum Ef 1,3-10	žalm č. 96 kantikum 1 Petr 1,3-9
	kompletář	žalm č. 91	žalm č. 91
úterý	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 44 A žalm č. 44 B žalm č. 56, 2-7.9-14	<i>I. nokturn</i> žalm č. 41 žalm č. 70 žalm č. 71
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 77 žalm č. 68 A žalm č. 68 B	<i>II. nokturn</i> žalm č. 75 žalm č. 82 žalm č. 94
	ranní chvály	žalm č. 6 žalm č. 112 kantikum Tob 13,8-11.13-14b.15-16b žalm č. 146	žalm č. 39 žalm č. 57 kantikum Iz 38,10-12d.14cd.17-20 žalm č. 146
	modlitba během dne	žalm č. 119 V žalm č. 119 VI žalm č. 121	žalm č. 119 XVI žalm č. 119 XVII žalm č. 130
	nešpory	žalm č. 139,1.12 žalm č. 139,13-18.23-24 žalm č. 97 kantikum Zj 4,11;5,9.10.12	žalm č. 104 A žalm č. 104 B žalm č. 97 kantikum Zj 2,17;3,12.20-21
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 134	žalm č. 4 žalm č. 134
středa	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm 78 A žalm 78 B žalm 78 C	<i>I. nokturn</i> žalm č. 107 A žalm č. 107 B žalm č. 61
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 12 žalm č. 42 žalm č. 84	<i>II. nokturn</i> žalm č. 74 A žalm č. 74 B žalm č. 81
	ranní chvály	žalm č. 102 žalm č. 64 kantikum Jdt 16,1-2a.13-15 žalm č. 116 A	žalm č. 86 žalm č. 65 kantikum 1 Sam 2,1-10 žalm č. 147 A
	modlitba během dne	žalm č. 119 VII žalm č. 119 VIII žalm č. 122	žalm č. 119 XVIII žalm č. 119 XIX žalm č. 131
	nešpory	žalm č. 46	žalm č. 136

		žalm č. 135 žalm č. 98 kantikum Kol 1,12-20	žalm č. 145 žalm č. 98 kantikum Zj 21,2.3b-4.5a
	kompletář	žalm č. 91	žalm č. 91
čtvrtek	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 59,2-5.10-11.17-18 žalm č. 60 žalm č. 2	<i>I. nokturn</i> žalm č. 26 žalm č. 49 žalm č. 79,1-5.8-11.13
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 9 žalm č. 10 žalm č. 144	<i>II. nokturn</i> žalm č. 73 žalm č. 140,2-9.13-14 žalm č. 144
	ranní chvály	žalm č. 88 žalm č. 80 kantikum Jer 31,10-13.14b žalm č. 114+117	žalm č. 32 žalm č. 90 kantikum Iz 12,1-6 žalm č. 147 B
	modlitba během dne	žalm č. 119 IX žalm č. 123 žalm č. 124	žalm č. 119 XX žalm č. 132 A žalm č. 132 B
	nešpory	žalm č. 137,1-6 žalm č. 141 žalm č. 99 kantikum Zj 11,17-18;12,10b-12a	žalm č. 33 žalm č. 62 žalm č. 99 kantikum 1 Kor 13,1-8.13
	kompletář	žalm č. 4 žalm č. 134	žalm č. 4 žalm č. 134
pátek	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 3 žalm č. 22 A žalm č. 22 B	<i>I. nokturn</i> žalm č. 13 žalm č. 17 žalm č. 55,2-15.17-24
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 89 A žalm č. 89 B žalm č. 89 C	<i>II. nokturn</i> žalm č. 69 A žalm č. 69 B žalm č. 109,1-5.21-27.29-31
	ranní chvály	žalm č. 51 žalm č. 76 kantikum Iz 45,15-25 žalm č. 115	žalm č. 51 žalm č. 92 kantikum Hab 3,2-4.13a.15-19 žalm č. 148
modlitba během dne	žalm č. 119 X žalm č. 125	žalm č. 119 XXI žalm č. 125	

		žalm č. 126	žalm č. 126
	nešpory	žalm č. 7 žalm č. 16 žalm č. 93 kantikum Zj 15,3-4	žalm č. 40 A žalm č. 40 B žalm č. 93 kantikum 1 Jan 1,5b.7.9;2,1b-2
	kompletář	žalm č. 91	žalm č. 91
sobota	hodinka četby	<i>I. nokturn</i> žalm č. 1 žalm č. 72 žalm č. 101	<i>I. nokturn</i> žalm č. 8 žalm č. 43 žalm č. 45
		<i>II. nokturn</i> žalm č. 53 žalm č. 85 žalm č. 87	<i>II. nokturn</i> žalm č. 46 žalm č. 48 žalm č. 142
	ranní chvály	žalm č. 38 žalm č. 57 kantikum Ex 15,1- 4a.8-13.17-18 žalm č. 47	žalm č. 143,1-11 žalm č. 108 kantikum Sir 14,20- 21;15,3-4.5a-6b žalm č. 149
	modlitba během dne	žalm č. 119 XI žalm č. 127 žalm č. 128	žalm č. 119 XXII žalm č. 127 žalm č. 133

Tímto porovnáním českého benediktinského officia s kněžským officiem by se mohlo zdát, že nejenom české benediktinské officium je do značné míry co do struktury inspirováno officiem kněžským, ale při bližším seznámení se s utváření reformovaného kněžského officia (např. prostřednictvím článku Jakuba Pavlíka: *Mnišské prvky pokoncilního breviáře*³²² z roku 2018) je možné dospět k závěru, že kněžské officium, které je „*dilem jako vyhovění požadavků buďto přímo vyplývajících ze zásad reformy, dilem jako řešení strukturních potíží vzniklých jinými úpravami,*“ obsahuje naopak mnohé „mnišské“ prvky předkoncilního benediktinského (tj. mnišského) officia, jež v něm před reformou nebyly.

Toto vzájemné ovlivnění je nejvíce patrné v závěru modliteb raních chval a nešpor. - Kněžské officium sice zcela přesně nekopíruje závěr těchto modliteb dle předkoncilního mnišského officia, ale s největší pravděpodobností předkoncilní mnišské officium

³²² URL: <http://www.inadiutorium.cz/blog/20180404-mnisske-prvky-pokoncilniho-breviare> (leden 2021)

posloužilo jako předloha officiu kněžskému, která byla přizpůsobena dle principů reformy.

- a) V předkoncilním mnišském officiu (stejně jak to uvádí Řehole) vždy po krátkém čtení ranních chval a nešpor následovalo responsorium,³²³ kdežto v kněžském officiu responsorium nenásledovalo (kněžské officium mívalo responsorium po krátkém čtení pouze v malých denních hodinkách (prima až nona) a kompletáři, přičemž po responsoriu vždy následoval veršík - tercie, sexta a nona bývaly navíc vzájemně provázány tak, že text veršíku se opakoval v responsoriu hodinky následující), protože po krátkém čtení byl přednášen hymnus (ranní chvály a nešpory totiž začínaly hned psalmodií).³²⁴ - Tzn. že na místo hymnu, který byl v reformovaném kněžském officiu přesunut na začátek ranních chval a nešpor,³²⁵ bylo dolněno responsorium,³²⁶ aby po krátkém čtení následoval nějaký zpěv jako odpověď.³²⁷
- b) V předkoncilním mnišském officiu (stejně jak to uvádí Řehole) po evangelním kantiku ranních chval a nešpor byla zařazována zkrácená litanie³²⁸ skládající se ze zvolání „*Pane, smiluj se. Kriste, smiluj se. Pane, smiluj se.*“, po níž následovala hlasitě zpívaná představeným chóru modlitba Páně, při níž bratři společně říkali, aby se shodli v přání po vzájemném odpuštění ublížení, prosbu: „*Odpusť nám, jako i my odpouštíme.*“³²⁹ Vše zakončovala závěrečná modlitba spolu se závěrečným veršem: „*Dobrořečme Pánu. Bohu díky. A duše všech věrných zemřelých ať pro milosrdenství Boží odpočívají v pokoji. Amen.*“. Závěr ranních chval a nešpor předkoncilního kněžského officia byl velmi strohý. - Po evangelním kantiku následovaly pouze ve feriálních officiu nejprve všeobecné přímluvy, z větší části ve formě veršů vybraných z žalmů, které ovšem nejprve kvůli přemíře svátků ale později i z důvodu omezení jen na dny zvláště kajícího charakteru byly zařazovány jen málokdy. Nejčastěji tak po

³²³ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 61 (kapitola č. 13, verš č. 11 a kapitola č. 18, verš č. 18).

³²⁴ srov. tamtéž, s. 61 (kapitola č. 13, verš č. 11 a kapitola č. 18, verš č. 18).

Taktéž podle Řehole hymnus neměl být zařazován na počátku ranních chval a nešpor nýbrž až po responsoriu.

³²⁵ srov. *Všeobecné pokyny k denní modlitbě církve* č. 42 - 43.

³²⁶ srov. tamtéž č. 49.

³²⁷ srov. tamtéž č. 172.

³²⁸ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 59 (kapitola č. 12, verše č. 1 - 4).

³²⁹ tamtéž, s. 61 (kapitola č. 13, verš č. 13).

evangelním kantiku ranních chval a nešpor bezprostředně následovala závěrečná modlitba a závěrečný verš: „*Dobrořečme Pánu. Bohu díky. A duše všech věrných zemřelých ať pro milosrdenství Boží odpočívají v pokoji. Amen.*“.

Pro změnu české beneditinské officium převzalo z praxe feriálního předkoncilního kněžského officia tradici zařazování všeobecných přímluv (ty ale byly v kněžském officiu, jak je již uvedeno výše, zařazovány poměrně zřídka) mnišskému officiu neznámé, které dle *Všeobecných pokynů k denní modlitbě církve* mají v ranních chválách charakter proseb za zasvěcení dne a práce Pánu a v nešporách přímluv.³³⁰

---

³³⁰ srov. *Všeobecné pokyny k denní modlitbě církve* č. 179 - 193.

5.2.1. Mariánské antifony

Životopisci sv. Benedikta z Nursie uvádějí, že se v Římě, kde rodina Aniciů, z níž sv. Benedikt pocházel, vlastnila dům, velmi často a dlouze modlíval před obrazem Bohorodičky,³³¹ který se dnes nachází v kostele S. Benedetto in Piscinula (Piscino) v blízkosti ulice Degni Anicci³³² za Tiberou v Římě.³³³ „*Pannu Marii si sobě zvolil za vzor a učitelku, od níž se již jako mladík učil všelikým ctnostem ... a Bohorodička neopustila věrného ctitele svého, ba častěji snad jemu se zjevila, jej těšila a sílila.*“³³⁴

Úcta sv. Benedikta k Panně Marii, která bývá žáky sv. Benedikta považována za drahý odkaz a dětictví sv. Benedikta z Nursie, položila základ k vnímání Panny Marie, žáky sv. Benedikta od nepaměti nazývané „Slastí benediktinů“ nebo někdy také „Benediktinských rozkoší a potěšení“ (Delitiae benedictinae), jako Matky každého benediktinského kláštera (Mater domus), byť u benediktinů není tato charakteristika tak výslovně vyjádřena jako u jejich mladších reformovaných bratří - cisterciáků,³³⁵ ke které se mnohdy konaly zvláštní pobožnosti.

Onen zvláštní Mariin titul „Slastí benediktinů“ nebo též „Benediktinských rozkoší a potěšení“ osvětluje biskupský synod věnovaný zasvěcenému životu (konaný roku 1984), který hovoří o Marii jako vzoru a zároveň pomocnici pro zasvěcený život (viz povzbuzení sv. papeže Jana Pavla II. k obnově řeholního zasvěcení podle vzoru zasvěcení samotné Bohorodičky):³³⁶ „*Plná milosti od chvíle svého početí prožívala celý svůj život jako zakoušení Ducha svatého. Je tudíž po Ježíšovi nejvyšším vzorem zasvěceného života, tedy vzorem naprosté odevzdanosti Bohu, mateřské lásky ke Kristu,*

³³¹ srov. MATHON, Placidus Johannes. *Život nejblahoslavenější Bohorodičky Panny Marie a jejího panického chotě sv. Josefa, patrona církve svaté, dědice země české, ochránce císařského rodu Habsburků*. (II. díl). Brno: Knihtiskárna benediktinů rajhradských, 1884, s. 64.

Je nesporné, že „současná“ (tj. benediktiny převzatá) podoba obrazu Panny Marie „Slastí benediktinů“ není díky několikaterým opravám a přemalbám zcela totožná s podobou, jakou měl za života sv. Benedikta z Nursie.

³³² srov. MATHON, Placidus Johannes., *cit. d.*, s. 64.

U příležitosti 1.200 výročí narození sv. Benedikta z Nursie byl rajhradskými benediktiny obrázek Panny Marie „Slastí benediktinů“ vytištěn v Knihtiskárně benediktinů rajhradských v Brně s příslušnou modlitbou (a to hned v 6 světových jazycích) a následně značně ve světě rozšířen.

³³³ srov. SCHIKORA, Rudolf, *cit. d.*, s. 197.

³³⁴ NAVRÁTIL, Jan Sarkander. *Stará Matka Boží a úcta nejblah. Panny Marie ve klášterním chrámu Páně v Rajhradě*. Brno: Benediktinská knihtiskárna, 1882, s. 1.

³³⁵ srov. BUBEN, Milan, *cit. d.*, s. 10.

³³⁶ srov. JAN PAVEL II.. *Apoštolská abortace o Bohu zasvěceném řeholním životem ve světle Kristova vykoupení Redemptionis Dominum* (25. března 1984). In: *Zasvěcený život ve světle reformy II. vatikánského koncilu*. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1997, s. 195 - 216.

*intenzivně prožívané cesty víry, neporovnatelného příkladu první učednice, která šla v Pánových stopách. Je vzorem, jak být znamením a někým, kdo nosí bohatství Jeho mysteria všem lidem; vzorem výjimečné lásky k církvi.*³³⁷

Navíc u žáků sv. Benedikta bývalo dobrým zvykem, že oslavám nejrůznějších mariánských svátků jako např.:

- Narození Panny Marie,
- Zvěstování Panny Marie,
- Neposkvrněného početí Panny Marie,
- Navštívení Panny Marie,
- Očišťování Panny Marie,
- Nanebevzetí Panny Marie,³³⁸

kteří byly mnohdy nadané ze strany papežů možností získání odpustků,³³⁹ předcházelo zachování svatovečerního postu.

Počátky zvláštního projevu úcty k Panně Marii (nelze ale nikterak prokázat, že se jednalo o úctu právě k Panně Marii Slastí benediktinů) mezi „českými“ benediktiny jsou datovány rokem 1321, kdy břevnovský opat Pavel II. Bavor z Nečtin (+ 1332), který z hluboké věčnosti za záchranu před hladem a morem ustanovil, aby v mariánské kapli břevnovského kláštera byla ráno každého dne sloužena votivní mše sv. na úmysl: „*aby nejbлаhoslavenější Panna Maria jednání naše i všech dobrodinců našich šťastně řídila, a přání i povzdechy naše i zakladatelů našich svému nejmilejšímu Synu přednášela, nejvyššímu všeho Tvůrci*“.³⁴⁰ - Tento závazek zvláštní úcty a vděčnosti Králově nebes obnovený za opata Diviše II. (+ 1409) v roce 1404 „*ku zvelebení služeb Božích a ke cti a chvále proslavené Panny Marie*“ převzali a po dlouhá staletí (tj. do roku 1950)

³³⁷ srov. GOGOLA, Jerzy. *Řeholní formace*. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2002, s. 659.

³³⁸ srov. NAVRÁTIL, Jan Sarkander, *cit. d.*, s. 9.

Zvyk zachování svatovečerního postu před Nanebevzetím Panny Marie byl vskutku prastarý, jak o tom svědčí ustanovení svatovečerních postů rajhradským proboštem Caelestinem Arletem OSB (+ 1683) z roku 1676.

³³⁹ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura Ag 57, inv. č. 82 (listina).

Např. papež Benedikt XIV. dne 19. srpna 1749 udělil kajcíníkům pro rozmezí let 1749 - 1756, kteří v den svátku Nanebevzetí Panny Marie navštíví benediktinský chrám sv. apoštolů Petra a Pavla v Rajhradě a tam se vyzpovídají a následně pomodlí plnomocné odpustky a nadto těm, kdo Rajhrad navštíví ve čtyři jiné mariánské svátky určené ordinářem odpustky sedmi let.

³⁴⁰ srov. NAVRÁTIL, Jan Sarkander, *cit. d.*, s. 5 - 7.

skutečně dodržovali také ostatní bratři v tzv. „břevnovských (později břevnovsko - broumovských) fundacích,“³⁴¹ o čemž svědčí např. rozhodnutí rajhradského opata Aloise Josefa Kotyzy OSB z roku 1946 ohledně nového přerozdělení mešních závazků (tj. celebrací mší sv. ke cti Bohorodičky a mší sv. za zakladatele knížete Břetislava a ostatních dobrodinců) mezi všechny členy konventu: „*doufám, že ho přijmete ochotně, protože všichni musíme se o záchranu domu přičinit ... takže ročně připadá na každého 6 týdnů obětovat se ve prospěch domu, protože chceme jistě všichni zůstat pod mateřskou ochranou Bohorodičky a spolu cítíme se zavázáni vděčností ke svým dobrodincům.*“³⁴²

Úcta k samotné Panně Marii Slastí benediktinů se na našem území prokazatelně prosadila až v průběhu 1. poloviny 18. století³⁴³ v souvislosti s obnovou mariánské úcty v Zemích Koruny české,³⁴⁴ kdy byly zbudovány boční oltáře zasvěcené právě Panně Marii Slastí benediktinů nejenom v opatském kostele sv. Vojtěcha v Broumově a v opatském kostele sv. Markéty na Břevnově, ale její obraz nechal broumovsko - břevnovský opat Bennon II. Löbl (Löbel) OSB (+ 1751) umístit také např. v nadstavci oltáře sv. Vavřince na zámku v Kladně.

„*Zobrazení Panny Marie Slastí benediktinů, specifické tím, že Ježíšek v ruce drží křížek, existuje ve všech osmi českých benediktinských kláštorech. V jiných zemích se přitom tento typ zobrazení prakticky neobjevuje.*“³⁴⁵

³⁴¹ srov. NAVRÁTIL, Jan Sarkander, *cit. d.*, s. 9.

K Pobělohorskému obnovení závazku sloužení ranní mše sv. ke cti a chvály Panny Marie došlo v roce 1653 na kapitule Česko-Moravsko-Slezské benediktinské kongregace. - Kongregace obřadů tuto prastarou praxi „českých“ benediktinů vyjma některých dnů a svátků potvrdila svým rozhodnutím ze dne 19. dubna 1749.

³⁴² MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura D n 0026/003, inv. č. 2189, karton č. 246, folio č. 2. - Apel opata Aloise Josefa Kotyzy OSB na členy konventu (zejména P. Vojtěcha Jana Horáka OSB) ohledně řeholně - kněžských povinností ze dne 21. května 1946.

³⁴³ srov. MIKULEC, Jiří. *Náboženský život a barokní zbožnost v českých zemích*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2013, s. 63.

³⁴⁴ srov. BUBEN, Milan, *cit. d.*, s. 107.

„Černí Španělští“ benediktini, kteří se díky rozhodnutí Ferdinanda III. v roce 1636 usadili v Emauzích, namísto kultu Panny Marie Slastí benediktinů šířili v Zemích Koruny české pro změnu kult černé Madony Montserratské „La Moreneta“ - sošky vyřezané sv. evangelistou Lukášem, kterou podle legendy kolem roku 50 ve výklenku „Santa Cova“ na hoře Monserrat měl uschovat samotný sv. apoštol Petr.

³⁴⁵ ZÍTKO, Jáchym Dalimil. *Interpretace řádových a zemských dějin v uměleckých realizacích českých benediktinů v barokní době* (disertační práce). Praha, Filozofická fakulta Karlovy univerzity v Praze, 2011. s. 24.

U benediktinů bývá proto na konci kompletáře zvykem, že bratři mnohde opouštějí chór a v procesí se vydávají k oltáři Panny Marie,³⁴⁶ a obdobně, jak je tomu u kněžského officia, před ní zpívají dle různých nápěvů podle liturgické doby některou z mariánských antifon:

- V adventu a vánoční době (někde až do 2. února) je to **Alma Redemptoris Mater** (česky Životodárná Matko Spasitele).³⁴⁷

Latinský text: „*Alma Redemptoris Mater, quae pervia caeli porta manes, et stella maris, succurre cadenti surgere qui curat, populo: tu quae genuisti, natura mirante, tuum sanctum genitorem, Virgo prius ac posterius, Gabrielis ab ore sumens illud Ave, peccatorum miserere.*“

Starší český text: „*Plodná Spasitele Matko, jež otevřenou nebes Bránou zůstáváš, a hvězdo mořská, přispěj padlému, vstát jenž chce, lidu: ty, jež jsi porodila podivuhodným způsobem svého svatého Tvůrce, Panno před i po porodu, z Gabrielových úst přijavši ono Zdrávas, smiluj se nad hříšníky.*³⁴⁸

Novodobý český text: „*Slavná Spasitele Matko, všem přístupná nebes jasná bráno a hvězdo mořská, přijď na pomoc lidu, protože chce povstat ze svých vin. Vždyť jsi porodila - ať žasne svět celý - svého Tvůrce přesvatého, Panno věrná a neporušená, Gabrielovým Ave s úctou pozdravená, s hříšníky měj slitování.*“

Autorství je připisováno básníku, hudebnímu teoretikovi a skladateli sv. Heřmanovi Chromému z Reichenau OSB (+ 1054 v Reichenau,

---

³⁴⁶ srov. GAZDA, Augustin L. a TEISTER, Jan František. *Průvodce staroslavným benediktinským opatstvím sv. Petra a Pavla v Rajhradě*. 1. vydání. Bohumín: OS Přátel bohumínské historie, 2015, s. 16.

Kaple Panny Marie Rajhradské byla postavena v letech 1748 - 1749 soukromým nákladem P. Huga Ottmanského OSB. - Starobylá milostná socha Panny Marie Rajhradské (údajně již od roku 1270 nacházející se na hlavním oltáři), kterou znesvětili pruští vojáci roku 1742 (nejenom že byla shozena z oltáře, ale navíc s useknutými rukama pohozena do koňského hnoje), do ní byla slavnostně přenesena dne 8. září 1749.

Milostná socha Starobylé Panny Marie Rajhradské byla naposledy (tj. do dnešní podoby, kdy zcela ztratila svůj původní gotický ráz) restaurována řezbářem Ignácem Bergmannem z Rajhradu roku 1881.

³⁴⁷ srov. JANSSENS, Laurent: *Mariánské antifony*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. V. / 1930, č. 11 - 12, s. 280 - 284.

³⁴⁸ tamtéž, s. 280.

Německo),³⁴⁹ který se měl při jejím psaní inspirovat díly sv. biskupů sv. Ireneje z Lyonu (+ 202 v Lyonu, Francie), sv. Epifana ze Salaminy (+ 403 v Salamině, Kypr) a Fulgencia z Ruspe (+ 527/533 v Ruspe, Turecko).³⁵⁰

- V době postní je to **Ave Regina Caelorum** (česky Zdráva buď Královno nebes).³⁵¹

Latinský text: „*Ave, Regina caelorum, Ave, Domina Angelorum: Salve, radix, salve, porta Ex qua mundo lux est orta. Gaude, Virgo gloriosa, Super omnes speciosa, Vale, o valde decora, Et pro nobis Christum exora.*“

Český text: „*Zdráva buď, Královno nebe, zdrávas, andělé slaví tebe, zdrávaj, Máti, zdrávas, bráno, z níž je světu světlo dáno. Plesej, Panno oslavená, nade všechny vyvolená, zdráva buď, lilie čistá, přimlouvej se za nás u Krista.*“

Text pochází s největší pravděpodobností z přelomu 11. a 12. století - její autorství je považované za neznámé.

V břevnovském arcipatství sv. Markéty a sv. Vojtěcha je ale v době postní namísto mariánské antifony Ave Regina Caelorum zařazována vždy část v rámci týdenního cyklu začínajícího vždy ve středu středověké sekvence **Stabat Mater dolorosa** (česky Stála Matka bolu plná) ze svátku Panny Marie sedmiboletné,³⁵² jejíž autorství je dodnes velmi sporné (nejčastěji se uvádí básník Jacopone da Todi OFM (+ 1306 v Collazzone, Itálie)).³⁵³ - Na Břevnově navíc zásluhou arcipata Prokopa Petra Siostrzonka OSB vznikla novodobá tradice zazpívání celé této sekvence na Velký pátek po nešporách, které bývají stále hojněji navštěvované věřícími z tamní farnosti.³⁵⁴

³⁴⁹ Románově o životě sv. Heřmana z Reichenau OSB vypráví kniha ZIESCHE, Maria Calasanz. *Dokonalá svoboda*. Vyd. 3., V KNA 1., upr. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011. 263 s.

³⁵⁰ URL: https://pl.wikipedia.org/wiki/Alma_Redemptoris_Mater (březen 2020)

³⁵¹ srov. JANSSENS, Laurent: *Mariánské antifony*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. VI. / 1931, č. 1 - 2, s. 10 - 12.

³⁵² V nových latinsko - českých kompletářích užívaných v rajhradském benediktinském opatství sv. Petra a Pavla již text sekvence Stabat Mater není uváděn.

³⁵³ URL: https://cs.wikipedia.org/wiki/Stabat_Mater (březen 2020)

³⁵⁴ Osobní vzpomínky P. Prokopa Petra Siostrzonka OSB - arcipata břevnovského (březen 2020).

Latinský text:

*Stabat mater dolorosa
iuxta crucem lacrimosa,
dum pendebat Filius.
Cujus animam gementem,
contristatam et dolentem,
pertransivit gladius.*

*O quam tristis et afflicta
fuit illa benedicta
mater Unigeniti!
Quae maerebat et dolebat
pia mater, cum videbat
Nati poenas inclyti.*

*Quis est horno qui non fleret,
Matrem Christi si videret
in tanto supplicio?
Quis non posset contristari,
Piam matrem contemplari
dolentem cum Filio?*

*Pro peccatis suae genus
vidit lesum in tormentis
et flagellis subditum.
Vidit suum dulcem natum
morientem desolatum,
cum emisit spiritum.*

*Eia, mater, fons amoris,
me sentire vim Doloros
fac, ut tecum lugeam.
Fac ut ardeat cor neum*

Český text:

*Stála Matka bolu plná
vedle kříže uplakaná
na němž visel její syn.
Duši bolem rozzechvělou
hořkým žalem naplněnou
zranil meč až do hlubin.*

*Ó jak smutná, zarmoucená
byla ona požehnaná
Matka Syna Božího!
Plakala, žalem se chvěla
zbožná Matka, když viděla
syna v mukách pníciho.*

*Kdo by se za slzy styděl
kdyby Matku Páně viděl
bolestí tou sklíčenou.
Kdo by mohl meze smutku
vidět Páně svatou Matku
přebolestně zraněnou.*

*Pro zlé činy lidu svého
vidí Krista zmučeného
snášet bolest, hanbu, žal.
Vidí sladkou radost svoji,
kterak v přetěžkém svém boji
ducha Otci odevzdal.*

*Matko Páně, lásky zdroji,
ať zakusím bolest tvoji,
ať s tebou v zármutku dlím.
Dej, ať vroucí láskou vzplanu,*

*in amando Christum Deum,
ut sibi complaceam.*

*Sancta mater, istud agas,
Crucifixi fide plagas
cordi meo valide.
Tui Nati vulnerati,
tam dignati pro me pati
poenas mecum divide.*

*Fac me vere tecum flere,
Crucifixo condolere,
donec ego vixero.
Iuxta cruce tecum stare,
ac me tibi sociare
in planctu desidero.*

*Virgo virginum praeclara,
mihi iam non sis amara;
fac me tecum plangere.
Fac ut portem Christi mortem,
passionis fac me sortem,
et plagas recolere.*

*Fac me plagis vulnerari,
cruce hac inebriari,
et cruore Filii.
Flammis urar ne succensus,
per te, Virgo, sim defensus
in die iudicii.*

*Fac me cruce custodiri,
morte Christi praemuniri,
confoveri gratia.*

*k svému Bohu, Kristu Pánu,
ať se jemu zalíbím.*

*Svatá Matko, rány jeho
v mukách na kříž rozpjatého
vtisknout v srdce moje spěj.
Na bolestech tvého Syna
jimiž smyta moje vina,
prosícímu podíl dej.*

*Dej mi s tebou zbožně lkát,
zmučeného litovat,
v žití každé hodině.
S tebou vedle kříže dlít
s tebou v slzách spojen být
žádám sobě jedině.*

*Panno Panen nejsvětější,
splň mi touhu nejvřelejší,
dej, ať s tebou stále pláči,
dej, ať s Kristem umírat chci,
v jeho mukách účast mám,
rány jeho rozjímám.*

*Zraněn láskou k tvému Synu
k jeho kříži ať se vinu
jeho krví očištěn.
Od věčné záhuby mě ochraň
Svatá Panno, mne se zastaň
v posledního soudu den.*

*Kriste, až můj život zhasne,
na prosby své Matky čistě
dej mi palmu vítěznou.*

*Quando corpus morietur,
fac ut animae donetur,
paradisi gloria. Amen.*

*V prach až tělo rozpadne se
dej, ať duše má se vznese
v rajskou slávu nadhvězdou. Amen*

- V době velikonoční době je to **Regina Coeli** (česky Královno nebes).³⁵⁵

Latinský text: „*Regina caeli, laetare, alleluia. Quia quem meruisti portare, alleluia, Resurrexit, sicut dixit, alleluia. Ora pro nobis Deum, alleluia.*“

Starší český text: „*Královno nebs, raduj se, aleluja; že ten, jenž zasloužila jsi nosit, aleluja, zas vstal z mrtvých, jakož pravil, aleluja: prosíš za nás u Boha, aleluja.*“³⁵⁶

Novodobý český text: „*Vesel se, nebes Královno, aleluja, zaplesej, tvorstva koruno, aleluja. Neb Syn tvůj, jehožs nosila, aleluja, vpravdě vstal, Kristus, tvá chvála, aleluja. Z vítězství jeho raduj se, aleluja, u něho za nás přimluv se, aleluja.*“

Autorství je dle tradice připisováno papeži Řehoři V. (+ 999 v Římě)³⁵⁷ - z rozhodnutí papeže Mikuláše III. (+ 1280 ve Viterbu, Itálie) byla sice včleněna do celořímského officia, ale až papež Benedikt XIV. (+ 1758 ve Vatikánu) ji dekretem z 20. dubna 1742 ustanovil jako antifonu zpívanou výhradně v době velikonoční.³⁵⁸

- Během roku je to **Salve Regina** (česky Zdravas Královno).³⁵⁹

Latinský text: „*Salve Regina, Mater misericordiae, vita, dulcedo et spes nostra, salve. Ad te clamamus exsules filii Hevae Ad te suspiramus gementes et*

³⁵⁵ srov. JANSSENS, Laurent: *Mariánské antifony*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. VI. / 1931, č. 3 - 4, s. 64 - 67.

³⁵⁶ tamtéž, s. 64.

³⁵⁷ Nejstarší zápis této mariánské antifony se s největší pravděpodobností nachází v antifonári baziliky sv. Petra v Římě z roku 1171.

³⁵⁸ URL: <http://www.pch24.pl/regina-caeli--historia-i-tekst-antyfony-odmawianej-w-okresie-paschalnym-zamiast-aniola-panskiiego,50955,i.html#ixzz6ImE06mvS> (březen 2020)

³⁵⁹ srov. JANSSENS, Laurent: *Mariánské antifony*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. V. / 1930, č. 5 - 6, s. 100 - 105.

flentes in hac lacrimarum valle. Eia ergo, advocata nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos converte. Et Jesum, benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exsilium ostende. O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria.“

Český text: „*Zdrávas Královno, Matko milosrdenství, živote, sladkosti a naděje naše, buď zdráva! K tobě voláme, vyhnaní synové Evy, k tobě vzdycháme, lkajíce a plačícce v tomto slzavém údolí. A proto, orodovnice naše, obrať k nám své milosrdné oči a Ježíše, požehnaný plod života svého, nám po tomto putování ukaž, ó milostivá, ó přívětivá, ó přesladká Panno, Maria!*“

Autorství je připisováno básníku, hudebnímu teoretiku a skladateli sv. Heřmanovi Chromému z Reichenau OSB (+ 1054 v Reichenau, Německo), ojediněle ale také zčásti sv. biskupovi Anselmu z Luccy (+ 1086 v Luccy, Itálie).

Nebo **Sub tuum praesidium** (česky Pod ochranu tvou).

Latinský text: „*Sub tuum praesidium confugimus, sancta Dei Genitrix. Nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus, sed a periculis cunctis libera nos semper, Virgo gloriosa et benedicta.*“

Český text: „*Pod ochranu tvou se utíkáme, svatá Boží Rodičko. Neodmítej naše prosby v našich potřebách, ale ode všeho nebezpečí vysvobod' nás vždycky, Panno slavná a požehnaná!*“

Toto je nejstarší dochovaná antifona k Panně Marii jakožto Bohorodičce, která již v polovině 3. století byla prokazatelně součástí vánoční východní koptské liturgie.

V této souvislosti bezesporu stojí za zmínku odlišnost v Belgické kongregaci Zvěstování Panny Marie, do níž mimo jiné patří benediktinské kláštery v Polsku a na Slovensku. Tam jsou výše uvedené mariánské antifony zařazovány již po nešporách, protože po kompletáři bratři zpívají starodávný zpěv **Bogorodzica** (česky

Bohorodička),³⁶⁰ jehož prapůvod by mohl být spíše než z prostředí latinského, jak tvrdí někteří historici jejichž názory uvádí literární historička Maria Janion v knize *Niesamowita Słowiańszczyzna“ fantazmaty literatury* z roku 2006, díky textu vystavěného dle schématu Deisis (tj. Ježíše, kolem něhož po jedné straně se nachází Panna Maria a na straně druhé sv. Jan Křtitel) z prostředí cyrilometodějského³⁶¹ (tj. byzancko - slovanského, neboť schéma Deisis bylo v západním křesťanství rozvíjeno až po tridentském koncilu).³⁶² Jeho rozšíření v Polsku může tudíž souviset s misijní činností sv. biskupa Vojtěcha a jeho benediktinských spolubratří, jak naznačuje literární historik a kritik Józef Antoni Birkenmajer ve své monografii *„Bogurodzica Dziewica. Analiza tekstu, treści i formy“* z roku 1937.

*„Bogurodzica Dziewica,
Bogiem sławiona Maryja!
U Twego Syna Gospodzina,
Matko zwolena Maryja
spuści nam, Kyrie elejson.*

*Twego dzieła Chrzcziciela, Bożycze,
Usłysz głosy, napelní myśli człowiecze,
Słysz modlitwę, jaż nosimy,
A dać raczy, jegoż prosimy:
A na świecie zbożny pobyt,
Po żywocie rajski przebyt, Kyrie elejson.“*

Možná by proto stálo za to, kdyby tento krátký starodávný zpěv našel místo také ve společné denní chórové modlitbě bratří Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha, která má mít, jak uvádí její zakládací listina z roku 1945, mimo jiné unijně - misijní charakter prospívající celému Slovanstvu: *„V Římě ostatně nejsou neznámé význačné rysy z minulosti benediktinů v slovanských zemích, kteří se na více místech zapsali zcela zvláštními zásluhami do dějin slovanské vzdělanosti. Vzpomeňme alespoň*

³⁶⁰ Nejstarší zápis této mariánské písně se s největší pravděpodobností nachází na za zadním přebalu sbírky latinských kázání sepsaných Matějem z Grochowa - kaplanem v Kcyni na Pałukach z roku 1407.

³⁶¹ srov. MAZURKIEWICZ, Roman. *Deesis. Idea wstawiennictwa Bogurodzicy i św. Jana Chrzcziciela w kulturze średniowiecznej*, wyd. 2 popr., Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2002, s. 298. ISBN 83-7052-484-2.

³⁶² URL: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Bogurodzica_\(pie%C5%9B%C5%84\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Bogurodzica_(pie%C5%9B%C5%84)) (březen 2020)

*na sv. Vojtěcha, na jeho styky s východními mnichy v Itálii i na jeho apoštolské cesty na Východ, na spolupracovníky a žáky sv. Vojtěcha, kteří vytvořili církevní organizaci v Polsku a v Uhrách na přelomu X. a XI. století.*³⁶³ - Mohla by to být forma navázání na to, co kláštery Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha spojuje s benediktinskými kláštery v Polsku a na Slovensku: tj. latinská a cyrilometodějská tradice a ukazující okolnímu světu, jak je možné začít dle slov sv. papeže Jana Pavla II. řádně dýchat oběma duchovními plícemi.

---

³⁶³ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura D n 0026/002c, inv. č. 2188, karton č. 246, folio č. 13. - Dopis břevnovského konventuálního převora Anastáze Jana Opaska OSB ze dne 12. února 1946 adresovaný rajhradskému opatovi Aloisi Josefu Kotyzovi OSB.

5.3. Porovnání s officii sousedních benediktinských kongregací

Díky tomu, že české benediktinské officium vzniklo podle polského benediktinského officia, které bylo vydáno tiskem v Tipografii Poliglotta Vaticana ve Vatikánu roku 1985, je rozdíl mezi nimi zcela nepatrný, avšak od německého benediktinského officia, které bylo vydáno tiskem v roce 1981 u St. Ottilien v Německu, se odlišuje zřetelněji a to zejména co do týdenního uspořádání. - Německé benediktinské officium je narozdíl od českého benediktinského officia daleko flexibilnější, protože se dá použít dle zvyklostí daného kláštera jak v jednotýdenním, tak dvoutýdenním nebo dokonce čtyřtýdenním cyklu (podle toho, jaký týdenní cyklus je zvolen, se následně určuje počet žalmů recitovaných v jednotlivých hodinkách dne a příslušná kombinace antifon).

tabulka srovnání českého benediktinského a německého (dvoutýdenního) benediktinského officia

	české benediktinské officium	německé benediktinské officium
pozvání	Pane, otevři mé rty. A začnu tě chválit.	Pane, otevři mé rty. Ať má ústa hlásají tvou chválu. (3x)
	<i>antifona + žalm č. 95 nebo 100 nebo 67 nebo 24</i>	<i>antifona + žalm č. 95 nebo 100 nebo 67 nebo 24</i>
hodinka čety	Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...	Bože, přijď mi na pomoc. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...
	<i>hymnus</i>	<i>hymnus</i>
	<i>3 žalmy s antifonami</i>	<i>3 žalmy s antifonami</i>
	<i>verš</i>	<i>verš</i>
	<i>čtení s responsoriem</i>	<i>čtení s responsoriem</i>
	<i>3 žalmy s antifonami</i>	-
	<i>verš</i>	-
	<i>čtení s responsoriem</i>	<i>čtení s responsoriem</i>
navíc v neděle, slavnosti a svátky	<i>3 kantika s antifonou</i>	<i>3 kantika s antifonou</i>
	<i>verš</i>	-
	-	<i>chvalo zpěv Bože, tebe chválíme</i>

		...
	<i>evangelium</i>	<i>evangelium</i>
	<i>chvalozpěv Tobě náleží chvála ... (ve svátky)</i> <i>chvalozpěv Bože, tebe chválíme ... (v neděle a o slavnostech)</i>	<i>chvalozpěv Tobě náleží chvála ...</i>
	<i>závěrečná modlitba s výzvou modleme se a delším zakončením</i>	<i>závěrečná modlitba s výzvou modleme se a delším zakončením</i>
ranní chvály	Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...	Bože, přijď mi na pomoc. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...
	<i>hymnus</i>	<i>hymnus</i>
	<i>dva žalmy, kantikum a žalm s antifonami</i>	<i>dva žalmy, kantikum a žalm s antifonami</i>
	<i>krátké čtení s responsoriem</i>	<i>krátké čtení s responsoriem</i>
	<i>Zachariášovo kantikum</i>	<i>Zachariášovo kantikum</i>
	<i>prosby</i>	<i>prosby</i>
	Pane, smiluj se. Kriste, smiluj se. Pane, smiluj se.	Pane, smiluj se. Kriste, smiluj se. Pane, smiluj se.
	Otče náš, ...	Otče náš, ...
	<i>závěrečná modlitba bez výzvy modleme se s delším zakončením</i>	<i>závěrečná modlitba bez výzvy modleme se s delším zakončením</i>
modlitba během dne	Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...	Bože, přijď mi na pomoc. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...
	<i>hymnus</i>	<i>hymnus</i>
	<i>3 žalmy s antifonou</i>	<i>4 až 6 žalmů s antifonami</i>
	<i>krátké čtení s veršem</i>	<i>krátké čtení s veršem</i>
	<i>závěrečná modlitba s výzvou modleme se a kratším zakončením</i>	<i>závěrečná modlitba s výzvou modleme se a kratším zakončením</i>
modlitba za zemřelé	<i>žalm č. 130</i>	-
	<i>3 verše</i>	-
	<i>závěrečná modlitba s výzvou modleme se a kratším zakončením</i>	-
nešpory	Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...	Bože, přijď mi na pomoc. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...

	<i>hymnus</i>	<i>hymnus</i>
	<i>tři žalmy a kantikum s antifonami</i>	<i>tři žalmy a kantikum s antifonami</i>
	<i>krátké čtení s responsoriem</i>	<i>krátké čtení s responsoriem</i>
	<i>kantikum Panny Marie</i>	<i>kantikum Panny Marie</i>
	<i>prosby</i>	<i>prosby</i>
	Pane, smiluj se. Kriste, smiluj se. Pane, smiluj se.	Pane, smiluj se. Kriste, smiluj se. Pane, smiluj se.
	Otče náš, ...	Otče náš, ...
	<i>závěrečná modlitba bez výzvy modleme se s delším zakončením</i>	<i>závěrečná modlitba bez výzvy modleme se s delším zakončením</i>
kompletář	Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...	Bože, přijď mi na pomoc. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...
	<i>zpytování svědomí</i>	<i>zpytování svědomí</i>
	<i>hymnus</i>	<i>hymnus</i>
	<i>antifona Asperge me ... s části žalmu č. 50 (v době velikonoční Vidi Aquam ... s části žalmu č. 117)</i>	-
	<i>1 nebo 2 žalmy</i>	<i>1 až 3 žalmy</i>
	<i>krátké čtení s responsoriem</i>	<i>krátké čtení s responsoriem</i>
	<i>Simeonovo kantikum</i>	<i>Simeonovo kantikum (pouze o slavnostech)</i>
	<i>závěrečná modlitba s výzvou modleme se a kratším zakončením</i>	<i>závěrečná modlitba s výzvou modleme se a kratším zakončením</i>
	<i>mariánská antifona</i>	<i>mariánská antifona</i>

Na samotný závěr ranních chval, modlitby během dne a nešpor se v českém benediktinském officiu navíc přidává vzpomínka na všechny nepřítomné spolubratry: „*Divinum auxilium maneat semper nobiscum. Et cum fratribus nostris absentibus.*“, které má své zakotvení v ustanovení Řehole.³⁶⁴

³⁶⁴ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 159 (kapitola č. 67, verš č. 2).

5.4. Vývoj officia

Oproti benediktinským officiiům sousední Belgické, Rakouské a Bavorské benediktinské kongregace vzniklo officium Slovanské benediktinské kongregace nepoměrně z nutnosti akutní potřeby rychle (téměř přes noc) a již v době jeho vzniku bylo proto zřejmé, že jej bude zapotřebí, podle toho, jak se vlastně osvědčí, více či méně revidovat - tj. po všech stránkách opravit popřípadě také upravit a doplnit.

Pokoncilní české benediktinské officium bylo vnímáno jako pouhé provizorium, které by mělo být jak po stránce jazykové tak i obsahové postupně a s patřičnou rozvahou upravováno a zdokonalováno. - K tomu ale stále nedošlo, protože se zatím nenašel mezi bratry nikdo, kdo by byl nejenom schopen, ale i zároveň ochoten se tomuto nesnadnému úkolu v celé jeho šíři dlouhodobě a systematicky věnovat.

Určitou nadějí na změnu byla iniciativa s. Jany Mlady Heiserové z Bílé Hory, která začala postupně vytvářet nové texty českého benediktinského officia. - Jejím odchodem v roce 2009 z řádu ale práce na započatém díle ustaly.

Z tohoto důvodu jednotlivé texty českého benediktinského officia, které se dle potřeby jen kopírují a při tom nikterak neopravují, doposud obsahují množství běžných nezáměrných překlepů a chyb, které si může každý bratr lehce opravit sám, pakliže mu znesnadňují čtení textu, ale lze v nich narazit mnohdy i na texty neúplné (např. v postním a velikonočním žaltáři v pátečních ranních chválách prvního týdne chybí téměř polovina žalmu č. 115), jejichž oprava již závisí na vzájemné dohodě a zároveň shodě, aby všichni bratři měli k dispozici stejný (respektive celý) text.

Zároveň tím, že české benediktinské officium bylo vytvořeno primárně pro potřeby Benediktinského arcidiákonství sv. Markéty a sv. Vojtěcha na Břevnově není vždy plně použitelné např. v Benediktinském opatství sv. Petra a Pavla v Rajhradě, kde bylo zavedeno od 1. července 1997,³⁶⁵ kdy byl tamním převorem - administrátorem

---

³⁶⁵ Osobní vzpomínky P. Augustina Ladislava Gazdy OSB - převora - administrátora rajhradského (leden - květen 2018).

jmenován P. Augustin Ladislav Gazda OSB.³⁶⁶ Tato určitá dílčí dyskompatibilita se projevila v officiu např. v:

- připomínce posvěcení kláštera a klášterního kostela, které je na Břevnově slaveno 9. října, ale v Rajhradě až 26. listopadu,
- připomínce výročí posvěcení katedrály, na jejímž území se daný klášter nalézá - na Břevnově to je 12. května, kdežto v Rajhradě až 21. května,
- způsobu připomínky sv. Markéty (17. července), která by v Rajhradě narozdíl od Břevnova neměla být slavena formou slavnosti patrocinia opatského chrámu, ale také určitých českých a moravských národních světců (např. sv. Gorazda a druhů, sv. Jana Nepomuckého, sv. Jana Sarkandra, sv. Ludmily, sv. Prokopa, aj.),
- připomínkou světců (např. bl. Bedřicha Bachsteina OFM a druhů), kteří jsou připomínání pouze v pražské arcidiecézi a absence světců připomínaných v brněnské diecézi (např. bl. Marie Restituty Kafkové SFCC nebo sv. Konstatina a Primitiva³⁶⁷),

a proto zejména zásluhou fr. Jakuba Maria Jiřího Pohla OSB se svolením převora - administrátora P. Augustina Ladislava Gazdy OSB došlo k dílčím opravám a doplněním zejména společných textů o svatých, čímž se české benediktinské officium používané na Břevnově a Rajhradě začalo od sebe odlišovat, což, jak tvrdí arcioopat Prokop Petr

---

³⁶⁶ České benediktinské officium jako jediné z česky mluvících doposud nepřevzalo Benediktinské opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích. - Tamní bratři pro společnou modlitbu převážně používají kněžské officium.

³⁶⁷ URL: <https://www.novinky.cz/vase-zpravy/clanek/pozapomenutym-brnenskym-patronem-je-i-svaty-primitiv-40184796> (duben 2021) a URL: <https://zpravy.proglas.cz/udalosti/ostatky-patronu-brna-byly-ulozeny-do-bocnich-oltaru-jezuitskeho-kostela/> (duben 2021)

V oficiálním římském martyrologiu sice svátek sv. Konstantina a Primitiva - veřejně Msgre Františkem kardinálem z Ditrichštejna roku 1736 prohlášených za patrony města Brna, ale jejich svátek je slaven 27. listopadu.

Ostatky sv. Konstantina byly vyzvednuty z Hermétových katakomb v Římě v roce 1632, kdežto ostatky sv. Primitiva až o 4 roky později (tj. v roce 1636) z Kalixtových katakomb. - I přesto, že ostatky sv. Primitiva byly původně přechovávány v poutní mariánské kapli vystavěné roku 1630 hraběnkou Alžbětou Bergrovou z Bergu v Brně - Líšni, dnes jsou ostatky těchto dvou mučedníků z přelomu 3. a 4. století dlouhodobě společně uloženy v jezuitském kostele Nanebevzetí Panny Marie v Brně (jejich část odebrána dne 20. září 1929 se nachází také v opatském chrámě sv. Petra a Pavla v Rajhradě).

Siostrzonek OSB, je dle *Řehole* i Stanov Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha zcela legitimní, a dokonce i žádoucí.³⁶⁸

Při těchto úpravách zároveň došlo k částečné aktualizaci vlastních textů pro svátky svatých a to:

- U svatých, jejichž památky jsou slaveny v měsících květnu, červenci, září a listopadu - právě pro svátky svatých v těchto měsících totiž vytvořil fr. Jakub Maria Jiří Pohl OSB nové přepracované vydání.³⁶⁹

Tyto aktualizované texty je ale již nyní z důvodu neustálých úprav Martyrologium Romanum nutné opětovně aktualizovat - např. díky rozhodnutí papeže Františka byly do Martyrologium Romanum přidány pro celou církev závazné tři nové svátky učitelů církve sv. Řehoře z Nareku (27. února), sv. Jana z Ávily (10. května) a sv. Hildegardy z Bringenu OSB přezdívané Sybila Rýnská (17. září),³⁷⁰ které ale nejsou v českém benediktinském officiu zařazeny, a dále svátek sv. Marty (29. července) rozšířený z důvodu důležitého evangelijního svědectví o její sourozence Marii a Lazara³⁷¹

- U svatých řádových patronů jednotlivých bratří, jejichž připomínka nebyla součástí officia - mezi světcí připomínanými v měsíci září se tak nově zásluhou fr. Františka Jana Teistera OSB objevil sv. Heřman Chromý z Reichenau OSB

---

³⁶⁸ Osobní vzpomínky P. Prokopa Petra Siostrzonka OSB - arcipata břevnovského (březen 2020).

³⁶⁹ Oproti původním textům jsou nové přepracované vydání psány větší velikostí písma z důvodu prosby starších bratří, jejichž zrak již začal s přibývajícím věkem ochabovat, na lepší čitelnost.

³⁷⁰ srov. ČIŽINSKÁ, Helena. *Praha a české země v kontextu Beuronské umělecké školy*. In: Stoletá Praha roč. XIII / 2017, č. 1 s. 62 - 64.

Sv. Hildegarda z Bingenu se těšila velké úctě sester benediktinek od sv. Gabriela v Praze - Smíchově, které se v roce 1904 podílely na znovu obsazení 15 sestrami vedené převorkou Regintrudis Josephine Sauter OSB (neteří emauzského opata Benedikta Romana Sautera OSB) obnoveného kláštera sv. Hildegardy v Eibingen při jejím hrobu, což lze doložit např. výkladem záměru fr. Desideria Petera Lenze z Hohenzolernu OSB, který v zástupu benediktinských světic vyobrazených v lodi klášterního kostela Zvěstování Panny Marie v Praze - Smíchově na jednu stranu nechal mezi lety 1895 - 1897 zachytit sv. Adelgundis (patronku první abatyše Adelgundis Berlinghof OSB), které archanděl Gabriel prikazuje modlit se a pracovat spolu s ostatními sestrami na tomto místě, a na protější stěně sv. Hildegardu z Bingenu s archandělem Michaelem, který naopak ukazuje oživit přítomností zdejších sester ještě i jiné místo (tj. znovu obsazení znovu obnoveného kláštera v Eibingen).

³⁷¹ srov. (tez) *Nové svátky v církevním kalendáři*. In: Katolický týdeník roč. XXXII / 2021, č. 7, s. 1.

(24. září)³⁷² a v měsíci listopadu sv. Otmar OSB (16. listopadu)³⁷³ namísto sv. Gertrudy z Helfty.³⁷⁴

Součástí těchto úprav ale již nejsou notové zápisy, kterými texty českého benediktinského officia začal opatřovat fr. Norbert Martin Brousil OSB, avšak tento pmysl nikdy zcela nedokončil. - Důvodem k upuštění od těchto notových zápisů nebyla jenom skutečnost, že po odchodu fr. Norberta z řádu se nenašel mezi bratry nikdo, kdo by byl nejenom schopen ale i zároveň v jím započatém díle pokračovat, ale i dlouhodobá absence bratra - kantora v rajhradské komunitě.

Nejnovějším dílčím počinem ve vývoji textů českého benediktinského officia je vytvoření nového latinsko - českého kompletáře, který má napomoci bratřím, kteří latinu neumí, a tudíž ji nerozumí, k lepšímu porozumění, co se vlastně v latině společně v chóru modlí.

---

³⁷² Sv. Heřman Chromý z Reichenau se narodil 18. července 1013 v Saulgau (spolková země Bádensko - Wüttembersko). Záhy poté, co ochrnl (byl upoután na vozík), rozhodl jeho otec hrabě Wolfradt z Althausenu, že bude poslán do ostrovního benediktinského opatství Reichenau v Bodamském jezeře (bylo mu 7 let).

Stal se uznávaným znalcem mnoha vědních oborů (např. matematiky, astronomie, mechaniky, ... , historie, ale také hudební teorie a kompozice). - K jeho nejznámějším dílům patří Chronicon - analistické podání světových dějin od Kristova narození do roku 1054, v jehož vedení pokračoval jeho spolubratr a žák Bertold z Reichenau.

Zemřel 24. září 1054 v Rechenau, ale pohřben byl v Althausenu. - Jeho svatost potvrdil bl. papež Pius IX. roku 1863.

³⁷³ Sv. Otmar se narodil kolem roku 690 někde v okolí Sankt Gallen (Švýcarsko).

Již jako kněz převzal roku 719 vedení mnichů žijících v poustevnách nacházejících se v blízkosti hrobu sv. Havla v Sankt Gallen. - V areálu kláštera Sankt Gallen řídícího se Řeholí sv. Benedikta, který později vystavěl na pozemcích franckého majordoma Karla Martela, nechal díky charitativnímu rozměru své činnosti vybudovat také ubytovnu pro potřebné, nemocnici pro nemocné a hospic pro nevléčitelně nemocné zejména malomocné, což bylo v té době vskutku průkopnické.

Roku 759 byl zajat a na základě křivého obvinění z cizoložství a nemravností odsouzen. Původní rozsudek k trestu smrti hladem v královském paláci Bodman na břehu Überlingesse poblíž Ludwigshaven byl změněn na uvěznění na ostrově Werd u Eschenz v Stein am Rhein, kde opat Otmar ještě téhož roku 16. listopadu v osamocení umírá. Po deseti letech byly jeho tělesné ostatky, které nevykazovaly žádné známky rozkladu, tajně převezeny z ostrova Werd do kláštera Sankt Gallen, kde od roku 867 spočívají v klášterním kostele sv. Havla a sv. Otmara.

První opat kláštera v Sankt Gallen - Otmar byl svatořečen roku 864 kostnickým biskupem Constancem Solomovou.

³⁷⁴ Zejména při vytváření textů k připomínce sv. Heřmana z Reichenau, o jehož životě se nezachovala žádná legenda v pravém slova smyslu, se ukázalo jako problém vyhledání vhodného čtení, které by následovalo po II. nokturu. - Nakonec byl po dlouhém zvažování zvolen pro české benediktinské officium ne zcela typický úryvek z historického románu: *Dokonalá svoboda* od s. Marie Calasanz Ziescheové SND.

5.4.1. Modlitba officia ve mši sv.

Pokud se ve zvláštních případech vyskytne v jakémkoli klášteře Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha potřeba těsnějšího spojení některé z částí mnišského officia se slavením mše sv., je možné tak učinit na základě souhlasu Posvátné kongregace pro svátosti čj. 3263/70 ze dne 23. prosince 1970 vydaného celé Benediktinské konfederaci na základě dřívější žádosti opata primase Remberta Georga Weaklanda OSB³⁷⁵ pod podmínkou dodržení ustanovení č. 93 - 99 obsažených ve *Všeobecných pokynech k denní modlitbě církve*,³⁷⁶ tj. se slavením mše sv. je tedy možné spojovat dvěma způsoby ranní chvály, modlitbu uprostřed dne nebo nešpory, pakliže mše sv. i daná část mnišského officia bude z téhož officia.

a) Jakoby daná část mnišského officia byla přede mší sv. (tento způsob ale lze použít pro spojení mše sv. se všemi částmi mnišského officia):

- vstupní zpěv může být nahrazen hymnem,
- znamení kříže a pozdrav
  - ve všední dny může být úvodní znamení kříže a pozdrav nahrazen úvodem z officia: „*Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...*“;
- žalmy se svými antifonami
  - vynechává se úkon kajícího a podle vhodnosti i „*Pane smiluj se. ...*“;
- Sláva na výsostech Bohu (pokud se říká),
- vstupní modlitba,
- bohoslužba slova
  - ve všedních dnech při ranní mši sv. se mohou místo obvyklých přímluv říkat ranní prosby z chval,
- bohoslužba oběti,
- svaté přijímání,

---

³⁷⁵ Akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973) nalézající se v Benediktinském opatství Beuron (nezpracováno).

Dopis opata primase Remberta Georga Weaklanda OSB ze dne 25. ledna 1969 adresovaný všem opatům a převorům Benediktinské konfederace.

³⁷⁶ tamtéž

Všeobecné pokyny pro konání mnišského officia (Acta z Kongresu opatů Benediktinské konfederace, 1973).

- po přijímání: Simeonovo nebo Mariino kantikum (pokud se jedná o ranní chvály nebo nešpory) s příslušnou antifonou,
- modlitba po přijímání,
- požehnání a propuštění.

b) Jakoby daná část mnišského officia byla po mši sv. (tento způsob ale nelze použít pro spojení mše sv. s ranními chválami):

- znamení kříže a pozdrav
  - ve všední dny může být úvodní znamení kříže a pozdrav nahrazen úvodem z officia: „*Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat. Sláva Otci, ...*“
- bohoslužba slova,
- bohoslužba oběti,
- svaté přijímání,
- modlitba po přijímání,
- žalmy se svými antifonami,
- kantikum Panny Marie (pokud se jedná o nešpory) s příslušnou antifonou,
- závěrečná modlitba z hodinky,
- požehnání a propuštění lidu.

Možnost spojování některých částí mnišského officia (zejména ranních chval) se slavením mše sv. je ve Slovanské kongregaci sv. Vojtěcha praktikována pouze v Benediktinském arcidiákonství sv. Markéty a sv. Vojtěcha na Břevnově a v Benediktinském opatství sv. Petra a Pavla v Rajhradě.

6. Officium laických oblátů Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha

Ačkoli se v *Řeholi* nikde nenachází zmínka o životě lidí zůstávajících ve světě podle *Řehole* v podobě, jak jej známé zejména ale nejenom u následovníků např. sv. Dominika a sv. Františka z Assisi, můžeme přesto v životě sv. Benedikta z Nursie najít několik náznaků, jak by tito jeho obdivovatelé a následovníci mohli žít benediktinský ideál (tj. co možná nejlépe sloužili Bohu): „*Lidé, kteří chtěli alespoň duchem následovat a zachovávat ctnosti, k nimž se narozdíl od bratří nemohli zavázat řeholními sliby, navštěvovali čas od času Monte Cassino, aby tam z úst sv. Benedikta čerpali poučení, potěchu a povzbuzení k následování svatého života a zachování ctností.*“³⁷⁷

Prvním „oblátem“ se stal římský patricij Tertulla - otce sv. Placida,³⁷⁸ o němž opat Tosti podal následující svědectví: „*Tertullus po jedné své návštěvě Monte Cassina prohlásil, že se považuje býti bratem následovníků sv. Benedikta, kterými byl přijat do podílení se na všech duchovních dobrých skutcích v benediktinském řádu konaných.*“³⁷⁹

Ve Stanovách Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha je uvedeno: „*Každý klášter může po schválení kapitulou vytvořit skupinu světských oblátů.*“³⁸⁰

Jediný český klášter Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha, který po roce 1990 má své laické obláty, kteří touží ve svém životě spojovat svou veškerou každodenní práci s modlitbou, je Benediktinské opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích, jehož „nelegální“ počátky (ustanovení) se odvozují od dohody uzavřené mezi převorem - administrátorem tehdy exilové emauzské komunity P. Cyrilem Františkem Rostislavem Stavělem OSB s nově do emauzské komunity přijatým P. Marianem Janem Nep. Klenerem OSB (prof. 23. července 1983) působícím

---

³⁷⁷ NEUŽIL, Prokop. *Svatý Benedikt, učitel, apoštol a vůdce*. Chicago: Tiskárna Českých Benediktinů, 1932, s. 159.

³⁷⁸ Tertulla byl na základě svého přání pohřben v označeném hrobě na Monte Cassinu před vchodem do refektáře, aby bratři vcházejíce denně dvakrát do refektáře na něj byli „nuceni“ dvakrát denně vzpomenout v modlitbě.

³⁷⁹ NEUŽIL, Prokop, *cit. d.*, s. 159.

³⁸⁰ srov. *Stanovy Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha* z roku 2020, s. 24.

v Praze - Strašnicích někdy počátkem 80. let 20. století.³⁸¹ - Toto společenství oblátů se řídí svými vlastními stanovami³⁸² vycházející z nikoli závratně rozsáhlých všeobecných Stanov pro obláty svatého Otce Benedikta žijící ve světě, které dle Stanov Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha schvaluje kapitula daného kláštera.

Dle všeobecných Stanov pro obláty svatého Otce Benedikta žijící ve světě potvrzených v roce 1904 sv. papežem Piem X. na základě žádosti prvního opata primase benediktinské konfederace - P. Hildebranda de Hemptine OSB (+ 13. srpna 1913) z Beuron, které vznikaly na přelomu 19. a 20. století v Benediktinském opatství sv. Prokopa v Lisle u Chicaga, se oblátům ohledně modlitby officia klade na srdce, aby „*věrně i důstojně plnili celé své officium (tj. buď celé benediktinské officium nebo malé mariánské officium) neboť takto mohou - jménem církve - nejlépe děkovat za přijatá dobrodiní a zároveň prosit o nová*“ přičemž „*mají podle možností být přítomni chórové modlitbě mnichů nebo se alespoň v duchu k ní, když je jim v osobní účasti z jakékoli příčiny bráněno, duchovně připojit*“ a zavádí tento konkrétní závazek: „*kdo se nebude modlit celé benediktinské officium nebo malé mariánské officium ať se pomodlí, není-li přítomen alespoň na jedné hodině officia chórové modlitby mnichů, buď pět desáteků růžence nebo tzv. malé oblání officium*“ k čemuž je připojen dodatek v duchu Řehole svatého Otce Benedikta: „*Duchovní vůdce oblátů může však z rozumných důvodů tyto modlitby zaměnit za jiné.*“ - Tato ustanovení týkající se účasti oblátů na mnišském officiu zůstávají neměnná i dnes až na to, že malé mariánské officium³⁸³ bylo v pokoncilní

---

³⁸¹ srov. HOLZOVÁ, Helena: *Historie oblátů v Emauzích ve 20. století*. In: Mane nobiscum Domine - List oblátům sv. Benedikta z roku roč. 3 / 2003, č. 1 (7), s. 15.

Na strašnické faře se tímto způsobem postupně vytvořila skupinka asi 25 emauzských laických oblátů, pro které P. Marian Jan Nep. Klener OSB samizdatově vydal *Řeholi a Stanovy oblátů svatého Benedikta*.

³⁸² srov. NEUŽIL, Prokop, *cit. d.*, s. 160.

První oficiální stanovy oblátů přináležejících k jednotlivým benediktinským klášterům na základě prosby affligemského opata Gottharda Heigla OSB (+ 18. prosince 1912) schválil až papež Lev XIII. roku 1884.

³⁸³ srov. URL: https://cs.wikipedia.org/wiki/Mari%C3%A1nsk%C3%A9_hodinky (říjen 2021)

Malé mariánské officium respektive Malé hodinky k Panně Marii vzniklo jako doplněk či náhrada denní modlitby církve pro laické obláty v 8. století z iniciativy italských benediktinů. - Je strukturováno na sedm denních částí (matutinum, laudy, primu, tercii, sextu, nonu, nešpory a kompletář) po vzoru denní modlitby církve, ale od denní modlitby církve se zásadně liší menším rozsahem a minimálním (či vůbec žádným) množstvím proměnlivých částí.

Každá hodinka malého mariánského officia začínala modlitbou Zdrávas Maria a Sláva Otcí, následoval hymnus, několik žalmů, biblické čtení a modlitba (po nešporách se navíc přidával hymnus Ave Maris Stella česky Zdrávas, hvězdo mořská) - hymny a biblické čtení přitom byly zaměřeny na osobu Panny Marie.

době ³⁸⁴ nahrazeno upraveným, zjednodušeným a notně zkráceným tzv. laickým breviářem primárně určeným a doporučeným laikům a laickým oblátům.

Za doby „nelegální“ existence emauzských laických oblátů se dochovalo officium emauzských laických oblátů sestavené oblátkou Placidou Lenkou Neupauerovou podle předkoncilního officia emauzských laických bratří, které je taktéž prezentováno na webových stránkách emauzských oblátů.³⁸⁵

Bože, pospěš mi na pomoc. Slyš naše volání.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému, jako byla na počátku, i nyní i vždycky a na věky věků. Amen (Aleluja)

Žalm 117 (116)

Chvalte Hospodina, všichni lidé

(Pohané velebí Boha za jeho milosrdenství - Řím 15,9)

Chvalte Hospodina, všichni lidé, *

oslavujte ho všechny národy!

Neboť mocně vládne nad námi jeho milosrdenství *

a Hospodinova věrnost trvá na věky.

Sláva Otci i Synu *

i Duchu svatému, jako byla na počátku i nyní i vždycky *

a na věky věků. Amen.

Modleme se: Bože, vzbud' ve své Církvi ducha, jemuž sloužil náš svatý Otec Benedikt, abychom tímto duchem naplnění učili se milovat, co on miloval a uváděli ve skutek to, čemu učil. O to prosíme skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Dobrořečme Pánu.

---

³⁸⁴ srov. *Statuty Oblatów świeckich Opactwa Świętych Apostolów Piotra i Pawła w Tyńcu*. Kraków 2009, s. 7.

Změna všeobecných Stanov pro obláty svatého Otce Benedikta žijící ve světě v duchu II. vatikánského koncilu byla provedena na základě doporučení Kongregace pro řeholníky a sekulární instituty (blíže viz doporučení čj. 6769/74 z roku 1974 sekretáře Kongregace pro řeholníky a sekulární instituty - titulárního arcibiskupa Msgre Paula Augustina Mayera SOB adresovaná opatu Benediktinského opatství sv. Jana Evangelisty v Parmě, která mají zároveň charakter doporučení pro benediktinské obláty na celém světě).

³⁸⁵ URL: <http://www.emauzy.cz/PDF/officium.pdf> (září 2021)

Bohu díky.

A duše všech věrných zemřelých ať pro milosrdenství Boží odpočívají v pokoji. Amen.

I přesto, že toto officium již bezpochyby pozbylo legitimnost, někteří emauzští obláti se jej modlí dodnes.

O vhodnosti a prospěšnosti modlitby benediktinského officia laickými obláty již pojednával několika dílný článek „Breviř v rukou laiků“ psaný středoškolským pedagogem, sbormistrem a varhaníkem Josefem Janem Nep. Zástěrou (+ 19. ledna 1966) pod pseudonymem Josef Klement z Kralup nad Vltavou³⁸⁶ formou dialogové rozmluvy dvou přátel v časopise Pax s podtitulem časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta z let 1938 a 1939:

A: Četl jsem nedávno, že se chystá český překlad Římského breviře kněžského. Co si to vzpomněli?

B: Nediv se, doháníme katolický svět západní. [...] Překlad Římského breviře se stává nejen rozumným, ale i naléhavým. Tato liturgická kniha by se totiž měla dostat do rukou každého uvědomělého a vzdělaného katolíka.

A: Snad si nemyslíš, že by breviř byl určen věřícím?

B: Církev nerozlišuje lidských duší. Třeba užívá kněz misálu a breviře ve svém kněžském úřadu z povinnosti, užívá jich také jako zástupce křesťanské obce před oltářem Páně. Proč by je věřící neměli znáti?

A: O misálu bych to uznal. Breviř se však modlívají kněží v soukromí.

B: [...] Od dob Pia X. je svatý příkazem, aby věřící laikové byli knězi co nejbližší, srdcem i rozumem. Je v tom štěstí jedněch a spása druhých. [...] Je nutné, aby postupně opravdový katolík poznal a s prospěchem užíval breviře, v dokonalém a úplném překladu.

A: Stačily by vhodné ukázky z něho? Jsou roztroušeny v různých modlitebních knihách. Přece nebudeme používat breviře za modlitební knihu? Do kostela ke mši sv. stačí misálek a doma má každý svoje knížky k rozjímání a náboženskému vzdělání. Co se modlí kněží, nehodí se pro nás.

---

³⁸⁶ srov. ČERNUŠÁK, Gracian, ed., ŠTĚDRONĚ, Bohumír, ed. a NOVÁČEK, Zdenko, ed. *Československý hudební slovník osob a institucí. Sv. 2, M-Ž. 1. vyd. Praha: Státní hudební vydavatelství, 1965, s. 970.*

B: *Jsi na omylu. Není dvoji zbožnost, kněz i věřící i při různých úkolech a povinnostech společný a jediný mají cíl: putovati, co dím, co nejrychleji vytrhnouti se ze své těžké pozemské mdloby a pevně se přimknouti k Bohu. Proto oba steně se musí modlit.*

A: *To chápu, ale nevím, proč by bylo k tomu potřebí breviře. [...]*

B: *Jen Ti připomenu, že Římský breviř je vzácná kniha křesťanské modlitby, pravé křesťanské tradice a kniha vzácné křesťanské moudrosti. Je to sborník radostného a poctivého křesťanského života. Doplnujíc miál, měla by báti knohou křesťanských rodin katolických. [...]*

A: *Divím se ti, že si přeješ, aby se překlad breviře rozšířil mezi věřícími laiky. Snad jen vzdělance?*

B: *Duch Boží vane, kam chce, a proto otvírá zavřené oči pro věci tajemné i duším prostým bez vyššího vzdělání. Kdo dobře užívá misálku a chápe jeho cesty k dokonalosti křesťanské, záhy oblíbí si i modlitbu breviře.³⁸⁷*

A: *Nezdá se ti však, že se to přece jen hodí kněžím; laiky by pravidelná modlitba breviře zdržovala a zaneprazdňovala?*

B: *Co je kněžím svatou a vznešenou povinností, mohlo by býti nám k užitku většímu, než si myslíte. Toneme přece v ustavičném nepokoji; pro tisíce drobných zájmů, lakadel, rozptýlení a vymžeností nedovedeme se soustřediti, nabrati dechu k pracím trvalé ceny. Přebíháme, odbíháme, nedržíme se linie vzhůru. Tak nám katolíkům kromě nedělní mše sv. jako závazné povinnosti zůstala v matném dohledu všedních dní jen modlitba ranní a večerní jako pojem každodenní modlitby.*

A: *A ty tedy myslíš, že je třeba modliti se za dne i jindy?*

B: *Jestliže velká část našich bratří a sester zapomínají na obě důležité modlitby na okrajích dne, jsme povinni z bliženské lásky svou modlitbu zesílit, zmnožiti. - Nezapomeň, že ve středověku na úsvitě křesťanské civilizace evropské průkopníky byli mužové modlitby a práce, benediktini. Nuže, ti tiskli společné křesťanské modlitbě nejen vzletnou krásu, ale i moudrou kázeň. [...]³⁸⁸*

---

³⁸⁷ KLEMENT, Josef. *Breviř v rukou laiků*. In: Pax - časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta roč. XIII. / 1938, č. 7, s. 157 - 158.

³⁸⁸ tamtéž, s. 163.

I přesto, že svého času byla snaha o zavedení pravidelných setkávání emauzských laických oblátů a bratří na zpívané modlitbě nešpor, jejichž vedení (v latině) se ujal fr. Jeroným Kučera OSB, emauzští laičtí obláti v současné době na modlitbu nešpor do emauzského opatství nedocházejí. Taktéž přání P. Radima Jana Valíka OSB, který dlouhodobě pobývá v Emauzích, o zavedení společné modlitby nešpor emauzských oblátů - kněží s emauzskými bratřími alespoň jednou v měsíci se stále nedaří naplnit.

Zajímavou iniciativou, do níž se emauzští obláti aktivně zapojili a i nadále zapojují, je pokus o obnovu na přelomu 19. a 20. století opětovně velmi rozšířených a populárních původně středověkých liturgických her.³⁸⁹

V současné době (vždy odpoledne o 16 h v neděli Křtu Páně) se u „beuronských“ jesliček v opatském emauzském chrámě³⁹⁰ zásluhou Marty Borzové zpívá původní chorální emauzská liturgická hra vánoční: „*Ludus liturgicus in Natalitiis Domini*“ sestavená někdy na počátku 20. století (nejpozději však roku 1910, kdy ji shlédl Paul Claudel)³⁹¹ opatem Albanem Jakubem Schachleiterem OSB (+ 20. června 1937) z hymnů a antifon adventních a vánočních officíí s cílem převedení a okomentování biblických dějů a myšlenek souvisejících s narozením Páně. „*Objevili jsme tak nejen krásu této hry, ale především smysl a krásu liturgie, která zůstává naším největším darem.*“³⁹² - První novodobé provedení této zkrácené verze vánoční liturgické hry se uskutečnilo v roce 2004. „*Podobně jako tenkrát vytryskla i námi znovu uvedená liturgická hra*

---

³⁸⁹ srov. VOZKOVÁ, Jana: *Liturgické hry*. In: Harmonie - klasická hudba, jazz a world music. Praha: Muzikus, roč. 10 / 2002, č. 8, s. 18 - 20. ISSN 1210-8081.

Termín liturgická hra byl zaveden až muzikology v 19. století. Původně byly označovány jako ordo (řádů, officium (služba), ludus (hra), miraculum (zázrak), mystérium (tajemství) nebo representatio (představování).

³⁹⁰ Emauzské „beuronské“ jesličky, jež jsou typickou ukázkou beuronské umělecké školy, zhotovili kombinovanou technikou a následným kaširováním na přelomu 19. a 20. století bratři Philippus Benitius Zweigl OSB, Gebhardus Josef Faller OSB a Robert Jakub Fecht OSB. - Pražané tyto jesličky velmi hojně vyhledávali a obdivovali.

Emauzské jesličky s postavami v téměř životní velikosti mají dvě scénérie. - První scénérie s pastýři, kdy u malého Ježíše položeného v jeslích klečí Panna Maria a sv. Josef, je k vidění od Božího hoďu vánočního do slavnosti Zjevení Páně. Druhá scénérie se třemi mudrci, kdy Panna Maria má na klíně položeného malého Ježíše zatímco Josef stojí po jejich boku, je k vidění od slavnosti Zjevení Páně do Hromnic.

Betlém nebyl při bombardování emauzského opatství na konci II. světové války naštěstí zničen. - Po roce 1950 byl betlém uschován ve strahovském klášteře, odkud byl v roce 2002 navrácen do Emauz (některé figury jsou ale bohužel považovány za nenávratně ztracené).

³⁹¹ srov. HOLZOVÁ, Helena, *cit. d.*, s. 15.

Francouzský básník a diplomat Paul Claudel (od roku 1900 oblát Benediktinského opatství Ligugé) přicházel v době svého diplomatického působení v Praze (tj. v letech 1909 - 1911) do Emauz poměrně často.

³⁹² srov. BORZOVÁ, Martina: *Emauzská liturgická vánoční hra*. In: Mane nobiscum Domine - List oblátů sv. Benedikta z roku roč. 2 / 2002, č. 1 (3), s. 1 - 3.

*z pramene modlitby, tohoto nejčistšího pramene veškerého umění. Stala se tak malou slavností, skrze kterou mohou přítomní znovu prožívat posvátnou událost počátku vykoupení lidstva skrze osobu Ježíše Krista.*³⁹³

V této souvislosti je nutné zmínit taktéž zásluhou oblátky Dr. Konstantiny Heleny Holcové ve spolupráci se Scholou od sv. Gabriela a sv. Hildegardy již několikeré provedení v emauzském opatství zkrácené verze morální hry „*Ordo virtutum*“ představující alegorii zápasu personifikovaných cností nebeského ducha s ďáblem³⁹⁴ o rozkolísanou lidskou duši sestavenou snad roku 1151 samotnou sv. Hildegardou z Bingen k příležitosti posvěcení v roce 1152 jí založeného kláštera v Rupertsbergu nad soutokem řeky Nahe s Rýnem poblíž Bingenu.

---

³⁹³ tamtéž, s. 2.

³⁹⁴ Postava ďábla je v morální hře „*Ordo virtutum*“ sv. Hildegardy z Bingen jediná mužská (opomineme-li krátký úvodní sbor patriarchů a proroků) role, která se navíc nevyjadřuje zpěvem ale pouze mluvenou řečí a křikem.

7. Martyrologium Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha

Zvyk čtení z řádového martyrologia³⁹⁵ před nebo po společné večeři v krátkosti připomínajícího zejména řádové (tím je myšleno všechny žijící dle *Řehole*) svaté a světice,³⁹⁶ jejichž připomínka připadá na následující den,³⁹⁷ nebyl ve Slovanské benediktinské kongregaci sv. Vojtěcha po roce 1990 zatím obnoven.

*„Těšíme se z lesklého průvodu svatých synů a dcer sv. Otce Benedikta, jež každovečerně tíhnou kol našeho duchovního zraku, tiše pozdraveni naší připomínkou a kteří, jak doufáme, nás žehnají.“*³⁹⁸

Možná je to dáno tím, že se ve Slovanské benediktinské kongregaci sv. Vojtěcha doposud nenašel nikdo, kdo by např. po vzoru sousední Rakouské benediktinské kongregace³⁹⁹ řádové martyrologium uspořádal. - Z tohoto důvodu je v této práci (blíže např. kapitola Vznik officia) taktéž věnováno poněkud více prostoru výčtu méně významných českých benediktinů vesměs stabilitou spojených s Benediktinským arcioopatstvím sv. Markéty a sv. Vojtěcha na Břevnově a benediktinek vesměs stabilitou spojených s Benediktinským opatstvím sv. Jiří na Pražském hradě zemřelých v pověsti svatosti (jejich beatifikace případně kanonizace je ale mnohdy sporná),⁴⁰⁰ který by mohl velice dobře posloužit jako podklad pro případně někdy nově sestavované martyrologium Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha.

³⁹⁵ srov. VYKOUKAL, Arnošt Josef. *Liturgické právo*. In: Pax - časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta roč. XIII. / 1938, č. 3, s. 38 - 39.

Tzv. Martyrologium Romanum (vzniklé přepracováním starších martyrologií zejména však Martyrologia Usuarda Usuarduse ze St. Germain z 2. poloviny 9. století) bylo vydáno na základě konstituce *Emendato iam Calendario* ze dne 14. ledna 1584 papež Řehoř XIII., které ale bylo postupem doby nutné hned několikrát přepracovat a doplnit (např. ve 20. století se tak stalo za sv. papeže Pia X. v roce 1914, Benedikta XV. v roce 1922 a Pia XII. v roce 1956).

Současná verze „Římského martyrologia“ (tj. oficiálního soupisu všech svatých a blahoslavených uznávaných římskokatolickou církví) bylo vydáno roku 2001. - Oproti dřívějším vydáním byly jednotlivé texty značně kráceny a z přehledu byly zároveň odstraněny také některé jména světců, jejichž existenci nebo tradici uctívání nebylo možno historicky doložit.

³⁹⁶ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 105 (kapitola č. 42, verš č. 3).

³⁹⁷ srov. KNIEL, Kornel. *Povšimnutí hodný den benediktinského kalendáře*. In: Pax - časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta roč. X. / 1935, č. 11, s. 417 - 424.

³⁹⁸ tamtéž, s. 424.

³⁹⁹ Martyrologium Rakouské benediktinské kongregace sestavil P. Johannes Paul Abrahamowicz OSB z Benediktinského opatství Göttweig.

⁴⁰⁰ Obdobný seznam devatenácti benediktinů a benediktinek z celého benediktinského světa zemřelých v rozmezí let 1847 - 1933, kteří za spolupůsobení milosti Boží žili a zemřeli podle lidského úsudku v pověsti svatosti, lze najít např. u KNIEL, Kornel. *Nové plody svatosti na benediktinském stromu života*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. XI. / 1936, č. 2, s. 43 - 45.

„Nesmí se přehlédnout [...] nepoměr mezi [...] velkým počtem svatých opatů a abatyší a poměrně nepatrného počtu svatých mnichů a řeholnic. Nepoměr, jenž se dá lehce vysvětliti tím, že svatí opati, obzvláště byli-li zároveň biskupy, stali se v širokých kruzích známými a jako osobnosti, v plném denním světle stojící, samozřejmě se stali předmětem dějepisného pojednání, naproti tomu mniši, i když jich bylo desetkrát a stokrát více - a jistě bylo mezi nimi mnoho svatých - zůstali ve stínu kláštera neznámí. [...] Ale Vševědoucí zná je všechny!“⁴⁰¹

Z 1. poloviny 20. století je znám pouze jeden náznak úvah o podání návrhu na prošetření ctností muže prostého a spravedlivého - horlivého služebníka božího P. Ondřeje Josefa Taschlera OSB (* 29. listopadu 1844 v Sartheimu, A) z Benediktinského opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích, na jehož přímluvu bylo bezprostředně po jeho úmrtí (dne 20. prosince 1925) a pohřbu (dne 22. prosince 1925 na Vyšehradě) hlášeno vyslyšení hned několika proseb. „*My bratři jeho, pevně věříme, že + P. Ondřej zůstane i nadále naším bratrem, ne-li in verbo (slovem), tedy exemplo (příkladem) et intercessione (přímluvou).*“⁴⁰²

Úcta k tomuto bratrovi „*velké duchovní a neobyčejně jemné kultury srdce*“, který prožil v bratrském společenství bratří rovných 30 let,⁴⁰³ přestala ale být po uzavření Benediktinského kláštera Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích v roce 1941 nadále rozvíjena. „*Každý, kdo P. Ondřeje znal, považoval ho za světce. [...] Všude, kde se objevil, vzbuzoval úctu a lásku.*“⁴⁰⁴ - Díky tomu svatost života P. Ondřeje Josefa Taschlera OSB upadla zcela v zapomnění.

Málokdo dnes ví, že v 2. polovině 20. století v rámci Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha vznikla zejména díky bratřím z Benediktinského opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích iniciativa navrhuující prošetření ctností hned dvou služebníků božích - mučedníků:

⁴⁰¹ srov. KNIEL, Kosrnel., *cit. d.*, s. 424.

⁴⁰² srov. *Z našeho hřbitova*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. I. / 1926, č. 1 - 2, s. 47.

⁴⁰³ P. Ondřej Josef Taschler OSB byl do řádu přijat až v roce 1895 emauzským opatem Benediktem Romanem Sauterem OSB - tj. 26 letech v činné pastoraci (kněžské svěcení přijal dne 10. ledna 1869 z rukou tridentského kníže - biskupa Msgre Benedetta Riccabona dei Reichenfels).

⁴⁰⁴ tamtéž, s. 46.

- Emauzského opata Arnošta Josefa Vykoukala OSB (* 7. května 1879 v Žernovce u Mukařova),⁴⁰⁵ který byl 7. srpna 1942 v Plzni, jež mu byla určena jako místo pobytu po uzavření Emauz (červenec 1941),⁴⁰⁶ zatčen a deportován pod č. 33 663 jakožto politický vězeň do koncentračního tábora Dachau, kde nakažen úplavicí dne 9. nebo 10. září 1942 umírá a je následně zpopelněn (jeho popel byl rozptýlen).

Bezesporu jeho zásluhou se Benediktinské opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích v 1. polovině 20. století stalo centrem liturgického hnutí v českých zemích, z jeho podnětu v roce 1926 zorganizovalo cyklus přednášek a v letech 1933, 1934, 1936 a 1937 uspořádalo liturgické týdny věnované různým tématům.

Taktéž se zasloužil nejenom o vznik a vydávání specializovaného liturgického časopisu Pax (1926 - 1939) s podtitulem časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta napomáhajícího jak prohlubování povědomí čtenářů o liturgii tak i duchovního života, ale patřil i mezi jeho významné přispěvatele.

⁴⁰⁵ srov. ŠEBEK, Jaroslav. *Die Äbte Alban Schachleiter OSB und Ernst Vykoukal OSB*. In: *Die Benediktiner und das Dritte Reich*. Laacher Hefte Nr. 7, Maria Laach 2002, s. 29 - 48.

⁴⁰⁶ BENEŠ, Josef. *Kaine, kde je tvůj bratr?: medailony českých katolických kněží - oběti fašismu*. 1. vyd. Praha: Ústřední církevní nakladatelství, 1971, s. 110 - 112.

Rozhodnutí o uzavření Benediktinského kláštera Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích ze dne 8. července 1941 stanovovalo, že musí být mnichy opuštěno do 22. července 1941.

„Tklivé bylo loučení mnichů s emauzským kláštelem. V neděli 13. července 1941 [...] byla konána obvyklá nedělní liturgie mešní, kterou celebruje opat Arnošt Vykoukal v plné kráse pontifikální funkce - ale v prázdném kostele. Přítomna je jenom klášterní komunita. Kostel z rozkazu gestapa je pro veřejnost uzavřen. „Hospodin je síla lidu svého ...“ zaintonoval celebrant a chór pokračuje ve zpěvu za varhanního doprovodu P. Anselma. Před kostelem přibývá věřících, kteří jako obvykle přišli na „desátou“, protože nic nevěděli o rozhodnutí „říšského ministra vnitra“. Zůstali u zavřených dveří a alespoň sluchem sledovali posvátný obřad. Gestapo zakročilo. Rozehrnalo lid před kostelem a v kostele sdělili, že „nepřestane-li tato revoluce, budou si umět poradit“. A tak se stalo, že při druhém Sanctus náhle zmlkly varhany a zbývající část mše svaté skončila v naprostém tichu.

Ve čtvrtek 18. července 1941 zazněly naposledy v emauzském kostele chórové zpěvy. Po skončení kompletáře zaintonoval opat Arnošt Vykoukal antifonu k Itinerariu (modlitba před cestou) „In viam pacis ...“ (na cestu pokoje), naposled ještě mniši obešli svůj kostel a zastavili se u jednotlivých oltářů, u sv. Benedikta, sv. Scholastiky, sv. Anny, sv. Michala, u oltáře českých patronů, sv. Josefa a Panny Marie Montseratské. Naposled stánu před svatostánkem, který pak zůstane prázdný, s dvířky pootevřenými, jako bývá na Velký pátek [...]

Druhého dne ještě odnesli sochy a kříže ze svých cel do kostelíka sv. Kosmy a Damiána na nádvoří kláštera a opouštějí klášter.“

- Novináře, spisovatele a překladatele PhDr. Alfreda Fuchse (* 23. června 1892 v Praze na Královských Vinohradech) konvertity z židovství⁴⁰⁷ (křest přijal 27. července 1921 z rukou P. Metoděje Josefa Vojáčka OSB v Benediktinském opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích, ke kterému lnul s obzvláštní láskou)⁴⁰⁸ zatčeného a uvězněného na začátku října 1940 - z Pankrácké věznice byl po dvou měsících převezen do Malé pevnosti Terezín a odtud 24. ledna 1941 deportován do koncentračního tábora Dachau, kde také 16. února 1941 zemřel⁴⁰⁹ a byl následně zpopelněn (urna s jeho popelem byla díky vstřícnosti Anastáze Jana Opaska OSB po vykonání pohřebních obřadů v kapli sv. Lazara uložena na hřbitově v Praze - Břevnově).⁴¹⁰

Jeho osobní obdiv a vřelý vztah k emauzským benediktinům je deklarován např. v pojednání „*Beuronské malířství*“ inspirovaném životem a dílem P. Odila Karla Wilhelma Christiana Huberta Wolffa OSB (+ 1928), které popsal jako výraz boje člověka s přírodou. „*Vše pomíjející musí odpadnout! Je nutné bojovat proti přírodě. Ale ne; nutno přírodu posvětit. Krásně praví Charles Morice, že světlo, jež prochází malovaným oknem katedrály, je „pokřtěné světlo“.* A Beuronská škola činí pokus dáti projíti celému člověku takovýmito procesem, jí není lidské tělo ničím jiným než součástí liturgického ornamentu, v němž je nutno se vpraviti v zájmu objektivního řádu rituálního.“⁴¹¹

Veškeré tyto snahy ale ustaly v okamžiku znemožnění normálního mnišského života komunistickým režimem (tj. v roce 1950) a po obnově mnišského života již na ně nebylo navázáno.

⁴⁰⁷ srov. SCHALLER, Marian: *Posudky knih* (Dr. Alfred Fuchs: *Oltář a rotačka*). In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. V. / 1930, č. 11 - 12, s. 292.

Svoji konverzi vysvětlil v autobiografickém románu „*Oltář a rotačka*“ vydaného roku 1930 nakladatelstvím Sfinx.

⁴⁰⁸ srov. PRAUSOVÁ, Veronika. *Alfred Fuchs (1892 - 1941)*. (diplomová práce) Praha, Fakulta sociálních věd Karlovy univerzity v Praze, 2015, s. 21 - 22.

⁴⁰⁹ srov. SIOSTRZONEK, Prokop, *cit. d.*, s. 186 - 187.

⁴¹⁰ srov. OPASEK, Anastáz, *cit. d.*, s. 114.

⁴¹¹ FUCHS, Alfred. *Beuronské malířství*. In: Nový obzor: měsíčník pro literaturu a umění roč. 4 / 1914, č. 1, s. 9 - 11.

8. Nekrologium Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha

V období barokních mnohdy modernizačních a rozšiřujících přestaveb benediktinských klášterů Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha nacházejících se na území České republiky bývalo zvykem pod chórovými lavicemi v kapitulní kapli (tak jak tomu je např. v Benediktinském opatství sv. Václava v Broumově)⁴¹² nebo pod chórovými lavicemi v presbytáři klášterního kostela (tak jak tomu je např. v Benediktinském opatství sv. Petra a Pavla v Rajhradě)⁴¹³ vybudovat prostorné krypty, do nichž byli až do zákazu vydaného Josefem II. pohřbíváni zemřelí bratři.

Žalmista praví: „*Budu ti zpívat před anděly*“ (Ž 138, 1), kteří symbolizují nebeskou liturgii.

Právě tento citát se dá exegeticky interpretovat tak, že bratři pobývající ve svém klášteře, konají společnou chórovou modlitbu nejenom před „pozemským“ oltářem, ale zároveň díky v té chvíli otevírajícímu se „oknu do nebe“ se plně podílí s již zemřelými spolubratry daného klášterního domu stojícími před „nebeským“ oltářem na věčném chvalo zpěvu andělů. - Tj. jak živí tak mrtví daného kláštera společně jakožto jedna řeholní komunita se podílí na věčném zpěvu chval.

„*Mniši, kteří prožili svůj život v klášteře a chválili tam Boha, nyní pokračují v této chvále na nebesích.*“⁴¹⁴

---

⁴¹² srov. TEISTER, Jan František. *Výročí rajhradského rodáka, benediktina Matouše Sobka, 1618 - 2018*. In: *Rajhradský zpravodaj* roč. 28 / 2018; č. 5; s. 10 - 11.

Při uspořádání kosterních ostatků v kryptě pod kapitulní kaple v roce 1994 byly nalezeny také kosterní pozůstatky prvního královéhradeckého biskupa a pozdějšího pražského arcibiskupa Msgre Matouše Ferdinanda Sobka z Bílenberka OSB, které sem byly přeneseny v roce 1940 z krypty pod kaplí Judy Tadeáše. - Tehdy byly přeneseny a za přítomnosti pražského arcibiskupa Miloslava kardinála Vlka a královéhradeckého biskupa Msgre Karla Otčenáška uloženy do nového sarkofágu v kapli sv. Rodiny opatského kostela sv. Vojtěcha.

⁴¹³ srov. GAZDA, Augustin L. a TEISTER, Jan František, *cit. d.*, s. 7 - 8.

Prostorná trojlodní krypta (rajhradští benediktini zde byli pohřbíváni v letech 1730 - 1781), do níž se sestupuje schodištěm před hlavním oltářem zakrytým velikým bílým mramorovým kamenem s latinským nápisem a chronogramem: „*AVE ChrIstIane Vlator, ora pater et aVe pro fratrlbVs, qVI RayhraDII sVb regVla sanCtI benedICTI VIXere et hIC qVlesCVnt In paCe.*“ = „Bud' zdrav, křesťanský poutníče! Pomodli se: Otče náš a Zdravas Maria za bratry, kteří v Rajhradě žili a zde odpočívají v pokoji!“ se nachází pod celým prostorem presbytáře opatského chrámu sv. Petra a Pavla.

⁴¹⁴ GRŮN, Anselm, *cit. d.*, s. 69.

Paměť na ty, kdo byli příslušní k danému klášternímu domu a již zemřeli, se uchovává pomocí nekrologií, které bývají všem žijícím členům komunity, jak o tom vydává svědectví autor publikace *Břevnov první klášter černých benediktinů na půdě slovanské* z roku 1931, k dispozici: „*V knihovně stojí pulpit lektorův, na něm leží stále otevřená kniha mrtvých - nekrolog klášterní. Tisíce neznámých, zapadlých mnichů z dějin Břevnova a všech dávno zrušených a zničených českých monastýrů synů sv. Otce Benedikta prosí zde den po dni o modlitbu bratří řeholních.*“⁴¹⁵

Tato nekrologia ale nebyla použitelná pro tzv. denní vzpomínku v průběhu společné chórové modlitby na ty, jejichž výroční úmrtí na ten den připadá, a to z důvodu:

- abecední řazení zemřelých bratří,
- chronologického řazení bratří podle data jejich úmrtí.⁴¹⁶

Musela však existovat, jak to dokládá list první generální kapituly Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha, i nekrologia uzpůsobená pro tzv. denní vzpomínku zařazovanou po primě. - Při vzniku Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha bylo totiž dohodnuto, že v kláštorech kongregace nebude čteno nekrologium obsahující jména pouze opatů a všech ostatních členů daného kláštera, ale nekrologia všech klášterů kongregace, která na základě zaslaných podkladů vytvoří předseda kongregace.⁴¹⁷

Současné kongregační nekrologium, které se snaží pamatovat na všechny zemřelé bratry existujících benediktinských klášterů kongregace⁴¹⁸ a sestry benediktinky z „pražské“ komunity Vénio,⁴¹⁹ sice vzniklo na Břevnově, ale jeho revize a doplnění až o mnoho let později v Rajhradě.

---

⁴¹⁵ *Břevnov první klášter černých benediktinů na půdě slovanské*. Praha, Cyrillo-Methodějská knihtiskárna V. Kotrba, 1931, s. 85.

⁴¹⁶ Příkladem nekrologu s chronologickým řazením bratří podle data jejich úmrtí je např. „*Vitae monachorum qui ab Anno 1613 in monastero O.S.B. Raihradensi in Morava professi in domino obierunt*“ od rajhradského archiváře a historika P. PhDr. h.c. P. Maura Josefa Jana Petra Kíntra z roku 1908.

⁴¹⁷ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura D n 0026/002c, inv. č. 2188, karton č. 246, folio č. 8. - List první generální kapituly Slovanské kongregace svatého Vojtěcha sepsaný v Rajhradě, dne 18. června 1947.

⁴¹⁸ Výjimku tvoří pouze Emauzy, u nichž jsou připomínáni pouze bratři z tzv. beuronské epochy (tj. od roku 1880).

⁴¹⁹ V této souvislosti by bylo dobré zvážit případnou možnost zařazní do současného kongregačního nekrologia také 24 sester benediktinek z Benediktinského opatství sv. Gabriela v Praze - Smíchově (sestry původem z Benediktinského opatství Nonnberg u Salzburgu zde působily od roku 1898 pouhých 21 let -

Modlitba za zemřelé, kterou se bratři modlí po modlitbě během dne, se skládá z žalmu č. 130, tří veršů převzatých z officia za zemřelé a závěrečné modlitby: „*Bože, ty chceš, aby všichni lidé byli spaseni; otevři náruč svého milosrdenství našim zemřelým příbuzným, přátelům a dobrodincům a dej jim na přímluvu Panny Marie a všech svatých účast na věčné blaženosti.*“

Nedílnou součástí modlitby za zemřelé spolubratry, jak prozrazuje text závěrečné modlitby: „*otevři náruč svého milosrdenství našim zemřelým [...] dobrodincům*“, je i vzpomínka na dobrodince daného kláštera, kteří jakýmkoli způsobem byli klášteru nápomocni: „*Ani na sebepatrnější pomoc nebude zapomenuto: i když oni už budou u Pána, jejich dobrý skutek bude v komunitě každé poledne připomenut.*“⁴²⁰

Mezi jmenovitě dodnes v nekrologiu vzpomínané dobrodince klášterů Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha na území České republiky patří např.:

- papež Jan XV. (+ 996), který povolil založení Břevnova,
- český kníže Boleslav II. Pobožný (+ 7. února 999) - zakladatel Břevnova,
- český kníže Spytihněv II. (+ 28. ledna 1061) - iniciátor přestavby rotundy sv. Víta na Pražském hradě, v jejímž nikterak honosném přístavku byly po translaci uloženy ostatky sv. biskupa Vojtěcha a jeho nevlastního bratra sv. arcibiskupa Radima,⁴²¹
- český kníže Vladislav (+ 12. dubna 1115), který na Břevnovu závislý řádový dům v Opatovicích povýšil na samostatné opatství sv. Vavřince,

---

z důvodu nejasné politické situace se totiž v roce 1919 rozhodly Opatství Sv. Gabriela prodat a přestěhovat se na hrad Bertholdstein u Fehringu), které jsou pohřbené na hřbitově v Praze - Břevnově (od roku 1930 jsou v tomto hrobě pohřbívány sestry Školské sestry sv. Františka), jak to uvádí opat Dr. Franziskus Berzdorf OSB na s. 267 - 269 svého *Necrologium Congregationis Bebedictinae Beuronensis O.S.B. 1863 - 2018*.

⁴²⁰ SIOSTRZONEK, Petr Prokop. *Besedy o obnově břevnovského kláštera*. Vyd. 1. Praha: Benediktinské arcioopatství sv. Vojtěcha a sv. Markéty, 2007, s. 122.

⁴²¹ srov. ŠRÁMEK, Josef. *Břevnovské opatství ve středověku: Břevnov, Rajhrad, Police nad Metují a Broumov*. Vydání první. Praha: Benediktinské arcioopatství sv. Vojtěcha & sv. Markéty, 2016, s. 32 - 33.

- český král Přemysl Otakar I. (+ 15. prosince 1230), který daroval břevnovskému klášteru „*krajinu děsnou v širé pustině*“ (tj. rozsáhlé území v okolí Broumova),⁴²²
- český kníže Břetislav I. (+ 10. ledna 1055) a jeho manželka Jitka (Judita) (+ 2. srpna 1058) - zakladatelé Rajhradu,
- český král Rudolf II. (+ 20. ledna 1612) - zachránce Rajhradu,
- kníže František kardinál z Ditrichštejna (+ 19. září 1636) - dobrodinec Rajhradu,⁴²³
- rakouský císař František I. (+ 2. března 1835), který v roce 1813 povýšil Rajhrad na opatství,
- český král Karel IV. (+ 29. listopadu 1378) - zakladatel Emauz.

V minulosti byl seznam významných dobrodinců a vlivných přátel jednotlivých „českých“ benediktinských klášterů, na něž bylo jmenovitě v den výročí jejich úmrtí v modlitbě pamatováno, jak o tom svědčí *Vitae monachorum qui ab Anno 1613 in monastero O.S.B. Raihradensi in Morava professi in domino obierunt*, daleko rozsáhlejší. Mimo výše uvedené to byli také:

- český král Vladislav II. (+ 18. ledna 1174),
- Adam Meisner (+ 25. srpna 1685) - dobrodinec Břevnova,
- Dr. Johann Maxmilian Peither z Peithersbergu (+ 1. prosince 1763),⁴²⁴ otec P. Benna (Bennona) Peithera z Peithersbergu OSB - dobrodinec Břevnova a Broumova,

---

⁴²² srov. tamtéž, s. 155.

⁴²³ Jako poděkování knížeti Františku kardinálu Ditrichštejnovi (+ 1636) zejména za jeho štědrá finanční pomoc při obnově rajhradského kláštera byly do oken konventu zasazeny skleněné tabulky s Ditrichštejnským znakem a letopočtem 1629. - Jedna z těchto okrouhlých tabulek, jak uvádí P. Doc. PhDr. Beda František Dudík OSB ve II. díle svých *Geschichte des Bebediktiner-Stiftes Raygern im Markgrafthume Mähren* (s. 155), se nacházela v klášteře ještě v 19. století.

⁴²⁴ srov. WINTERA, Vavřinec Jan Křtitel: *Ein moderner Klausner bei den Wekelsdorfer Felsen*. In: *Das Riesengebirge in Wort und Bild* roč. 13 / 1893, č. 1 a 2 (47 a 48), s. 14 - 15.

Když lékař Dr. Johann Maximilian Peitherovi z Peithersbergu - srdečnému příteli a domácímu lékaři břevnovských benediktinů, jehož jediný syn Benno Peither z Peithersbergu vstoupil k břevnovsko - broumovským benediktinům, náhle zemřela v roce 1748 manželka Katharina roz. Schönfeldem, přesídlil z Prahy do Broumova, kde zvláště ke konci roku věnoval velkou část svého jmění chudým.

- hejtman Hinko Berka z Dubé pán na Náchodě a Adršpachu (+ 5. února 1349) - dobrodinec Broumova,
- Johann John (+ 20. května 1677) - dobrodinec Broumova,
- Burchardus Ulický (+ 19. února 1608) - dobrodinec Kladrub,
- Godefrid Zákovec (+ 22. července 1640) - dobrodinec Kladrub,
- Ondřej (Roderik) Zajíc von Hazmburka (+ 16. ledna 1494) - „druhý“ zakladatel (respektive obnovitel) kláštera Sv. Jana pod Skalou,⁴²⁵
- olomoucký kníže Bedřich (+ 25. března 1189), který daroval rajhradskému klášteru rozsáhlé území v okolí města Hranice,⁴²⁶ kde s úspěchem působil poustevník Jurik⁴²⁷ (+ 1209) - legendární zakladatel města,
- nejvyšší kancléř českého království Václav Norbert Oktavián kníže Kinský (+ 3. ledna 1719),
- olomoucký biskup Msgre Bruno von Schauenburku (+ 1. / 17. února 1281), který dne 29. prosince 1247⁴²⁸ konsekroval po četných válečných událostech

---

Když byl stížen těžkou nemocí, složil slib, že po případném uzdravení nechá vystavět mariánskou kapli, při níž by žil jako poustevník. - Po svém uzdravení proto začal usilovat o spnění tohoto svého slibu.

Protože spolu s Dr. Johannem Maximilianem Peitherem z Peitersbergu si přál žít v poustevně i jeho věrný sluha Augustin Hiller, který ale nebyl nakloněn benediktinům a tudíž nechtěl k nim ani vstoupit, což požadoval opat Fridrich Grundtmann OSB, opustil Dr. Johann Maximilian Peither z Peitersbergu v roce 1752 Broumov a uchýlil se do nedalekých Dolních Teplíc (dnešní Teplice nad Metují), kde o rok později vystavěl kostel Panny Marie Pomocnice a u ní poustevnu. - Zde žil až do své smrti (+ 1. prosince 1763) jako poustevník řádu Ivanitů spolu s bratrem Ivanem (sluhou Augustinem) Hillerem (+ 7. srpna 1788 ve věku 71 let) a bratrem Evagriem Demelmeyerem (+ 16. března 1786 ve věku 76 let) a byl také pohřben.

⁴²⁵ srov. BUBEN, Milan, *cit. d.*, s. 122.

Svatojánsští benediktini přijali z vděčnosti do svého znaku erbovní figuru (černou sviní hlavu ve zlatém poli) svého „druhého“ zakladatele Ondřeje (Roderika) Zajíce von Hazmburka a jeskynní kostel při poustevně sv. Ivana začali nazývat jako „Hazmburský“.

⁴²⁶ FRIEDRICH, Gustav, ed. *Codex diplomaticus et epistolaris Regni Bohemiae. Tomus I, Inde ab a. DCCCXV usque ad a. MCXCVII*. Pragae: Sumptibus comitiorum Regni Bohemiae, 1904 - [1907], sv. 2 (č. listiny 247), s. 218 - 219. - originál této pergamenové latinsky psané listiny se nachází v MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A g 3, inv. č. 23.

⁴²⁷ blíže např. viz pověst *Poustevník Jurik* od Josefa Heřmana Agapita Gallaše uveřejněná v knize *Hranické pověsti* z roku 1825.

⁴²⁸ BRUNNER, Sebastian. *Ein Benediktinerbuch. Geschichte und Beschreibung der bestehenden und anführung der aufgehobenen Benediktinerstifte in Oesterreich - Ungarn, Deutschland und der Schweiz*. Würzburg, 1880, s. 359.

V MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A g 61/2, inv. č. 87 se sice uvádí, že olomoucký biskup Bruno von Schauenburku měl údajně ještě jednou konsekrovat opravený klášterní kostel ještě

ve 40. letech 14. století, při nichž byl rajhradský klášter značně postižen a poškozen, opravený klášterní kostel sv. apoštolů Petra a Pavla a jeho hlavní oltář,⁴²⁹

- olomoucký biskup Msgre Jakub Arnošt von Lichtenštejn - Kastelkorn (+ 12. června 1747), který dne 7. června 1739⁴³⁰ konsekroval nově postavený klášterní kostel Panny Marie a sv. apoštolů Petra a Pavla v Rajhradě,⁴³¹
- brněnský biskup Msgre Vincenc Josef František Saleský Vojtěch Jiljí Jan Nepomucký Václav Marcel Schrattenbach (+ 25. května 1816),
- první předseda II. rakouské benediktinské kongregace sv. Josefa - opat salcburský Romuald Lukáš Karel Horner OSB (+ 10. února 1901),
- infulovaný vyšehradský kanovník a brněnský kurátní kanovník Ferdinand Bohuslav von Ullersdorf a Němčího (+ 3. září 1726),⁴³² který rajhradskému klášteru věnoval svou osobní rozsáhlou knihovnu,⁴³³
- poslední rektor brněnské jezuitské řádové koleje P. Marin Raab exSJ (+ 14. září 1781) - rodný bratr fr. Ignáce Viktorina Raaba exSJ (+ 2. února 1787), pohřbený v kryptě (pod presbytářem) klášterního kostela,
- biskupský rada a konsistorní assessor, sokolnický zámecký farář Friedrich Geissler - emeritní regens a superior brněnského kněžského semináře (+ 16. února 1881),
- králický farář Pavel Dahinden nebo též Paul von Hinden (+ 31. prosince 1651),

---

v roce 1255, ale daleko pravděpodobněji se jeví, že v tomto roce došlo pouze k požehnání nového klášterního hřbitova (viz Sebastian Brunner).

⁴²⁹ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A g 6, inv. č. 26; signatura A a 004/008-013 a inv. č. 660, karton č. 2.

Olomoucký biskup Bruno von Schauenburku v souvislosti s konsekrací opraveného klášterního kostela zároveň zrušil původní dedikační den, jak se uvádí v jím dne 30. prosince 1247 v Modřicích vydané listině, a stanovil jej nově na první neděli po svátku Narození Panny Marie, přičemž všem návštěvníkům klášterního kostela v tento den udělil šedesátidenní odpustky.

⁴³⁰ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A g 39, inv. č. 63.

⁴³¹ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 22/9, inv. č. 20.

Rajhradský konvent se olomouckému biskupovi Msgre Jakubu Arnoštu von Lichtenštejn - Kastelkorn zavázal listinou ze dne 8. června 1739 ke každoročnímu sloužení rekviem jakožto výraz díků za konsekrování nově vystaveného klášterního kostela.

⁴³² srov. HEILANDOVÁ, Lucie. *Ferdinand Ullersdorf z Němčího a jeho knižní odkaz rajhradskému klášteru*, In: *Studia bibliographica Posoniensia* 2017, s. 43 - 51.

⁴³³ srov. HEILANDOVÁ, Lucie - PAVELKOVÁ, Jindra. *Klášterní knihovna, její donátoři a akvizice rajhradských benediktinů*. In: *Knihovny benediktinských klášterů Broumov a Rajhrad: katalog k výstavě*. Vydání první. Hradec Králové: Gaudeamus, 2019, s. 42.

Ferdinand Bohuslav von Ullersdorf a Němčího v roce 1706 uzavřel s rajhradským klášterem, který se pro něj stal útočištěm, konfraternitu. - Ve své poslední vůli datované 30. května 1724 pak učinil rajhradský klášter univerzálním dědicem a odkázal mu veškerý svůj majetek pod podmínkou, že na něj budou rajhradští benediktini pamatovat ve svých modlitbách a v klášteře se za něj bude pravidelně sloužit anniversarium.

- kralický farář a děkan Kašpar Josef Höcker (Hoecker) (+ 3. června 1727) - příbuzný ředitele hudebního kůru P. Romualda Davida Höckera OSB (+ 6. února 1754), který odkázal rajhradským benediktinům celou svoji pozůstalost,⁴³⁴
- židlochovický farář a děkan Jakub Jan Josef Novotný (+ 12. března 1721), který odkázal rajhradským benediktinům svou knihovnu,⁴³⁵
- rajhradský výpomocný duchovní z řad diecézního duchovenstva Martin Řezný (+ 11. července 1639),

- Ludka von Mönich (+ 31. prosince ?),
- biskupský úředník Jan von Messing (+ 19. listopadu 1628) a jeho žena Marie (+ 21. prosince 1635), kteří při rajhradském klášteře zřídili zádušní nadaci,
- Udalricus von Greiffenfels (+ 23. května 1634),
- Václav Vyskočil (+ 14. února 1661),
- obránce Špilberku před Švédy Jiří Jakub svobodný pán Ogilvy (Ogilvie) z Muirtown (+ 7. června 1661), který je pohřbený v prostoru lodi klášterního kostela,⁴³⁶
- Teofil Stehlík (+ 14. června 1735),
- sekretář moravského královského tribunálu Jan Joachym Hackel (+ 3. února 1769) - strýc Aemiliana Antonína Wagnera OSB (+ 24. října 1780), který odkázal rajhradským benediktinům svou pozůstalost jakožto „*odškodnění za všechny svízele a nepříjemnosti s jeho synovcem, který se vyznačoval dobrodružnou a neukázněnou povahou*“,⁴³⁷
- Petr Plesno (+ 7. června ?),

- Anna Vilend von Žilošic (Želešic) (+ 24. dubna ?),
- slečna Alžběta von Schwalbenfeld (+ 5. října 1773),⁴³⁸

⁴³⁴ srov. tamtéž, s. 43.

⁴³⁵ srov. tamtéž, s. 42.

⁴³⁶ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura C b 028, inv. č. 1298, karton č. 72.

Původní náhrobní deska z šedého mramoru byla zničena při přestavbě klášterního kostela. - Novou náhrobní desku z černého mramoru, jenž již bohužel přesně neoznačuje místo pohřbení svobodného pána Jiřího Jakuba Ogilvy (je pohřben poněkud více v prostoru kostelní lodi), nechal zhotovit roku 1739 za 200 zlatých u brněnského kameníka Jana Stránského vnuk Jiřího Jakuba Ogilvy - polní maršál Hermann Karel hrabě Ogilvy (* 31. prosince 1679 v Praze - + 1751), vojenský velitel Prahy.

⁴³⁷ srov. DOKOUPIL, Vladislav. *Dějiny moravských klášterních knihoven ve správě Universitní knihovny v Brně*. Vyd. 1. V Brně: Musejní spolek, 1972, s. 50.

⁴³⁸ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura H h 027, inv. č. 3376, karton č. 399.

- Bohuslava ? (+ 20. února ?).

Jedná se bohužel pouze o pouho pouhý jmenný a s největší pravděpodobností navíc neúplný seznam světských i duchovních dobrodinců (vyvozujeme tak z naprosté převahy jmen souvisejících s rajhradskými benediktiny) bez udání konkrétního důvodu, proč vlastně byli do nekrologu zařazeni. Právě z tohoto důvodu můžeme spojitost s „českými“ benediktiny více či méně spolehlivě dohledat pouze u některých z nich.

Aby výčet těchto dobrodinců nakloněných „českým“ benediktinům byl úplný, je potřeba se ještě zmínit o těch, s nimiž benediktini uzavřeli konfraternitu (tzv. spolubratrství) čili smlouvu o napojení na řádový život, jejíž součástí byl mimo jiné závazek paměti během modlitby za zemřelé.⁴³⁹ - U rajhradských benediktinů lze proto díky *Vitae monachorum qui ab Anno 1613 in monastero O.S.B. Raihradensi in Morava professi in domino obierunt* nalézt jména nejenom:

- apoštolského nuncia u rakouského císařského dvora Msgre Mariana Loreze Baldassarre Luigiho kardinála Falcinelliho Antoniacchiho OSB (+ 29. května 1874⁴⁴⁰),
- mariborského biskupa bl. Msgre Antonína Martina Slomšeka⁴⁴¹ (+ 24. září 1862),⁴⁴² který jakožto papežský legát pověřený vizitacemi benediktinských

⁴³⁹ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 008, inv. č. 848, karton č. 27.

⁴⁴⁰ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 008, inv. č. 848, karton č. 27, folio č. 54.

⁴⁴¹ srov. KOSAR, Franc; KLÍMA, František. *Antonín Martin Slomšek, kníže biskup Lavantský, přísežný apoštolské stolice, měšťan Římský: jeho život a apoštolská činnost*. Brno: Knihtiskárna benediktinská, 1882, s. 1 - 34.

Národní buditel Msgre Antonín Martin Slomšek, jehož osvětovou a vydavatelskou činností se podařilo vytvořit základy pro kodifikaci jednotného slovinského literárního jazyka a jeho dalšímu rozvoji, se narodil 26. listopadu 1800 v Slomu. - Byl osmým dítětem sedláka Marka a Marie Slomšekových.

Jeho učitelem, který jej řádně připravil na gymnaziální studia v Celji následně v Lublani a nakonec v Senji, byl P. Jakub Prašnikar - kaplan v Ponkově. Filosoficko - teologická studia absolvoval v letech 1821 - 1824 v Klagenfurtu (v letech 1829 - 1838 zde pak působil jako spirituál), kde byl také dne 8. září 1824 vysvěcen na kněze.

Dva roky působil jako kaplan v Bizeljsku a další dva v Nové Cerkvi u Celje. V roce 1838 se stal farářem ve Vuzenici.

Roku 1844 byl jmenován školním inspektorem a kanovníkem katedrální kapituly ve Svatém Ondřeji. O dva roky později, kdy se navíc stal farářem v Celji, byl jmenován do čela lavantské diecéze (biskupské svěcení přijal 5. července 1846 v Salzburgu z rukou Msgre Bedřicha Jana Josefa Celestina kardinála knížete Schwarzenberga), jehož sídlo v souladu s přáním věřících o třináct let později přenesl ze Svatého Ondřeje ve východním Korutansku do Mariboru ve Slovinsku, kde z vlastních prostředků a z darů dal přestavět katedrálu a postavit biskupskou rezidenci, kanovnícké domy a seminář.

Jeho zásluhou bylo v roce 1851 založeno Bratrstvo sv. Cyrila a Metoděje, jehož působnost se neomezovala pouze na území levantské diecéze, mající za cíl náboženské sjednocení Slovanů (do 90. let

- klášterů na území rakouské monarchie⁴⁴³ také roku 1856 navštívil Rajhrad,⁴⁴⁴ kde se setkal s „kolegou“ národním obrozencem P. Františkem Sušilem,⁴⁴⁵
- brněnského biskupa Msgre Matyáše Františka hraběte Chorinského svobodného pána z Ledské⁴⁴⁶ (+ 30. října 1786) a jeho bratra Ignáce Chorinského svobodného pána z Ledské (+ 1792),⁴⁴⁷
  - brněnského biskupa Msgre ThDr. Antonína Ernesta Schaaffgotsche svobodného pána z Kynastu a Greifensteinu (+ 31. března 1870),⁴⁴⁸
  - brněnského kanovníka Kryštofa Antonína rytíře z Bertramu (+ 26. září 1742),⁴⁴⁹
  - vřatislavského kanovníka a vřatislavského univerzitního profesora, assessora olomoucké arcibiskupské konsistoře PhDr. et ThDr. Karla Ignatze Herbera (+ 17. listopadu 1853),⁴⁵⁰
  - vřatislavského kanovníka Emanuela Josefa Elstera,⁴⁵¹
  - podivínského děkana Františka Josefa Keisera,⁴⁵²

---

19. století počet členů bratrstva, spolupracujících na díle laického apoštolátu a sjednocení křesťanů východního i západního ritu, dosáhl čísla 150.000).

Zemřel 24. září 1862 v Mariboru a tam byl taktéž na hřbitově pohřben (od konce 20. století jeho ostatky spočívají v mense oltáře sv. Kříže v boční kapli katedrály sv. Jana Křtitele). - Prvním slovinským blahoslaveným byl prohlášen sv. papežem Janem Pavlem II. dne 19. září 1999 během jeho návštěvy Slovinska.

⁴⁴² MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 4, inv. č. 9, folio č. 56.

Rajhradský opat Vintř Jan Kalivoda OSB a s ním konvent rajhradských benediktinů přijal mariborského biskupa bl. Msgre Antonína Martina Slomšeka do duchovní konfraternity dne 21. května 1856.

⁴⁴³ srov. tamtéž, s. 28.

⁴⁴⁴ srov. HLADKÝ, Ladislav. *Slovinci a Cyrilometodějská tradice*. In: *Slavica Litteraria*. Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity roč. 17 / 2014, č. 1, s. 118 - 119.

⁴⁴⁵ srov. RÁČEK, Blažej. *Církevní dějiny v přehledu a obrazech*. V Praze: Vyšehrad, 1940, s. 618.

⁴⁴⁶ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 4, inv. č. 9, folio č. 14 - 16.

Rajhradský probošt Otmar Karel Konrád OSB a s ním konvent rajhradských benediktinů přijal pozdějšího brněnského biskupa Msgre Matyáše Františka hraběte Chorinského svobodného pána z Ledské do duchovní konfraternity dne 16. října 1770.

⁴⁴⁷ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 4, inv. č. 9, folio č. 53.

Rajhradský probošt Otmar Karel Konrád OSB a s ním konvent rajhradských benediktinů přijal Ignáce Chorinského svobodného pána z Ledské do duchovní konfraternity dne 1. září 1785.

⁴⁴⁸ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 4, inv. č. 9, folio č. 53.

Rajhradský opat Viktor Martin Karel Schlossar OSB a s ním konvent rajhradských benediktinů přijal brněnského biskupa Msgre ThDr. Antonína Ernesta Schaaffgotsche svobodného pána z Kynastu a Greifensteinu do duchovní konfraternity dne 14. ledna 1854.

⁴⁴⁹ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 5/4, inv. č. 12.

Rajhradský probošt Antonín Pirmus OSB a s ním konvent rajhradských benediktinů přijal brněnského kanovníka Kryštofa Antonína rytíře z Bertramu do duchovní konfraternity v roce 1733.

⁴⁵⁰ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 4, inv. č. 9, folio č. 45 - 49.

Rajhradský opat Viktor Martin Karel Schlossar OSB a s ním konvent rajhradských benediktinů přijal vřatislavského kanovníka a vřatislavského univerzitního profesora, assessora olomoucké arcibiskupské konsistoře PhDr. et ThDr. Karla Ignatze Herbera do duchovní konfraternity dne 6. června 1851.

⁴⁵¹ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 4, inv. č. 9, folio č. 50 - 51.

Rajhradský opat Viktor Martin Karel Schlossar OSB a s ním konvent rajhradských benediktinů přijal vřatislavského kanovníka Emanuela Josefa Elstera do duchovní konfraternity dne 4. července 1853.

- náměšťského děkana a mohelského faráře Josefa Františka Petsche (+ 26. září 1782⁴⁵³),⁴⁵⁴
- poslední starobrněnskou abatyši Antonie de Ulrici⁴⁵⁵ (+ 2. ledna 1784),⁴⁵⁶
- hraběcí rodinu Sinzendorfů⁴⁵⁷ - dobrodince kapucínského řádu, jejíž členové jsou pohřbeni v hrobce brněnských kapucínů:⁴⁵⁸
  - tajného císařského radu a nejvyššího sokolníka u vídeňského císařského dvora Jana Weikarda Michaela Václava hraběte ze Sinzendorfu (+ 1715) - majitele panství Veverí a Říčany u Tišnova a manželku Isabelu Magdalenu roz. lankraběnku z Fürstenber - Stühlingenu (+ 1719) a jejich dvě děti:
    - Isabelu Maximiliánu hraběnku ze Sinzendorfu,
    - Marii Alžbětu hraběnku z Waldorfu roz. hraběnku ze Sinzendorfu (+ 1758),
- hraběcí rodinu Valdštejnů - Vartenberků:⁴⁵⁹
  - Františka de Paula Josefa Jiřího Heřmana Vojtěcha Norberta Ignáce Františka Seraf. Václava Jana Křtit. Jana Nep. Leonarda hraběte Valdštejna - Vartenberka (+ 2. února 1771), který tři roky po svém ovdovění (tj. dne 1. dubna 1760) vstoupil ke kapucínům (obdržel řeholní jméno: Jan Křtitel

⁴⁵² MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 5/3, inv. č. 11.

Rajhradský probošt Antonín Pirmus OSB a s ním konvent rajhradských benediktinů přijal podivínského děkana Josefa Keisera do duchovní konfraternity v roce 1722.

⁴⁵³ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 4, inv. č. 9, folio č. 23.

⁴⁵⁴ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 4, inv. č. 9, folio č. 21 - 22, 24 - 31.

Rajhradský probošt Bonaventura Josef Pitter OSB a s ním konvent rajhradských benediktinů přijal náměšťského děkana a mohelského faráře (dříve velkoněmeckého faráře) Františka Josefa Petsche do duchovní konfraternity dne 14. března 1771.

⁴⁵⁵ srov. ŠIGUT, František. *Poslední abatyše kláštera Králové na St. Brně*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. X. / 1935, č. 12, s. 445 - 450.

⁴⁵⁶ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 4, inv. č. 9, folio č. 17 - 20, 43.

Rajhradský probošt Matouš František Stehlík de Čechov et Traustätt OSB a s ním konvent rajhradských benediktinů přijal starobrněnskou abatyši Antonie de Ulrici do duchovní konfraternity v roce 1746.

⁴⁵⁷ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 4, inv. č. 9, folio č. 2 - 3, 5.

Rajhradský probošt Antonín Pirmus OSB a s ním konvent rajhradských benediktinů přijal hraběcí rodinu Sinzendorfů do duchovní konfraternity v roce 1709 a následně ještě v roce 1714.

⁴⁵⁸ URL: <http://www.hrobka.kapucini.cz/sodom/hrobka/index.php/cz/48-pohrbene-pribehy/zivotopisy/120-jan-weikard-michael-vaclav-hrabe-ze-sinzendorfu> (prosinec 2021)

⁴⁵⁹ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 4, inv. č. 9, folio č. 11 - 12.

Rajhradský probošt Otmar Karel Konrád OSB a s ním konvent rajhradských benediktinů přijal hraběcí rodinu Valdštejnů - Vartenberků do duchovní konfraternity dne 25. dubna 1757.

Josef z Prahy),⁴⁶⁰ a manželku Marii Františku Josefu roz. hraběnkou Trauttmansdorfu (+ 12. října 1757) a jejich děti:

- Emanuela Filiberta Johanna Josepha Karla Adama Prospera Petra Franze hraběte Vadštejna - Vartenberka (+ 22. května 1775) a manželku Marii Annu Terezii roz. princeznu Lichtenštejn (+ 29. května 1814) a jejich děti:
  - Josefa Karla Emanuela hraběte Vadštejna - Vartenberka (+ 17. března 1814),
  - Jana Bedřicha Paterna seckauského kníže - biskupa Vadštejna - Vartenberka (+ 15. dubna 1812),
- Marii Loisu Františku Magdalenu Terezii hraběnkou Leslie roz. hraběnkou Valdštejn - Vartenberk (+ 3. listopadu 1794),
- Frideriku Marii Annu hraběnkou Kuenburg roz. hraběnkou Valdštejn - Vartenberk (+ 27. ledna 1803),
- Jiřího Kristiána Antonína Michaela Josefa Paterna Františka de Paula hraběte Valdštejna - Vartenberka (+ 6. září 1791),
- benediktinku u sv. Jiří na Pražském hradě Gabrielu (Herulu) hraběnkou Valdštejn,
- hofrychtěře (dvorského sudího) moravského markrabství Františka Antonína Josefa Salavy z Lípy (+ 1741),⁴⁶¹
- plukovníka Jana Ludvíka z Khevenhüller, hraběte Aichelberg – Frankenburg,⁴⁶²

ale také členů spolubratrského Augustiniánského opatství augustiniánů - poustevníků sv. Tomáše na Starém Brně⁴⁶³ a v roce 1784⁴⁶⁴ zrušené spolubratrské Premonstrátské

---

⁴⁶⁰ srov. MATĚJKA, Miroslav Pacifik. *Nekrologium Provincie kapucínů v ČR. 2.* přepracované vydání. [Praha], 2018, s. 38, 183.

V té době byl již šestým rokem (tj. ode dne 19. listopadu 1754) členem kapucínského řádu br. Dominik Florián Hohaus (+ 26. června 1806) - bývalý sekretář P. Jana Křtitele Josefa hraběte Valdštejn - Vartenberka.

⁴⁶¹ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 5/2, inv. č. 10.

Rajhradský probošt Antonín Pirmus OSB a s ním konvent rajhradských benediktinů přijal přisedícího zemského soudu a královského tribunálu v moravském markrabství Františka Antonína Salavu do duchovní konfraternity v roce 1714.

⁴⁶² MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 4, inv. č. 9, folio č. 32 - 33.

Rajhradský probošt Otmar Karel Konrád OSB a s ním konvent rajhradských benediktinů přijal plukovníka Jana Ludvíka z Khevenhüller, hraběte Aichelberg - Frankenburg do duchovní konfraternity dne 8. srpna 1780.

kanonie Nanebevzetí Panny Marie v Zábřdovicích,⁴⁶⁵ s nimiž měli přátelské vztahy nejenom v rovině duchovní⁴⁶⁶ a společensko - reprezentativní, ale také ekonomické a hospodářské oblasti.⁴⁶⁷ - Konfraternita Benediktinského opatství sv. Petra a Pavla v Rajhradě a Augustiniánského opatství augustiniánů - poustevníků sv. Tomáše na Starém Brně již ale v současné době není oboustranně praktikována.⁴⁶⁸

I přes skutečnost, že všech těchto závazků modliteb za výše uvedené zemřelé dobrodince byli benediktini na základě usnesení 113. plenárního zasedání České biskupské konference za konkrétně daných podmínek zproštění (blíže viz reskript č. 20172570 ze dne 6. července 2017 Kongregace pro klérus), stále mezi bratřími probíhá živá diskuse, zda by do nekrologia neměli být opětovně zařazeni všichni známí dobrodinci všech klášterů (a to včetně již zaniklých) nalézajících se na území Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha jmenovitě, za jejichž spásu duší se bratři v minulosti prokazatelně obzvláště modlili, nebo zda zůstat u dosavadní praxe všeobecné každodenní modlitby za všechny dnes již mnohdy neznámé dobrodince a jmenovitě vzpomínat jen ty pro dané bratrské společenství „nejdůležitější“.

Obdobně diskutované je i případné doplnění nekrologia o zmínky spojené s modlitbou za konkrétní zemřelé dobrodince ze současnosti.

---

⁴⁶³ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 3, inv. č. 8; signatura A e 006/005, inv. č. 846, karton č. 27 a signatura A e 4, inv. č. 9, folio č. 6.

Duchovní konfraternita mezi rajhradskými benediktiny a starobrněnskými augustiniány - poustevníky zaměřená zejména na posmrtné spasení duší bratří (podstatným úkonem obou konventů proto bylo především vykonávání vzájemných modliteb za zemřelé bratry) byla uzavřena dne 18. ledna 1729.

⁴⁶⁴ srov. BUBEN, Milan. *Encyklopedie řádů, kongregací a řeholních společností katolické církve v českých zemích. II. díl, I. svazek, Řeholní kanovníci*. Praha: Libri, 2003, s. 133.

⁴⁶⁵ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura A e 2, inv. č. 7; signatura A g 6/4, inv. č. 17 a signatura A e 005/001, inv. č. 845, karton č. 27.

Duchovní konfraternita mezi rajhradskými benediktiny a zábrdovickými premonstráty zaměřená zejména na posmrtné spasení duší bratří (podstatným úkonem obou konventů proto bylo především vykonávání vzájemných modliteb za zemřelé bratry) byla uzavřena dne 8. září 1702.

⁴⁶⁶ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura F b 001/IV, inv. č. 2504, karton č. 290.

⁴⁶⁷ srov. MACUROVÁ, Zuzana. *Brno, Rajhrad, Zábřdovice: několik poznatků ke vzájemným kontaktům klášterů v 18. století*. In: Mílek, Václav. *Osm století: sborník příspěvků prezentovaných na konferenci k výročí 800 let založení klášterů v Zábřdovicích a Nové Říši* 23. září 2010 v premonstrátském klášteře v Nové Říši. Nová Říše, Kanonie premonstrátů v Nové Říši: 2012, s. 50 - 51.

V rámci uzavřené duchovní konfraternity se v Rajhradě ustálil v 18. století také zvyk vedení pohřebních obřadů představených rajhradského převorství představiteli svatotomášského opatství a zábrdovické kanonie.

⁴⁶⁸ Posledním ve *Vitae monachorum qui ab Anno 1613 in monastero O.S.B. Raihradensi in Morava professi in domino obierunt* zapsaným zemřelým augustiniánem z Augustiniánského opatství augustiniánů - poustevníků sv. Tomáše na Starém Brně je opat Benedikt Antonín Švanda OSA (+ 6. března 1956), jehož pohřbu se nejenom zúčastnil, ale také při něm značně prochládl, rajhradský převor P. Karel Rudolf Musil OSB (+ 18. března 1956 následkem onoho prochládnutí stíženým smrtelným zápallem plic).

Co se týče Benediktinského arcidiocetství sv. Markéty a sv. Vojtěcha v Praze na Břevnově, mohlo by se jednat např. o:

- břevnovského faráře P. ThDr. Františka Jedličku (3. května 1984) - fr. Řehoře exOSB,⁴⁶⁹
- klášterní kuchařku a hospodyní Růženu Bučkovou (+ 3. dubna 2013), která se stala bratřím „*velmi zdatnou pomocnicí*“ v prvních 3,5 letech od jejich návratu na Břevnov.⁴⁷⁰

Co se týče Benediktinského opatství Panny a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích, mohlo by se jednat např. o:

- sl. Annu Müllerovou (+ 1968) - pověřenou vedením juvenátu.⁴⁷¹

Co se týče Benediktinského opatství sv. Petra a Pavla v Rajhradě, mohlo by se jednat např. o:

- modřického děkana a rajhradského faráře P. Františka Fučíka (+ 5. října 1996),⁴⁷²
- archiváře PhDr. Jana Flodra (+ 2. srpna 2016),⁴⁷³
- Ing. Jaroslavu Holou (+ 15. března 2017) - s. M. Ignácii exSFR,
- Ing. Jiřího Milka (+ 8. října 2020) - předsedu nadace Ora et labora,⁴⁷⁴
- kunsthistorika prof. PhDr. Miloše Stehlíka (+ 13. února 2020), který rajhradským benediktinům věnoval svou knihovnu a sbírku moderního umění.

---

⁴⁶⁹ srov. KORONTHÁLY, Vladimír, ed. *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské ve 20. století a lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010 (díl I. - Almanach (A-L))*. [Praha]: Arcibiskupství pražské, 2013, s. 373.

P. ThDr. František Jedlička (* 1. června 1920 v Rajhradě; ord. 29. června 1947 v Praze; + 3. května 1984 v Praze) - původně břevnovský benediktin s řádovým jménem Řehoř, který po svém návratu ze studijního pobytu u St. André v Belgii v roce 1946 neobnovil své časné řeholní sliby.

srov. SIOSTRZONEK, Prokop, *cit. d.*, s. 164 - 166.

⁴⁷⁰ srov. tamtéž, s. 128 - 129.

⁴⁷¹ srov. HOLZOVÁ, Helena, *cit. d.*, s. 15.

⁴⁷² srov. TEISTER, Jan František. *Čtvrt století od úmrtí P. Františka Fučíka*. In. Rajhradský zpravodaj - Informace o dění ve městě Rajhradě roč. 31 / 2021, č. 5, s. 12 - 13.

⁴⁷³ srov. DUREC, Ivo. *Zemřel PhDr. Jan Flodr, emeritní odborný archivář*. In. Rajhradský zpravodaj - Informace o dění ve městě Rajhradě roč. 26 / 2016, č. 5, s. 10 - 11.

⁴⁷⁴ srov. DUREC, Ivo. *Zemřela významná osobnost Rajhradu*. In. Rajhradský zpravodaj - Informace o dění ve městě Rajhradě roč. 30 / 2020, č. 6, s. 10.

Závěr

Srdcem každého benediktinského kláštera je bezpochyby svatostánek a plícemi chórové lavice nacházející se poblíž onoho srdce - svatostánku, do nichž usedají několikrát denně bratři, aby po vzoru Ježíšových učedníků setrvali ve společenství svorně a vytrvale na modlitbách.

V benediktinských kláštorech se *contemplatio* střídá s *actio* - manuálními a intelektuálními činnostmi, aniž by se přitom narušila modlitba, která v mlčení provází celý činný den a vždy znovu a znovu vypukne v chórovou, aby se tak na chvíli stala pro všechny společnou. Nejenom doba této společné modlitby, ale i její struktura vychází z *Řehole*. - Sv. Benedikt z Nursie ale není jejím tvůrcem (vychází z dlouhodobého a názorově velmi rozmanitého vývoje), nýbrž kodifikátorem, což jsem prokázal v první části této své práce.

„Pouze ti z bratří, kteří se trvale zapojí do pevných forem liturgie, budou ustavičně unášeni rytmem, který ulehčuje trvalé zaměření k Bohu.“⁴⁷⁵

Sv. Benedikt z Nursie chtěl po vzoru Žalmisty (Ž 119, 62), aby bratři nejenom během dne, ale i v průběhu noci vzdávali chválu svému Stvořiteli pro jeho spravedlivá rozhodnutí.⁴⁷⁶ Povzdech sv. Benedikta: *„Kéž bychom tak my, vlašníci, za celý týden vykonali to, co naši svatí Otcové, jak čteme, statečně splnili za jediný den!“⁴⁷⁷* bezpochyby dokazuje jeho smysl pro realitu. Byl si velmi dobře vědom toho, že to, co někde někomu vyhovuje, nemusí nutně z nejrůznější příčiny vyhovovat někomu jinému, a proto svůj model společné modlitby nikomu striktně nepřikazuje dodržovat.

V tomto duchu se společná modlitba různě v průběhu staletí proměňovala a uzpůsobovala. - Její poslední velká proměna nastala po II. vatikánském koncilu, který stanovil obnovu řeholního života ve všech jeho aspektech podle charismatu zakladatele (tj. podle sv. Benedikta z Nursie a jím sepsané *Řehole*) - viz prohlášení sv. papeže Pavla VI.: *„Současně s ubýváním modlitby začal vždy úpadek řeholního života. Všechny*

⁴⁷⁵ *Mnišské dobrodružství*. In: Světlo roč. VI. / 1998, č. 48, s. 8.

⁴⁷⁶ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 65 (kapitola č. 16, verše č. 3 - 5).

⁴⁷⁷ *tamtéž*, s. 71 (kapitola č. 18, verš č. 25).

obnovy řeholního života (reformy) začaly zavedením chórových i osobních modliteb podle vlastního charismatu.“⁴⁷⁸ - Hledání způsobu, jak toto ustanovení koncilních otců naplnit, nebylo vůbec snadné, o čemž svědčí poměrně dlouhé období společného hledání (1966 - 1974) nejenom v rámci samotného benediktinského řádu, ale i celé benediktinské rodiny, přičemž hlavní zásada obnovy officia byla vždy všem od počátku zřejmá a všemi plně akceptována - benediktini by si měli bezesporu uchovat svou tradici společné modlitby, tak jak je obsažena v *Řeholi*, a to při zachování principu pluriformity, na což poukazuje čtvrtá částí této mé práce.

„Aby se modlitba mohla stát plodnou a proměňovat člověka, musí vstoupit do celku všedního života. Stane se neplodnou, nedodá sílu k ustavičné přeměně sebe sama, pokud zůstane pouze zbožnou praktikou: ráno, uprostřed dne, večer, ... bez spojení s životem. Nepřispěje příliš k přeměně člověka, zůstane-li pouze liturgií, slovy.“⁴⁷⁹ Jen tehdy totiž tento trvalý proud modlitby bude protékat duchovním životem a stane se nosnou vlnou pro nikdy neustávající kontemplaci.

To, kdy se společná chórová modlitba koná a jakou má konkrétní strukturu, záleží totiž do značné míry na konkrétním místě, ve kterém se daný benediktinský klášter nachází, a na jeho specifickém poslání. - Tzn. nemusí-li se bratři díky dostatečně velké fundaci věnovat manuální práci, mohou dodržovat rozvržení modliteb do sedmi hodiněk (Ž 119, 62), jsou-li ale bratři nuceni pracovat manuálně (tj. aby se uživilí prací svých rukou), jednotlivé hodinky mnohdy spojují, aby tak získali dostatek času na práci, což ale neznamená, že by docházelo ke zmenšení rozsahu žaltáře.

Ani v jednotlivých kláštorech Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha, které se nenacházejí pouze na území České republiky, ale i v Chorvatsku a ve Slovinsku, není z těchto důvodů doba konání společných chórových modliteb ani jejich struktura shodná. Shoda nepanuje ani mezi těmi, které se nalézají na území České republiky.

Slovanská benediktinská kongregace sv. Vojtěcha vznikla až v roce 1945 (je tudíž nejmladší benediktinskou kongregací), ale díky násilné likvidaci klášterů v rámci „Akce

---

⁴⁷⁸ WIDER, Dominik: *Výchova k modlitbě*. In: *Řeholní formace*. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2002, s. 531.

⁴⁷⁹ tamtéž, s. 554.

K“ v Československu se stala její existence po roce 1950 pouze de iure - formální. Slovanská benediktinská kongregace sv. Vojtěcha tudíž mohla začít plně fungovat až po roce 1990, což vyplývá ze třetí kapitoly.

České benediktinské officium, které je ale stále potřeba vnímat jako provizorní, avšak pro potřeby bratří dostačující, vzniklo až po roce 1990, a to zásluhou břevnovského arciojata Prokopa Petra Siostrzonka OSB, který vycházel z tynieckého officia. - Jeho uspořádání oproti kněžskému, jehož digitální verzi mnohdy používají bratři pobývající mimo klášter, případně jiným officii (např. německému benediktinskému officiu, s nímž přicházejí do kontaktu např. při návštěvách „exilové broumovské benediktinské komunity“ v Rohru) se odlišuje pouze rozsahem, nikoli systémem. Tím jsem se zabýval v páté kapitole této práce.

Protože používání českého benediktinského officia Stanovy Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha vnímají pouze jako společnou zvyklost a nikoli povinnost, specifikem českého benediktinského officia je skutečnost, že bylo přijato a je používáno pouze ve dvou ze tří bratry obydlených klášterech s českým obcovacím jazykem. - Ve většině klášterů Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha se tudíž bratří modlí officium dle vlastních zvyklostí, i když ne vždy tyto zvyklosti plně odpovídají duchu reformy officia po II. vatikánském koncilu (např. viz Benediktinské opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích, kde bratří místo benediktinského officia používají officium kněžské).

Za této situace se nejeví jako zcela reálné se v dohledné době připojit k aktivitě „digitalizace“ benediktinského officia jednotlivých benediktinských kongregací, jak to průkopnicku učinila např. sublacensko - casinská benediktinská kongregace.⁴⁸⁰

S tím souvisí i stálá neexistence kongregačního Direktáře (directorium chori), o jehož vydávání rozhodla již první generální kapitula Slovanské benediktinské kongregace

---

⁴⁸⁰ Aplikace benediktinského officia v italské a anglické jazykové mutaci, k níž má v dohledné době přibýt i španělská jazyková mutace, byla oficiálně spuštěna opatem primasem Gregory Polanem OSB v součinnosti s monteccasinským arciopatem Donatem Ogliarim OSB dne 16. března 2022 na Monte Cassinu.

sv. Vojtěcha.⁴⁸¹ - Každý klášter proto přebírá Direktář diecéze, na jejímž území se nachází, a tudíž také officium, které se bratři modlí, je nutno tomu přizpůsobit.

V budoucnu lze reálně očekávat, jak naznačuje „rajhradská iniciativa“ reprezentována fr. Františkem Janem Teisterem OSB a fr. Jakubem Maria Jířím Pohlem OSB, že české benediktinské officium, tak jako jiná benediktinská officia, bude opravováno a různě doplňováno, možná také rozšiřováno, a proto se prozatímní kroužková vazba jednotlivých částí officia jeví jako velmi prozíravě - praktické rozhodnutí. - V této souvislosti je zapotřebí si uvědomit, že je-li dnes české benediktinské officium považováno za poněkud příliš skromné, ba až velmi strohé, pak za pár let (možná desetiletí) takového vylepšování a rozšiřování může být vyvolána legitimní a přirozená touha po novém (reformním) oproštění.⁴⁸²

Ať tomu bude tak či onak, podstatná není forma společné modlitby, ale odhodlání těch, kdo se k ní scházejí a „*při zpěvu žalmů stojí tak, aby jejich mysl byla ve shodě s jejich hlasem.*“⁴⁸³ Tato důležitá a jasně formulovaná konkrétní zásada sv. Benedikta z Nursie reflektující skutečnost, že: „*zatímco při osobní modlitbě člověk dává navenek prostor tomu, čeho je plné jeho srdce, při liturgii je pohyb odvrácený: vnější věci, liturgické úkony a modlitby sestupují do našeho nitra,*“ nabádá bratry k tomu, aby osobní prožívání modlitby přizpůsobovali objektivnímu obřadu a tak obohacovali svá srdce. - V minulosti uskutečněné a v budoucnosti i nadále bezesporu uskutečňované změny v uspořádání českého benediktinského officia jsou založeny na stejném principu. „*Jsme zváni nepotlačovat své osobní preference, ale s pokojem přijmout to, co nám nabízí církev. Až se bude za několik desetiletí či staletí konat další úprava českého benediktinského officia, aby odpovídalo změně době, bude se zrovna od těch, kdo přijdou po nás, vyžadovat stejný postoj - přijmout tyto změny.*“⁴⁸⁴

Bratři Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha se po dlouhá desetiletí nemohli modlit a pracovat pospolu (Sk 2, 44), a do dnešních dnů se o životním „osudu“ mnoha z nich moc neví, což dokazují chybějící jména v kongregačním, nikým systematicky

---

⁴⁸¹ MZA; fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6) signatura D n 0026/002c, inv. č. 2188, karton č. 246, folio č. 8. - List první generální kapituly Slovanské kongregace svatého Vojtěcha sepsaný v Rajhradě, dne 18. června 1947.

⁴⁸² srov. STEWART, Columba, *cit. d.*, s. 41.

⁴⁸³ srov. BENEDIKT Z NURSIE, *cit. d.*, s. 71 (kapitola č. 19, verš č. 7).

⁴⁸⁴ TICHÝ, Radek, *cit. d.*, s. 7.

nedoplňovaném nekrologu, který je používán při vzpomínce na zemřelé po modlitbě uprostřed dne. - Nezapomínejme však na ně (viz pracně vytvořený kongregační nekrolog v příloze), neboť oni jsou nedílnou součástí neustálého pokračování ustavičné Boží chvály v daném klášteře, a taktéž na četné dobrodince.

Mým cílem bylo na základě podnětů mých spolubratří doplnit a náležitě rozšířit v rámci mé magisterské práce již částečně zpracované téma, které je mi díky mé dlouholeté každodenní praxi velice blízké, ale současně vytvořit jakousi praktickou příručku (tj. řečeno slovy sv. apoštola Pavla (2 Tim 3, 16 - 17): „ ... *Aby se hodila k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ke spravedlnosti, aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu.*“) pro všechny, kdo mají skutečný zájem o seznámení se s původem a smyslem českého benediktinského officia, což se mi podařilo naplnit. - Jsem rád, že jsem mohl navázat na práci spolubratra P. Vojtěcha Marka Maliny OSB, a vytvořit její volné pokračování, které může přispět (např. jakožto učebnice) k lepšímu pochopení benediktinské spirituality.

Přehled použitých pramenů a literatury

prameny

- Benediktinské arcidiocesi Beuron
  - *akta z jednání opatů Benediktinské konfederace na kongresech opatů Benediktinské konfederace (1966 - 1973)*

- Benediktinské opatství Rajhrad
  - *Series Praepositorum Raihradensium nec non Geschichtliche Notizen der Pfarre Raigern* (rukopis)
  - *Konstituce, deklaráce a společné zvyklosti Slovanské benediktinské kongregace svatého Vojtěcha z roku 1990*
  - *Konstituce, deklaráce a společné zvyklosti Slovanské benediktinské kongregace svatého Vojtěcha z roku 1994*
  - *Konstituce, deklaráce a společné zvyklosti Slovanské benediktinské kongregace svatého Vojtěcha z roku 1997*
  - *Stanovy Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha z roku 2002*
  - *Stanovy pro obláty svatého Otce Benedikta žijící ve světě potvrzených*

  - BEJČEK, Martin *Katalog Benediktinského opatství sv. Petra a Pavla v Rajhradě*. Olomouc 1995, 48 s.
  - TEISTER, Jan František. *Nekrolog bratří Benediktinského opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Emauzích, kteří zemřeli po roce 1945 ve své vlasti*. (rukopis)
  - *Repertorium necrologii monasterii Raihradensis* (rukopis)

- Benediktinské opatství Emauzy
  - *Mane nobiscum Domine - List oblátům sv. Benedikta*

- Moravský zemský archiv v Brně, Brno - Starý Lískovec (MZA)
  - fond: *Benediktini Rajhrad* (E 6)

- BASILIUS: *Regulae fusius tractatae* (PG 31)

- BENEDIKT Z NURSIE. *Regula Benedicti = Řehole Benediktova* [z latiny přeložila Alžběta Franecová ; německé texty přeložili Vojtěch Engelhart a Aleš Vandrovec; průvodní slovo napsal Anastáz Opasek]. Vyd. 1. Praha: Benediktinské arcidiocésní sv. Vojtěcha a sv. Markéty, 1998. 238 s. ISBN 80-238-2676-X.
- BENEDIKT Z NURSIE, *Regula Benedicti = Die Benediktusregel* (lateinisch/deutsch). Herausgegeben im Auftrag der Salzburger Äbtekonzferenz. - Beuroner Kunstverlag, Beuron 1992, 312 s. ISBN 3-87071-061-6.
- *Bible: písmo svaté Starého a Nového zákona (včetně deuterokanonických knih)*. Překlad Miloš Bič. 2. katolické vyd. Praha: Zvon, 1991. 1007, 283 s., [8] s. obr. příl. ISBN 80-7113-009-5.
- CAESAR, Gaius Iulius. *Válečné paměti: o válce galské, o válce občanské, alexandrijské, africké a hispánské*. Překlad Ivan Bureš. 1. souborné vyd. Praha: Svoboda, 1972. 634, [1] s. Antická knihovna; sv. 16.
- JAN KASSIÁN. *Zvyky cenobitů a léky na osm základních neřestí*. Překlad Ondřej Koupil. Vyd. 1. Praha: Benediktinské arcidiocésní sv. Vojtěcha a sv. Markéty, 2007-2008. 2 sv. Pietas benedictina; seš. 14, 15. ISBN 978-80-86882-06-2.
- *Regula Mistrza*. In: *Reguła Mistrza. Reguła świętego Benedykta*. [z latiny přeložili Tomasz M. Dąbek OSB]. Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2006, s. 75 - 371, seria: Źródła monastyczne 40. ISBN 978-83-734-163-4

literatura

- ADAMUS, Alois. *K dějinám benediktinského opatství v Orlové*. Opava, Slezská grafie, 1923, 16 s.
- *Catalogus monasteriorum O.S.B. z let 1970 - 2015*. Řím, SS. Patriarchae Benedicti familiae confoederatae
- *Český misál*. Praha: Česká liturgická komise, 1983, 1006 s.
- *Dokumenty II. vatikánského koncilu*. Překlad Oto Mádr. 1. vyd. Praha: Zvon, 1995. 603 s. ISBN 80-7113-089-3.
- Paulus VI. *Constitutio Apostolica Laudis canticum promulgatur Officium divinum ex decreto Concilii Oecumenici Vaticani II instauratum* (1. listopadu 1970). In: *Acta Apostolicæ Sedis LXIII* (1971), s. 527 - 535.
- *Všeobecné pokyny k Denní modlitbě církve* (1971).

- *Benediktini opět na Sázavě*. In: Pax - časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta roč. VII. / 1932, č. 7 - 8, s. 180 - 181.
- *Benediktinky v Polsku*. In: Pax - časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta roč. VIII. / 1933, č. 8, s. 318 - 319.
- *Benediktinský převorát u sv. Anny ve Staré Vodě na Moravě*. In: Pax - časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta roč. V. / 1930, č. 9 - 10, s. 240 - 241.
- BENEŠ, Josef. *Kaine, kde je tvůj bratr?: medailony českých katolických kněží - oběti fašismu*. 1. vyd. Praha: Ústřední církevní nakladatelství, 1971. 269, [3] s.
- BERZDORF, Franziskus. *Necrologium Congregationis Bebedictinae Beuronensis O.S.B. 1863 - 2018*. Beuron 2018, 399 s. ISBN 978-3-8306-7894-6.
- BIRKENMAJER, Józef. *Bogarodzica Dziewica. Analiza tekstu, treści i formy*. Lwów 1937, 202 s.
- BLAŽÍČEK, Oldřich J., ČEŘOVSKÝ, Jan a POCHE, Emanuel. *Kláster v Břevnově*. Ve vydání prvním. Praha: Václav Poláček, 1944. 135 stran, 56 stran obrazových příloh. Umělecké památky; II. řada, svazek 3.
- BRUNNER, Sebastian. *Ein Benediktinerbuch. Geschichte und Beschreibung der Bestehenden und anführung der aufgehobenen Benediktinerstifte in Oesterreich - Ungarn, Deutschland und der Schweiz*. Würzburg 1880, 580 s.
- *Břevnov, první klášter černých Benediktinů na půdě slovanské*. V Praze: nakladem vlastním, 1931. 95 - [i] s.
- BUBEN, Milan. *Encyklopedie řádů, kongregací a řeholních společností katolické církve v českých zemích. II. díl, I. svazek, Řeholní kanovníci*. 1. vyd. Praha: Libri, 2003. 163 s. ISBN 80-7277-084-5.
- BUBEN, Milan. *Encyklopedie řádů, kongregací a řeholních společností katolické církve v českých zemích. II. díl, II. svazek, Mnišské řády*. 1. vyd. Praha: Libri, 2004. 399 s. ISBN 80-7277-084-5.
- BUCHBERGER, Michael, ed. a KASPER, Walter, ed. *Lexikon für Theologie und Kirche*. 3., völlig Neubearb. Aufl. Freiburg: Herder, 1993-2001. 11 sv. ISBN 3-451-22001-6.
- BURDOVÁ, Michaela: *Biskup Šebíř a jeho doba*. (bakalářská práce). Praha, Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy. 2012.

- CAPELLE, Bernard. *Le Maître antérieur à S. Benoît?*, In: Revue d'histoire ecclésiastique 41 (1946), s. 66 - 75 (p. 73)
- ČERNUŠÁK, Gracian, ed., ŠTĚDRONĚ, Bohumír, ed. a NOVÁČEK, Zdenko, ed. *Československý hudební slovník osob a institucí. Sv. 2, M-Ž*. 1. vyd. Praha: Státní hudební vydavatelství, 1965. 1080, [1] s.
- ČIŽÍNSKÁ, Helena. *Praha a české země v kontextu Beuronské umělecké školy*. In: Stoletá Praha roč. XIII / 2017, č. 1 s. 60 - 93.
- DAVID, Jiří. *Život svatého poustevníka Vintíře*. Vyd. 1. Olomouc: Refugium Velehrad-Roma, 2007. 98 s. Čeští jezuité; sv. 23. ISBN 978-80-86715-90-2.
- *Dějiny evropské civilizace*. Vyd. 1. Praha: Paseka, 1995. 2 sv. (372; 318 s.). ISBN 80-7185-012-8.
- DOKOUPIL, Vladislav. *Dějiny moravských klášterních knihoven ve správě Universitní knihovny v Brně*. Vyd. 1. V Brně: Musejní spolek, 1972. 379 s., 32 s. obr. příl. Vlastivědná knihovna moravská; č. 16.
- DUREC, Ivo. *Zemřel PhDr. Jan Flodr, emeritní odborný archivář*. In: Rajhradský zpravodaj - Informace o dění ve městě Rajhradě roč. 26 / 2016, č. 5, s. 10 - 11.
- DUREC, Ivo. *Zemřela významná osobost Rajhradu*. In: Rajhradský zpravodaj - Informace o dění ve městě Rajhradě roč. 30 / 2020, č. 6, s. 10.
- FLOSMAN, Martin. *S orlem i lvem. 1. díl, Příběhy českých duchovních od 17. století do první světové války*. První vydání. Praha: Epoque, 2018. 428 stran. Traumata války; svazek 11. ISBN 978-80-7557-135-9.
- FRANK, Karl Suso. *Dějiny křesťanského mnišství*. Překlad Zdeněk Lochovský. 1. vyd. Praha: Benediktinské arcidiákonství sv. Vojtěcha a sv. Markéty, 2003. 195 s. Pietas benedictina; 7. ISBN 80-902682-8-5.
- FRIEDRICH, Gustav, ed. *Codex diplomaticus et epistolaris Regni Bohemiae. Tomus I, Inde ab a. DCCCCV usque ad a. MCXCVII*. Pragae: Sumptibus comitiorum Regni Bohemiae, 1904-[1907]. 2 sv.
- FUCHS, Alfred. *Beuronské malířství*. In: Nový obzor: měsíčník pro literaturu a umění roč. 4 / 1914, č. 1, s. 9 - 11.
- GOGOLA, Jerzy. *Řeholní formace*. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2002. 1006 s. ISBN 80-7266-110-8.

- GOODELL, Henry H.. *The Influence of the Monks in Agriculture*. Přednáška pronesená před Massachusetts State Board of Agriculture 23. srpna 1901, 11. vyšlo v Goodell Papers na Univerzitě v Massachusetts.
- GRULICH, Rudolf. *Sudetoněmečtí katolíci jako oběti nacismu*. 1. vyd. Brno: L. Marek, 2002. 95 s. Pontes pragenses; sv. 23. ISBN 80-86263-33-9.
- GRÜN, Anselm. *Svatý Benedikt z Nursie: učitel duchovního života*. Vyd. 1. V Praze: Vyšehrad, 2004. 127 s. ISBN 80-7021-695-6.
- HEILANDOVÁ, Lucie. *Ferdinand Ullersdorf z Němčího a jeho knižní odkaz rajhradskému klášteru*, In: *Studia bibliographica Posoniensia* 2017, s. 43 - 51.
- HEILANDOVÁ, Lucie - PAVELKOVÁ, Jindra. *Klášterní knihovna, její donátoři a akvizice rajhradských benediktinů*. In: *Knihovny benediktinských klášterů Broumov a Rajhrad: katalog k výstavě*. Vydání první. Hradec Králové: Gaudeamus, 2019, s. 41 - 46. ISBN 978-80-7435-740-4.
- HERWEGEN, Ildefons. *Smysl a duch Benediktovy řehole*. V českém jazyce vyd. 1. Vyšší Brod: Cisterciácké opatství, 2008. 345 s. ISBN 978-80-86644-99-8.
- HEYDUK, Josef. *Svatí církevního roku*. Vyd. 1. Praha: Vyšehrad, 2001. 237 s. ISBN 80-7021-385-X.
- HLADKÝ, Ladislav. *Slovinci a Cyrilometodějská tradice*. In: *Slavica Litteraria*. Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity roč. 17 / 2014, č. 1, s. 115 - 124. ISSN 1212-1509
- HOLZHERR, Georg. *Řehole Benediktova: uvedení do křesťanského života: (komentář)*. 1. české vyd. Praha: Benediktinské arcidiocésní opatství sv. Vojtěcha a sv. Markéty, 2001. 311 s. Pietas benedictina; seš. 4. ISBN 80-902682-3-4.
- GAZDA, Augustin L. a TEISTER, Jan František. *Průvodce staroslavným benediktinským opatstvím sv. Petra a Pavla v Rajhradě*. 1. vydání. Bohumín: OS Přátel bohumínské historie, 2015. 22 stran. ISBN 978-80-260-8351-1.
- JAN PAVEL II.. *Apoštolská abortace o Bohu zasvěceném řeholním životem ve světle Kristova vykoupění Redemptionis Dominum* (25. března 1984). In: *Zasvěcený život ve světle reformy II. vatikánského koncilu*. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1997.
- JANION, Maria. *Niesamowita Słowiańszczyzna: fantazmaty literatury*. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2007. 357 s. ISBN 978-83-080480-5.

- JANSSENS, Laurent: *Mariánské antifony*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. V. / 1930, č. 5 - 6, s. 100 - 105 a č. 11 - 12, s. 280 - 284; roč. VI. / 1931, č. 1 - 2, s. 10 - 12 a č. 3 - 4, s. 64 - 67.
- KNIEL, Kornel. *Nové plody svatosti na benediktinském stromu života*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. XI. / 1936, č. 2, s. 43 - 45
- KNIEL, Kornel. *Povšimnutí hodný den benediktinského kalendáře*. In: Pax - časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta roč. X. / 1935, č. 11, s. 417 - 424.
- KOPEČEK, Pavel. *Liturgické hnutí v českých zemích a pokoncilní reforma*. 1. vydání. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2016. 399 stran. ISBN 978-80-7325-419-3.
- KORONTHÁLY, Vladimír, ed. *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské ve 20. století a lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*. [Praha]: Arcibiskupství pražské, 2013. 3 svazky. ISBN 978-80-11-00114-8.
- KOSAR, Franc; KLÍMA, František. *Antonín Martin Slomšek, kníže biskup Lavantský, přísežný apoštolské stolice, měšťan Římský: jeho život a apoštolská činnost*. Brno: Knih tiskárna benediktinská, 1882, 34 s.
- KRAFT, Heinrich. *Slovník starokřesťanské literatury: život, spisy a nauka řeckých, latinských, syrských, egyptských a arménských církevních otců*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2005. 319 s. ISBN 80-7192-516-0.
- KRLÍN, Josef. *Prokop Neužil, třetí opat českého benediktinského kláštera sv. Prokopa v Lisle-USA*. Bechyně: Děkanský úřad, [1947]. 47-[I] s.
- KUBÍN, Petr, ed. *Legenda o sv. Vintířovi = Vita s. Guntheri*. Vyd. 1. Praha: Toggga, 2014. 277 s. Fontes Bohemiae Hagiographici; sv. 1. ISBN 978-80-7476-064-8.
- KUBÍN, Petr. *Svatý Vintíř: poustevník, kolonizátor a diplomat = Der Heilige Gunther: Einsiedler, Kolonizator und Diplomat*. Vydání první. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Katolická teologická fakulta, Ústav dějin křesťanského umění v NLN, s.r.o., 2016. 255 s. Opera Facultatis theologiae catholicae Universitatis Carolinae Pragensis. Historia et historia artium; vol. XXV. ISBN 978-80-7422-459-1.
- MALINA, Bedřich. *Dějiny římského breviáře. Díl první*. V Praze: Vyšehrad, 1939. 413 stran. Podlahova knihovna naučných spisů; svazek I.

- MALINA, Marek (P. Vojtěch OSB): *Vývoj mnišského oficía před svatým Benediktem z Nursie* (magisterská práce) Teologická fakulta KU Košice 2014.
- MATHON, Placidus Johannes. *Život nejblahoslavenější Bohorodičky Panny Marie a jejího panického chotě sv. Josefa, patrona církve svaté, dědice země české, ochránce císařského rodu Habsburků*. (II. díl). Brno, Knihotiskárna benediktinů rajhradských, 1884, 528 s.
- MACUROVÁ, Zuzana. *Brno, Rajhrad, Zábřdovice: několik poznatků ke vzájemným kontaktům klášterů v 18. století*. In Mílek, Václav. *Osm století: sborník příspěvků prezentovaných na konferenci k výročí 800 let založení klášterů v Zábřdovicích a Nové Říši 23. září 2010 v premonstrátském klášteře v Nové Říši*. Vyd. 1. Nová Říše: Kanonie premonstrátů v Nové Říši, 2012. s. 47 - 55. ISBN 978-80-260-1492-8.
- MATĚJKA, Miroslav Pacifik. *Nekrologium Provincie kapucínů v ČR*. 2. přepracované vydání. [Praha], 2018. 373 stran, 59 nečíslovaných stran. ISBN 978-80-906074-8-4.
- MAZURKIEWICZ, Roman. *Deesis. Idea wstawiennictwa Bogurodzicy i św. Jana Chrzciela w kulturze średniowiecznej*, wyd. 2 popr., Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2002. 348 s. ISBN 83-7052-484-2.
- MIKULEC, Jiří. *Náboženský život a barokní zbožnost v českých zemích*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2013. 394, xx s. obr. příl. ISBN 978-80-247-3698-3.
- *Mnišské dobrodružství*. In: Světlo roč. VI. / 1998, č. 48, s. 8 - 9.
- NAVRÁTIL, Jan Sarkander. *Stará Matka Boží a úcta nejblah. Panny Marie ve klášterním chrámu Páně v Rajhradě*. Brno, Benediktinská knihtiskárna, 1882, 17 s.
- NEUŽIL, Prokop. *Bratři laikové v Řádu sv. Benedikta*. Chicago: Tiskárna Českých Benediktinů, 1937. 164 s.
- NEUŽIL, Prokop. *Svatý Benedikt, učitel, apoštol a vůdce*. Chicago: Tiskárna Českých Benediktinů, 1932. 224 s.
- NIGG, Walter et al. *Benedikt z Nursie: otec západního mnišství: esej*. Překlad Marie Kyralová a Alžběta Sirovátková. Praha: Zvon, 1991. 109 s. ISBN 80-7113-040-0.
- OPASEK, Anastáz. *Dvanáct zastavení: vzpomínky opata břevnovského kláštera*. 3., opr. a dopl. vyd. Praha: Torst, 1997. 344 s. ISBN 80-7215-028-6.

- PECHÁČEK, Method. *Méně známí světcové řádu benediktinů v Čechách*. In: Pax - časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta roč. IV. / 1929, č. 7 - 8, s. 217 - 223.
- PETR, Cyril: *Sdružení rakouských benediktinských klášterů v jednu kongregaci*. In: Pax - časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta roč. V. / 1930, č. 9 - 10, s. 242 - 244.
- PRAUSOVÁ, Veronika. *Alfred Fuchs (1892 - 1941)*. (diplomová práce) Praha, Fakulta sociálních věd Karlovy univerzity v Praze, 2015, s. 21 - 22.
- RÁČEK, Blažej. *Církevní dějiny v přehledu a obrazech*. V Praze: Vyšehrad, 1940. 678 s. Podlahova knihovna naučných spisů; sv. 2.
- RICHTROVÁ, Eva: *Benediktinský klášter v Rajhradě v době opata Aloise Josefa Kotyzy (osudy klášterního domu a řeholníků v letech 1937 - 1947)*. (disertační práce) Brno, Filosofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně, 2015.
- RYNEŠ, Václav: *Blahoslavená Amabilia*. Klatovy, vlastním nákladem, 1941, s. 51.
- SEKERÁK, Marián: *Poznámky k jurisdikčnímu a majetkovému sporu mezi Územním opatstvím sv. Martina na Panonské hoře a Trnavskou arcidiecézí*. In: Studia theologica: teologický časopis Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého a Teologické fakulty Jihočeské univerzity ve spolupráci s Teologickou fakultou Trnavské univerzity. Olomouc: Cyrilometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého, roč. 18 / 2016, č. 4, s. 173 - 191.
- SCHALLER, Marian: *Posudky knih* (Dr. Alfred Fuchs: *Oltář a rotačka*). In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. V. / 1930, č. 11 - 12, s. 292.
- SCHAUBER, Vera a SCHINDLER, Hanns Michael. *Rok se svatými*. Překlad Terezie Brichtová a Vojtěch Pola. Vyd. v KN 2. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1997. xxvi, 702 s. ISBN 80-7192-304-4.
- SCHIKORA, Rudolf, ed. *Naše světla: čtení ze životů svatých*. Frýdek: Exerciční dům, 1947. 823 s., [14] obr. příl.
- SIOSTRZONEK, Petr Prokop. *Besedy o obnově břevnovského kláštera*. Vyd. 1. Praha: Benediktinské arcioopatství sv. Vojtěcha a sv. Markéty, 2007. 189 s. Pietas benedictina; seš. 13. ISBN 978-80-86882-05-5.

- SIOSTRZONEK, Prokop. *Prokop Siostrzonek*. Vydání první. V Praze: Radioservis, a.s., 2018. 243 stran. Osudy. ISBN 978-80-87530-89-4.
- SITTEK, Patrik. *Snahy o založení exilové emauzské komunity v Itálii po roce 1950 a její další vývoj*. (diplomová práce) Olomouc, Cyrilometodějská teologická fakulta Univerzity palackého v Olomouci, 2020.
- SKŘIVÁNEK, František a TOVAČOVSKÝ, Jaroslav: *Vratislavští biskupové v dějinách Slezska: se zvláštním zřetelem na jejich životopisy a heraldiku*. Praha: Onyx, 2004. 118 s. ISBN 80-86788-15-6.
- STEWART, Columba. *Modlitba a komunita: benediktinská tradice*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2004. 150 s. Dějiny křesťanských spiritualit. ISBN 80-7192-793-7.
- *Svatý Benedikt - 480 - 1980*. Řím, Velehrad, 1980, 188 s. Křesťanská akademie; sv. 66.
- ŠIGUT, František. *Poslední abatyše kláštera Králové na St. Brně*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. X. / 1935, č. 12, s. 445 - 450.
- ŠEBEK, Jaroslav. *Die Äbte Alban Schachleiter OSB und Ernst Vykoukal OSB*. In: *Die Benediktiner und das Dritte Reich*. Laacher Hefte Nr. 7, Maria Laach 2002, s. 29 - 48.
- ŠRÁMEK, Josef. *Břevnovské opatství ve středověku: Břevnov, Rajhrad, Police nad Metují a Broumov*. Vydání první. Praha: Benediktinské arcioopatství sv. Vojtěcha & sv. Markéty, 2016. 252 stran. Pietas benedictina; sešit 22. ISBN 978-80-86882-22-2.
- TAFT, Robert. *The Liturgy of the Hours in East and West*. Collegeville, Minnesota: The Liturgical Press, 1993. 421 s. ISBN 0-8146-1405-1.
- TEISTER, Jan František. *Čtvrt století od úmrtí P. Františka Fučíka*. In: Rajhradský zpravodaj - Informace o dění ve městě Rajhradě roč. 31 / 2021, č. 5, s. 12 - 13.
- TEISTER, Jan František. *Výročí rajhradského rodáka, benediktina Matouše Sobka, 1618 - 2018*. In: Rajhradský zpravodaj roč. 28 / 2018; č. 5; s. 10 - 11.
- (tez) *Nové svátky v církevním kalendáři*. In: Katolický týdeník roč. XXXII / 2021, č. 7, s. 1.
- TICHÝ, Radek. *Reforma liturgie je nevratná*. In: Katolický týdeník (příloha Perspektivy) roč. XXXIII./2022, č. 5, s. 7.

- UHL, Karel. Historické a umělecké památky v klášteře rajhradském. In.: Moravan na rok 1922: kalendář na rok obyčejný ... Brno, Občanská tiskárna, 1921.
- VANDERHOVEN, Hubert. *Saint Benoît a-t-il connu la Règle du Maître?* In: Rev. Hist. eccl. t. XL 1944 – 1945, s. 176 - 187.
- VENTURA, Václav. *Spiritualita křesťanského mnišství. 1, Od prapočátků po svatého Jana Zlatoústého.* Vyd. 1. Praha: Benediktinské arcidiecézní ústředí svatého Vojtěcha a svaté Markéty v Břevnově, 2006. 348 s. Pietas benedictina; 11. ISBN 80-86882-02-0.
- de VOGÜÉ, Adalbert. *La Règle de saint Benoît.* Paříž, Le Cerf, 1972, 496 s. Sources Chrétiennes 181
- de VOGÜÉ, Adalbert. Reguła Mistrza. In: *Reguła Mistrza. Reguła świętego Benedykta.* Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2006, s. 11 - 49. ISBN 978-83-7354-163-4.
- VONDRUŠKA, Isidor. *Životopisy svatých v pořadí dějin církevních.* V Praze: Ladislav Kuncíř, 1930-1931. 4 svazky. Kozoroh.
- VOZKOVÁ, Jana: *Liturgické hry.* In: Harmonie - klasická hudba, jazz a world music. Praha: Muzikus, roč. 10 / 2002, č. 8, s. 18 - 20. ISSN 1210-8081.
- VRÁNA, Karel, ed. *V jednom společenství: životní příběhy světců.* Vyd. 2., rev., Ve Vyšehradu 1. Praha: Vyšehrad, 2009. 550 s. ISBN 978-80-7021-990-4.
- VYKOUKAL, Arnošt Josef. *Benediktini na českých stolcích biskupských.* In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. IV. / 1929, č. 3 - 4, s. 127 - 128.
- VYKOUKAL, Arnošt Josef. *Liturgické právo.* In: Pax - časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta roč. XIII. / 1938, č. 3, s. 38 - 39.
- WINTERA, Vavřinec Jan Křtitel: *Ein moderner Klausner bei den Wekelsdorfer Felsen.* In: Das Riesengebirge in Wort und Bild roč. 13 / 1893, č. 1 a 2 (47 a 48), s. 14 - 15.
- ZÁRUBA, Cyril. *Světec vyčítaný.* In: Pax - časopis pro přátele liturgie a řádu sv. Benedikta roč. I. / 1926, č. 3 - 4, s. 95 - 101.
- ZESCHICK, Johannes Nepomuk. *Benediktini a benediktinky v Čechách a na Moravě.* Vyd. 1. Praha: Benediktinské arcidiecézní ústředí sv. Vojtěcha a sv. Markéty, 2007. 207 s. Pietas benedictina; 12. ISBN 978-80-86882-04-8.

- ZIESCHE, Maria Calasanz. *Dokonalá svoboda*. Vyd. 3., V KNA 1., upr. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011. 263 s. Beletrie. ISBN 978-80-7195-508-5.
- ZÍTKO, Jáchym Dalimil. *Interpretace řádových a zemských dějin v uměleckých realizacích českých benediktinů v barokní době* (disertační práce). Praha, Filozofická fakulta Karlovy univerzity v Praze, 2011.
- URL: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Norcia> (leden 2020)
- URL: https://cs.wikipedia.org/wiki/Benedikt_z_Nursie (leden 2020)
- URL: https://cs.wikipedia.org/wiki/Řehole_svatého_Benedikta (leden 2020)
- URL: <http://catholica.cz/?id=3014> (leden 2020)
- URL: <http://catholica.cz/index.php?id=220> (leden 2020)
- URL: <http://catholica.cz/?id=21> (leden 2020)
- URL: <https://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/zivot-v-rytmu-officia.html> (únor 2020)
- URL: https://pl.wikipedia.org/wiki/Reguła_Mistrza#CITEREFVogüé2006 (březen 2020)
- URL: <http://www.benediktini.cz/kongregace.html> (leden 2020)
- URL: <http://spcp.prf.cuni.cz/dokument/modus.htm> (únor 2020)
- URL: https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Method_Klement (únor 2020)
- URL: <http://www.benedyktyni.net/opactwo-15021/historia-24403/dzieje-opactwa-24629> (březen 2020)
- URL: <https://www.ekumenizm.pl/koscioly/katolickie/arcybiskup-usa-napisal-ksiazke-o-byciu-gejem/> (leden 2021)
- URL: <https://www.abtei-niederaltaich.de/oekumene/abt-emmanuel-heufelder-preis/emmanuel-heufelder/> (listopadu 2021)
- URL: https://sk.wikipedia.org/wiki/Liturgia_hod%C3%ADn (leden 2020)
- URL: https://pl.wikipedia.org/wiki/Alma_Redemptoris_Mater (březen 2020)
- URL: https://cs.wikipedia.org/wiki/Stabat_Mater (březen 2020)
- URL: <http://www.pch24.pl/regina-caeli--historia-i-tekst-antyfony-odmawianej-w-okresie-paschalnym-zamiast-aniola-panskiego,50955,i.html#ixzz6ImE06mvS> (březen 2020)

- URL: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Bogurodzica_\(pie%C5%9B%C5%84\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Bogurodzica_(pie%C5%9B%C5%84)) (březen 2020)
- URL: https://cs.wikipedia.org/wiki/Mari%C3%A1nsk%C3%A9_hodinky (říjen 2021)
- URL: <https://www.novinky.cz/vase-zpravy/clanek/pozapomenutym-brnenskym-patronem-je-i-svaty-primitiv-40184796> (duben 2021)
- URL: <https://zpravy.proglas.cz/udalosti/ostatky-patronu-brna-byly-ulozeny-do-bocnich-oltaru-jezuitskeho-kostela/> (duben 2021)
- URL: <http://www.emauzy.cz/PDF/officium.pdf> (září 2021)
- URL: <http://www.hrobka.kapucini.cz/sodom/hrobka/index.php/cz/48-pohrbene-pribehy/zivotopisy/120-jan-weikard-michael-vaclav-hrabe-ze-sinzendorfu> (prosinec 2021)
- URL: www.benediktinerlexikon.de (březen 2020)
- https://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_osobnosti&load=21251 (prosinec 2021)

osobní vzpomínky a rozhovory

- osobní vzpomínky P. Prokopa Petra Siostrzonka OSB - arcipata břevnovského (březen 2020)
- osobní vzpomínky P. Augustina Ladislava Gazdy OSB - převora - administrátora rajhradského (leden - květen 2018)
- osobní vzpomínky P. Franze Karla Schustera OSB - podpřevora göttweigského (říjen 2014 - srpen 2015)

Fotografická příloha

Předseda z politických důvodů pouze *de iure* - formálně fungující Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha a opat Benediktinského opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze - Emauzích Maurus Alois Verzich OSB (někdy mezi lety 1962 - 1965) jako jediný zástupce „českých“ benediktinů na zasedání II. vatikánského koncilu na Svatopeterském náměstí ve Vatikánu.

zdroj: Benediktinské opatství Emauzy (nezpracováno)

Nekrologium Slovanské benediktinské kongregace sv. Vojtěcha pro 20. a 21. století

jméno	profes	datum úmrtí	místo pohřbení
P. Gothard Tomáš Schuppl	Břenov - Broumov	09. 07. 1900	Vernéřovice
P. Pius Jan Pavel Čtvrtečka	Břevnov - Broumov	30. 01. 1901	Police nad Metují
P. Odo Jan Nep. Pospíšil	Břevnov - Broumov	18. 02. 1902	Broumov
P. Marián Rudolf Brožek	Rajhrad	05. 03. 1902	Rajhrad
převor P. Romuadl Josef Schramm	Břevnov - Broumov	22. 07. 1902	Břevnov
P. Karel Eduard Maria Alexandr von Schönburg - Hartenstein	Emauzy	18. 04. 1903	Vyšehrad
P. Prokop Josef Bandyš	Emauzy	24. 01. 1905	Vyšehrad
fr. Eligius Josef John	Emauzy	22. 03. 1905	Vyšehrad
P. Bernard Mikuláš Plaček	Rajhrad	19. 09. 1905	Rajhrad
P. Dominik Ludvík Kozler	Břevnov - Broumov	25. 02. 1906	Břevnov
ředitel klášterního gymnázia P. Anselm Václav Hofmann	Břevnov - Broumov	22. 10. 1906	Broumov
P. Aegidius Antonín Kmínek	Břevnov - Broumov	19. 11. 1906	Boumov
P. Mořic Vojtěch Prichzi	Emauzy ⁴⁸⁵	13. 01. 1907	Quixadá, Brazílie
převor P. Řehoř Ignác Wagner	Břevnov - Broumov	30. 01. 1907	Broumov
fr. Libor Josef Tilly (Tilli)	Emauzy	15. 02. 1907	Vyšehrad
fr. Kolumbán Augustin Klotzbücher	Emauzy	25. 02. 1907	Vyšehrad
P. Pius Jan Miklík	Rajhrad	25. 03. 1907	Rajhrad
P. Eusebius František Ser. Vavruška	Břevnov - Broumov	19. 01. 1908	Broumov
opat	Emauzy	07. 06. 1908	Vyšehrad

⁴⁸⁵ srov. BERZDORF, Franziskus. *Nekrologium Congregationis Bebedictinae Beuronensis O.S.B. 1863 - 2018*. Beuron 2018, s. 294.

V květnu roku 1902 přenesl svou stabilitu do Benediktinského převorství Svatého Kříže v Quixadá, Brazílie.

P. Benedikt Roman Sauter			
P. Konstantin František Xav. Švorčík	Břevnov - Broumov	31. 12. 1908	Police nad Metují
P. Maurus Stanislav Schiebl	Emauzy	18. 04. 1909	Vyšehrad
fr. Makarius Knies	Emauzy	24. 05. 1909	Parahyba do Norte, Brazílie
P. Metoděj Karel Laudín	Břevnov - Broumov	28. 05. 1909	Machov
fr. Vít Josef Václav Slezák	Emauzy	09. 06. 1909	S. Anselmo, Itálie
titulární opat P. Robert Kristián Riedl	Břevnov - Broumov	28. 09. 1909	Břevnov
P. Mikuláš Antonín Vlášek	Břevnov - Broumov	03. 12. 1909	Břevnov
podpřevor P. Maurus Alois Josef Plattner	Emauzy	09. 03. 1910	Vyšehrad
P. Hugo Adolf Heyšzl	Rajhrad	13. 04. 1910	Rajhrad
P. Cyril František Xav. Kaněra	Břevnov - Broumov	07. 11. 1910	Police nad Metují
fr. Jindřich Eduard Döring	Emauzy	28. 01. 1912	Vyšehrad
opat Benedikt Karel Korčian	Rajhrad	08. 05. 1912	Rajhrad
P. Zigmund Václav Nitschke	Emauzy	24. 12. 1912	Vyšehrad
P. Gerard Jan Teiner	Rajhrad	01. 02. 1913	Rajhrad
P. Kristián Teofil Lux	Rajhrad	12. 03. 1913	Rajhrad
P. Gerard Josef Pospíšil	Břevnov - Broumov	09. 09. 1913	Orlová
P. Leodegar Jiří Stocker	Emauzy	29. 12. 1913	Vyšehrad
P. Metoděj Ignác Halabala	Rajhrad	31. 01. 1914	Rajhrad
převor P. Marián Josef Holubec	Břevnov - Broumov	10. 02. 1914	Břevnov
podpřevor Vavřínek Jan Kř. Wintera	Břevnov - Broumov	28. 02. 1914	Broumov
P. Cyril Vincenc Kráčmer	Rajhrad	05. 12. 1914	Rajhrad
P. Arnošt Karel Griwnacký	Rajhrad	17. 01. 1915	Rajhrad
fr. Roch Wilhelm Feldmann	Emauzy	08. 04. 1915	Vyšehrad
P. Pankrác Josef Drechsel	Břevnov - Broumov	01. 02. 1916	

P. Benno Heřnam František Josef Schaffra	Rajhrad	19. 02. 1916	Ostrovačice
P. Ferdinand Josef Alois Munding	Emauzy	16. 06. 1916	Vyšehrad
fr. Kleofáš August Ebner	Emauzy	30. 01. 1917	Vyšehrad
P. Maurus Augustin Riedel	Břevnov - Broumov	14. 01. 1917	Martínkovice
fr. Kazimír Moschner	Emauzy	21. 09. 1917	S.Crus, Brazílie
P. Evžen Antonín Pecák	Břevnov - Broumov	24. 02. 1918	Orlová
P. Meinrad Vilém Rotter	Břevnov - Broumov	17. 08. 1918	Břevnov
P. Stanislav Václav Chaloupka	Břevnov - Broumov	22. 11. 1918	Police nad Metují
P. Angelus Ludvík Bertoldi	Emauzy	08. 02. 1919	Vyšehrad
P. Beda Jindřich Schneider	Emauzy	06. 08. 1919	Vyšehrad
P. Isidor Josef Vondráček	Břevnov - Broumov	17. 02. 1920	Broumov
P. Fulgentius František Ser. Khunt	Břevnov - Broumov	22. 08. 1920	Broumov
fr. Jaromír Josef Faller	Emauzy	24. 09. 1920	Vyšehrad
fr. Norbert Václav Klečánek	Emauzy	21. 12. 1920	Nowo - Nikolajewsk, Rusko
P. Matouš Karel Hájek	Břevnov - Broumov	20. 02. 1921	
P. Otmar Josef Škrobánek	Břevnov - Broumov	24. 10. 1921	Břevnov
opat Prokop Bartoloměj Šup	Rajhrad	12. 12. 1921	Rajhrad
opat P. Bruno Hermann Čtvrtečka	Břevnov - Broumov	16. 02. 1922	Broumov
fr. Damián Antonín Miřijovský	Emauzy	28. 02. 1922	Vyšehrad
P. Bonifác Jan Křtitel Holub	Břevnov - Broumov	16. 01. 1923	
P. Walter Josef František Taus	Emauzy	27. 04. 1923	Vyšehrad
P. Antonín Josef Krása	Břevnov - Broumov	15. 12. 1923	Břevnov
fr. Josef Woloch	Emauzy / Lubin	24. 12. 1923	Lubin, Polsko
P. Notjer Jan Donah	Emauzy / Krzeszów	19. 02. 1924	Krzeszów, Polsko

P. Dominik Jan Kř. Petry	Emauzy / Krzeszów	25. 02. 1924	Krzeszów, Polsko
fr. Česlav František Řezáč	Emauzy	25. 07. 1924	Vyšehrad
P. Klement Richard Schenk	Rajhrad	12. 08. 1925	Rajhrad
P. Ondřej Josef Taschler ⁴⁸⁶	Emauzy	20. 12. 1925	Vyšehrad
podpřevor P. Ambrož Václav Kozler ⁴⁸⁷	Břevnov - Broumov	01. 09. 1926	Břevnov
opat P. Guilielmus Václav Rudolf ⁴⁸⁸	Břevnov - Broumov	05. 09. 1926	Broumov
P. Basil Štěpán Jindřich František Grüter	Emauzy / Krzeszów	14. 10. 1926	Krzeszów, Polsko
P. Metoděj Josef Vojáček ⁴⁸⁹	Emauzy	19. 11. 1926	Vyšehrad
podpřevor P. Benedikt Bernard Coekoll ⁴⁹⁰	Emauzy	17. 12. 1926	Vyšehrad
fr. Urban Alois Weckbach	Emauzy	18. 01. 1927	Vyšehrad
P. Jiří Karel Adolf von Holtum	Emauzy	04. 03. 1927	Vyšehrad
P. Benedikt Pausch	Břevnov - Broumov	23. 03. 1927	
P. Placid Ludvík Ondřej Fridrich	Emauzy	21. 04. 1927	San Paulo, Brazílie
P. Jan Ev. František Zima ⁴⁹¹	Emauzy	23. 06. 1927	Vyšehrad
převor P. Augustin Jan Jannal	Břevnov - Broumov	08. 08. 1927	Břevnov
P. Leo Lambert Hublík	Rajhrad	20. 12. 1927	Rajhrad
P. Odilo Karel Vilém Kristian Hubert Wolff	Emauzy / Krzeszów	22. 01. 1928	Krzeszów, Polsko
P. PhDr. Maurus Josef Jan Petr Kinter	Rajhrad	26. 06. 1928	Rajhrad
fr. Emeram Albert Rupprecht	Emauzy / Stará Voda	22. 10. 1928	Stará Voda
P. ThDr. Alfons František Ser. Pohl	Břevnov -	07. 03. 1929	

⁴⁸⁶ srov. *Z našeho hřbitova*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. I. / 1926, č. 1 - 2, s. 43 - 47.

⁴⁸⁷ srov. ZÁRUBA, Cyril: *Týden smutku v klášteře břevnovském*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. I. / 1926, č. 9 - 10, s. 276.

⁴⁸⁸ tamtéž, s. 276 - 277.

⁴⁸⁹ srov. + *Metoděj Vojáček*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. II. / 1927, č. 1 - 2, s. 56; *Úmrtní kronika + P. Jana Evang. Zimy O.S.B.*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. II. / 1927, č. 7 - 8, s. 216 - 222.

⁴⁹⁰ srov. + *Benedikt Coekoll*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. II. / 1927, č. 1 - 2, s. 56; *Úmrtní kronika + P. podpřevora Benedikta Coekolla*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. II. / 1927, č. 3 - 4, s. 105 - 112.

⁴⁹¹ srov. tamtéž, s. 105 - 112.

	Broumov		
P. Fabián Josef Taitl	Emauzy / Krzeszów	01. 04. 1929	Krzeszów, Polsko
P. Pavel Jan Kř. Klesse	Emauzy / Krzeszów	06. 05. 1929	Krzeszów, Polsko
P. Gerard Majella Josef Jenista	Emauzy	17. 05. 1929	Vyšehrad
P. Vojtěch Karel Riedlinger	Emauzy	26. 05. 1929	Vyšehrad
P. Martin František Xav. Faulhaber	Břevnov - Broumov	04. 11. 1929	Broumov
P. Benno Jan Kř. Chrystoph	Břevnov	13. 11. 1929	Broumov
P. Ambrož Gotthard Karel Josef Czech	Emauzy / Krzeszów	03. 04. 1930	Krzeszów, Polsko
fr. Magnus Michael Scharnagl	Emauzy	12. 04. 1930	Vyšehrad
P. Siegfried Hugo Reimann	Emauzy / Krzeszów	24. 05. 1930	Krzeszów, Polsko
převor P. Emil Jaroslav Remeš	Břevnov - Břevnov	19. 07. 1930	Broumov
P. Augustin Alois Vrzal ⁴⁹²	Rajhrad	28. 10. 1930	Rajhrad
P. ThDr. Indefons Jiří von Lichtenstein ⁴⁹³	Emauzy	14. 04. 1931	Vyšehrad
P. Roman Jindřich Lelek	Břevnov - Broumov	19. 02. 1932	Police nad Metují
fr. Josafat Ladislav Sobczynski	Emauzy / Lubin	21. 04. 1932	Lubin, Polsko
fr. Ladislav Jan Szumnarski	Emauzy / Lubin	16. 05. 1932	Lubin, Polsko
P. Kajetán Augustin Treutler	Břevnov - Broumov	13. 05. 1932	Vernéřovice
fr. Eliáš Jan Ev. Schuler	Emauzy	21. 10. 1932	Vyšehrad
fr. Vincenc Gustav Partusch	Emauzy / Krzeszów	26. 01. 1933	Krzeszów, Polsko
P. Rafael Jan Nep. Scholz	Břevnov - Broumov	29. 12. 1933	Břevnov
P. Hildebrand Gustav Höpfl	Emauzy / Krzeszów	14. 02. 1934	Řím, Itálie
P. Václav Jan Ev. Ignác Wittke ⁴⁹⁴	Emauzy	05. 05. 1934	Vyšehrad

⁴⁹² srov. POKORNÝ, Václav: + *P. Augustin Vrzal OSB (A. G. Stín)*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. V. / 1930, č. 11 - 12, s. 272 - 279.

⁴⁹³ srov. VYKOUKAL, Arnošt: *P. Ildefons Liechtenstein OSB*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. VI. / 1931, č. 5 - 6, s. 138 - 142.

⁴⁹⁴ srov. *Úmrtní v Emauzích*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. IX. / 1934, č. 10, s. 398.

P. Aleš Josef Březnovský	Břevnov - Broumov	19. 06. 1934	Broumov
P. Vojtěch Antonín Krinke	Břevnov - Broumov	25. 02. 1935	Broumov
P. František Ser. Josef Simon	Emauzy	01. 10. 1936	Vyšehrad
P. Odilo Vojtěch Schmidt ⁴⁹⁵	Břevnov - Broumov	04. 11. 1936	Broumov
opat Petr Jan Kř. Hlobil ⁴⁹⁶	Rajhrad	21. 11. 1936	Rajhrad
fr. Michael Josef Schweizer	Emauzy	21. 01. 1937	Vyšehrad
P. ThDr. Inocenc Richard Kaulich	Břevnov - Broumov	07. 02. 1937	
opat P. Alban Jakub Schachleiter	<i>Emauzy</i>	20. 06. 1937	<i>Feilnbach, Bavorsko</i>
P. Ildefons Teofil Zajíček	Břevnov - Broumov	23. 07. 1937	Břevnov
P. Otmar Jan Willi Reinhold Spöth	Emauzy / Kr- zeszów	20. 10. 1937	Krzeszów, Polsko
P. Štěpán Pavel Nick	Emauzy	24. 01. 1938	Beuron, Německo
P. Vavřinec Rudolf Mayr	Emauzy / Kr- zeszów ⁴⁹⁷	25. 03. 1938	Dormitio, Izrael
P. ThDr. Pavel Julius Vychodil ⁴⁹⁸	Rajhrad	07. 04. 1938	Rajhrad
P. Vintíř Karel Schössler	Rajhrad	01. 05. 1938	Rajhrad
P. Vintíř Kahler	Břevnov - Broumov	15. 09. 1938	Broumov
klerik P. Ambrož Ladislav Gościniak ⁴⁹⁹	Emauzy / Lu- bin	21. 10. 1938	Lubin, Polsko
fr. Isidor Jakub Waurick (Waurich) ⁵⁰⁰	Emauzy	10. 02. 1939	Vyšehrad
P. Ildefons Rudolf Vendelin Theuer ⁵⁰¹	Emauzy	23. 03. 1939	Vyšehrad
P. Alois Karel Fleischer	Břevnov - Broumov	29. 04. 1939	Broumov
P. Antonín Pat. František Xav. Vrbík	Emauzy	27. 05. 1939	Vyšehrad

⁴⁹⁵ srov. *Drobné zprávy*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. XI. / 1936, č. 12, s. 227.

⁴⁹⁶ srov. tamtéž, s. 227.

⁴⁹⁷ srov. BERZDORF, Franziskus, *cit. d.*, s. 234.

V prosinci roku 1931 přenesl svou stabilitu do Benediktinského opatství Zesnutí Panny Marie na hoře Sion v Jeruzalémě, Izrael.

⁴⁹⁸ srov. *Za Pavlem Vychodilem*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. XIII. / 1938, č. 6, s. 143 - 144.

⁴⁹⁹ srov. *Úmrtí*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. XIII. / 1938, č. 12, s. 267.

⁵⁰⁰ srov. *Br. Isidor Waurick*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. XIV. / 1939, č. 5, s. 119 - 120.

⁵⁰¹ srov. + *Ildefons Theuer*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. XIV. / 1939, č. 4, s. 94 - 96.

P. Josef František Hoffmann	Břevnov - Broumov	15. 06. 1939	Broumov
P. Josafat Stanislav Kostka Kristián Alexandr von Ostrowski	Emauzy / Lubin	25. 09. 1939	
převor P. Tomáš Karel Rosenberg	Břevnov - Broumov	29. 09. 1939	Broumov
fr. Modest František Krpálek	Emauzy	25. 03. 1940	Vyšehrad
fr. Ivan Martin Malý	Emauzy	02. 01. 1941	Vyšehrad
P. Bedřich Karel Krieshofer	Broumov	15. 02. 1941	Police nad Metují
oblát fr. Teofil Vilém Hell	Emauzy / Krzeszów	17. 02. 1941	Tutnov
fr. Benedikt Josef Antonín Petřík	Emauzy	20. 02. 1941	Vyšehrad
P. Petr Leo Nowacki	Emauzy / Lubin	25. 06. 1941	
fr. Hilarion Josef Theodor Eselgrimm	Emauzy	14. 07. 1941	Vyšehrad
fr. Leopold Mild	Emauzy	02. 10. 1941	
P. Marcel Adolf Higi	Emauzy	16. 11. 1941 Terezín	Počáply
fr. Josef Hermann Kašpar Lumme	Emauzy	15. 12. 1941	Vyšehrad
novic Vojtěch Ivan Novák	Emauzy	kt Oranienburg	
P. František Ferdinand Frank	Broumov	27. 02. 1942	Broumov
fr. Ladislav Erich Ladislav Borovec	Emauzy / Lubin	17. 05. 1942	Lubin, Polsko
převor P. Sigismund František Mrela	Emauzy / Lubin	29. 06. 1942 kt Dachau	
P. Stanislav Roman Lorkiewicz	Emauzy / Lubin	07. 07. 1942 kt Dachau	
P. Zigmund Ludvík Bouška ⁵⁰²	Břevnov	29. 08. 1942	Břevnov
opat Arnošt Josef Vykoukal	Emauzy	09. 09. 1942 kt. Dachau	
P. Vavřinec Miloslav Filip	Emauzy	13. 09. 1942 kt Dachau	
P. Leonard Leonard Jindřich Kubík	Emauzy / Lubin	14. 10. 1942	Nowe Kramsko,

⁵⁰² srov. Schaller, Marián: *P. Sigismund Bouška šedesátníkem*. In: Pax - časopis pro přátele benediktinského řádu roč. II. / 1927, č. 9 - 10, s. 227 - 229.; ZAHRADNÍK, Jaroslav: *P. Sigismund Ludvík Bouška*. In: Těšínsko roč. / 1993, č. 1, s. 31 - 32.; BITTNAR, Vilém: *Sigmund Bouška*. Praha, Universum 1932, 76 s.

			Polsko
fr. Robert Jakub Fecht	Emauzy	18. 12. 1942	Herdwangen, Německo
P. Placid Václav Holoubek	Břevnov	31. 12. 1942	Břevnov
P. Václav Antonín Kollert	Břevnov	30. 04. 1943	Břevnov
P. Lambert Josef Jakisch ⁵⁰³	Broumov	07. 07. 1943	Broumov
fr. Hyacint Jan Mokrý	Břevnov	17. 07. 1943	
P. Rajmund František Xav. Fischer	Broumov	26. 01. 1944	Broumov
P. Amand Viktor Kyas ⁵⁰⁴	Břevnov	03. 03. 1944	ústřední hřbitov v Brně
P. František Ser. Rudolf Bouzek	Rajhrad	24. 04. 1944	Rajhrad
P. Celestin Josef Salfický	Břevnov	27. 04. 1944	Břevnov
fr. Eberhard Martin Scharnagl	Emauzy	18. 09. 1944	
fr. Kristián Hugo Hodura	Emauzy	20. 10. 1944	Vyšehrad
fr. Gustav Jan Bergman	Broumov	05. 11. 1944	
<i>P. Antonín František Ser. Červenka</i>	<i>Rajhrad</i>	<i>20. 11. 1944</i>	<i>Dolní Bojanovice</i>
P. Ambrož Jan Nep. Erben	Broumov	30. 11. 1944	
P. Teodor Gottfried Lebeda	Broumov	29. 12. 1944	Broumov
fr. Hugo Jan Ev. Tatzel	Broumov	06. 02. 1945	
P. Štěpán Jan Ev. Stonjek	Broumov	08. 02. 1945	Broumov
P. Alfons Josef Kerschbaum	Broumov	26. 03. 1945	
fr. Rupert Rudolf Hoffman	Emauzy	29. 04. 1945	
P. Paschalis Bayl. Vincenc Grzegorz- zyk	Emauzy / Lu- bin	23. 07. 1945	Lubin, Polsko
převor P. Vít František Rýdl	Broumov	26. 07. 1945	Bezděkov nad Metují
P. PhDr. Alban Julius Prause	Broumov	24. 08. 1945 zastřelen za Šonovem	Šonov

⁵⁰³ srov. GRULICH, Rudolf. *Sudetoněmečtí katolíci jako oběti nacismu*. Brno: L. Marek, 2002, s. 61.

⁵⁰⁴ srov. URL: https://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_osobnosti&load=21251 (prosinec 2021)

P. Ansgar Alfons Schmitt	Broumov	24. 08. 1945 zastřelen za Šonovem	Šonov
fr. Jan Sark. Josef Pospíšil	Emauzy	12. 11. 1945	Vyšehrad
P. PhDr. Jan Nepomucký František Kamaryt	Emauzy	18. 07. 1946	Vyšehrad
P. ThDr. Placid František Xav. Buch- ta	Rajhrad	27. 07. 1946	Rajhrad
opat Alois Josef Kotyza	Rajhrad	21. 07. 1947	Rajhrad
P. Leo Josef Mojžíš	Břevnov	02. 05. 1948	Břevnov
P. ICDr. Augustin Vilém Emanuel von Galen	Emauzy	02. 09. 1949	hrad Dinklage, Německo
převor P. Bernard Josef Kalasánský Velíška	Emauzy	04. 11. 1950	Vyšehrad
P. Ludvík Josef Zlotý	Emauzy	01. 12. 1951	Píšť
ředitel klášterního gymnázia P. Vincenc Fridolín Maiwald	Broumov	07. 12. 1951	Broumov
fr. Roman Jiří Stopfer	Emauzy	02. 11. 1952	Moravec
P. Josef František Holzman	Rajhrad	29. 12. 1952	Domašov
P. Klement Stanislav Dabrowski	Lubin	10. 03. 1953	Lubin, Polsko
P. Angelus Emil Chmelarz	Broumov - Rohr	10. 04. 1953	Rohr, Německo
převor P. Maurus František Klein	Broumov - Rohr	15. 09. 1953	Rohr, Německo
P. Teofil Alfons Hermann	Broumov - Rohr	25. 11. 1953	Bergrheim, Německo
P. ICDr. Linus Jan Procházka	Emauzy	18. 06. 1954	Lukov
převor Msgre Marián František Emanuel Schaller	Emauzy	20. 03. 1955	Vyšehrad
P. Jiří Jindřich Jan Chýla	Emauzy	10. 04. 1956	Moravec
P. PhDr. Cyril Josef Krejčí	Rajhrad	15. 08. 1956	Domašov
fr. Šimon Jaroslav Kubišta	Břevnov	09. 04. 1957	
P. Emerám Alfréd Selinger	Broumov - Rohr	17. 09. 1957	Rohr, Německo
převor Karel Rudolf Musil	Rajhrad	18. 03. 1959	Rajhrad
P. Majolus Josef Klanc	Emauzy	11. 03. 1959	Rožďalovice

P. Wolfgang Alfréd Sturm	Broumov - Rohr	10. 05. 1959	Rohr, Německo
podpřevor P. Edmund František Ser. Hanusch	Broumov - Rohr	19. 09. 1959	Broumov
P. Romuald Maxmilián Schweidler	Broumov - Rohr	30. 03. 1960	Rohr, Německo
fr. Gaudentius František Brožek	Emauzy	01. 06. 1961	Chotěboř
P. Kryštof Florian Franz	Broumov - Rohr	21. 06. 1961	Rohr, Německo
P. Jan Nep. František Kopáček	Rajhrad	16. 11. 1961	Domašov
P. Benedikt Rudolf Laudín	Břevnov	05. 01. 1962	Břevnov
P. Jindřich Emil Hänsler	Emauzy	18. 01. 1963	Weingarten, Německo
P. Theobald Otto Birke	Broumov	06. 07. 1963	Broumov
P. Prokop Alois Vostál	Rajhrad	27. 11. 1963	Syrovice
P. Vojtěch Jan Horák	Rajhrad	02. 12. 1963	Rajhrad
fr. Bernard Jan Adamíra	Emauzy	26. 05. 1964	Moravec
P. Norbert Antonín Lokvenc	Břevnov	31. 07. 1964	Police nad Metují
P. František Sal. Josef Sommernitz	Broumov	10. 09. 1964	Broumov
P. Michal Erhard Langer	Broumov - Rohr	19. 04. 1965	Rohr, Německo
P. Winfried Bonifác Riedl ⁵⁰⁵	Broumov - Rohr	04. 01. 1966	Rohr, Německo
P. Klement Antonín Němčík ⁵⁰⁶	Broumov	30. 07. 1968	Bezděkov nad Metují
P. Placid Josef Robert Wenzel	Emauzy	23. 09. 1968	Praha - Olšanské hřbitovy
fr. Vít Josef Bedřich Novák	Emauzy	10. 05. 1969	
Opat Dominik Karel Prokop	Broumov - Rohr	06. 04. 1970	Rohr, Německo
fr. Vincent Kazimír Ladislav Gapa	Lubin	27. 06. 1971	Lubin, Polsko
P. Anselm Leo Maria František Sed- láček	Emauzy	31. 08. 1971	Břevnov
Oblát	Břevnov	08. 09. 1971	Lima,

⁵⁰⁵ srov. GRULICH, Rudolf, *cit. d.*, s. 75.

⁵⁰⁶ srov. KUBINOVÁ, Jana. *P. Clemens Anton Alois Němčík OSB* In: Pod orlovskými věžemi - Zpravodaj ŘKF Orlová roč. V. / 2022, č. 1, s. 18.

P. Chrisostom František Josef Mastík ⁵⁰⁷			Peru
P. Anselm Ernest Geisler	Broumov - Rohr	15. 03. 1972	Rohr, Německo
kandidát P. František Šmelhaus	Emauzy	13. 08. 1972	
převor P. Bernard Walczak	Lubin	24. 03. 1973	Lubin, Polsko
P. Jiří Jakub Bartsch	Emauzy	09. 08. 1973	Meran - Gratsch, ...
převor P. Hraban Hubert Miller ⁵⁰⁸	Břevnov	31. 08. 1974	
P. Justin Richard Schütz	Broumov - Rohr	09. 10. 1974	Rohr, Německo
P. PhDr. Benedikt Bohumil Jan Kovařík	Emauzy	03. 01. 1975	Vyšehrad
P. Pavel Štěpán Hornich	Emauzy	06. 02. 1975	Rozhraní u Svitav
fr. Gallus Künzl	Emauzy	15. 05. 1975	
fr. Kryštof Karel Guber	Broumov - Rohr	08. 06. 1975	Rohr, Německo
P. Stanislav Antonín Šroufek	Břevnov	22. 10. 1976	Příbram
fr. Mořic Antonín Bialk	Lubin	25. 12. 1976	Lubin, Polsko
P. Prokop František Ptáček	Emauzy	25. 01. 1977	Chlumeck nad Cidlinou
podpřevor P. Marcel Guliver Witte	Broumov - Rohr	22. 04. 1977	Rohr, Německo
P. Hildebrand Otto Riedel	Broumov - Rohr	04. 01. 1978	Rohr, Německo
fr. Filip Augustin Kochánek	Břevnov	29. 03. 1979	
opat Václav Jan Pokorný	Rajhrad	02. 03. 1979	Rajhrad
oblát František Dismas Babel	Broumov	23. 06. 1979	
P. Benedikt Celegin	Čokovac	14. 10. 1979	
P. Metoděj Karel František Vincenc Klement	Emauzy	07. 11. 1979	Vyšehrad
fr. Tadeáš Josef Stelmassak	Lubin	25. 02. 1980	Lubin, Polsko
P. Stanislav František Tesař	Rajhrad	02. 10. 1980	Cetkovice

⁵⁰⁷ srov. VANÍČKOVÁ, Hana. *U nás kvetou mimózy, předzvěst peruánského jara ...* . [URL: <http://pohrebiste.cz/stranky/archiv/monitor/2015/151119.htm>]. Tvar, 2015

⁵⁰⁸ srov. GRULICH, Rudolf, *cit. d.*, s. 79.

oblát Placidus Fabbi	Emauzy	20. 11. 1980	
fr. Simeon Karel Starý	Emauzy	06. 04. 1981	Norcia, Itálie
P. Romuald Josef Utz	Broumov - Rohr	17. 05. 1981	Rohr, Německo
fr. Melchior Hubert Färber	Broumov - Rohr	08. 06. 1981	Rohr, Německo
<i>P. Metoděj Antonín Jedlička</i>	<i>Rajhrad</i>	<i>15. 07. 1981</i>	<i>Vrané nad Vltavou</i>
P. Lucas Jörg	Emauzy ⁵⁰⁹	21. 09. 1981	St. Joseph, USA
fr. Gerhard Majella Cyril Brož	Emauzy	10. 01. 1982	Bartňovice
P. Beda František Josef Karel Hlásný	Emauzy	23. 08. 1982	Moravec
fr. Česlav Stanislav Zarembo	Lubin	01. 06. 1982	Lubin, Polsko
P. Basil Bedřich Lang	Emauzy	02. 04. 1983	Praha - ...
P. Martin Jan Petera	Emauzy	30. 08. 1983	Pannonhalma, Maďarsko
fr. Sebastian Wollmann	Rohr	05. 02. 1985	Rohr, Německo
převor Aleš Emil Gwuzd	Břevnov	02. 11. 1985	Horní Domaslavice
P. Reinhold Bernard Toman	Opatija	30. 06. 1986	Mariazell, Rakousko
P. Otto Vojtěch Kaasch (Káš)	Broumov - Rohr	09. 07. 1986	Rohr, Německo
fr. Willigis Fellner	Rohr	11. 11. 1986	
P. Jeroným Karel František Wenzel	Emauzy	15. 12. 1986	Praha - Olšanské hřbitovy
P. Pavel Ignác Nyczak	Lubin	07. 04. 1987	Lubin, Polsko
<i>P. Petr Adolf Unger</i>	<i>Rajhrad</i>	<i>10. 04. 1990</i>	Šumvald
převor - administrátor Cyril František Rostislav Stavěl	Emauzy	29. 10. 1990	Vyšehrad
fr. Kosmas Břetislav Berka	Emauzy	18. 01. 1991	Norcia, Itálie
P. Placid Maria Georg Franz	Rohr	19. 04. 1992	Rohr, Německo
opat	Emauzy	27. 08. 1992	Florence, USA

⁵⁰⁹ srov. ERZDORF, Franziskus, *cit. d.*, s. 304.

Ke dni 29. prosince 1971 přenesl svou stabilitu do Benediktinského opatství St. Joseph v St. Benedict, USA.

Maurus Alois Verzich			Itálie
fr. Columban Jan Feltl	Emauzy	12. 03. 1993	
P. Jindřich Ernest Geyer	Broumov - Rohr	18. 05. 1993	Rohr, Německo
P. Pavel Václav Maria Josef Svozil	Rajhrad	01. 10. 1993	Rajhrad
P. Atanáš Richard Reissmüller ⁵¹⁰	Břevnov	10. 04. 1994	Břevnov
P. PhDr. Beda František Menzel	Broumov - Rohr	29. 08. 1994	Rohr, Německo
P. Robert Skyba	Břevnov	04. 11. 1994	Břevnov
P. Odo Arnošt Hlawatschke	Broumov - Rohr	03. 07. 1996	Rohr, Německo
P. Konstantin Bedřich Mach	Broumov - Rohr	25. 09. 1996	Rohr, Německo
P. Benedikt Karel Malý	Rajhrad	25. 08. 1998	Rajhrad
opat P. Virgil Rudolf Kinzel	Broumov - Rohr	15. 12. 1998	Rohr, Německo
arciopat Anastáz Jan Opasek	Břevnov	24. 08. 1999	Břevnov
fr. Ivan Antonín Ringel	Břevnov	18. 10. 1999	Břevnov
fr. Norbert Alois Tureček	Emauzy	10. 02. 2000	Vyšehrad
P. Peregrin Alfons Krüger	Rohr	22. 06. 2000	Rohr, Německo
P. Maurus Pouček	Břevnov ⁵¹¹	07. 12. 2000	Chicago - Lisle, USA
oblát Pius Palijan	Čokovac	20. 03. 2001	
P. Vojtěch Vít	Břevnov ⁵¹²	19. 05. 2001	Chicago - Lisle, USA
P. Martin Josip Kirigin	Čokovac	07. 11. 2001	Čokovac, Chorvatsko
fr. Bernward Josef Reichelt	Rohr	09. 04. 2003	Rohr, Německo
P. Bernard Václav Klener	Emauzy	02. 08. 2003	Vyšehrad
P. Beda Lubomír Kukula	Rajhrad	29. 12. 2004	Rajhrad
P. Ignác Richard Riedel	Broumov - Rohr	20. 01. 2005	Rohr, Německo

⁵¹⁰ srov. GRULICH, Rudolf, *cit. d.*, s. 79.

⁵¹¹ srov. SIOSTRZONEK, Prokop, *cit. d.*, s. 168 - 169.

⁵¹² srov. tamtéž, s. 168 - 169.

P. Damián Jan Berka	Emauzy ⁵¹³	27. 01. 2005	Řím, Itálie
převor - administrátor Vojtěch Jiří Artur Vilém Enghart	Emauzy	13. 02. 2006	Vyšehrad
fr. Kašpar Julius Rosmanith	Broumov - Rohr	28. 09. 2006	Rohr, Němec- ko
P. Rafael Ervín Niessner	Broumov - Rohr	04. 07. 2007	Rohr, Němec- ko
P. Basil Guilbert Urbasek ⁵¹⁴	Broumov - Rohr	19. 04. 2008	Rohr, Němec- ko
fr. Baltazar Karl Müller	Rohr	28. 11. 2010	Rohr, Němec- ko
P. Vintíř Hübl	Rohr	12. 01. 2011	Rohr, Němec- ko
P. Řehoř Tecl	Emauzy ⁵¹⁵	09. 09. 2012	Madonna della Scala v Nocii, Itálie
P. Jan Kohl	Břevnov	04. 01. 2013	Břevnov
opat Johann Nep. Alois Zeschick	Rohr	03. 06. 2013	Rohr, Německo
P. Wolfgang Hahn	Rohr	05. 03. 2014	Rohr, Německo
P. Georg Kinzel	Rohr	16. 08. 2015	Rohr, Německo
P. ThLic. Odilo František Crkva	Emauzy ⁵¹⁶	29. 09. 2015	Naperville, USA
P. Benedikt Vojtěch Gleissner	Broumov - Rohr	25. 11. 2015	Rohr, Německo
P. Martin Godehard Pfister	Rohr	20. 09. 2017	Rohr, Německo
převor - administrátor Augustin Ladislav Gazda ⁵¹⁷	Rajhrad	18. 06. 2019	Rajhrad
P. Konrad Josef Winklbauer	Rohr	14. 01. 2021	Tamm, Německo
oblát fr. Josef Vladimír Šulc	Břevnov	30. 01. 2022	Břevnov

⁵¹³ srov. tamtéž, s. 123 - 124.

Po roce 1990 přenesl svou stabilitu do Benediktinského opatství San Paolo fuori le mura v Římě, I.

⁵¹⁴ srov. GRULICH, Rudolf, *cit. d.*, s. 76.

⁵¹⁵ srov. SIOSTRZONEK, Prokop, *cit. d.*, s. 124.

Po roce 1990 přenesl svou stabilitu do Benediktinského opatství Madonna della Scala v Nocii, I.

⁵¹⁶ srov. BERZDORF, Franziskus, *cit. d.*, s. 304.

Ke dni 25. února 1969 přenesl svou stabilitu do Benediktinského opatství St. Procopius v Lisle, USA.

⁵¹⁷ srov. TEISTER, Jan František. *Opustil nás P. Augustin L. Gazda OSB, obnovitel benediktinského kláštera*. In. Rajhradský zpravodaj - Informace o dění ve městě Rajhradě roč. 29 / 2019, č. 4, s. 1, 5.